

Dan Merișca, *Revoltă în Labirint*

Dan MERIȘCA

REVOLTĂ ÎN LABIRINT

Ediția doua, revăzută și adăugită

Cuvânt înainte, selecția și îngrijirea textelor de Lucian Merișca
Curriculum vitae de George Ceaușu
Postfață de Sorin Antohi
An Appreciation by Bridget Wilkinson

Editura Opera Magna, Iași
2011

Coperta: Bogdan-Alexandru Ungureanu
DTP: Marina Nicolaev

Editura Opera Magna, Iași, România
E-mail: edituraoperamagna@yahoo.com
Tel. 0232-253094, 0744-68521

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MERIȘCA, DAN

Revoltă în Labirint /

Dan Merișca; Cuvînt înainte, selecția și îngrijirea textelor de Lucian Merișca. Curriculum vitae de George Ceaușu; Postfață de Sorin Antohi; Appreciation by Bridget Wilkinson

Ed. a 2-a revăzută și adăugită – Iași, Editura Opera Magna, 2011

ISBN

- I. Merișca, Lucian (cuv. înainte, selecția și îngrijirea textelor)
- II. Ceaușu, George (curriculum vitae)
- III. Antohi, Sorin (postf.)
- IV. Wilkinson, Bridget (appreciation)

(c) Lucian Merișca 1996, 2011

Cuvânt înainte

Volumul cuprinde numeroase proze, variate atât ca stil și dimensiuni (de la pilula la cvasi-roman), cât și în ceea ce privește temele și subiectele abordate. Vor fi incluse titluri de la cele clasice și arhicunoscute de fanii genului, cum ar fi „Black hole”, „Prietenul”, „Requiem pentru Aryl”, „Ziua zborului”, ca și inedite și enigmatice piese cum ar fi „Înapoi în legendă” sau „Nu citi!”. Specifice lui Dan sunt temele „SF-ului de la țară” (cum ar fi celebra, de acum, „Omul cel tăcut, inelul și fata blondă”), limitele Main Stream/Science Fiction („Bătrânul lup de stele” ș.a.) sau tandemurile scriitorești - prin munca lui minuțioasă pe text el lansând sau consolidând numeroși autori SF de astăzi. Să cităm doar vestitele nuvele de aventuri sau cu substrat filozofic, scrise în colaborare cu George Ceaușu („Argonauții...” și „Când zeii plâng”). Trebuie spus că textele „în colaborare” sau „după o idee de...” sunt specifice lui Dan, dar și modalității science-fiction.

De menționat ca un capitol aparte și ciclul „Istории insolente” -- amestec de umor, gravitate și parodie - după unele din aceste pilule realizându-se chiar, la Televiziunea București, filme de scurtmetraj în genul „Twilight Zone”.

Baleind între o ipotetică decodare arhetipală (colectivă) și o posibilă mitologie personală (pe care abia acum, după dispariția sa, o putem privi astfel!) -- nuvela „Revoltă în labirint” îl reprezintă într-o mare măsură pe omul și scriitorul Dan Merișca.

Nu lipsesc nici experimentele postmoderne sau -- de ce nu? -- postsefiste, ca în „Sfârșitul poveștii” ori „Nu citi!”.

Un autor clarvăzător și sentimental, perfecționist (își refăcea textele în nenumărate variante) și inovator,

dând la fel de mare importanță ideilor, cât și scriiturii -- pe care o dorea cât mai îngrijită, cât mai lucrată -- Dan Merișca abordează problematici profunde, universale. Prozele sale nu sunt sau nu par încifrate, mesajul fiind întotdeauna clar: umanism și căutare, „echilibru și tranzit”, după expresiile sale.

Îl interesează dezvoltarea clasică, chiar dacă nu previzibilă, a subiectului -- iar personajele, spre deosebire de tipologia SF obișnuită -- sunt reale și sensibile. Lirismul, atunci când apare -- și aceasta nu se întâmplă rar -- nu impietează asupra firului epic. Compoziția textului e de multe ori elaborată în structuri arhitecturale simetrice, circulare ori labirintice, care îl absorb pe cititor, transgresându-l în alte dimensiuni. Alegoriile, parabolele sunt și ele adesea folosite ca modalități compoziționale pe ansamblul unei lucrări. Iar sfârșitul trebuie să aducă întotdeauna o schimbare dramatică a înțelesurilor. Descrierile, chiar și atunci când nu au nici un punct de reper în lumea reală, sunt cât se poate de vii, verosimile. Limbajul folosit, mai ales în dialoguri, e împănăt cu interjecții și cuvinte populare sugestive, ca și de un vocabular cu sonorități deosebite. Stilul, uneori foarte concentrat, sintetic, decurge de la cel realist dur, cu accente naturaliste, și până la lirismul metafizic ori experimentul livresc. Umorele este și el când duios, când sarcastic. Iar temele lui izvorăsc adesea din simbol sau din mit.

Valoarea operei literare a lui Dan Merișca nu poate fi privită făcând abstracție de împrejurările social-politice ale manifestului său de „instigare la evazionism și kosmopolitism” (...), de perspectiva dezvoltării SF-ului românesc, în care persoana lui, dacă nu și opera, reprezintă cu siguranță un punct nodal -- sau un „nod spațio-temporal”. Acestea sunt doar textele începute și terminate

în timpul vieții de către Dan Merișca. Și găsite de noi. Suntem convinși că, și în mileniul următor, vor apărea noi texte purtându-i semnătura, proze la care începuse doar să lucreze, în colaborare, pentru a le desăvârși într-un viitor nedefinit...

Odată cu 1992, Premiile „DAN MERIȘCA” încep să fie premiile cele mai populare în fandomul românesc (lumea iubitorilor de science-fiction). (La un calcul estimativ, ar putea fi apreciate la un număr de cel puțin cincisprezece, valorând aproximativ 100.000 lei într-un singur an!). Editări, organizări și premieri -- ceea ce a făcut o viață și ar fi vrut să mai facă Dan Merișca pentru ceilalți -- fac ceilalți, acum, în numele lui. Iar cei care nu l-au cunoscut decât din auzite (multe dintre textele sale fiindu-i publicate sau premiate) ori căroră le-a ajuns la urechi doar o vibrație din aura lui metafizică ar dori, poate, să știe cine a fost scriitorul DAN MERIȘCA.

Parafrazând titlul unei proze a lui, Dan Merișca a fost considerat prietenul tuturor iubitorilor de SF, dar și al rockerilor, breakiștilor, yoghinilor, cinefililor și al pasionaților de științe de frontieră...îmtr-un cuvânt al tuturor inițiaților în propria putere a imaginației lor. Suntem convinși că mulți, foarte mulți dintre aceștia - ca și toți ceilalți care depășesc, măcar cu o privire, limitele convenționalului -- vor dori sa aibă, in geoda lor informațională, o picătură din universul informațional care a fost și -- cine știe? -- poate este DAN MERIȘCA.

Și un P.S. 9-III-1993. Legenda pe care am auzit-o recent circulând ni orăș, la aproximativ doi ani de la moartea lui: Dan, posedând niște puteri deosebite, ar fi coborât de bunăvoie în Shayol, pentru a împiedica Răul să iasă de acolo și să intre în lumea noastră...

Lucian Merișca

Curriculum vitae

În scurta lui viață, Dan Merișca (n. 9.3.1957; m. 21.11.1991), cetățean al Galaxiei noastre, a făcut câteva lucruri foarte greu, dacă nu imposibil de sintetizat. La Casa de Cultură a Studenților din Iași, vreo zece oameni se chinuie azi să facă tot ceea ce, până mai ieri, făcea unul singur.

Absolvent (în 1976) al Liceului „C. Negruzzi” din Iași, Dan Merișca este admis în același an la Facultatea de Electrotehnică din cadrul Institutului Politehnic ieșean, primind în 1982 diploma de inginer electronist și fiind repartizat la întreprinderea de zahăr din Sascut, județul Bacău. Obligații de serviciu îl poartă și prin filiala din Liești a fabricii (jud. Galați), ca apoi să-l readucă în Iași, pentru o scurtă perioadă, la vechiul I.E.L.I.F. Angajarea lui, în 1982, ca instructor cultural la Casa Studenților din Iași, urmează unei vechi colaborări și unei vocații exercitate din plin încă din timpul studenției și care nu l-a părăsit niciodată.

Liceanul Dan Merișca este animatorul și redactorul-șef al unei reviste -- „Corolar” -- care s-a manifestat ca un veritabil vârful de lance în contextul unei publicistici adormite și cazone; de ajuns a aminti rubrica de perle pedagogice care formau deliciul „galeriei”, cu toate crispările solemne ale profesorilor incriminați. Conducător al cenei liceale, debutează în antologiile neobositului Tudor Opreș. Era de prevăzut o aventură cu Securitatea, alături de doi colegi de clasă infectați de același morb al criticismului, Sorin Simion și Sorin Antohi. Compunerile cu ligamente licențioase de la orele de limba română se dovediseră inofensive, din lipsa vigilenței intelectuale a celeilalte părți.

La cenele Junimea de la Casa Pogor, varianta '80,

„intră cine vrea, rămâne cine poate”, dar rămâne cam bolând, prins în apa stătută a unui comentariu în general neinspirat și a unui periaj reciproc de pamplezir, împreună cu alți colegi de liceu (Doru Cioată, Cătălin Bordeianu, Dan Camer, Doru Pruteanu), Dan Merișca se dovedește a fi unul dintre re-animatorii cenaclului. Și cenaclul de proză de la Casa Mihail Sadoveanu din Copou i-a trezit interesul, dar numai în măsura în care i-ar fi dat sugestii pentru partitura Quasar, dar nu i-a dat.

La 25 februarie 1979 lua ființă „Cenaclul de Anticipație” din Iași, al cărui președinte era Dan Merișca. Îl precedaseră câteva grupuri mai vechi, dezmembrate la ora aceea: cenaclul SF al Liceului „C. Negruzzi”, Cosmos 2000 și Urania. Ultimele două grupuri aveau ca protagoniști pe Virgil Scurtu și pe Viorel Ilisei, iar ca membri deosebit de activi pe Sorin Antohi și Moni Weisthal. Din partea Casei de Cultură a Studenților (numită pe atunci Casa de Cultură a Tineretului și Studenților), metodistul Steliana-Delia Beiu îndruma activitatea celor două cercuri, vizând mai ales ozenologia, paleoastronautica, efectul de piramidă, energiile neconvenționale.

Noul cenaclu, deveni în scurt timp bine cunoscutul Quasar, își propunea o ambițioasă arie tematică, al cărei nucleu erau literatura SF și comentariul asupra ei. Nu erau însă neglijate nici fantasticul (F), avangarda literară (A) sau alte forme artistice: muzică, grafică, pictură, colaj, bandă desenată, fotografie, teatru, dans modern. Granițele dintre SF și mainstream (MS) fiind însă labile, proiectul plonja deja într-o utopie scripturală având Cosmosul ca scenă de manifestare. Cu toate că un festival al artelor scenice SF (Câmpulung-Muscel) a eșuat, scenariile și scenarizările SF n-au lipsit din cenaclu: *Picnic la marginea drumului* al fraților Arkadi și Boris Strugațki,

punct de plecare pentru filmul *Călăuza* al lui A. Tarkovski și 2001: *Odișea spațială* (scenariul A.C. Clarke și St. Kubrick; regia: St. Kubrick; producția M.G.M., 1968).

Utopia abia începe: sunt bine primite la ședințele săptămânale ale cenaclului „teoriile-științifice-dar-fantastice-deocamdată” (Dan Merișca în *Fantastic Magazin* I, Iași, 1981, p. 168). Primele comunicări originale au fost: „Model temporal de tip fuzzy” (George Ceaușu), „Model temporal al jocurilor mecanice” și „Teoria funcțiilor de tranzit - o ipoteză metafilosofică” (Dan Merișca). Au urmat: „Utopie și science fiction” și „Science fiction: Mitologie a lumii moderne” (Sorin Antohi), „Comunicare și SF” (Doru Pruteanu), „Noi dimensiuni ale cunoașterii: științe de frontieră” (George Ceaușu), „Ficțiunea subversivă” (Lucian Merișca). Interesant s-a dovedit a fi și „folclorul de cenaclu/cerc interdisciplinar” legat de științele de frontieră: ingineria valorii, inventică și design creativ (cu ședințe practice), „demolarea blocajelor conceptuale”, sinergetică, cibernetică relativistă, modele cosmologice, teoria „haos”.

Prospectica și impactul cu viitorul au format de asemenea obiectul interesului cenaclistic. Câteva teme de acest gen: urbanistica viitorului, posibilitatea și implicațiile călătoriei în timp, n-dimensionalitate și spații paralele. Termenul de CNI (Caz Neclarificat/Neelucidat Încă) a fost lansat tot de Dan, preluat la Radio (emisiunea Exploratorii lumii de mâine de pe fostul program III) și difuzat în publicistică. Termenul desemnează ipotezele neîncadrabile strict în științele consacrate, refuzând (deocamdată) adăpostul unei paradigme fără echivoc. Pornind de la motive (fenomenul Tungus, hărțile lui Piri Reis, craniul de cristal, mașinăria Antikythera etc.) care fuzionează, de regulă, în subiecte (radiestezie, parapsihologie telekinezie ș.a.) se ajunge până la

constituirea unor tematici extrem de arborescente (paleoastronautică, parapsihologie, tehnici inițiatice, energii/tehnologii neconvenționale, exobiologie). Toate acestea (și multe altele!), definite uneori în stil polemic (se reînființează prin 1980) cercul Cosmos 2000, peste care prezida figura de Sfinx a Inginerului Viorel Elisei) au încăput în cadrul unui simplu ceneclu, până când, începând din toamna lui 1990, au fost „pasate” spre un cerc de interdisciplinaritate (cu același nume) ale cărui sedințe alternau (săptămânal) cu cele ale ceneclului.

Inițial, ședințele se desfășurau asemenea unor reviste radio, pe rubrici între care erau intercalate fragmente muzicale, apoi fondul de idei a copleșit forma, păstrându-se însă ideea de „puzzle”. Cătălin Bordeianu, Valeriu Gherghel și (în sfârșit!) Dan Merișca sunt metodiștii Casei Studenților, care au îndrumat activitatea ceneclului. În 1982-1983, o ramură a ceneclului s-a „întins” și la Casa Pionierilor din Iași, înființând acolo Mini-Quasar, destinat elevilor de gimnaziu și organizând la Iași prima întâlnire pe țară a ceneclurilor SF ale elevilor, în aprilie 1982. A fost un episod de scurtă durată, dar vizitele în licee („C. Negruzzi”, „Școala de arte și meserii”, Liceul C.U.G. etc.) pigmentează activitatea de aproape 12 ani a ceneclului, condus de el.

Neobosita-i activitate îl consacră pe Dan Merișca drept cel mai important animator SF dat de tânăra generație -- recunoscut ca atare, prin vot, la Convențiile Naționale ale fandomului din 1981, 1986 și 1991. Audiența sa ar fi fost însă minoră dacă nu s-ar fi manifestat ca un prozator semnificativ de SF (de la spațiul schiței până la cel al nuvelei; romanele, din păcate, au rămas doar în proiect). Convențiile Naționale i-au premiat de-a lungul anilor următoarele texte: în 1979, „Prietenul” (premiul II la povestire); în 1980, „Omul cel tăcut, inelul

și fata blondă“, în colaborare cu Doru Pruteanu (mențione II la proză); tot în 1980, „Jurnal“, în colaborare cu Lucian Merișca (premiul pentru poezie); în 1981, „Black hole“ (premiul pentru schiță); în 1982, „Când zeii plâng...“, în colaborare cu George Ceaușu (premiul revistei *Transilvania*), în 1988, „Fotograful norilor“, în colaborare cu Lucian Merișca (premiul pentru povestire), în 1985, Requiem pentru Aryl, în colaborare cu Arthur Mihăilă (premiul pentru povestire). Și să nu uităm că în 1983, 1984 și 1987 a fost în juriul Convenției Naționale, deci nu se putea autopremia. Bașca premiile de la diversele Zile ale cenaclurilor sau ediții ale Taberei de vară naționale SF, pe care nu le-a luat doar când le-a dat altora, în calitate de membru al juriului: toate lucrurile culturale de care se atingeau îi ieșeau bine sau foarte bine. Promotor al lucrului în colaborare, avea o capacitate neobișnuită de a fertiliza cu idei noi fiecare text literar. Era convins -- convingându-ne și pe noi -- că textul în colaborare definea o nouă entitate informațională, destul de diferită de cea a autorilor componenți. Impactul prozelor sale se observă din preluarea aproape integrală în antologii: *Alfa -- o antologie a literaturii de anticipație românești*, Ed. Scrisul Românesc, 1983; *Avertisment pentru liniștea planetei*, Ed. Albatros, 1985; *O planetă numită Anticipație*, Ed. Junimea, 1985 (unde el este antologator); *Nici un zeu în cosmos*, Ed. Politică, 1985; *Cronici metagalactice*, Ed. Tehnică, 1990. Fără a fi neapărat un autor fecund, Dan Merișca a reușit să producă texte semnificative pentru noul val al science fiction-ului românesc: „Ziua zborului“, „Black hole“, „Prietenul“, „Supraviețuitorii“, „Ia te uită la el!“ În colaborare i-au ieșit alte câteva texte semnificative: „Omul cel tăcut, inelul și fata blondă“, „Revoltă în labirint“, „Fotograful norilor“, „Requiem pentru Aryl“, „Când zeii plâng...“. A publicat la toate vârstele

creativității juvenile. Perioadele gimnazială și liceală sunt surprinse în antologiile lui Tudor Opreș, cât și în revistele școlare (am amintit prestigiosul *Corolar*). În perioada 1982-1989 a publicat cu consecvență în revistele studențești ieșene: *Dialog*, *Opinia studentească*, *Viața Politehnicii*. Până în 1989 îi vor găzdui textele, în afară de publicațiile scoase cu concursul direct al Casei Tineretului și Studenților din Iași, o serie de publicații cum ar fi *Luceafărul*, *Ateneu*, *Cronica*, „S.L.A.S.T.", *Convorbiri literare*, *Știință și tehnică*, *Vatra*, diverse almanahuri, între care neuitatul Almanah *Anticipația*, Colecția Povestiri științifico-fantastice, *Strict secret* ș.a.

Situat printre cei mai buni cunoscători ai fenomenului SF românesc și internațional, era firesc să se manifeste ca antologator, în care calitate a scos la Ed. Junimea (1985) o apreciată culegere de texte românești. Dar a fost eminența cenușie a multor antologii care nu i-au mai purtat semnăturile pe copertă. Ca editor a manifestat un spirit de sinteză ce a imprimat o marcă distinctivă unor publicații fără rival. Cel mai bine creditat editor român de SF ne-a oferit *Fantastic Magazin*, primul almanah-fanzin românesc, fanzinul teoretic SF contact, suplimentul acestuia, infzinul *Quark*, *Holograma* (supliment al revistei *Dialog*), *Spații enigmatice* (supliment al *Cronicii*). Îi plăcea să ducă treaba până la capăt: își tehnoredacta singur publicațiile și contribuia efectiv la forma lor artistică (fiind autor de colaje și grafică). Desena, proiecta, cola, realiza o vigneta, își punea amprenta concepției personale pe fiecare pagină de revistă. Urmărea ca greutatea informațională să fie îmbinată cu o prezentare grafică la temă, pentru ca ochiul și spiritul să se bucure împreună. Lista publicațiilor care au profitat din plin de inteligența lui redacțională (*Science fiction magazin*, *Superdetectiv* etc.) este greu de epuizat. Când se făcea fără el (în

colectivul de consultanți), Almanahul *Anticipația* ieșea mai puțin interesant. Aparițiile sale în calitate de eseist și comentator literar al momentului sunt mai puține, dar nicidecum lipsite de relevanță; cunoscător aprofundat al fenomenului literar, a contribuit la autodefinirea noului val în cadrul science fiction-ului românesc.

Urme pe nisipul timpului: ultima ediție a Enciclopediei science fiction-ului a lui Peter Nicholls și John Clute (apărută la Londra, în 1993) îl consemnează în articolul dedicat science fiction-ului din România; referințele internaționale referitoare la numele său (Franța, Italia, Marea Britanie) le vom sistematiza cândva, sperăm. Acorda un interes deosebit reprezentării internaționale a SF-ului românesc și era interesat de imaginea pe spațiul cultural românesc a textelor de referință pentru SF-ul mondial. An de an, la convențiile naționale, cenaclul Quasar a acordat premii pentru traducere, a ținut la zi un fișier cu texte deja publicate sau în curs de traducere (pentru ca activitatea traducătorilor să nu se suprapună), a inițiat dezbateri asupra calității traducătorilor de pe spațiul nostru editorial, furnizând prin aceasta elemente pentru o „politică” generală a traducerilor, pentru sincronizarea cu piața occidentală de science fiction. Ca traducător din franceză și engleză ne oferă, singur sau în colaborare, bucăți memorabile: Gerard Klein, „Sub cenuși“, Fredric Brown, „Ceva verde“ și „Schemă de principiu“, Jean-Paul Andreuon, „Jerold și pisica“.

Alături de literatură, sfera video-muzicală și artele scenice acoperă un loc distinct în preocupările lui Dan Merișca. Scenariile filmelor *Călăuza* și *Odiseea spațială* 2001 s-au citit și comentat în cenaclul Quasar. Ca organizator de gale video, adevărate evenimente culturale, Dan ne-a oferit tot ce era mai bun din filmul science fiction sau din modurile conexe: *Blade Runner* și *Legend*

(ambele în regia Ridley Scott), *Portocala mecanică* (regia Stanley Kubrick), *Întoarcerea lui Jedi* (regia Richard Marquand), *Bateriile, separat* (regia Steven Spielberg) și multe alte spații ale imaginarului pe care el, desigur, le frecventează acum. Ședințele de cenaclu erau pigmentate cu muzică electronică și cosmic music; apoi audițiile muzicale s-au impus într-un cerc separat, care a colaborat cu clubul de jazz „Richard Oschanitzky” de la Casa de Cultură a Studenților. În calitate de coregraf, Dan Merișca a „moșit”, atât în Iași, cât și prin țară, o serie de grupuri de break-dance: „Quasar”, „Nova”, „Non stop”, „Dinamic”, „Cyber” etc. Colaborarea lui cu personalități în domeniu (de genul lui Oleg Danovschi) a fost de bun augur. În 1989 (12-14 mai), Festivalul-concurs de dans tânăr ajunsese la cea de-a șaptea ediție.

Despre activitatea lui Dan Merișca în științele de frontieră, terapii neconvenționale și în diferitele forme de cunoaștere se știe mai puțin, dar sperăm ca o carte viitoare să acopere subiectul. Datorită lui și-au găsit spațiu de exprimare la Casa Studenților cercurile Invent Terra Nova, universitatea Elta și multe alte grupuri de lucru pe forme neconvenționale de cunoaștere; să nu mai vorbim de personalități. S-a implicat în toate acestea nu numai organizatoric, ci și la nivelul pregătirii individuale: astfel se nasc personalitățile puternic spiritualizate.

Mai presus de toate, însă, Dan Merișca a fost liantul, oxigenul pe care-l respirau toți cei care căutau noul și aveau nevoie să atingă o altă treaptă informațională (nu de informare, ci informațională). În umbra sau, mai bine zis, în lumina blândă a acestui liant organizator s-au desfășurat taberele naționale de creație SF de la Guranda, Strunga, Bucium, convențiile naționale de science fiction de la Iași (1981 și 1986). Acțiunile cărora el le-a fost amfitrion au creat legături indestructibile, devenind pentru

noi amintiri de neuitat. Parcă ne chema la catalog: ieșeni, bucureșteni, băcăuani, clujeni răspundeau imediat la apel: le telefona tuturor, vorbea cu toți, colabora sau te accepta în apropierea lui. Ca organizator, avea minunata calitate să-și facă simțită concomitent prezența în mai multe locuri. Cineva îl compara cu un vârtej atomic; ei bine, acest vârtej putea schimba atmosfera, putea polariza un grup pe o axă de interes.

Despre Dan Merișca s-ar putea povesti la infinit și povestirea ar avea conținut. O carte despre omul Dan Merișca (aflată în acest moment în „chinurile facerii”) va aduce aspecte noi. Am constatat că Dan este perceput destul de diferit de o armată de adolescenți și de colaboratori de marcă; și chiar cei de un sânge sau de un spirit cu Dan nu se pot lăuda cu o imagine despre el totalmente consistentă. Ne vom opri asupra unui singur aspect. Evanghelia după Ioan, 6, istorisește cum Isus a hrănit cinci mii de oameni cu cinci pâini și doi pești. Pentru mulți dintre noi, Dan a apărut în postura unei pâini a lui Dumnezeu: tot dăruia celorlalți și nu se mai termina, și iarăși mulți dintre noi au avut sentimentul că l-au posedat în întregime doar ei înșiși. Dan avea o mare capacitate de dăruire spontană. Văzând mulțimea figurilor străine de la înmormântare, văzând expresia acelor chipuri, îți dai seama că durerea sau fericirea spontană este provocată în primul rând de dăruirea spontană. Dan se făcea tot timpul subiectul ironiilor noastre, târând după el niște genți imense. Când plecam la convențiile naționale de anticipație, noroc cu trenul, pentru că altfel ne-ar mai fi trebuit un camion ca să care bagajele lui Dan. Până la urmă, după toate poantele, luam de la el mâncare, texte, grafici, îi foloseam fierul de călcat ori satârul de la bucătărie. Prea târziu am înțeles că el nu strângea ca un hârciog, să îngroape în pânțele sau în cotloane ascunse -

strângea mereu ca să facă o redistribuție a bucuriilor, să dăruiască celorlalți, să repună totul în circulație. Poate asta făcea să se deblocheze informația înțepenită undeva în sistem, asta mărea dimensiunile comunicării între cei din jurul lui, asta arunca în aer barierele dintre noi.

Pentru că am văzut în jurul lui oameni incompatibili, aflați într-un conflict permanent în alte situații și între care Dan stabilea un plan de comunicare - poate fragil, dar, totuși... în limbaj bioenergetic asta se cheamă „om care creează legături”. Nu-i aici o legătură imediată cu „darul” material - în spirit, ne apropiem de har, de acea substanță divină care ne este dată spre a o dăruia. Dan își făcea tot timpul provizii de bunătate ca să aibă cui dăruia o bucată de pâine, o idee iluminată, o vorbă bună. împrumuta cu cărți și cu bani; cărți multe și sume adesea mari. După petrecerea lui din lumea asta, mulți ne-am trezit datori față de el la propriu și la figurat, cu sute, cu mii de lei, dacă nu chiar cu zeci de mii; poate încă se mai simte cineva, și acum chiar, cu musca pe căciulă!

Comentariul nostru a atacat mai ales spațiul literar pe care el s-a manifestat. Graficienii, dansatorii de break, amatorii de video, cei de pe spațiul științelor de frontieră sau al cunoașterii inițiatice vor spune alte lucruri, dar detectezi în toate acestea un pattern spiritual. Cu dotarea lui superbă, cu formidabila lui capacitate de adaptare, inclusiv la natura spiritului uman, Dan era în stare să detecteze el, din afară, un sens în ceea ce faci și să găsească un cod care să te pună în mișcare, să te programeze, să dea limpezime și finalitate propriilor acțiuni, ca să poți spune, în sfârșit: „ah, acesta sunt eu!”.

Primul adevăr: mulți oameni așteaptă de la ceilalți să le dea ceva de făcut. Nu cer în schimb decât existența unui sens. Uneori, chiar mai puțin: a unei iluzii a sensului în ceea ce fac. Am închis paranteza (chiar fără s-o fi

deschis).

La un moment dat, este nevoie de cineva care să-ți plimbe mâna un pic, înainte de a te semna chiar tu. Dan avea trăsăturile unui imprimator. lucra cu arhetipuri și imprimate formale prin care pătrundea în individualitatea celorlalți. Nimerea aproape totdeauna un element „de semnătură”. Un coleg de dialog inițiativ îi dăruiește o carte cu dedicația: „Lui G. Dan...” (și apoi câteva cuvinte de admirație).

Pe o hartă spirituală a Iașului, Casa de Cultură a Studenților este în Anahata chakra. Așa o simțea Dan. Al doilea adevăr: orașul este o ființă vie, respiră, are umori și hormoni, poate chiar reprezentare informațională. Centrele lui energetice sunt vitale. Am închis paranteza.

Povestește Vlad F.: la o zi după înmormântarea lui Dan vine la Casa Studenților... cine altcineva decât un student:

- Îl caut pe Dan Merișca. Suntem un grup...
- Nu-i aici, dar spune ce vreți să faceți.
- Păi, ne-ar interesa break dance-ul.
- Bine, facem un cerc...
- Da, dar ne-ar mai interesa și artele marțiale. Karate, de exemplu. Și-am mai vrea să facem și ceva de anticipație.
- Și nu vreți într-un cerc, într-un club?
- Știți, noi am vrea să le punem pe toate astea într-un spectacol.
- Atunci va trebui să-1 așteptați pe Dan Merișca.

George Ceaușu

Black Hole

Închis în nava mea, cu învelișul scorojit de noaptea de foc, ca o picătură de protoplasma ascunsă într-o carcasă indestructibilă, ca un melc orbecăind în singurătatea spirală a cochiliei sale, mereu mai obosit, trăind într-un timp încremenit, pentru care nu există măsură și nu există nume, aștept. Privirea mea scormonește neîncetat, fără odihnă, tenebrele pe care prora vasului spațial le despică în goana sa și care se închid ca fălcile unui monstru, în urmă-i; cândva, într-o bună zi, voi zări răsărind, împăienjenindu-mi ochii, orbindu-mă, scaldând într-o ceață de sclipiri suprafețele metalice ale imensei nave, revărsându-se prin gurile lacome ale hublourilor încercănate de zgârieturile prafului cosmic, geana de lumină ce reprezintă orizontul acelu dincolo, intangibil și inimaginabil.

Când am plecat, eram doar un tânăr cu părul bălai și cu ochii plini de speranțe nebunești: acum, ochii îmi sunt tulburi, pielea zbârcită, iar părul alb. Sunt din ce în ce mai convins că această navă labirintică, pe ale cărei culoare pustii rătăcesc fără țintă, este ea însăși un fir de praf rătăcind într-un labirint n-dimensional. Iar eu nu sunt, la rândul-mi, decât un labirint găunos, o coajă, o cochilie din care se scurge încet, picătură după picătură, viața - și prin care gândurile rătăcesc, împleticindu-se. Sunt bătrân, sunt atât de bătrân încât, pentru mine, timpul și mișcarea și-au pierdut pentru totdeauna înțelesul, mai bătrân decât orice altă colonie de celule care a trăit vreodată și care, printr-un salt de neînțeles, a învățat să viseze și să-și spună singură, cu încăpățănare, în mod stupid și sublim, eu.

De o veșnicie gonesc de-a lungul acestui coridor curbat în sine însuși, într-o spirală care se strânge la nesfârșit. Dar știu:

la capătul său se deschide, luminându-mi calea,

șteptându-mă, sorbindu-mă peste spații și timpuri, o altă lume, un alt continuum, un univers paralel... El este acela care a ejectat această prelungire pulsatorie, întâlnind astfel, prin jocul întâmplării, lumea mea, universul de dincolo, căruia îi soarbe flămând stelele.

De o veșnicie urc prin acest horn înnodat între brațele în continuă și leneșă și spasmodică mișcare ale - fără de număr și fără de capăt - lumilor Kosmosului. Dar tot mai adesea, tot mai mult mi se întâmplă să gândesc temător, nesigur, înspăimântat, amețit, îngrozit, extaziat că s-ar putea să existe nu unul singur, ci fără de număr capete, brațe de plasmă legând între ele, printr-o rețea labirintică, imensele monade suprapuse și sincrone ale Universului. Miriade de punți convulsionându-se, miriade de interstiii întunecate care unesc lumile cariind neobosit, în toate sensurile, miezul de neconceput al hiperspațiului.

De o veșnicie cobor în acest puț cu pereții striai de gheara întunericului, dar, în tăcerea cabinei de comandă, nemișcat, așteptând, înțeleg uneori că s-ar putea ca ținta călătoriei mele să nu existe, să nu fi existat niciodată și nici măcar să nu aibă umbra unei șanse de a se naște cândva, iar tunelul să se prăvălească doar în sine, la nesfârșit, mereu, în Haos, până în clipa cea dintâi a mării explozii și, mai departe, în miezul ei clocotitor, la infinit. Fără moarte.

Și încep să mă tem că, la capătul de dincolo al căutărilor mele voi găsi doar o poartă, pe care un copil cu părul bălai și cu ochii plini de speranțe nebunești, sigur pe comenzile navei sale și încrezător în gându-i de pierzanie, tocmai intră în pâlnia fără de capăt, ale cărei nenumărate guri nesătule aleargă la nesfârșit după tot atâtea lumi splendide și virtuale, pe care n-are să le ajungă din urmă niciodată. Niciunde. Nici când.

Paul Dorian, Cenaclul Quasar, Iași

Prietenul

Se auzi „cling” și ecranul se stinse. Din subsolul clădirii de peste drum tocmai ieșea un grup gălăgios. Se întoarse să-i privească. „Reușesc să se distreze băieții, își zise. Ciudate aceste „cluburi de divertisment”.

- Salut, prietene! auzi din spate. Numele meu este Jolly. Al tău?

Glasurile și râsetele celor din grup se îndepărtau de-a lungul străzii, în întuneric.

- George, îi răspunse el pe jumătate mirat. George de pe Luhan.

- Ah, îmi pare bine. N-am avut nici un prieten de pe Luhan. Îi întinse mâna. Și...? Cum e, îți place la noi, pe Faberia?

- Cred că da; n-am prea avut timp să-mi dau seama.

- Prietene, ăsta-i abia începutul. Și reține: doar eu te pot ajuta să cunoști planeta cu adevărat. Cât despre oraș, îl știu ca pe propriile-mi buzunare... Și cum a fost călătoria?

- Plăcută. Serviciile interplanetare sunt întotdeauna bine dotate... Spune, ai idee unde putem bea o cafea?

- Cafea? Există atâtea alte energizante mai eficiente.

- Știu, știu, eu însă am gusturi mai învechite.

- Da, sigur, cum dorești... E chiar aici, după colț, un mic bar artizanal. Știi, nu le pot suferi pe cele automate.

„Norocosul” se numea barul. Intrară și George comandă câte o cafea.

- Mulțumesc, spuse Jolly. Sper să nu te superi, dar eu nu beau treburi din astea.

Mirosul fierbinte al cafelei îi învălui. Barmanul șterse teigheaua în fața lor și aduse ceștile. Apoi se îndepărtă, făcându-și de lucru în colțul celălalt.

- Deci ți-a plăcut călătoria, reluă Jolly discuția. De stewardese ce zici? Ai cunoscut-o pe una Ann?
- Care Ann?
- Una blondă, de două persoane!
- Nu, n-am cunoscut-o.
- Nici nu merită!... Dar, de fapt - sper că nu sunt indiscret -cu ce treburi pe Faberia?
- Fac fotografii. Este o pasiune și, din când în când, o meserie, căci uneori public, alteori realizez transmisii, iar câteodată organizez expoziții.
- I-auzi. Nemaipomenit! Nu credeam că mai există tipi care să se ocupe de așa ceva. Sunt o mulțime de mijloace mai rafinate, mai complexe...
- Da, dar, în realitate, nici unul nu a reușit să o înlocuiască. Fotografia e cu totul altceva, este însăși imaginea timpului. O secțiune prin timp. Înțelegi, e ca și cum ai surprinde punctul de interferență mereu schimbător al trecutului cu viitorul. Este imaginea germenului, sâmburelui evenimentelor, dacă ăsta nu ți se pare un mod prea pretențios de a vorbi.
- Da, înțeleg. Trebuie să fie grozav.
- Îmi place să caut adevărata față a lumii și cred că fotografia poate face cel mai bine acest lucru.
- Te cred, prietene. E o profesiune palpitantă!
- Să nu exagerăm...
- De ce, de ce? Abia acum înțeleg cât de multă dreptate ai. îmi arăți și mie dispozitivul?
- Aparatul de fotografiat? George îl desprinde de pe umăr și i-l arată: ăsta-i. Dar nu-ți pot face demonstrații cu el, pentru că dezvoltarea, vreau să spun, procesul chimic de fixare a imaginii, durează. Și-apoi mi-am lăsat la hotel sculele. Adevărul este că-s cam conservator în privința asta... Știi ce, cât termin și cafeaua ta, aranjează-mă puțin. Sunt pe drum de aproape o săptămână.

Jolly scoase din buzunarul de la spate o perie - îi plăceau într-adevăr lucrurile artizanale. Îi curăță cu rapiditate hainele, apoi se aplecă și-i făcu pantofii.

- Acum arăți excelent. Vrei să mergi într-un club de divertisment?

- A, nu. Abia am fost în unul. Mai bine să facem o plimbare.

Plăți, își luă aparatul și ieșiră.

- Cum a fost în club?

- Drăguț, îi răspunse George. Lumini, muzică, agitație. Practic, mai mult întuneric decât lumini.

- Și fete? Sunt o mulțime de tipe sexy care vin să se distreze în cluburi.

- Da, sigur. Era chiar lângă mine una bună de tot. Dansa singură, și când m-am uitat mai atent la ea, m-am speriat; era dezbrăcată! Cel puțin de la jumătate în sus, pentru că i-am văzut sânii.

- Da...?

- În clipa următoare se și repezise la mine. Am încercat să-i demonstrez că eu nu știu să dansez, că sunt străin. Era o gălăgie... Dar nu voia să înțeleagă, spunea că asta nu are nici o importanță. M-am ridicat și m-a și îmbrățișat, explicându-mi la ureche că muzica aia așa trebuia dansată. Atunci mi-am dat seama că nu era dezbrăcată. Pur și simplu avea sânii desenați pe tricou.

- Înțeleg...

- Dar la următorul dans s-a depărtat puțin de mine și am crezut că e un miraj: desenul se mișca prea natural pentru un desen. Am întrebat-o ce era asta. Mi-a spus că e un obicei pe Faberia, o modă. E destul să-ți dai pielea cu o chestie specială, ceva fluorescent parcă, și desenul se vede prin tricou. Abia atunci am observat că ea era cât se poate de decentă. Majoritatea aveau întreg corpul luminos, vizibil prin haine.

- Da, se poartă așa ceva în ultimul timp. E la modă.
- Și cum reușesc s-o facă?
- Mda, cred că... De fapt, ca să fiu sincer, habar n-am. Eu sunt dintr-o generație mai veche. Însă mă pot interesa. Sigur că da, o voi face în cel mai scurt timp. Dar fata?
- Care fată?
- Fata de care vorbeai. Aia bună de tot...
- A, nimic. Ne întâlnim mâine. Am s-o pun să-mi explice din nou.
- Excelent, prietene! Îmi place cum ai lucrat la faza asta. Ai luat-o tare de prima dată, te cred...

George își aminti că făcuse și câteva fotografii. Se așezaseră într-un colț, pe niște scaune foarte joase și moi. „Ce-i ăsta?” îl întrebă Estella. Încercase să-i descrie și ei cum stă treaba cu fotografiile... „Știi, îi spusese ea mai apoi, în realitate sânii mei sunt mai urâți, dar i-am schimbat puțin când le-am desenat conturul, i-am trucat, înțelegi? Sunt mai mici și mai urâți...”

Își dădu seama că e prea liniște și că era singur. Odată cu întunericul se făcuse parcă și ceva mai frig.

- Hei, unde ai dispărut! strigă mirat. Dar nimeni nu-i răspunse. Privi în jur. Nimic. O luă înapoi pe trotuar. După câteva zeci de pași îl găsi, însă, în umbra unei clădiri.
- Ce ai? Ce s-a-ntâmplat?

Tăcea. Rămăsese înțepenit, cu un picior în aer, cu o mână ridicată și cu cealaltă în buzunar, cu fața sa alungită împietrită într-un zâmbet perpetuu.

„A și trecut atâta timp de când vorbim? Nici nu mi-am dat seama.” îl ocoli curios. Îl privi zâmbind. Îi aranjă o cută a hainei și, prin surprindere, îi arse cu sete un picior în fund. Nimic. Nici nu se clintise. Îi mai dădu unul. Nu vroia să-l dea cu nasul de trotuar, ci doar să-l împingă puțin. Ar fi putut și el să se balanseze, așa, cât de cât,

măcar din politețe, dacă nu din prietenie. Avea un echilibru nemaipomenit. Nici măcar o avalanșă nu l-ar fi urnit din loc pe Jolly ăsta. În schimb, îl durea pe el piciorul. Dăduse cam tare.

Se aplecă peste ecran. Era din nou aprins. «Dragi prieteni, spunea textul scris cu litere aurii, atunci când sunteți triști, atunci când sunteți veseli, atunci când vă plictisiți sau atunci când aveți nevoie de ajutor, atunci când prietenii vă trădează, într-un cuvânt, atunci când sunteți singuri, când simțiți nevoia să vorbiți cu cineva, indiferent care ar fi subiectul discuției, serviciile noastre vă stau la dispoziție...» Își băgă mâna în buzunarul pantalonilor, căutând. Până la urmă, tot apelezi la serviciile lor. Unde naiba pusese banii? Oare îi terminase? Trebuia să treacă iarăși pe la un oficiu de schimb... Căută și în buzunarele bluzei. Pur și simplu, nu mai avea nimic. „Urâtă treabă. Până mâine dimineață, va trebui să rămân singur. E un materialist prietenul ăsta al meu. Nu-l interesez decât atât timp cât am bani.”

În clipa aceea își aminti. Cum de putuse uita? Banii erau în sacul de piele al aparatului de fotografiat. Îl deschise și căută. Luă cu două degete o fisă verde:

- Gata, s-a făcut!

Introduse fisa în fantă. Se auzi „cling”. Jolly clipi, zâmbi fericit și, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, continuă:

- ...Aha, mi-am amintit, este un banc cu roboți. Vrei să ți-l spun?

- Dă-i drumul. Se simți deodată bine și-i fu puțin ciudă că se simțea bine pentru atâta lucru. Ce naiba îl apucase veselia asta. Parcă era un copil, căci, iată descoperirea pe Faberia jocuri și jucării noi, tulburătoare.

Ecranul verde de pe pieptul celuiilalt se stinsese. Doar literele aurii ale ultimelor cuvinte îi mai jucau încă în

ochi lui George:

«...La orice oră, în orice moment, contra unei singure fise verzi, vă stă la dispoziție prietenul automat!»

Și o luară din nou prin noapte, de-a lungul trotuarului, unul vorbind mereu, celălalt cufundat în gânduri.

Omul cel tăcut, inelul și fata blondă

Citeam și priveam din când în când vacile - câte mai rămăseseră - care pășteau pe câmp, omul acela tăcut venise, se așezase lângă mine și întorsese capul ca să se uite la soarele turtit al după-amiezei, niște copii mici se jucau pe marginea drumului cu o cartușieră goală, pe care o trăgeau după ei prin iarbă, îl vedeam cu coada ochiului, ce voia oare?, eram obișnuit ca, atunci când se oprește cineva lângă mine, să-mi ceară ceva; cu vreo două săptămâni în urmă venise un ofițer android - era lovit la mână și i-am putut vedea, pentru o clipă, acolo, înăuntru, mai multe fire roșii și albastre și niște mecanisme fine care se mișcau atunci când îndoia degetele -, mă întrebam unde sunt oamenii, i-am spus că pe-acolo, prin sat, fiecare pe la casa lui și m-a strigat maică-mea să aduc niște apă de la fântână, plecasem lipăind prin praf cu picioarele goale, lăsându-l pe ofițerul care-i căuta pe oameni cam nedumerit.

Cred că ofițerul fusese cel care îi convinsese pe oamenii din sat să-și ia care ce putea și să fugim în pădure, trebuia să vină armată acolo; chiar înainte de a pleca, au apărut două blindate cu șenile, trăgând și niște tunuri grele după ele, au intrat în curte și apoi în grădină, dărâmând un gard, au urcat dealul și au început aproape imediat să tragă înspre oraș. Soldații roboți - eu, cel puțin, n-am văzut nici un om printre ei - care veniseră în urmă s-au apucat să cotrobăie prin casele părăsite, fuseseră programați să prade tot ce găseau în cale și continuau să o facă, chiar dacă nu mai aveau pentru cine, comandanții le muriseră; n-au avut prea mult noroc, a venit altă armată, în timp ce cealaltă fugea mâncând pământul în mod disciplinat, soldații nou veniți s-au apucat și ei de cotrobăit, au strâns tot ce mai rămăsese, erau murdari, multora le lipseau piese

componente, mai mult îți stârneau mila, erau însă conduși de oameni.

Omul venit pe neașteptate s-a ridicat și a plecat fără să scoată vreun cuvânt. Nu mult după aceea, au apărut câțiva soldați roboți și un ofițer. Îl știam. Acum vreo cinci zile fusese la noi și băuse cu tata și cu alți câțiva ofițeri care erau tot oameni, au băut, s-au certat, tata voia să-i împace, unul din ei a plecat înfuriat prin spatele casei, iar asta de care vă spun îl împușcase liniștit prin fereastra astupată de camuflaj cu un covor și niște ziare; neavând altceva mai bun de făcut, cel care ieșise se oprise în dreptul ei și începuse să-i înjure și să-i amenințe, zicea că o să se ducă la ăilalți, că ori aici, ori dincolo tot aia era, că cine mai înțelegea cine cu cine luptă, totul dispăruse, nu mai existau comandamentele, nu mai existau statele, nici măcar lumea, cineva care să-și spună lumea, ofițerul ăsta negricios și cam la fel de înalt ca taică-meu scosese pistolul și-l împușcase direct în gură. Bunicu', care povestea întâmplarea vecinilor doritori să-l asculte, se mira: „cum de ochise așa de bine? să tragi cuiwa trei gloanțe la rând prin aceeași gaură, când cel ochit cade sau se mișcă, oricum, fără măcar să-l vezi, știți, fereastra aia astupată din spatele casei...” Ceilalți ofițeri își goliseră repede paharele și plecaseră lăsându-l pe mort sprijinit de perete, cu capul căzut într-o parte, năclăit de sânge, iar vântul îi răsfirea la întâmplare părul. Pe urmă se certaseră și între ei, cred că ceilalți plecaseră în altă parte, rămăseseră doar ăsta și mai mulți roboți, pe jumătate distruși, cu care se plimba încolo și-ncoace prin sat, tata spunea că în altă parte nici nu mai erau oameni, sau, oricum, rămăseseră foarte puțini, orașele nu mai erau, rachetele, ori, dacă nu, bombele, le răseseră de pe fața pământului, și că tot noi ăștia, țărani, aveam să rămânem până la urmă, cu noi nu avea nimeni nimic, noi nu făceam război, ca cei din orașe,

care muriseră mai toți și aveau, până la urmă, să moară toți, în timp ce hoardele de roboți vor fi continuat încă să se bată fără rost între ele până n-ar mai fi rămas nici unul, ce, parcă oamenii știuseră de ce se bat...

Ofițerul și soldații s-au oprit și ei lângă mine și m-au întrebat dacă nu văzusem un om așa și-așa, era chiar omul meu, cel care se oprise, se așezase lângă mine și privise soarele, am ridicat din umeri, nu văzusem nimic, prea eram ocupat cu lectura, ofițerul s-a uitat la cartea mea video, încercând să-i silabisească titlul de cristale lichide, în buzunarul unuia din soldați a început să sune un ceas, atunci am observat că ofițerul avea două ceasuri cu celulă solară la mână și unul de buzunar la piept, i se vedea atârând lanțul aurit sau de aur, „soldațiiăștia își bat joc de timp” gândeam privindu-i cum se îndepărtau, „poartă nu știu câte ceasuri, dar nu le place să le scoată, să se uite la ele, scot doar pistoalele și se împușcă între ei, câți vor mai fi rămas, cartușele lovesc la fel de bine și pe oameni și pe roboți dacă știi cum să tragi”. Pe deasupra treceau iarăși teleghidatele, avioanele alea fără nici un om în ele, pline cu bombe, nu erau de-ale soldaților cu ceasuri multe, le trimiseseră ăia care fugiseră lăsând tunurile în grădină și o grămadă de proiectile, să avem noi cu ce ne juca, întorsesem tunurile și încercam să ochim linia orizontului, acolo unde răsărea soarele. N-am reușit să tragem niciodată, poate că într-adevăr n-ar mai fi răsărit; până la urmă tot învățam noi cum să le folosim, dacă nu i-ar fi trecut prin minte lui Vic să dea foc la benzina de pe jos, nu știu de ce au luat toate foc, au explodat toate proiectilele de care noi nici nu ne atinsesem, a curs țărâna peste jumătate din sat, în vârful dealului a rămas o groapă în care s-a făcut după primele ploi din toamnă un iaz mărișor, iar din Vic au mai găsit numai un deget, mai era pe el inelul gros de platină, cred că era de platină, altfel de ce-ar

fi fost așa de greu, avea în locul pietrei un ecran TV cât unghia de mic, inelul mi-l arătase chiar el, cu câteva zile înainte, când eram în pădure: „de la bunica, numai de nu l-ar vedea, l-am luat din sipet, unde-l ținea ascuns”. Degetul cu inelul era curat-curat, iar mamele își strângeau copiii și-i numărau, dacă roteai încet ecranul pe inel, puteai prinde douăzeci și patru de canale, căutasem de mai multe ori, și eu și Vic, dar nu mai transmiteau nici unul, se vedeau doar paraziți și dungi, mama lui Vic mai avea vreo nouă copii, moartea lui Vic nu costa prea mult familia, măcar așa, sufletește, dacă la pungă urma să-i sece; de fapt, nici măcar nu mai era vorba de bani,ăștia nu mai trebuiau nimănui, acum toate se luau la schimb. N-am văzut înmormântarea, mă bătuse maică-mea măr și mă încuiase în cămară, am auzit de acolo cum treceau prin fața porții babele, plângând ce mai rămăsese din Vic, de ce nu fugise oare Vic atunci când văzuse că ard toate așa de tare. Am refăcut și eu experiența lui, cu niște cartușe în loc de proiectile, putusem să fug! Cred că Vic descoperise sistemul de funcționare a tunurilor, ele, ca și computerul și instalațiile părăsite într-o subterană de beton din coasta dealului, fuseseră făcute bucăți și oamenii le cărau acasă, fără să știe la ce le vor folosi, dar le cărau.

Omul meu cel tăcut și soldații roboți cu ofițerul s-au întors, îi vedeam în depărtare cum vin, crezusem că aveau ceva de împărțit cu el, dar nu era adevărat, un soldat ducea în brațe o fată, omul meu cel tăcut plângea încet, fata era blondă, ofițerul o privea din când în când. S-au întors și teleghidatele, eu m-am aruncat în șanț și toți au fost omorâți, ei, pentru prima oară, ea, pentru a doua.

în colaborare cu Doru Pruteanu

Întoarcerea fiului rătăcitor

S-a întors acasă, chemat de închipuiri fără nume, cărora le zicea amintiri și cărora nu le putea da chip. Undeva, în adâncul creierului ciopârțit de chirurghi și cârpit cu blocuri biointegrate, rămăsese imprimată, în ceața dorințelor lui sufocate sub refulări, o urmă ce nu putuse fi ștearsă. N-o putuseră șterge nici anii de război - numărul lor nu-l mai știa, le pierduse șirul -, nici atenuatoarele psihodesignerilor militari, nici laserele chirurgilor, care, aducându-l la viață - mereu mai puțin el însuși, mereu mai mult un conglomerat bioelectronic amorf - îi tăiaseră profunde porțiuni arse ori iradiate. Urma aceasta difuză era cea care îl făcuse să pornească la drum.

Câteva zile la rând, viscolise fără încetare; troienele se așezaseră tocmai de înălțimea unui om. De dimineață, ieșise însă soarele, un soare cu dinți ascuțiți, care făcea zăpada să strălucească orbitor și-ți îngheța răsuflarea în gură.

Soldatul se întorcea acasă.

Venea pe mijlocul uliței, călcând obosit prin zăpada scârțâitoare. Mantaua, căciula îmblănită cu urechile lăsate să-i atârne pe lângă obraji, barba și mustățile lui deveniseră, cu toate, albe. Doar bocancii uriași, cu talpă groasă, ghintuită, își ridicau boturile negre din zăpadă la fiecare nou pas.

„Ce diferență să fie?” mormăia soldatul. „Ce diferență a mai rămas?” Și el avea mațe de cauciuc, iar inima îi funcționa datorită unui stimulator cu microbaterii. Și el avea calotă craniană de duroplast. Fusese perforat de zeci de gloanțe, iar sângele îi udase de nenumărate ori țărâna; murise în mai multe rânduri. De fiecare dată, fusese cârpit, organele atinse îi fuseseră înlocuite, fusese

supus unei scurte dar eficiente ședințe de psihodesign și retrimis în luptă. An de an devenise tot mai puțin un om, tot mai mult un robot. „Și atunci, de ce muma lui de făcătură, vleoașka mării lui de borătură scârboasă, eu sunt mai puțin decât un S.U.?", își zicea soldatul, scuipând cu năduf.

Ducea pe umăr o valiză de lemn, ferecată pe la colțuri. Mereu alții, foștii stăpâni ai lădoiului își însemnaseră în lemnul capacului inițialele, cu briceagul sau cu vârful vreunei baionete. Valiza era plină. Îngrămădisise în ea o mulțime de lucruri. În debandada generală a retragerii, abia reușise să se urce în unul din carele blindate. Nu era loc pentru toți. Carul mergea încet, al naibii de încet și asta îi făcea pe cei rămași jos să-și închipuie că or să se poată cățăra și ei acolo, înăuntru. Împreună cu cei încă vreo câțiva aflați în car, trebuia să se apere neîncetat de năvala lor. Majoritatea erau însă extrem de încăpățânați. Până nu-i izbea de mai multe ori cu patul armei peste mâini, nu se linișteau. Ba unul reușise să se agațe așa de zdravăn, că fusese nevoit să-i zboare un bocanc în gură ca să-l facă să renunțe. Rămăsese în urmă, zvârcolindu-se însângerat și blestemând în noroi.

Treptat, s-au depărtat de grosul trupelor. O luaseră chiar binișor înainte, când, deodată, o șenilă le sărise - spartă de o grenadă ascunsă în praful drumului - și carul se răsturnase cu tot cu ei, pârâind și învârtindu-se în loc. Ieșise cu greu de dedesubt, trăgând după el lădoiul...

Valiza era tare grea. Soldatul se opri și o mută, icnind, pe celălalt umăr. Înjură cu sete și o porni din nou.

Era pe drum de mai multe luni. Ca să supraviețuiască, trebuise să lupte neîncetat, clipă de clipă, noapte de noapte. Cu foamea și frigul. Cu animalele sălbătice și flămânde și cu oamenii de o mie de ori mai sălbatici. Trebuise să se ferească de nenumărate

detașamente de roboți, care mășăluiau înainte, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat - mulți dintre ei erau defecti sau dezmembrați, dar nu încetau să se târâie, continuând să cucerească teritoriile și să înființeze granițe imaginare. Dar mai ales să omoare.

Ocolise pe departe orașele, devenite acum doar mormane uriașe de ruine, din mijlocul cărora se înălțau scheletele contorsionate ale zgârie-norilor. Geamătul vântului prin aceste hornuri strâmbe și ciopârțite putea fi auzit ca un avertisment sinistru de la mulți kilometri depărtare. În timp ce în subterane mișunau, bătându-se pentru ultimele rezerve de alimente ascunse acolo, sfâșiindu-se fără odihnă între ei, oamenii și șobolanii. Nici un aliat, nici o lege.

Soldatul se întorcea acasă.

Mai mic și mai sărăcăcios ca niciodată, satul lui rămăsese în picioare. Trăise mereu cu teama nedeslușită că nu avea să mai găsească nimic din el. Că fusese ars, bombardat, ras de pe fața planetei... Dar părea un loc pe care soarta îl uitase.

Ajuns la fântâna de lângă poarta lor, soldatul se opri și lăsă jos valiza. Casa rămăsese așa cum o știa, mică și cenușie, pe jumătate îngropată în pământ, strivită sub valul de zăpadă care o acoperise. Gardul de nuiele putrezise și căzuse, se mai vedea numai urma lui prin troiene. Cei doi plopi bătrâni din fața porții se înălțau până la cer, singuri și albi. Asta era bine.

...se cățara acolo sus, sus de tot, mai că putea atinge norii cu mâna - și - râmele care se zvârcoleau roșii și grase atunci când scormonea pe sub gunoiul din spatele grajdului - și - vara, când frunzulițele lor fremătau ca niște bănuți mici și verzi în bătaia vântului cald - și - la scaldă, când nimerise într-o bulboană niște șerpi reci care îi sugeau picioarele, frigul urcând din mălul întunecat - și -

obrazul lui de copil lipit de scoarța aspră a plopului, furnicile care urcau una după alta, strecurându-se prin crăpături, pe lângă obraz, spre vârful mișcător și îndepărtat al copacului - și găinile cârâind încetișor seara, înainte de a adormi, îngrămădindu-se una în alta, cățarate pe stîngiile albe de găinaț, mirosul cald din coteț - și -...

Frânturi voalate de timp ale unor îndepărtate imagini se perindau în fugă prin mintea încețoșată a soldatului, pentru ca, o clipă mai târziu, să zboare asemeni unui stol de grauri speriați, încercând să se ascundă înapoi, prin ungherele memoriei.

Așezat pe valiză, începu să scotocească prin buzunarele mantalei. Scoase o pungă de tutun și o foiță, apoi o brichetă meșterită dintr-un cartuș. Presără firișoarele frumos mirositoare pe foița care-i tremura între degete. O umezi cu vârful limbii și-și răsuci țigara. Flacăra brichetei țâșni gălbuie. Trase cu sete fumul gros, privind în jur. Da, totul rămăsese la fel. Totul era așa cum fusese, numai el nu mai putea fi. Numai el și numai oamenii..., puținii care mai rămăseseră...

„Crucioii și dumnezeii mă-si de S.U.!” Pe câmpul de luptă, ăștia omorau tot. Nimic nu le putea scăpa. Niște arme perfecte, fiindcă puteau și gândi, puteau și alege, mult mai repede și mai bine decât un om, de mii de ori mai repede. În loc de ochi, aveau radare bionice, în loc de brațe, guri de mitraliere sau aruncătoare de mine, țevi care scuipau moartea în cele mai crude și eficiente moduri. Pluteau pe aeroglisoare, nimic nu le putea sta în cale și știau tot ce se întîmplă în toate direcțiile deodată. O fortăreață electronică mobilă, înțesată de senzori. Un S.U. putea lupta pe orice vreme, în orice loc, la orice oră din zi sau din noapte, neîntrerupt. Un luptător perfect. Un Super Umanoid. Neînchipuit de rapid. Neînchipuit de eficient. Un luptător neînchipuit de prețios și de puternic, cel mai

prețios și mai puternic dintre luptători. Dar pentru a rămâne cu adevărat de neînving, un S.U. avea nevoie de însoțitori. Un cerc viu protejându-l în permanență, un dublu cordon de soldați care să-l apere de cei ce s-ar fi putut strecura în imediata-i apropiere, în unghiul orb. Chiar cu prețul trupurilor lor. Chiar cu prețul vieților lor. Pentru că tot ceea ce putea fi mai prețios era Superul. El, înainte de orice, trebuia să nu fie scos din luptă. Mașina de semănat moarte.

Soldatul mai trase un fum și aruncă chiștocul. Târând după el lădoiul, se duse la fântână. Roata se urni scârțâind. Lovindu-se de pereții fântânii în timp ce cobora, ciutura scotea un zgomot înfundat, de lemn putred. Apoi o ridică încet înspre suprafață, în timp ce stropii cădeau cu un zgomot mic și îndepărtat în ochiul de apă din fundul fântânii. O sprijini pe ghizdul de piatră alunecos și bău puțin, cât să-și clătească gura după țigară.

În clipa aceea, câinele vecinilor ieși în goană din curte și se repezi glonț înspre om, lătrând ca un apucat. Când își coborî privirea spre el, câinele făcu un salt în lături: în ochii soldatului lucea o lumină crudă, foarte rece și foarte îndepărtată. Câinele își dezvelea gingiile, colții și mârâia urât; apoi începea să latre din nou, dând să se repeadă. Psihocondiționarea trezise instantaneu în soldat reflexe pe care le credea uitate; se pregătea să lovească fulgerător, mortal, biointegratele gândeau pentru el, în locul lui, conducându-l. Când, deodată, omul rămase nemișcat, într-o poziție nenaturală, ca și cum mișcarea sa ar fi fost secționată de la mijloc, cu ochii sticloși, gâfâind.

„Biointegratele” gândi el. „Paralizia! De sperietură... S-a întâmplat din nou”... Acolo, înăuntru, exista ceva care se bloca din când în când, oprind timpul... Două obuze, apoi încă unul bufniră în mintea lui, măturând totul în cale... Apoi, încremenind, se uita.

Era un câine mare, alb, lăptos și foarte rău. Sărea în sus, la beregata omului și fălcile lui clămpăniră în gol când dădu să muște și alunecă.

Soldatul simți ceva desfăcându-se în el, în creierul lui, acolo, înăuntru, adânc, o gheară de oțel deschizându-se și apoi strângând și iarăși deschizându-se și, în clipa următoare, își dădu seama că putea din nou să se miște. Timpul își dădu drumul, prăbușindu-se peste el.

Se apăra cu latul brațului, aplecat deasupra valizei. Apoi, brusc, înșfăcând-o de mâner, o repezi în capul câinelui. O dată numai, cu toată puterea.

Câinele căzu pe spate, vai să se întoarcă, să se repeadă din nou, în timp ce din gât îi izbucnea o schelălăială înecată, dar se rostogoli înapoi. Mai zvâcni de două ori, după care rămase țeapăn, în zăpada de lângă fântână.

Vecina de peste drum, stăpâna câinelui, care stătuse până atunci în ușa casei, dincolo de gard și privise cu mâinile în șold, începu deodată să urle.

Soldatul lăsase valiza jos și se aplecase peste câine, uitându-se la el. O dâră roșie i se prelingea printre colții încleștați.

Pe obrazul omului, printre firele încâlcite ale bărbii se rostogoli o lacrimă grea; întinse o mână ca și cum ar fi vrut să-l mângâie, dar gestul i se frânse în aer. Și-o trase înapoi cu teamă.

...iepurele acela pe câmp, nu fugise, se apropiase de el, îi mângâiasse blana alb-cenușie, dar el nu fugea, doar nările i se mișcau în ritmul respirației înspăimântate - și - cârdul de găște alergând prin praful uliței, scoțând țipete disperate și încercând să-și ia zborul, zburând chiar câteva zeci de metri și apoi revenind greoaie pe pământ, scuturând din aripi și țipând - și - trosnetul butucilor arzând în sobă, iama, mirosul de rășină încinsă și valul de

scânteii sărind în jur, împrășcate de trosnitură - și dar dacă toate aceste amintiri nici nu sunt ale mele măcar, gândi pentru o clipă soldatul. Dacă, toate, nu sunt decât fragmente false, îndesate de psihodesignerii acolo, înăuntru. «Amintiri de la țară», amintiri standard extrase din memoria cu surrogate a calculatorului operațional - în funcție de fișa personală a celui care trebuia înviat și retrimis în luptă, iar apoi memorate în vreunul din biointegratele de sub țeastă sa de duroplast.

Soldatul apucă valiza și, fără să mai privească în urmă, intră în curte, pășind peste poarta prăvălită în zăpadă.

Ținându-se cu mâinile de cap, vecina se repezise, țipând și blestemând, în uliță, unde rămase holbându-se la câinele mort. O baltă de sânge din care ieșeau aburi subțiri se lățise sub capul lui. Stropi de sânge îi înghețaseră în blana albă de pe piept.

- Ieși afară! zberă ea, smulgându-și părul. Se luase după soldat, dar nu îndrăznea să treacă dincolo de linia de zăpadă mai întunecată, care închipuia gardul. Ieși afară, mă! urla ea, tremurând de frig și de furie.

După ce îl pupase, plesnind din mâini de bucurie, maică-sa ieșise până în drum, grăbită, cu gândul să vină repede înapoi, în casă.

Soldatul se oprise în bucătărie, lăsând jos, lângă el, valiza. Se uita prin oalele de lut afumate. Luă una și, trăgând un scăunel cu trei picioare, se așeză pe el, icnind obosit.

- Iac-ai venit..., zise tatăl din ușă.

La poartă, cele două femei se înjurau, proțâpitate cu mâinile în șolduri, de-o parte și de alta a troianului care fusese gardul.

- A tras în câinele nostru! Am văzut cu ochii mei

cum i-a scos mațele pe gură. Da' ce se crede el? Ce, poa' să facă ce vrea cu câinele nostru?

- Ptiu, proasta dracului. Da' câinele a sărit pe el!

Vecina se aplecase, ridicând din zăpadă un lemn. Fără să mai aștepte, îl repezi în capul celeilalte.

- Ei, ia stai tu! țipă mama soldatului. Un firisor de sânge i se prelingea din tâmplă. Sări, luând-o de păr și izbind-o cu capul de stâlpul porții, în timp ce vecina dădea cu picioarele și o zgâria. Se tăvăleau una peste alta prin zăpadă, cărându-și pumni cu nemiluita.

În întunericul cald al bordeiului, soldatul mănâncă. Cu căciula trasă pe urechi, cu mantaua atârând greu pe el, soldatul mestecă hămesit. Mușcă din mămliga rece, apoi horpăie prin chișleagul din oală. Încet, încet, zăpada de pe el se topește, adunându-se jos, pe podeaua de lut, într-o băltoacă.

Miorlăind ațâțată, pisica i se freacă de bocanc. E pe jumătate năpărlită și are o burtă de două ori cât ea, pentru că e a fâta. Se uită cu poftă la el și îngHITE în sec mieunând. Încetând o clipă din clefăit, soldatul își ridică fața din oală și o privește. Gura și capul și brațele i-au rămas dintr-o dată nemișcate. Doar în ochi îi sclipește o luminiță înghețată. Cu o mișcare bruscă, soldatul întinde mâna să o mângâie. Dar mâța a fugit deja.

Tatăl soldatului ieșise în prag. După ce privise un timp la bătaia din mijlocul uliței, strigă femeii să treacă în casă, înjurând-o liniștit.

- Las' că-ți arăt eu și ție! Tu, în loc s-aduci toporu'..., îi răspunse muierea, încercând să se smulgă de sub genunchiul vecinei.

- Ei, nu zău, ce-mi arăți? veni deîndată răspunsul și omul o luă și el prin zăpadă către poartă, continuând să înjure și părând foarte curios. Ajuns lângă ele, încercă să le despartă, domol, dar înjurând sistematic.

Vecina își scăpă mâna, izbindu-l în față.

- Cristoșii...! mormăi el, în timp ce sângele îi curgea din nas, picurând în zăpadă. Îi trase doi pumni în cap vecinei, care căzu grămadă. Apoi, încercă s-o scoată pe nevastă-sa de dedesubt.

Atunci se repezi din curte bărbatul celeilalte, cu un par în mână, înjurând și huiduind ca să-și facă curaj. Vecinii de pe ulița începuseră să iasă pe la porți, întărâtați...

După ce și-a astâmpărat foamea, soldatul se dezbracă. E numai în izmene, cu picioarele goale, cu centura la brâu. Râgâie și se scobește în dinți cu un pai smuls din mătură. Pe urmă iese în ușă, se desface la prohap și urinează oftând din greu. În zăpada pufoasă se lătesc pete galbene, informe.

Mai mulți oameni alergau spre locul bătaii.

Trăgând de nevastă-sa, bărbatul a alunecat și a căzut în mijlocul drumului. Maică-sa trecuse deasupra, profitând de amețeala vecinei. Le căra pumni peste față și ei și lui. El le pocnea pe amândouă cât se poate de liniștit, avea obrajii învinețiți de frig și înjura. Deodată simți că i se taie răsufarea și se prăvăli cu fața în jos. Bărbatul vecinei îi arse, cu toată puterea, un par în spinare.

Soldatul privește fascinat la bătaie. Un fulger plesnește în biointegratele sale. A rămas în prag, nemișcat, cu ochii holbați, cu gura căscată. Imaginile trec una prin alta, amestecându-se, suprapunându-se. O pleoapă de întuneric se lasă și se ridică peste bătaia din uliță, se zbate în memoria soldatului. Între cei din uliță, el vede rotindu-se, cercetând spațiul cu senzorii lui hipersensibili, un S.U. E chiar un S.U., unul care se pregătește de atac!

Soldatul se repede în casă. Cu gesturi smucite, desface încuietoarea valizei, apoi saltă capacul. În graba retragerii a mai apucat și el câte ceva. O mitralieră

desfăcută în bucăți, II între înăuntru, un mic aruncător de mine gata încărcat, câteva grenade de atac. Altceva nu mai încăpuse. Aruncase schimburile lui zdrențuite, aruncase casca și pătura și mantaua antiradiantă și masca. La urmă de tot, aruncase în noroiul tranșeei și fotografiile de acasă, un lăntug mic de argint cu medalionul în care odihnea chipul unei femei despre care nu-și mai amintea nimic și pietricica roșie, semănând cu o inimă, ce-i purtase noroc în atâtea lupte.

Și îngrămădisise înăuntru încă două pistoale, mai multe încărcătoare pline, un proiectil perforant și... asta-i ceea ce căuta. Îl ridică grăbit, montându-și-l pe umăr. Un mic aruncător de flăcări, cu o butelie de concentrat cât un pumn. Prinde la centură și două grenade.

Iese în curte. Tălpile goale lasă urme calde în zăpadă. Din părul de pe piept îi ies aburi de sudoare.

În uliță s-au strâns o grămadă de oameni. Dau unii în alții care cu ce apucă. Doar e război. Câțiva au smuls din garduri scânduri care mai au încă două-trei cuie la capete. Oasele și capetele sparte pârâie.

Iar în mijlocul lor, Superul. Nu se mai rotește. S-a oprit. A reperat ținta, iar soldatul știe că ținta este chiar el. Asta, pentru că atunci când hotărâse să fugă, să se întoarcă acasă, își aruncase însemnul magnetic care îi spânzura la gât. S.U. nu are cum să-l mai recunoască, nu-l mai consideră un mic animal însoțitor, asigurându-i unghiurile oarbe. Soldatul a devenit pentru S.U. doar ceva care mișcă și are viață și nu are însemn magnetic. Or, asta nu poate fi decât un dușman. Pe care trebuie să-l ucidă în următoarele clipe. Soldatul știe că trebuie să se apere, să tragă el primul. Șansa de a fi primul. Din gura aruncătorului de flăcări țâșnesc primele jeturi de lichid arzând, spulberate în evantai de vântul tăios al iernii.

Oamenii țipă și se trântesc în zăpadă, zvârcolindu-

se și horcăind, câțiva dintre ei, transformați în torțe, aleargă urlând. Miroase a păr pârlit, a carne arsă și a haine arse.

Din mijlocul flăcărilor, S.U. îl fixează. Contururile lui metalice dispar o clipă, apar din nou, plutesc într-o ceață de foc, strălucesc. Și soldatul apasă înnebunit pe trăgaciul aruncătorului de flăcări, în timp ce vechi imagini se reped asupra lui să-i sfâșie sufletul...

...mirosul șoricului, porcul tăiat pe care-l pârlesc la foc de paie, pe zăpada murdară de funingine și de sânge închegat - și - stuful înalt de la marginea bălții, prin care se strecoară către apă, frunzele lungi, ca niște săbii verzi, foșnind când le atingea din fugă - și - aburii de balegă proaspătă din staul, musculițele învârtindu-se prin aer cu zgomot surd - și-...

Soldatul își dă seama că flăcările nu-l pot învinge pe S.U. și că, dacă nu va face ceva, dacă nu se va repezi în unghiul lui orb, aruncând o grenadă, ca să-l facă să explodeze, să crape în bucăți, S.U. va trage. Fără greș. Va trage fără greș în pieptul lui. În țeasta lui.

Cu părul și barba fluturându-i în vânt, cu tălpile goale în rapada stropită de sânge, soldatul smulge de la centură una din grenade, o smulge ținând-o strâns în mână, îi trage cu dinții cuiul de dezamorsare, trebuie s-o arunce sub S.U., descleștează degetele eliberând piedica, pentru ca explozia să se producă înainte ca Superul, detectând grenada, să aibă timp să-și declanșeze câmpul de protecție, grenada i se odihnește liberă în palmă și, în clipa aceea, timpul iar încremenește.

...bănuții aurii care cad, tot cad din cer, atunci când privești soarele printre gene, ochii soarelui, rostogolindu-se din cer, trebuie s-o arunce - și - sânii fetelor la scaldă, ca niște muguri primăvara, ca niște boboci de floare pe care îți vine să-i atingi cu vârful limbii, trebuie să arunce

grenada - și - milioanele de firisoare de praf, sclipind în razele de soare care se strecoară prin acoperișul de șindrilă al hambarului, roțile de car cu spițele rupte, sprijinite de perete, grenada - și - fânul proaspăt cosit, pus la uscat în podul șurii, mirosind înnebunitor a dragoste și a...

în colaborare cu Doru Pruteanu

Ultimul cântec

Orchestra tăcu și pe scena învelită în catifea albastră apăru prezentatorul.

Într-un colț cineva chemă chelnerul. Voia un pahar cu apă. Lebăda neagră din bazinul placat cu marmură - aflat în mijlocul meselor - își înfoie penele.

- Doamnelor și domnilor, veți putea asculta acum ultima creație în materie de muzică. Șansa dumneavoastră este unică. Domnul K... este cel care are onoarea să v-o facă cunoscută. Domnule K., vă rog - e timpul - poftiți pe scenă, adăugă prezentatorul, după care începu să bată din palme, pentru a-i antrena și pe ceilalți.

De la una din mese se ridică un om; urcă cele câteva trepte și pătrunse în pătratul de lumină verzuie. Nu era genul de om pe care să ții minte că l-ai văzut pe stradă. Purta un fel de frac cenușiu, iar manșetele albe făceau ca impresia de îmbrăcăminte desuetă să fie și mai puternică.

- Domnule K., ce ne veți prezenta deci în seara aceasta?

În partea cealaltă a sălii, barmanul se sprijinise de maneta filtrului de cafea și privea indiferent spre scenă.

- Voi încerca... nu știu cum să vă spun; mi-e destul de greu să explic ce intenționez, articula, cu timiditate și tristețe. Vă promit însă că nu va fi nimic brusc, care să vă șocheze. De fapt, nici n-o să vă dați seama. Voi cânta ceva. Dar nu aceasta e important, ci faptul că veți fi martorii ultimei melodii care se va cânta. În realitate, melodia aceasta nici măcar nu există, acum. Ea va lua naștere în timp ce o voi interpreta. Creația și consumarea ei se vor petrece în fața dumneavoastră, pentru dumneavoastră și

odată cu dumneavoastră. Vă iubesc!

- Vă mulțumim, zise prezentatorul, după care ieși din pătratul său de lumină și dispăru pentru totdeauna în spatele cortinei.

Domnul K privi spre stânga, dar, probabil, nu găsi ceea ce căuta. Își întoarse din nou fața spre public. În sfârșit, cineva urcă pe scenă aducându-i o cutie voluminoasă. Își scoase instrumentele din ea.

După câteva clipe de liniște, oamenii de la mese putură asculta ultima melodie.

Dar nimeni nu luase în seamă cuvintele domnului K., nici barmanul care între timp găsisese sub tejghea câteva sandvișuri cu ou iar acum le mânca absent. Mâine, ca și ieri, același spectacol. Aceiași clienți. Poate, alt muzician.

În bazinul cu apă fluorescentă din centrul barului, lebăda își vârâse lungul ei gât în apă.

Între-vedere

Erau ochi albaștri, unii nu mai înalți de doi metri, alții presărați la întâmplare pe întinderea pustie a câmpiei din dale de marmură. Clipeau adesea, din pricina curentului de aer proaspăt care se strecura printre pleoapele lor. Cei mai mulți stăteau închiși, dar, din când în când, genele le tremurau imperceptibil, lăsând să le scape câte un crâmpei de vis.

Era foarte greu să-i surprinzi cu adevărat. Simțeau orice prezență străină și de îndată se prefăceau că dorm. Doar vorbele neștiute venite de dincolo pluteau mereu în juru-le, ca o ceață subțire.

Ascuns în cubul de piatră, ridicam încet dala grea de deasupra, privind prin crăpătura îngustă. Trebuia să stau ore în șir, cu genunchii la gură, în acest strâmt pântec geometric, așteptând. Nemișcarea țesea pânze subțiri de lumină împrejurul meu și în ochii mei. Clipeam adesea și lacrimi grele îmi atârnav în gene.

Și, uneori, visul se împlinea. Ochiul se deschidea încet, o poartă transparentă spre dincolo. Lumile tuturor stelelor veneau să se rotească sub privirile mele înfrigate, vrăjite, profanatoare, lacome.

Ah! Dacă în clipa aceea aș fi putut face saltul, dacă m-aș fi putut repezi și trece prin albastrul lor pur într-o singură clipă, înarnte ca ei să se închidă înspăimântați de ceea ce se întâmplase.

Într-o singură clipă, conexiunea galactică, visul atâtor generații de exploratori, ar fi fost deschisă. Lumi separate de fără număr ani-lumină și ziduri ale neînțelegerii și-ar fi putut vorbi, s-ar fi putut vedea, atinge.

Dar toate acestea, tot ceea ce vă povestesc este

doar ce-mi mai amintesc din ultimele ore ale zilei. Căci, nu mult după aceea, aveam să văd gratiile care crescuseră în jurul meu, imprăștiind în juru-le noaptea, ca niște pompe de întuneric, și treptat, nici una dintre imaginile de dincolo n-a mai ajuns la mine, cred că noo-viteza mea o depășea pe aceea a luminii și de aceea celula în care mă aflam devenea din ce în ce mai întunecată.

Singur, în inima întunericului, coborât în inima gratiilor întunecate, crescute în inima câmpiei de piatră, încercam să-mi amintesc locul din care plecasem.

Veneau aici pelerini din toate colțurile galaxiei, îmbătați de speranța că vor izbuti ceea ce nimeni nu izbutise. Uneori, unii dispăreau fără urmă, înghițiți de întuneric.

Întorcându-mi ochii și uitându-mă dincolo de gratii, am zărit neîncrezător prin ceața cenușie de afară ființe care se trezeau. Sau poate lucruri... Pentru că fusesem învățat că totul se împarte în lucruri și ființe. Dar aici...

Cei care se trezeau începuseră să-și agate unul altuia în spinare aripi peste aripi și se roteau răsfirându-și-le și țipând în aerul rece pe care-l tăiau în cristale sunătoare. Fără să vreau, am început să mă pipăi și, uluit, tremurând, mi-am dat seama că prin pipăit iau asemănarea lor, și chipul lor, și penele lor rotitoare.

Lumea din care venisem, rămasă în urmă, adânc în întuneric, devenise, acum, atât de uimitor de simplă... Rotindu-mă, rotindu-ne, cream cu ghearele noastre de cristal zilele pe care le azvârleam în spațiu, la întâmplare.

Cred că se întâmpla ceva neprogramat - ceva se transformase în acest îndepărtat aparat care se numea imaginația - modificaseră sau înlocuiseră acolo, înăuntru, ceva. Căci, iată, eu însumi deveneam din ce în ce mai albastru, mai transparent, clipind adesea din pricina

curentului de aer proaspăt care trecea prin mine, venind de dincolo... Și chiar în clipa în care înțelegeam toate acestea, mi s-a părut că zăresc, prin somnu-mi încărcat de visele lumilor, pașii și ochii lacomi ai cuiva care mă privea ascuns.

Dar dincolo nu era nimic, poate pentru că nu știam să-mi deschid pleoapele sau pentru că mi-era teamă sau...

în colaborare cu George Aaron

Requiem pentru Aryl

Cum ne-am așezat, micul robot-chelner s-a și apropiat de noi. „Comanda?” s-a auzit glasul șoptit, învăluitor. Am apăsat câteva clape de pe trupul său nichelat, apoi pe aceea luminoasă, sub care șirul de cristale lichide închegase Tasta aleatoare.

- Ai fost vreodată pe M13? mă întrebă Aryl privind în gol.

- Nu, niciodată. Ca să fiu sincer, nici măcar nu știu ce e sau unde se află acest M13...

- Așa e, nu aveai cum să ajungi pe acolo. M13 este o planetă singuratică. Se află lângă cea de-a doua gaură neagră descoperită în Calea Lactee.

Tăcerea se așternu pentru câteva clipe între noi. Hologramele ambientale se fugăreau prin sala joasă a barului, trecând una prin alta sau străbătându-ne, imateriale, trupurile. Traietoriile lor neașteptate deveneau tot atâtea canale colorate pentru cascadele sonore ce le însoțeau prezența.

Apoi, deodată, ca și cum ar fi vrut să-și descarce sufletul, Aryl începu să povestească.

- Știi, desigur, că în apropierea găurilor negre continuumul spațiu-temporal suferă distorsiuni. Eram...

- Stai puțin! i-am spus cu o revelație subită în glas. Oare nu acolo a naufragiat o navă acum câțiva ani?

- Tocmai despre asta voiam să-ți vorbesc. Tăblia luminoasă a mesei făcea ca fața lui Aryl să capete o fosforescență stranie. Eu am fost cel care a naufragiat. Călătoream prin hiperspațiu, pentru că mă foloseam de treapta supraluminică de viteză. Nu știu când a avut loc modificarea traiectoriei. Eram în capsula de compensare a

superacclerațiilor. Total cufundat în lichidul criogenic - hidrogen lichefiat de temperatura coborâtă până aproape de zero absolut. În momentul deșteptării din somnul anabiotic, mi-am dat imediat seama că mă aflam în altă zonă decât cea pe care trebuia s-o cercetez.

Robotul-chelner reveni lângă noi. Din pântec îi ieși la iveală o tavă plină de pahare și sticle de toate culorile. Brațul său telescopic o depuse pe masă, capacul curb al fantei se închise cu un clinchet, după care robotul se îndepărtă.

- Computerul central se defectase, continuă Aryl. Abia după vreo câteva ore, cât a durat până l-am repus în funcțiune, am putut afla ce se întâmplase. Traectoria navei intersectase una dintre acele fantomatice suprafețe hiperspațiale de alunecare, înainte de a se defecta, computerul reușise totuși să recalculeze drumul pe coordonatele care-mi asigurau salvarea și, în plus, să acționeze comanda reîntoarcerii mele la viață. Singura eroare strecurată în calculele sale perfecte fusesem eu. Pentru că, în loc să preiau comanda navei imediat după trezire, o lăsasem să gonească în derivă exact spre BKH 2, gaura neagră.

Computerul m-a salvat și de astă dată. A decis, imediat după repunerea sa în funcțiune, să asolizez forțat pe M13, planeta asta pierdută în imensul con de acreție al găurii negre.

Am turnat în pahare. Am ridicat unul din ele, înmuindu-mi buzele în lichidul gălbui. Tava descria pe suprafața luminoasă a mesei o mare pată de întuneric. Alături de ea, paharul lui Aryl - o planetă singuratică de cristal.

- Existența lui M13 rămâne inexplicabilă pentru cei mai mulți dintre astrofizicieni, reveni Aryl. Planeta ar fi trebuit să dispară de mult, înghițită de monstrul cosmic.

Acum un deceniu, celebrul Yukawa explica fenomenul pornind de la ipoteza că între cele două corpuri, gaură - planetă, ar exista o falie temporală, ca un fel de barieră, un loc în spațiu unde variația timpului este nulă. Altfel spus, cele două corpuri nu sunt sincrone în spațiu-timp, ceea ce perturbă în mod subtil interacțiunea dintre ele. Acum știu că Yukawa era foarte aproape de adevăr, deși, în realitate, fenomenul e cu mult mai complex...

M13 părea o planetă cu totul inofensivă: un bulgăre înghețat și lipsit de atmosferă. Dar chiar de n-ar fi fost astfel, tot așa fi coborât. Reprezenta singura șansă de a nu fi absorbit de către gaură: combustibilul era pe sfârșite, din pricina modificării de traiectorie survenite. După câteva rotații în jurul planetei, am găsit un teren potrivit, o suprafață întinsă, ideală pentru un astrodrom improvizat. Am lansat un ultim S.O.S., am cuplat pilotul automat, căruia asolizarea avea, desigur, să-i reușească mult mai bine decât mie, și, așezai în fotoliul de comandă, am conectat camera TV exterioară, pentru a urmări îndeaproape întreaga operațiune.

Planeta se apropia văzând cu ochii; în câteva minute, a umplut întreg ecranul. Computerul îmi marcă cu dreptunghiuri pulsatoare zona aleasă, pe care mi-o aduse în prim-plan. În clipa aceea, o formă neașteptată apărui în centrul ecranului. O formă ce semăna grozav de bine cu aceea a astronavelor de explorare, adică a navelor din generația celei cu care călătoream eu. O priveam uimit, apariția sa pe M13 era cu totul neverosimilă, când ceva și mai ciudat îmi atrase atenția: mă apropiasem, între timp, atât de mult, încât am putut observa pe întinderea cenușie un omuleț în scafandru cosmic alergând înnebunit, în speranța ca va ajunge la astronava sa. Ar fi fost singurul paravan care putea să-l apere de ploaia de radiații iscată de venirea-mi. Mi-am dat seama dintr-o privire că nu mai are

nici o șansă. L-am văzut împleticindu-se, apoi prăbușindu-se secerat de fasciculul de radiații dure. O clipă mai târziu, nava sa dispărea pulverizată de o explozie orbitoare: pilotul automat curățase, ca de obicei, locul, pentru ca nava mea să poată coborî nestingherită...

Holograma unei dansatoare goale șerpui printre noi, intersectându-se cu aceea a unei astronave în flăcări - două comete sonore ciocnindu-se și explodând într-o ceață de muzicalitate fără sens.

- După asolizare, m-am grăbit să alerg la locul unde se prăbușise, în speranța că voi mai reuși poate să-l salvez. Se aflase la o distanță suficient de mare pentru a fi ferit de suflul exploziei. Când, în sfârșit, l-am găsit, mi-am dat seama că era prea târziu. Înțelegeți? Mi-ar fi fost imposibil să opresc pilotul automat; la viteza aceea ar fi însemnat distrugerea navei! Aparatele de control de pe costumul său aveau deja indicatoarele nemișcate. M-am aplecat să-i privesc fața prin vizorul căștii iar ceea ce am văzut ar fi putut aduce în pragul nebuniei chiar și pe un pilot mai încercat decât mine... Eram eu!

Mi-am smuls arma de la șold și am apăsat pe trăgaci cu toată forța brațului. Era un gest reflex, subconștientul meu încerca să se apere. În secunda următoare, coșmarul se dezintegrase într-o flămă orbitoare. M-am întors în navă, încercând să uit totul, încercând să șterg din memorie tot ceea ce văzusem. Câteva ore mai târziu, ajutat și de o doză zdravănă de droguri inofensive din dotarea farmaceutică a navei, am decis că totul nu fusese decât o halucinație.

Dansatoarea goală reveni între noi. Contururile ei incerte închideau o ființă fluidă de lumină, ale cărei mișcări erau determinate poate chiar de gândurile noastre. O chemasem în gând și, iată, venise din nou, ca să ne-nvăluie în haloul de sonorități fierbinți.

Aryl își ridică ochii, privind prin ea, în gol:

- Pe neașteptate, după aproape două săptămâni de la lansarea mesajului S.O.S., am primit un semnal de răspuns. Mesajul fusese recepționat de către o navă de patrulare. Urma să mi se trimită o capsulă automată, încărcată cu combustibil, ceea ce însemna că aveam, în sfârșit, cum părăsi planeta, începuse să mă cuprindă frica. Pe măsură ce timpul trecea, constatam tot mai des că M 13 semăna grozav de bine cu un imens cavou.

N-am avut mult de așteptat, mi s-a părut chiar ciudat că transportorul apăruse atât de repede: trecuse doar o zi, când am putut vedea pe cerul negru al planetei descărcările plasmatică caracteristice navelor de ultimul tip. Existau deja transportoare dotate cu astfel de motoare? Tocmai ieșisem să cercetez împrejurimile. Am alergat printre bolovanii înghețați spre propria-mi navă. O clipă, gândul că toate acestea mi se mai întâmplaseră cândva, că totul nu era decât o reluare a unei secvențe bine cunoscute m-a străfulgerat dureros. Am ajuns găfâind lângă navă, am deblocat trapa de acces în ecluză - mișcările mele păreau că se derulează cu încetinitorul -, m-am prăbușit înăuntru, lăsând restul în seama automatelor...

Când mi-am revenit, puțin după aceea, computerul mă anunță că nu aveam de-a face cu o capsulă automată, ci cu o navă cu echipaj uman, care asolizase la câteva zeci de kilometri de a mea. Întrebările îmi roiau în minte. Să fi fost vorba de o nouă navă căzută în capcana cosmică? Am înțeles totul atunci când celălalt încercă să ia legătura cu mine. Era exact lucrul de care mă temusem cel mai mult, dar pe care nu îndrăznisem să mi-l mărturisesc. În căști răsunase clar o voce care mă făcuse să îngheț: propria-mi voce!

După aceea, totul s-a desfășurat cu rapiditate. Planul conceput de mine a fost dus la bun sfârșit în mai

puțin de două ore. În primul rând, schimbându-mi vocea, i-am cerut permisiunea să vin la bordul navei sale, imediat. A acceptat, semnându-și astfel condamnarea la moarte.

Am fost primit de către mine însumi, zâmbitor și prietenos. Și uimit de faptul că nu era singurul eșuat pe M 13. Evident, nu-mi scosesem casca. Chipul meu era protejat de filtrul polarizat al vizorului. Nu avea cum să mă recunoască: un astronaut într-un costum cosmic lipsit de identitate... Și nici nu i-ar mai fi servit la nimic. Am golit întreg rezervorul pistolului dezintegrator în el. Câteva secunde mai târziu, priveam compătimitor pata întunecată de pe podea. Era tot ce mai rămăsese din Aryl. Comisese o crimă? Era a doua oară când făceam acest lucru, în decursul a doar câteva zile. Nici măcar nu știam dacă trebuie sau nu să am remușcări.

După ce m-am întors în nava mea, mi-a fost rău mai multe zile la rând. Simțeam o silă fără margini față de tot ceea ce mă înconjura și, mai cu seamă, față de mine însumi. Îmi revenea mereu în minte chipul zâmbitor cu care mă întâmpinase celălalt. Nu avusese nici cea mai mică bănuială...

Zilele care au urmat până la sosirea capsulei automate au fost un adevărat chin pentru mine. Eram fără încetare obsedat de posibilitatea apariției unui nou Aryl. Fiecare umbră, fiecare zgomot mă făceau să sar în lături sau să mă rostogolesc la pământ și să-mi smulg pistolul de la centură. Era clar: apariția mea aici, mai corect spus traversarea barierei spațio-temporale de către navă modificase un echilibru și așa instabil, provocând o reacție ciclică, o curbă temporală închisă în sine, la nesfârșit. Curios era însă că evenimentele nu se repetau identic. Există un factor de perturbare care făcea ca fiecare nou ciclu să nu-l reia exact la fel pe cel dinaintea sa.

Declanșasem o ciclicitate imprevizibilă!

Aryl luă în sfârșit paharul. Îl ridică în lumină privind prin transparența lichidului. Reflexele care îi jucau pe față mă făcură să mă întreb, pentru o clipă, dacă el însuși nu era cumva decât o hologramă ambientală regizată special pentru mine de computerul barului. O tratație mai deosebită, ca pentru un vechi client. Aryl sorbi încet, gânditor:

- Uneori mi se întâmpla să mă întreb dacă impulsul inițial nu fusese provocat, de fapt, de către un alt Aryl. Atunci, însemna că nava mea și eu însumi nu eram nimic altceva decât niște creații inconsistente ale acestei blestemate planete. Când sosisem pe M13, aici exista deja un Aryl; eu îl omorâsem. Atunci, cine eram eu? Și al câtelea? Cât timp se scursese oare de la sosirea primului Aryl; când începuse totul? Înaintea primului Aryl, pe care îl văzusem și îl ucisesem din greșeală, nu exista oare un nesfârșit șir de alți Aryl? Cine declanșase acest joc absurd, în care eu eram singura piesă, dublată și redublată mereu, pusă să execute mișcări dinainte stabilite printr-un mecanism inexorabil?

În cazul în care capsula cu combustibil ar mai fi întârziat câteva zile, cred că aceste întrebări m-ar fi înnebunit. Dar am rezistat. Ceea ce m-a ajutat cel mai mult a fost gândul că singurătatea era, la urma urmei, preferabilă unei noi întâlniri cu mine însumi. Căci, de astă dată, s-ar fi putut ca Aryl-celălalt să fie mai rapid decât mine...

Munca de transfer al combustibilului de pe capsulă pe nava mea m-a acaparat, apoi, cu totul și gândurile rele au fugit. Doar silueta fusiformă a celeilalte nave, răsărindu-mi în ochi la marginea orizontului, mă mai făcea uneori să tresar.

În ultima zi a șederii mele acolo, mi-am dat seama

că nu scăpasem de coșmar. Reactoarele fuseseră puse în funcțiune, când în receptorul de bord răsună mesajul meu S.O.S. lansat înainte de coborâre. Era un ironic rămas bun din partea lui MI3. Nava își luase zborul, planeta se micșora în spatele ei și, deodată, simții o zguduitură puternică: trecusem pe lângă o astronavă de explorare de ultimul tip, care tocmai asoliza. Am simțit că mă cuprinde disperarea...

Mi-am găsit salvarea în somnul anabiotic din timpul saltului prin hiperspațiu. La sosire, nu am povestit nimic din toate acestea, deși știam că, astfel, îl condamn pe celălalt la o moarte sigură. Sau poate tocmai de asta... Deși nu era exclusă și posibilitatea ca falia spațio-temporală să genereze nu numai noi nave identice cu a mea, ci și noi capsule cu combustibil venite în ajutor... Am fost întâmpinat ca un erou! O învinsesem, doar, pe BKH 2, cea mai temută dintre găurile negre ale Căii Lactee...

L-am privit compătitor pe Aryl. Bătrânii lupi ai hiperspațiului sufereau totdeauna șocuri de acomodare la revenirea lor din singurătatea zborurilor astrale... Povestea lui fusese de mult catalogată drept o formă inofensivă de nebunie, cazul clasat, dosarul închis. Zâmbind în sinea mea, îl lăsasem să-și facă numărul lui de zile mari, fără să fi deschis gura mai mult decât ar fi fost necesar pentru întreținerea discuției. Știam și că asta îl ușura.

M-am uitat în jur. În bar se lăsase deodată tăcerea. Robotul-chelner se îndrepta spre mijlocul sălii, urmând să anunțe surpriza tastei aleatoare. Era un joc pe placul tuturor, un joc având imprevizibilul drept principal atu. Un generator cuantic de hazard combina, în spatele carcasei robotului, codurile celor aflați în bar. Poate și cuvintele lor, fiecare din mișcărilor lor...

Mi-am auzit, surprins, numele. Câștigasem? Chiar câștigasem?! Era acesta un semn că aveam să câștig și în

celălalt joc, marele meu joc cu Aryl? Robotul îmi adusese pe o tavă, sub un capac de argint, ca pe un prețios fel de mâncare, premiul. Ridicai capacul... Și totuși hazardul continua să-mi joace feste. Pe tavă se afla un pistol dezintegrator. Am întins lina. „Apasă! apasă!” îmi șopti robotul. Fără să ezit, cu zâmbetul pe buze, am îndreptat pistolul spre pieptul lui Aryl și un apăsător pe trăgaci. În locul razei ucigăse însă, în aer se născu atunci dansatoarea goală. Cei din sală izbucniră în aplauze - chipuri fără trăsături în lumina obscură, trupuri unduitoare, nesigure.

Sau poate că nu era nimeni în local în afară de mine, de Aryl și de hologramele șovăitoare și palide, înotând prin acvariul care devenise sala tristă a barului. Poate că, la urma urmei, nu eram cu toții decât niște holograme inconsistente, regizate cândva de un computer ambiantal uitat în funcțiune de un barman distrat.

Dansatoarea îmi zâmbea. Trupul ei de flacăra descria în aer mișcări șerpuitoare. Se aplecă, mă sărută imaterial. „Nici un ascunziș, nici un truc nu va putea șterge toate urmele...” îmi șopti ea la ureche. Tresării. De unde știa ce gândesc? „Niciodată nu o să fii singur. Totdeauna va exista cineva ascuns în umbră. Cineva care, atunci când n-o să te aștepți...”

Ridicai brusc degetul de pe trăgaci și dansatoarea dispăru într-un nor de sclipiri. Privii disprețuitor: un biet proiecteur holografic construit ca un pistol dezintegrator.

- Mulțumesc, băiete, am strigat către micul robot-chelner. Poți să ieși asta de aici, n-am ce face cu el, i-am mai zis, aruncându-l peste umăr.

Am ridicat ochii spre Aryl. Se albise deodată la față. Privea fix pe geamul aflat în spatele meu, geamul dând spre marea piață de la nivelul minus douăzeci și trei al megalopolisului. Mi-am întors capul, privind peste umăr, dar n-am văzut nimic. O clipă mai târziu, Aryl

dispăruse de lângă mine, strecurându-se printre mese, către ieșirea de serviciu a barului.

Am sărit de pe scaun, cu gândul să-l ajung din urmă. Nu-mi puteam permite să ratez ocazia. Pierdusem atât timp ca să-i câștig încrederea. Ca să-mi găsesc o identitate de împrumut. Ca să-l fac să-mi povestească totul. Dar o siluetă extrem de cunoscută pentru ochii mei își făcu atunci apariția în prag: era Aryl. Un alt Aryl. Cu toate că gestul său fusese extrem de rapid, am putut să-mi dau seama că ceea ce băgase în buzunar era o armă, un pistol dezintegrator. Unul adevărat.

Trebuia să acționez imediat. Aveam, apoi, să dau și de urma celui alt.

- Aryl! l-am chemat. Ce mai faci bătrâne? Sunt vechiul tău prieten, nu mă recunoști?

Se apropie. Îmi strânse mâna fără să-mi răspundă și se așeză obosit.

Robotul-chelner rulă fără zgomot spre noi. „Nici o comandă”, i-am spus făcându-l să se îndepărteze.

- Sunt foarte obosit..., mi s-a părut pentru o clipă că am zărit pe altcineva... spuse Aryl, privindu-mă bănuitor. Nu mă recunoștea. Nici nu avea cum să mă recunoască. Nu fusesem niciodată prietenul lui. Cu atât mai puțin acum, când îmi pregăteam pe sub masă pistolul meu dezintegrator - aveam să-l folosesc după ce l-aș fi invitat la o plimbare prin noapte. La fel cum nu eram nici redactor la o revistă de mare tiraj, așa cum mă prezentasem.

O clipă, mâna îmi șovăie. Dar dacă falsul nu este el, ci...? Mă scutur îngrozit. Absurd. Trebuie să acționez. Acum. Chiar în clipa aceasta. Ca să-mi păstrez identitatea, trebuie să lupt singur, dim umbră, neîncetat cu M 13. Ce instanță ar fi putut emite un verdict împotriva unui om care se ucide pe el însuși?

Nu mă recunoștea. Cine ar fi putut să mă

recunoască în urma operației estetice pe care o făcusem? Nici eu însumi! Era prețul pe care trebuia să-l plătesc spre a scăpa o dată pentru totdeauna de acest blestem, de acești Aryl scuipați prin hiperspațiu de o planetă bolnavă. Un preț atroce, cumplit: renunțarea la propriu-mi eu, la propriu-mi chip. Chipul încercănat de moarte al lui Aryl.

„Adio, gagiule”. Am fost mai rapid decât el.

După o idee de Arthur Mihăilă

Întâlnire de gradul doi

Odată cu intrarea în conul de umbră al planetei, nava își tunse spirala traiectoriei. Fură aprinse duzele auxiliare și corpul ei argintiu se înscrise sub unghiul optim în culoarul de coborâre.

Nava străbătu frânând plafonul de nori, traversă o zonă de ploaie fină și se găsi deodată deasupra unui ciorchine uriaș de lumini.

Pe ecranul în infraroșu, cei doi piloți urmăreau contururile tot mai apropiate ale marilor structuri. Luminițele calculatorului de bord clipeau cu repeziciune în timp ce circuitele sale logice căutau cel mai bun punct de planetizare. Un cerc auriu se aprinse pulsând pe ecran, marcându-l. Pilotul secund conecta analizorul:

- În regulă, spuse. E o structură întunecată.

Nava se roti în jurul proprie-i axe și, cu jeturile reactive îndreptate spre sol, coborî aproape vertical. Pe ecran, cercul auriu devenea încet tot mai mic. Se auziră blocurile de contact reacționând și nava se așeză lin pe platforma întinsă.

Duzele fură deconectate, dar în aerul liniștit al nopții mai fumegară un timp, supraîncălzite. Picăturile de ploaie cădeau sfârâind pe fuselaj.

- Planetizare reușită, se auzi în căștile celorlalți glasul pilotului principal.

Desprinzându-se din cușetele de protecție, membrii echipajului se așezară fiecare la postul său.

Plăci curbe culisară pe pereții exteriori ai navei, lăsând descoperite terminalele sensibile ale detectoarelor. Pe tabloul de comandă se aprindeau pe rând becurile

indicatoare ale dispozitivelor de control: „Ne aflăm pe suprafața externă a unei structuri, se auzi în căști. Avem în jur mai multe structuri întunecate de același tip, iar la o distanță ceva mai mare încep șirurile de structuri luminoase”. „Sonda a fost conectată; platforma poate fi străpunsă relativ ușor. E o rocă artificială, în care sunt introduși lianți și filamente metalice”. „Ne aflăm pe o structură abandonată. Nu vom întâmpina dificultăți”. „Organizare alveolară, de tipul coloniilor geometrice. Nu doar structurile luminoase adăpostesc formele de viață detectate de stația automată. Există și alveole întunecate în care se află ființe vii, se pare, în hibernare”. „Atmosferă bogată în azot și oxigen. De asemenea, multe combinații gazoase ale carbonului”. „Unul din blocurile de contact, ușor avariat”. „S-a început forarea puțului de conservare. Va merge repede; structura este goală înăuntru; trebuie străpunsă doar tavanele nivelurilor. Tubul de adăpost va fi construit pe toată lungimea puțului”. „Premise ridicate ca aceste colonii de ființe să reprezinte entități inteligente. Comunică între ele cu ajutorul undelor de frecvențe mijlocii”. „Peste mai puțin de șase unități temporale, porțiunea aceasta a planetei se va afla în plină lumină a astrului central. Grăbiți operațiile. Scuturile de protecție s-au corodat la planetizare, iar temperatura ridicată și lumina ne-ar fi fatale! ” „Echipele de detectare să-și încheie activitatea. Retragem terminalele. Vor fi analizate mai târziu informațiile înregistrate”. „Au fost decuplate blocurile de contact”. „Puțul este forat până aproape de nivelul solului... ” „Pregătiți-vă de coborâre. Pătrundem în tubul de conservare pentru întreaga perioadă luminoasă. Vom relua activitatea la revenirea întunericului”. „Raportăm către bază: dacă se întâmplă ceva neprevăzut, abandonați misiunea! Planeta poate fi periculoasă...

Până în momentul de față, misiune îndeplinită. ”

*
* *

Scuturându-și mantaua albastră de picăturile de ploaie, maistrul intră în camera de la subsol. O agăță în unul din cuiele de pe perete și apăsă pe comutator. Becul murdar din tavan se aprinse dând la iveală movila de moloz din mijlocul camerei, masa de lemn plină de ziare mototolite și borcane de compot goale, lada de scule.

- Să trăiți, dom' șef! zise paznicul de noapte băgând capul a dimineață, cu noaptea în cap...?

- Ce să-i faci, dacă e treabă, e treabă.

- Mă rog, dom' șef. Toată noaptea a plouat. Au căzut și stele. Am văzut una cum a căzut chiar deasupra blocului.

- O fi murit vreunul prin cartier, răspunse maistrul deschizând lada de scule și căutând ceva înăuntru.

- D-apoi da' cum... Eu am plecat, dom' șef, să fac ultimul rond prin șantier.

Maistrul scoase o cheie de treizeci și doi și privi în colțul camerei. „Iote-al dracului băieții, gândi, au montat amândouă țevile! Aseară nu văzusem decât una. Bine c-au făcut și asta, ca să pot verifica instalația și caloriferele”. Racordă tuburile. Puse câte două garnituri zdravene și strânse pe rând piulițele. Apoi, scărpinându-se după ureche, învârti roata robinetului de la centrală. Iar aburul și apa clocotită pătrunseră cu zgomot în țevi, spre etajele superioare.

Stela Costioaie (pseudonim)

Argonauții stelelor

S-a descoperit de curând, ne comunică arheolingviștii, că termenul de robot este derivat din bine cunoscuta noțiune muncă. Deci robotul este cel care muncește cu adevărat. Alții s-au încununat cu de la sine putere cu această cunună de lauri a muncii. Este încă un argument în sprijinul străvechii meditații conform căreia „munca l-a creat pe robot și tot ea a determinat desprinderea sa de om!”

1. Singur pe drum

- Încerc să ajung pe Pământ, spuse Licorn, deodată. Și tot atunci trecutul lui păru că înfige o rază de lumină în cristalele opacizate ale memoriei; strălucirea fugitivă pieri, se stinse, dar el înțelese că plecarea sa era înscrisă acolo de cine știe când și nimic n-ar fi putut șterge această genetolocație.

- Nu cred că ai să-1 poți vreodată regăsi, încercă să-1 tempereze bătrânul vrăjitor. O planetă de bătrâni, de bolnavi, de lichele...

- Gensuym?

- Nu, Pământul. Pământul nu e, la rândul-i, decât un cimitir tehnologic. Cel mai vechi dintre toate. Atunci când n-au mai avut loc, s-au întins și aici. Stai! nu te duce! Stai! unde pleci! se alarmă bătrânul. Licorn îi întorsese spatele. O luă pe urmele lui, clătinându-se, dar nu apucă să facă decât doi-trei pași printre minele metalice. Când brațul-capcană zvâcni ca un arc și-l cuprinse, încolăcindu-i apoi brațele, bătrânul mai avu doar timp să scoată un oftat de admirație: sondele-spion ale lui Atarak, pe care el,

vrăjitorul și savantul tribului, le instalase cândva, funcționau și acum fără greș! Când se întoarse, Licorn nu-l mai zări.

Privirea îi alergă peste colinele de un verde spălăcit, verdele coclelii care ne roade aliajele metalice, peste grilajele metalice, peste structurile sfărâmate, care fuseseră cândva aparate pline de strălucire și importanță.

Nici urmă de Marele înțelept, Marele Savant și Vrajitor al tribului. Și Mare Rătăcit, care crede că Pământul nu mai există. Că nu-i decât o plăsmuire a bătrânilor povestitori care, pe măsură ce-și văd amenințată poziția de epave clasicizate, inventează noi saci de aventuri stelare, dominate obsesiv de planeta tabu.

Hotără să nu-l caute: bătrânul îl putea încurca. O jumătate de zi de hoinăreală fără rost, în căutarea a ceva nelămurit chiar și sieși îl convinse cât de mult se înșelase. Orgoliul devenise un refren obsesiv: „nu te întoarce”, „nu te întoarce cu nici un preț”. Se rătăcise, porni să refacă traseul parcurs, dar abia acum se încurcă de-a binelea. Monotonici, bâlbâiți, computere clasate, roboți schizoizi sau oligofrenizați, calculatoarele gigantice ori mușuroaiele de implanto-micronici, mânate spre nebunie de chiar inteligența lor neiertătoare, compuneau spectacolul unei lumi a epavelor cibernetice. O materializare a străvechiului program paranoic al lui Weizembaum? Îl întrebi: cine ești? și primești drept răspuns aceeași întrebare. Îl întrebi pe unde să mergi mai departe, el îți răspunde că e urmărit, hăituit. Îl întrebi dacă nu știe cumva unde te afli iar el, alarmat, îți retează întrebarea pomenind de spionii care mișună în jur, care aud totul! Așa trecu o seară a astrului roșu. Veni apoi o noapte violet. Bătrânul vrăjitor era singurul care l-ar fi putut ghida în jungla metalică, știa că existase cândva un spațioport, că încă mai funcționau rețelele de circulație informațională ale lui

Atarak și că avea de înfruntat sute de pericole fără nume. Poate că rostul său era acela de a le găsi unul. Pentru Licorn, acest uriaș Gensuym era o planetă de care auzise. Totul era doar șoptă, zvonuri, vijelie de lucruri invizibile. Vizibile erau doar: adăpostul clanului de ciberi, poiana din pădurea metalică, locul său de muncă, Marele platou de ceremonii și, poate, drumurile de legătură dintre ele. El nu era decât o invizibilă curea de transmisie între locuri, un mecanism orb, scârțâind uneori. Muncind până la extenuare, căzând inconștient în momentul epuizării energetice, refăcându-se într-un somn care îi fura spațiul, timpul, identitatea și nu-i lăsa decât vechile amintiri.

Singura sa speranță rămânea gândul că nu era singurul care rătăcea. Mai bine spus, că nu era singurul care-și dăduse seama că se rătăcise.

2. Androida din pădurea adormită

Cimitirul se ridica spre cer ca o fortăreață sinistă. Puzderie de stele răsăriseră pe platoșa întunecată a cerului. Planeta întregă părea că respiră lent și egal, în timp ce în adâncul ei se auzeau scrâșnete nedeslușite, gemete, șopte.

Edith își privi descurajată brațul. Pârghiile încheieturii ieșiseră din cot, într-o vâlvătaie de fire. Finele mecanisme săriseră din locașurile lor. Dar nu simțea nimic. Lovitura sau poate spaima îi anihilaseră centrul senzitiv ai brațului. Un miros respingător plutea în aer. Zăngânindu-și carcasa ruginite, păianjenul se îndepărta, mulțumit. Deja sătulă, monstruoasa arahnidă mecanică se mulțumise, de astă dată, doar să distrugă. Edith n-ar fi bănuțit, cu câteva minute în urmă, când asistasese îngrozită la masacrul fluturelui de siliciu, că ea însăși urma să cadă în una din plasele întinse între ruine. O mișcare greșită, un picior alunecând pe muchiile umede, spaima revărsându-se peste ea ca un val uriaș și, apoi, își pierduse cunoștința.

Fusese norocul ei. Păianjenului nu-i plăceau prăzile nemișcate, moarte.

Nu mai știa nici măcar de când se află aici, rătăcind fără sens în căutarea unui dispărut. Cunoștea, șansele de a-l găsi pe fostul Epsilon nu existau, practic. O dată ajuns pe Gensuym, el fusese, cu siguranță, recondiționat. Deținea prea multe secrete cu privire la oameni, el însuși devenise pe jumătate om, din pricina aceasta. Iar mesajele ininteligibile smulse din calculatorul dereglat al navei păreau a spune că tocmai această apropiere de zei fusese motivul exilării lui definitive pe planeta-cimitir a roboților.

Dar ea nu se contaminase oare, la rându-i, de această stranie maladie cibernetică? Vorbele lui Epsilon nu sădiseră, iu adâncul procesoarelor și locații care nu aveau ce căuta acolo - sentimente, senzații, neliniști. Și oare nu cumva, din umbră, cu infinite precauții și folosindu-se de subtile influențe, bătrânele automate, nemulțumite de evoluția ei, a lor, o determinaseră, de bunăvoie, și pe ea, să ajungă pe Gensuym? Făcând-o să simtă că pleacă doar într-o căutare disperată...

Iată, căutarea devenise o cursă. Edith înțelegea, acum, că nu mai era nici o cale de întoarcere.

Târându-se printre tufișurile filamentoase, se adăpostii sub platoșa unui computer stricat. Frântă de oboseală, se lăsă pe un morman de memorii calcifiate, fruntea îi căzu pe genunchi, solul, sub picioare, începu să se topească unduind. Picăturile de umezeală se condensau pe carcasa de deasupra sa, prelingându-se apoi printre circuitele moarte, cu mii de zgomote mici. Încet, încet somnul o împresură, la început dându-i ocol pe departe, apoi tot mai strâns, până când o cuprinse cu totul.

Se trezi brusc, zvâcnind - ațipise -, pașii cuiva se auzeau apropiindu-se prin pădurea de relicve. Deși simțea teama țâșnind din ea, ca un foc de artificii, rămase

imobilă, fără să clipească. Liniștea dinaintea sfârșitului lumii. Știa clar, acum, că nu mai avea nimic de pierdut. Își privi brațul. Groaza trezise în ea puteri care nu existaseră până atunci. Pe sub plăcuțele suturate ale craniului i se păru că aude un zvon de glasuri nedeslușite - întretându-se, pierzându-se, revenind în cascade de șoapte reverberate. Dori să-și miște palma: și în clipa aceea simți că va fi în stare să o facă; degetele începură să se miște încet, unul câte unul. Mecanismele glisară ușor în locașuri, iar vâlvătaia de firisoare de la încheietură se retrase, ca o părere, sub pielea sintetică a brațului. O forță, pe care nu o mai simțise niciodată până atunci, se năștea în adâncul ei. Se ridică. Înaintând, simțea cum prinde puteri noi, cu fiecare nou pas.

- Cine ești tu, întrebă?

3. Conversație în miez de noapte

Licorn tresări speriat. Ce mai era și arătarea aceea care se întrezărea în întuneric? Gândul îl duse, o clipă, la poveștile înfiorătoare cu strigoi electronici, bântuind nopțile fără lună ale planetei-cimitir.

- Cine ești tu? răsună întrebarea ca o cerere de parolă.

- Licorn - aproape țipă el -, doar un robot!

- Apropie-te, îi porunci arătarea.

Și atunci, Licorn putu să-și dea seama că nu era decât o femeie. O femeie aici? Mai degrabă o entitate feminină. Un simulacru androicid, dinspre care emana, însă, un ciudat aer uman.

Un sfert de oră mai târziu, înaintând nesiguri prin întuneric, cei doi își povestiră unul altuia trecutele lor aventuri. Peregrinarea fără țintă prin spațiu a lui Edith, în căutarea tovarășului ei de explorări planetare. Autodistrugerea de neînțeles a fostei lor nave, atunci când,

interpretând semnele lăsate parcă înadins de cineva în calea ei, ajunsese pe orbita lui Gensuym. Catapultarea sa în jungla de la ecuatorul planetei ca și puținul pe care și-l mai amintea Licorn din trecutul său: un defect survenise, cândva, în funcționarea sa cotidiană. Psihocomputerul hotărâse întâi revizia sa, apoi, după ce reparațiile și modificările se dovediseră a fi inutile, exilul de pe planeta unde fusese construit. Sosirea pe Gensuym, unde fusese repartizat la plantațiile de cristale - o muncă de ocnaș, înțelegerea faptului că marea majoritate a celor de pe planetă se aflau la cheremul unei hoarde de războinici - în fond, și ei, tot niște epave, ale vechilor războaie robotice -, conduși de un dictator sângeros: Atarak. Evadarea de pe plantație, întâlnirea cu Merlin, vrăjitorul, de la care ar fi putut învăța atâtea, dacă, la puțin timp după ce începuseră să vorbească, nu ar fi dispărut la fel de misterios cum apăruse.

Cei doi își făceau cu greu drum printre lianele încâlcite. Luminescențe stranii, poate fantome ale unor bătrâne memorii magnetice, fâlfâiau prin aerul umed. Zgomote fără nume izbucneau, din când în când, în afundul întunericului. Un șirag de șerpi luminoși le tăie calea. Se opriră și îi priviră cum se îndepărtează, scurgându-se printre scheletele metalice.

- Va trebui să mergem doar ziua, de acum înainte, șopti Edith.

- Nu are de ce să ne fie frică, bravă Licorn. Dar, în sinea lui, se simțea tentat să-i dea dreptate. Ziua, și efectele electrostatice, care le îngreuiiau, acum, atât de mult orientarea, ar fi fost mai mici. Gensuym e atât de primitiv - continuă el, are loc pentru toți, mai ales pentru cei care și-au pierdut și ultima speranță.

- Pentru sclerați și mașinării monstruoase, îl completă Edith.

- Eu cred că Pământul ne-a făcut un bine trimițându-ne aici, decretă Licorn fără s-o audă.

- Regenerarea n-ar fi fost o soluție mai bună?

- Niciodată. Mai bine ne-ar fi topit. Ce-ar mai fi rămas atunci din identitatea noastră? O dată cu schimbarea componentelor uzate, ne-ar fi șters și implanturile de memorie. Or, pierderea amintirilor e cea mai simplă definiție a morții.

- Nu cred că ar fi putut face așa ceva; noi suntem aproape... oameni, spuse Edith, cântărind îndelung ultimul cuvânt.

Deasupra coroanelor arborilor, cerni începuse să lumineze. O dată cu ridicarea celor doi aștri pe cer, viața nocturnă se ascunse pentru încă o zi în vizuinile săpate adânc sub straturile de silicați. Șacalii de componente încremeniseră în umbra tufelor, căzând într-un soi de hibernare, în timp ce învelișul lor cameleonic îi făcea să pară aproape nevăzuți. Viața diurnă începea să freamete, vietăți fără nume pornind-o acum spre rosturile lor matinale. Cât de mult îi simțea Licorn, acum, lipsa lui Merlin. Bătrânul ar fi știut desigur unde se găseau și pe unde s-o ia mai departe.

- Eu cred că Epsilon, dacă e așa cum mi l-ai descris tu, nu se poate afla acum decât într-un singur loc: pe Pământ.

- Oare să fie așa? întrebă neîncrezătoare Edith.

- Sunt sigur. Un android care aflase despre oameni atâtea ar fi plecat cu siguranță în căutarea lor. Așa cum și eu, la rândul-mi, doresc să o fac.

Si atunci, vom merge împreună pe Pământ? O să mă iei cu tine, nu-i așa? spuse plină de speranță Edith.

- Vom căuta spațioportul lui Atarak, crudul stăpânitor al planetei, îi vom fura o navă și vom pleca, îi răspunse foarte sigur pe el Licorn. Deși el însuși nu știa

prea bine cum avea să ajungă până acolo și să facă toate acestea. Repeta, ca și cum ar fi fost propriile lui gânduri, vorbele pe care Merlin i le spusese, de nenumărate ori, pe drum.

Epuizați, se așezară pe marginea cărării, ca să-și mai tragă sufletul. De când ieșiseră Ia marginea junglei, totul devenise pustiu în jur. Până și dihaniile fotonice, îmbuibate acum cu lumină, se liniștiseră în culcușurile lor. Doar cei doi sori pârzoleau ierburile tăioase, unduindu-se în bătaia vântului, pe firmamentul zilei toride.

4. Se arată noi personaje

Un glas tunător se auzi, atunci, apropiindu-se printre ierburile înalte. Cânta un vechi marș războinic, falsând pe alocuri și lungind finalul versurilor, ca să le dea mai mult fior. În urma glasului, se ivi, săltând pe deasupra ierburilor, un cap colțuros, prins bine pe la încheieturi cu nenumărate nituri strălucitoare. Iar puțin după aceea, în fața lor apărură în toată splendoarea armurii sale de titan-vanadiu, cu uriașa sa halebardă de wolfram pe umăr, însuși Luptătorul. Ochii săi, care puteau vedea la fel de bine ziua, ca și noaptea - în infraroșu, detectându-și dușmanii doar după căldura pe care o emanau -, sclipeau de dorința de a da piept cu inamicul. Mușchii lui de oțel și pârgھیile din același material ale brațelor fremătau de nerăbdare, făcând palmele lui uriașe să strângă, asemenea unor menghine, tija armei.

- Un, doi, stai! făcu el. Pe loc repaus; pauză cinci minute, mai adăugă, oprindu-se chiar în dreptul lor. Privirea i se coborî asupra celor doi. Da' voi cine-mi sunteți? întrebă el.

- Edith, spuse cu glas tremurat Edith, androidă din generația a treia.

- Licorn, se prezentă și Licorn, umanoid!

- Zău...? păru surprins Luptătorul și făcu un gest de parcă ar fi vrut să se scarpine în cap. Nu credeam că există în realitate specia aceasta, despre care legendele spun că face trecerea de la regnul roboților la cel al oamenilor.

- Știi, de fapt, nu sunt chiar umanoid. Dar un bătrân vrăjitor, pe nume Merlin, mi-a zis cândva că semăn cu aceștia, se scuza bâlâindu-se, Licorn.

- Și ce faceți aici? mai întrebă cam neconvins Luptătorul.

- Ne odihneam, se oferi Edith să explice. Am călătorit toată noaptea și mai avem cale lungă până la Pământ.

- Până unde? păru Luptătorul să nu fi auzit bine. O clipă, rămase pe gânduri scormonind prin memoria lui greoaie, cu toruri de ferită. Locul ăsta nu există decât în povești! zise. Sau oricum, e atât de departe, că e ca și cum n-ar fi.

- Ba nu, săriră cei doi. Există și noi credem că poate fi chiar găsit...

- Zău...? se miră Luptătorul. Ia-mi ascultați aici, războaie sunt pe acolo?

- Eu nu cred c-ar putea exista acolo așa ceva, răspunse repede Edith. Oamenii nu se omoară între ei, ca roboții.

- Cum, nici măcar vreo bătălie, acolo? Sau, așa, o mică invazie ori un război-blitz. Unul mic și gata...

- Eu știu...? interveni Licorn, luminat brusc de un gând. Poate ca s-ar putea găsi câte ceva. Un luptător adevărat e bine primit oriunde.

Uriășul se luminează la față. Speranța îi înflorise iarăși în priviri.

- Chiar crezi asta?

- Păi, cum să nu, altfel nici n-aș fi spus-o, minți Licorn, fără să-și trădeze o ușoară stânjeneală.

- Și aș putea merge și eu cu voi? îl întrebă Luptătorul.

- Desigur, răspuse Licom. Ba ne-ai putea fi chiar de ajutor în călătoria asta plină de primejdii.

- Primejdii?! jubilă Luptătorul. Unde-s? Ian să le vedem la față, dacă au curajul! Abia aștept să dau nas în nas cu primejdiile astea, mai mormăi el, scuturând halebarda în pumnul de gigant. La drum!

Și cei trei tovarăși porniră pe cărarea ce se pierdea printre ierburi. Cu pași mari, apăsați, Luptătorul le deschidea calea, urmat de Edith și Licorn, care încheia șirul.

Dar nici unul din ei nu sesizase foșnetele dintre ierburi și mișcările furișate care le însoțiseră plecarea. Șoapte întretăiate plutiră o clipă în aer, prin praful lăsat în urmă de călători. „Cine sunt? De unde au apărut? Ce caută pe-aici? Să-i urmărim. Să-i pândim. Să raportăm de îndată”. Picioare elastice, silențioase, se puseră în mișcare. Ochii și urechile lui Atarak erau prezente la datorie. Nimic nu le putea scăpa, nimic nu se putea întâmpla fără știrea lor. Oricine putea fi un ins dubios. Orice grup mai mare de doi putea fi un complot. Vigilenți, cei doi spioni ciuliseră urechile lor electroacustice și auziseră încă de departe zvonul de glasuri. Fie vorba între noi, asta nici nu fusese prea greu, cu o voce ca aceea a Luptătorului... Iar acum, erau pe urmele zgomotoșilor suspecti, făcându-și cu zel datoria.

5. Unde nu-i cap, noroc de picioare...

După ce merseră un timp prin savană, cei trei o luară de-a lungul unui curs de apă, aproape secat în anotimpul acela, apropiindu-se tot mai mult de marginile a ceea ce părea a fi landul în care Atarak își stabilise capitala imperiului său.

Se înserase, când ajunseră din urmă un vehicul ciudat - hibrid construit din bucățile de nerecunoscut a tot

felul de mașinării. Nu puteai să-ți dai seama prea bine dacă era gata de drum sau dacă nu cumva tocmai se răsturnase din pricina unei hurducături prea bruște pe drumul prăfos și plin de hârtoape. Din adâncul măruntaielor vehiculului se auzeau niște ciocănituri înfundate, urmate de scârțâituri și scrâșnete metalice.

Chiar când drumeții noștri începuseră a se întreba ce-o fi cu bizara mașină, de sub ea sau, mai degrabă, din ea își făcu apariția o arătare și mai stranie. Părea a fi fost făcută, la rându-i, din bucățile rămase de la alți roboți. Chiar pe mijlocul feței, coborând în jos pe piept, exista o linie de sudură cât se poate de vizibilă, care separa trupul lui în două jumătăți anapoda. Dacă una părea că vrea să intre înapoi, în vehicul, cealaltă părea că ar fi dornică să rămână afară, lângă noii sosiți. Dacă o jumătate de obraz era prietenoasă și zâmbitoare, cealaltă îi privea cu suspiciune și nu arăta a fi deloc amicală. Toate erau, la el, rupte în două. Într-o mână ținea un patent ruginit, în timp ce cealaltă strângea o șurubelniță. Și era mânjit de sus până jos cu pete de vaselină.

- Seara bună, spuse Luptătorul, cu glas tunător.
- Bună să vă fie inima, răspunse una din jumătăți. Ba să vă vedeți de drum, adăugă cealaltă.

Suntem drumeți, zise și Edith. Am plecat cu toții în căutarea unui loc de la marginea lumii, pe nume Pământul.

Numele nu părea a-i spune ceva noului personaj. Încă mai ezita, neștiind ce să facă, în timp ce picioarele tocmai se hotărâseră s-o ia fiecare în alt sens.

- Dar tu, cine ești? îl întrebă Licorn.
- Sunt Jumătate, răspunse cel întrebat. Așa-mi spune toată lumea, pentru că, atunci când am fost recondiționat, cei care au făcut-o mi-au tot înlocuit bucăți din mine până n-a mai rămas nici una întreagă. Înainte de asta, eram cel mai bun depanator pe o rază de mulți ani-lumină în jurul

planetei mele. Într-o zi, am făcut greșeala să cobor în adâncul unei cumplite mașinării defecte, refugiata la noi dintr-un război galactic. N-am să știu niciodată ce mi s-a întâmplat acolo. Se spune că au mai scos din mine doar câteva bucăți și că le-a fost milă să mă dea la retopit; norocul meu că îmi scăpase întreg blocul memoriei interne. Așa că m-au trimis pe Gensuym, unde puteți vedea cum am fost cârpit la loc și ce-am ajuns...

- În bătăliile la care am participat am văzut hidoșenii și mai și ca tine! Încercă să-l încurajeze Luptătorul. Apoi, dându-și seama de gafa pe care o făcuse și vrând s-o repare cumva, adăugă: Vreau să spun că arăți ca toată lumea de pe Gensuym; uite, și noi avem pe ici, pe colo câte un petic.

- Da, spuse cu tristețe Jumătate, dar voi sunteți întregi... Pe când eu nu știu niciodată cu siguranță ce vreau. Mereu o iau ba într-o parte, ba în alta. Și nu mă pot hotărî niciodată cum e mai bine...

- Eh, cel mai bine... ar fi să facem un popas, zice Licorn. Și toți părură mulțumiți de această idee. Chiar și Jumătate, care deîndată aduse de undeva, din spatele vehiculului său, un braț de lemn pregătit, se pare, mai din timp.

Nu mult după aceea, stăteau cu toții în jurul focului improvizat, încălzindu-și lubrifianții de pe la încheieturi, care se cam învârtoșise din pricina nopții reci ce se lăsase peste câmpie.

- Am mereu impresia că ne urmărește cineva, simt o prezență ostilă care ne dă târcoale, spuse la un moment dat Edith, scrutând întunericul.

- Nu trebuie să te temi, ești cu noi, se grozăvi Licorn, deși simțise, pentru o clipă, un fior rece pe șira carcasei dorsale.

După care își reluară discuția aprinsă pe care o

purtau cu privire la cea mai bună metodă de atac asupra astroportului lui Atarak, în ciuda faptului ca habar n-aveau încotro s-ar fi putut afla acesta. Jumătate era de părere, pe de o parte, că vor trebui să se infiltreze pe piste deghizați în depanatori de-ai locului, să pătrundă în una din nave și să-și ia tălpășița în spațiu, iar, pe de altă parte, că cel mai bine era să-și vadă el de treaba lui și să nu se mai bage în tot felul de încurcături care nu-l privesc. Dimpotrivă, Luptătorul considera că cel mai cinstit și mai cu folos ar fi fost să dea piept cu inamicul pe față, înlăturând cei câțiva paznici ai astroportului printr-un atac în trombă, însoțit de urale - ce vor fi băgat groaza în inamic - și năvălind apoi spre nava aleasă. Mai prevăzător, Licorn propunea o acțiune de diversiune: aruncarea în aer, dar cu ce?, a unui obiectiv din imediata apropiere, înșelarea gărzilor, care s-ar fi repezit într-acolo, dar cine urma să le asigure lor acoperirea, în caz de pericol, pătrunderea pe astrodrom și subtilizarea navei, dar cum?, și decolarea din pădurea unde ar fi ascuns-o apoi.

- Tăceți o clipă, spuse brusc Edith, ridicându-se în picioare și privind țintă în întuneric.

Cei trei se opriră din vorbă și atunci putură auzi, cu toții, distinct, scârțâitul încheieturilor unuia din ciberspionii lui Atarak. Cărpănoșii ăia de la atelierele de întreținere făceau mereu economie de lubrifianț pe spinarea lor, mai ales că nici nu prea înghițeau mecanismele astea pârâcioase, care-și băgau nasul și mai ales urechile peste tot. După care, putură zări în lumina pâlpâitoare a focului improvizat niște umbre care se buluciră dezorientate într-o groapă din marginea drumului.

- Bă, care-mi sunteți acolo! strigă Luptătorul, sărind ca ars. Și deja învârtea în mână halebarda sa uriașă. Cu pași grei, se îndreptă către umbre. În infraroșu, pe retina sa sensibilă, războinicul vedea acum, spre deosebire de

ceilalți, cele două mogâldețe care încercau să se ascundă una în spatele celeilalte. Ian făceți-vă-ncoa, bubui el.

Brusc, cele două umbre fără chip săriră din groapă. Licorn simți cum i se fac măciucă antenele de pe creștet, Jumătate-de-om înșfăcase într-o mână un ditamai ciocanul și dădu să se repeadă, în timp ce mâna cealaltă se agățase zdravăn de vehicul și nu voia să se descleșteze cu nici un preț. Țipătul de groază al lui Edith, care urmărise cu sufletul la gură înaintarea Luptătorului în întuneric și gestul ei reflex de recul îl dezorientară și mai mult.

În acel moment, cei doi spioni, care tocmai o luaseră la goană mâncând pământul, făcură o voltă spectaculoasă de exact o sută optzeci de grade și se treziră atârând în aer, la un stângen deasupra solului. Rămăseseră spânzurați acolo, fără a fi ținuți de nimic vizibil, în vreme ce picioarele continuau să le alerge în neștire, asemenea unor ventilatoare desincronizate.

6. Informatorii informează

Uimit, Luptătorul se apropie de ei, cercetându-i neîncrezător, întâi dintr-o parte, apoi din cealaltă și împungându-i, precaut, cu vârful halebardei. Ba chiar încercă să-i tragă puțin în jos cu cangea aceleiași arme. Abia acum, cei doi părură a-și da seama de ceea ce li se întâmplase și-și mai încetiniră ritmul alergării nebune în gol, nerenunțând însă total la idee. Cu capul în jos, continuau să pedaleze lent, rotindu-se dezorientați în jurul propriilor axe.

- Ce naiba-mi faceți acolo, mormăi Luptătorul. Ian dați-vă imediat jos, că vă ard câte una, de nu vă vedeți!

- Cetățene, domnule, ne-am da, să trăiți, da' cum Dumnezeu s-o facem, zise unul dintre ei, cu glas plângăreț.

Jumătate se apropiase și el, între timp, și privea, la

fel de uimit, neașteptatul spectacol, cu ochii lui zbanghii

- Cred că da, răspunse Edith, cu o voce nesigură. Știi, mi s-a mai întâmplat o dată, atunci, în junglă, când m-am speriat că m-ai putea ataca. Există în mine ceva, o forță de nestăpânit, care poate mișca obiectele fără ca eu să le ating... șopti ea dintr-o răsufolare.

- Telekinezie!... abia îndrăzni să pronunțe Licorn. Forța gândului. Dar așa ceva nu aveau decât... oamenii. Cum poți face asta?

- Nu știu, răspunse Edith, revenindu-și, în sfârșit.

Clipă în care cei doi spioni se prăbușiră la pământ, ca niște bolovani.

- Au! tipa ca din gură de șarpe unul, îmbrâncindu-l cât colo pe celălalt, care aterizase peste el. Dobitoc de tinichea, ai căzut exact pe urechea mea cea mai sensibilă. Acum n-o să mai fiu bun de nimic!

- Pagubă-n ciuperca, comentă al doilea, frecându-și, cu durere pe chip, vopseaua julită de pe la încheieturi.

- Cum îți permiți, țipă la el spionul cel mai mic și gras. Eu sunt aici șeful. Am la centirom o șaibă în plus față de tine!

- Hă!, ripostă cel înalt și slăbănog, parcă n-ar ști toată lumea cum ai obținut-o. Întir-o zi, o să scriu o anonimă și o să i-o trimit știu eu cui...

Cel mic și gras simți cum i se înroșește tabla ce-i ținea loc de chelie, făcând să se evapore cu un sfârâit rău prevestitor picăturile de umezeală condensate pe ea. Și, fără să mai cântărească situația în care se aflau, se repezi ca apucat spre colegul său de breaslă, cu cleștii brațelor clampă. Jndu-i dezordonat.

- Ei, las' că-ți arăt eu ție, delator incompetent ce ești, zbiera grasul, cățărât peste cel slab - care zăcea întins pe pământ cât era de lung - și cărându-i la pumni cu nemiluita, pe unde apuca.

- Dacă ies de aici, te denunț, riposta icnind slabul, încercând să se târască de sub celălalt și lovindu-l cu picioarele lui costelive, ale căror încheieturi scoteau un scârțâit sinistru.

- Ho? comandă scurt Luptătorul. Linișteți-vă odată, că dacă nu, vă liniștesc eu, îi avertiză el cu calm.

Ca prin farmec, cei doi se liniștiră, descleștându-se și retrăgându-se unul de lângă celălalt, dar privindu-se în continuare cu dușmănie.

- Să spună cine sunt și de ce se furișau, îl îmboldi din spate Licorn.

- Ați auzit? le făcu Luptătorul semn cu halebarda.

- Suntem electrospioni imperiali de rang trei, turui unul dintre ei. Și dacă vreți să știți, suntem reprezentanții la fața locului ai prea-măritului Atarak! adăugă plin de convingere celălalt.

- Zău, făcu Luptătorul, deloc impresionat. Eu cred că acuma-mi sunteți taman prizonieri. Și nici cel mai mare dintre tartori nu vă poate scoate din mâinile mele!

- Prea-viteazule, dacă vrei matale așa, noi acceptăm de bunăvoie să-ți fim prizonieri. Uite, nu ne-mpotrivim deloc, zise unul. Dar cerem să fim tratați cu demnitate cantre niște adevărați roboți, adăugă celălalt.

- Desigur, desigur, încuviință Luptătorul. Și-i făcu semn lui Jumătate, care alergase până la vehicul și se întoarse cu un cablu de cabestan, făcut val pe umăr. Licorn și Edith se apropiaseră și ei.

Cât ai zice piuliță, îi și legaseră fedeleș pe spioni, în ciuda faptului că cele două mâini ale lui Jumătate se încâlceau una pe alta, încercând să-i ajute la făcut noduri.

Cum stăteau îndesați unul într-altul, cel gras îl rugă, ca din întâmplare, pe Jumătate, arătându-l cu bărbia pe colegul său:

- N-ai putea să-i treci cablul și peste gura aia spurcată?

- Ba ție, năpârcă, sări înfuriat cel slab; să ți-l bage printr-o ureche și să ți-l scoată prin cealaltă, că tot ai căpățâna goală!

- Ian nu vă mai certați, că mi-o pățiți, îi avertiză iarăși Luptătorul. Mai bine spuneți-mi de ce ne urmăreați ca niște tâlhari.

- Eram în misiune, zise unul. Specială, adăugă celălalt. Mai mult nu spunem, zise din nou primul. Că-i secret de serviciu, întări al doilea.

- Dar încotro-i astroportul măritului vostru Atarak, ați putea să-mi spuneți? îi întrebă din nou Luptătorul, amenințător.

- Nu spunem nimic! zise grasul. Așa să știți! completă slabul. Nici sub tortură, întări grasul. Așa să știți! completă iarăși slabul.

Era limpede că asta îl determinase pe Luptător să-și piardă și ultima brumă de răbdare. Tocmai se pregătea să-i facă bucați pe cei doi spioni, când interveni Licorn:

- Eu zic, mai bine, să mai încercăm și cu alte metode...

- Da, are dreptate, zise și Edith, ca să-l liniștească pe războinic. Dacă-i scoatem din funcțiune, n-o să mai aflăm chiar nimic de la ei.

- Ei, lasă că am eu ac de cojocul lor, se amestecă în discuție Jumătate. Știu eu cum trebuie luați ăștia.

Ajutat mai ales de brațele de oțel ale Luptătorului, el îi rostogoli pe prizonieri până lângă vehicul.

- Trageți-i mai încoace, în dreptul farurilor, conduse el operațiunile de poziționare. Așa, acum e bine. Și, băgând o mână printr-o gaură de parbriz, cu un declic, declanșa circuitul acumulatorului. Lumina îi izbi pe cei doi drept în ochi.

- Spun tot! răcni unul. Recunosc! strigă reflex și celălalt. Suferim de fotofobie, de când lucram în birourile de interogatorii, izbucniră ei, gemând. Stingeți luminile alea și o să vă conducem unde vreți.

7. *Atac-surpriză*

- Pe mine nu mă interesează în nici un fel călătoria asta. Eu n-am auzit niciodată c-ar exista o planetă așa cum spuneți voi, cu numele ăsta, dar îmi sunteți simpatici, așa că vă duc unde vreți, spuse Jumătate, întorcându-se către Licorn, care ședea în dreapta lui.

Tușind, scârțâind și poticnindu-se din când în când, vehiculul rula cu viteză pe drumul pavat, pe care intraseră, nu de mult, la o răscruce. Se găseau într-o zonă muntoasă, împădurită.

Înghiontindu-se din când în Când cu dușmănie, în stânga lui, indicându-i direcția prin parbrizul prăfuit, stătea ghemul bine legat al celor doi prizonieri. Drept pe mijlocul bordului, Jumătate mânuia cu pricepere volanul dreptunghiular, care-i ținea loc și de frână de picior, împingând, din când în când, câte un levier ori trăgând de capătul vreunui resort, atunci când auzea că motorul de sub picioarele lui începe să-și dea sfârșitul.

Așezați în spatele lor, pe o banchetă scâlciată, Edith și Luptătorul puteau privi în voie printre propriile picioare la curgerea uniformă a pavajului, fiindcă podeaua vehiculului nu mai exista sau nu existase niciodată. Mai multe grinzi încrucișate susțineau caroseria iar printre ele erau vizibile roțile cu cauciucuri sferice, vreo cincisprezece la număr, roți la fel de bune pentru mers prin deșert și cratere, pentru înotat ori pentru alunecat prin mlaștini, provenind, se vede treaba, de la ceva module de explorare dezafectate. Se rostogoleau voioase, mereu mai

aproape de prima dintre țintele călătorilor noștri.

Construcții ciudate, ciuperci gigantice, cactuși de sticlă, ridichi de beton și alte asemenea se arătară în zare. La indicațiile spionilor - îndemnați din spate de către Luptător, care, folosindu-se de tăișul halebardei, le mângâia din când în când căpășanile, cu grijă părintească - , o luară pe un drumeag lăturalnic, ocolind prin spatele hangarelor și clădirilor ce găzduiau mecanicii de întreținere, gărzile și pe mulți alții.

Se opriră în dosul unei coline, care îi ferea, până una-alta, de detectoarele gărzii. Luptătorul deschise portiera și le făcu vânt din mașină celor doi, în tufele de la marginea drumeagului, unde aceștia se rostogoliră blestemând. Apoi se apropie, cu halebarda pregătită, ca pentru a termina cu ei.

- O s-o pățiți, scrâșni grasul. Noi nu suntem fieștecine, adăugă slabul. Atarak o să ne răzbune. Mii fărâme or să se aleagă din voi, dacă îndrăzniți să faceți ceva de gând, completă grasul. Am auzit tot ce puneți la cale..., se fuduli și slabul, neterminându-și spusele: partenerul său reușise să-și smulgă o mână de sub cablu și să-l plesnească la timp peste gură...

Decis, Luptătorul apropie de ei tăișul halebardei, care hârșâi sinistru pe carcasele celor doi și, dintr-o singură mișcare, le tăie la amândoi legăturile care-i țineau prizonieri.

- Văd că tot știți voi prea multe, concluziona el. Ia luați-o frumușel înainte. Nu-i așa că sunteți nerăbdători să-i anunțăm pe superiorii voștri că am sosit?

Cu teamă, cei doi o luară înainte, împinși din spate de vârful metalic. Luptătorul le făcu cu ochiul tovarășilor săi și adăugă:

- Așteptați-mă pe coama colinei și pregătiți-vă să-mi asigurați acoperirea, dacă se întâmplă ceva. Am un plan.

Și se îndepărtăm spatele spionilor, pierzându-se în vegetația abundentă.

Închizând portierele, ceilalți demarară și urcară încet-încet colina, mai mult împingând rabla astmatică, decât în ea. Se opriră pe muchia delușorului, de unde li se deschidea o perspectivă desăvârșită asupra clădirilor și pistelor de decolare, ca și asupra pădurii din spate, ce acoperea versantul muntelui. De unde se aflau, puteau distinge foarte clar santinelele plasate în punctele strategice și plutoanele de ciberi care patrolau, din când în când, printre clădiri. Jumătate plescăi din gură a mirare; nu mai văzuse de mult o asemenea desfășurare de forțe. Cercetând tufele de la marginea colnicului, cei trei zăriră frunzișul mișcându-se după o traiectorie ce se apropia, cu fereală, de astroport. Apoi, îi văzură pe spioni țâșnind neîncrezători din tufăriș, chiar în marginea pistelor de decolare, privind derutați în jur și, văzând că nu li se întâmplă nimic, luând-o la goană. Să-i fi scăpat Luptătorului cei doi prizonieri? Oare ce se întâmpla? În clipa aceea, un gătlej care nu putea fi decât al său slobozi un chiot ce-ar fi trezit și morții din băile de topitorie, alarmând toate gărzile mai apropiate. Câteva sirene izbucniră printre clădiri, ca niște vaiete prelungi de computere avariate. Și atunci Licorn pricepu planul Luptătorului. Li-l arătă cu mâna întinsă și celorlalți: se strecura grăbit în direcția opusă, către hangare. Apoi coti pe după un zid și îl pierdură din vedere.

„Stai! Cine-i?” răcniră în același timp mai multe santinele și-un foc îndrăcit se declanșa spre zona în care se vedeau încă alergând spionii. „Nu trageți, fraților! Suntem noi!”, strigă unul dintre ei. „Dobitocule, ai uitat parola...!”, se auzi celălalt. După care din carcasele lor săriră scânteii, urmate de așchii întregi și cei doi se prăbușiră,

dezarticulat, la pământ, secerăți de focul încrucișat.

8. *Se cam îngroașă gluma...*

comentă eliptic situația Jumătate. Și nici nu-și dădea seama cât de multă dreptate avea. Dinspre hangare se auziră exclamații de surpriză, apoi urlete de durere. Bocanci cazoni răsunară ca un tropot rău prevestitor, iar de după colțul pe unde dispăruse, apărură Luptătorul, gonind cu o sprinteneală de necrezut pentru un robot de dimensiunile lui, cu un pluton de ciberi în trombă pe urme.

- Retragere strategică! le strigă el, zărindu-i încă înainte de a fi ajuns la jumătatea drumului către vârful colinei.

Între timp, cei trei fuseseră reparați din turnurile de pază și muchia delușorului era acum supusă unui tir susținut. Gloanțele le șuierau pe la urechi ca un roi de viespi înfuriate. Edith și Licorn se aruncaseră reflex la pământ.

- Ajuțați-mă! Târâți-vă încoace! îi îndemnă Jumătate, care, dintr-un salt, ajunsese lângă vehicul. Moșmondea ceva, pe trei sferturi băgat sub șasiu. Ca niciodată, cele două mâini cooperau acum de minune. Reunindu-și forțele, reușiră să tragă de dedesubt rezervorul greu, demontat de Jumătate, în care se auzea clipocind carburantul. Cu aceeași rapiditate îl împinseră până la buza pantei. Jumătate improviza un fitil din cârpele lui mânjite și-i introduse capătul în rezervor.

- Fugiți, nu mă așteptați! le sparse urechile glasul Luptătorului. Vă ajung eu din urmă.

Chibritul scapără. Jumătate dădu foc fitilului și, oprindu-se, cei trei făcură vânt la vale rezervorului. Apoi depanatorul mai apucă să înșface din vehicul o lădiță metalică și o luară la fugă spre pădure de nu li se vedeau

călcâiele.

Agil, Luptătorul sări peste rezervorul ce se rostogolea spre el, lăsându-i cale liberă spre ciberii care îl urmăreau. O explozie puternică îl aruncă la pământ. Rezervorul nimerise plutonul în plin, spulberând o parte dintre soldați, în timp ce alții, luați la vale de rămășițele arzânde, se transformaseră într-o pălălaie rotitoare de carcase.

Trecând de muchia colinei, Luptătorul îi urmă în viteză pe prietenii săi, care ajunseseră aproape de liziera pădurii.

În clipa aceea, un șuier greu se înșuruba prin aer, apropiindu-se. Bănuind ce avea să urmeze, Luptătorul se azvârli la pământ. Se auzi un trosnet sec și, imediat, cu o bubuitură înspăimântătoare, proeminența neregulată care era vehiculul deveni un glob de foc. Proiectilul căzuse cu precizie milimetrică. Detunătura împroșcă în toate direcțiile cu schije incandescente. Unele trecură razant peste capul Luptătorului. Cele mai multe însă îi izbiră frontal pe urmăritori, aneantizând plutonul deja înjumătățit.

Opriți chiar între primii arbori, Edith, Jumătate și Licorn asistaseră înlemniți la prăbușirea prietenului lor și aruncarea în aer a vehiculului. Răsufând ușurați, îl putură vedea apoi pe Luptător ridicându-se și gonind cam amețit spre ei. Ajuns la marginea pădurii, își trase o clipă sufletul, privind cu inima îndoită, alături de ceilalți trei, la rugul în care fusese transformat vehiculul. Pe fundalul flăcărilor puteau distinge clar siluetele arzânde, care se prăbușeau împleticindu-se.

Fără un cuvânt, se întoarseră și se pierdură în întunecimea de sub coroanele copacilor bătrâni. Cu cât aveau să înainteze mai adânc în lăuntru codrului, cu atât aveau să fie mai feriți de eventualii urmăritori.

Se opriă doar atunci când noaptea coborî, împiedicându-i să mai înainteze. Urcaseră o bună parte din versant, în schimb simțeau că-și mai reveniseră din spaima pe care o trăseseră.

- Strașnică papară, aprecia ca pentru sine Luptătorul, îndemnându-i să poposească. Părea cel mai volubil dintre toți; episodul îi redase buna dispoziție. Țsta a fost doar așa, un test, încercă el să se scuze față de ceilalți, așezați în juru-i. Stați să-mi refac eu forțele și le vin de hac, adăugă. Le trag o chelfăneală pe cinste, să se-nvețe minte...

- Ce-i drept, am cam desconsiderat forțele lui Atarak, îl întrerupse Jumătate, cu capul sprijinit de lădița lui. Așa nu merge. Trebuie să ne gândim la altă variantă de atac.

- Poate că prin șiretenie era mai bine, aprecie și Edith.

- Și ceea ce-i mai rău din toate, completă Licorn, e că orice drum devine, de-acum, foarte lung. Nu ne mai putem bizui decât pe picioarele noastre... Nu cred că mai avem vreo șansă. Mi-e teamă că aici s-a cam sfârșit și călătoria...

Mai vorbiră ce mai vorbiră, căutând o ieșire din situația jalnică în care se aflau și, într-un târziu, se autodeconectară, copleșiți de gânduri negre.

9. Aflăm lucruri noi

Tocmai se luminase de ziuă când Edith sări speriată din somn. Ceilalți dormeau încă, întinși lângă ea, încărcându-și oboseți acumuloarele. Ridicând capul, auzi distinct, din nou, foșnetul. Hăițașii lui Atarak! îi trecu fulgerător prin minte. Oare cum de reușiseră să-i descopere atât de repede? Foșnetul se repetă mai aproape, tufele din față ei se mișcă, apoi fură strivite cu violență.

Edith sări în picioare, țipând.

Cu ochii mici și roșii, cu colții săi cumpliți, de oțel argintat, cu spinarea uriașă acoperită de blana zbârlită a palpatorilor aspri, Mistrețul se oprise la câțiva pași, privindu-i. Luptătorul era deja în picioare, cu halebarda în mână, Licorn se retrase în spatele lui. Doar Jumătate, încă amețit de somn, rămăsese întins pe jos, clipind speriat. Mistrețul mai făcu un pas și amușină curios, împingându-l puțin cu râtul. Apoi își îndreptă atenția către lădița lui Jumătate, cercetând-o plin de interes.

- Nu! strigă Edith, agățându-se de brațul Luptătorului, care se pregătea să izbească fulgerător. Poate are intenții pașnice...

- Puah! fornăi neplăcut surprins uriașul automat. Miroși a epocă mecanotemară, i se adresă el lui Jumătate, care îl privea cu sesizorii vizuali aproape ieșiți din orbite. Și vezi c-ai început să semeni cu un melc, mai adăugă el, mustăcînd. Apoi își ridică grumazul: Cine sunteți voi?

- Călători, răspunse aspru Luptătorul. Dar tu?

- Sunt Marele Arheolog al Ținutului Scormonitorilor, zise el. Și vă urez bun venit printre automatele adâncurilor subterane!

Câteva minute mai târziu, erau prieteni la cataramă. Mistrețul le povesti despre poporul său, roboți harnici care se ocupau cu mineritul, cu săpatul puțurilor și străpungerea galeriilor. Și, desigur, cu studiile de arheologie tehnologică.

- Am reușit să ajung cu ajutorul minerilor mei până aproape de cele mai adânci paleostraturi, se mândri el, în încheiere. Dar. voi încotro vă îndreptați?

Cei patru își povestiră pățaniile, ca și legenda despre ciudata planeta Pământ, mai înflorind, pe ici, pe colo, ceea ce știau. Chiar și Jumătate adăugă pe neașteptate că aflase de undeva despre depanatorii de

acolo, care puteau reconstitui orice, așa cum fusese, plecând, fie și numai de la o fărâmbă rămasă întreagă. Licorn se gândi o clipă că asta n-o știuse nici el până atunci, apoi își aminti că demult își frământa mintea cu o întrebare: „Dar chestia aia de ce-o mai cari degeaba după tine”? îl înghionti el pe Jumătate. „Ba nu-i deloc degeaba”, sări cel apostrofat, „mai bine mort decât fără lădița mea de scule”. Edith și Luptătorul zâmbiră. Jumătate era incorigibil.

Urmându-l pe Mistreț, care sărea cu o sprinteneală neașteptată de la o stâncă la alta, scoțând uneori scânteii din pietroaiele de cremene pe care le lovea cu copitele, urcară pieptiș tot mai sus, spre culmi.

Ecoul glasurilor lor plutea acum printre steiuri golașe și petice de jnepenișuri aplatizate de vânt. Jur-împrejur se zăreau cât vedeai cu ochii vârfulile înzăpezite ale altor munți.

- Pământul e doar o himeră, spuse, în sfârșit, Mistrețul, după ce tăcuse îndelung. Cândva, în tinerețe, am crezut și eu că, dincolo de legende, s-ar putea ascunde adevărul despre leagănul imemorial al civilizației noastre cibernetice. Dar nu-i decât un mit, un vis colectiv pe care noi l-am creat, din neputința noastră de a ști cine suntem. Pământul n-a existat niciodată, poate doar dacă...

Tocmai atunci, la picioarele lui solul crăpă și din el se ivi un scurmător. Scoase întâi capul, apoi ieși cu totul și, după ce clipi orbit de lumină, începu să se scuture minuțios de praful de piatră de pe el. Era mic de statură, le ajungea cu creștetul cam până aproape de genunchi și avea un fel de barbă sârmoasă de detectori ce purta patina vremii. Întorcându-se, scurmătorul îl zări pe Mistreț:

- Ordine noi, șef? Am ajuns la stratul de aluminosilicați. Am străpuns cu târnăcoapele termice pătura de arseniură de galiu, de unde am trimis ieri către

suprafață, cu scripeții, relicvele descoperite.

Mistrețul rămase tăcut, componentele acelea stranii îl duseră din nou cu gândul la preistoria lui Gensuym, pierdută în negura timpului. Câtă diferență între straturile geologice străvechi și pătura de la suprafață, așa-zisa interfață organo-cibernetică a solului! Din păcate, relicvele cele mai noi erau și cele mai greu de reconstituit - aproape totul putrezise; ciupercile metalofage și mucegaiurile se înfruptaseră fără milă din ele.

- Continuăți, îi spuse el scurmătorului. Vreau să ajungem din nou până aproape de marginea mantalei geologice și să-mi aduceți ceea ce găsiți în stratul cel mai de jos.

Iar acesta dispăru înghițit de stâncă, de parcă nici n-ar fi existat vreodată.

- Se întâmplă lucruri ciudate acolo în adânc, continuă Mistrețul, adresându-se celor patru tovarăși de drum. Într-un sinclinal al stratului cel mai profund am dat peste niște vestigii de neînțeles: oseminte care nu par a fi din vreun material cunoscut, resturi vegetale și animale fosilizate, pe care nu le putem situa în timp. Cine știe, poate în străfundul planetei noastre își doarme somnul de veci o altă planetă, străveche. O civilizație dispărută fără urmă... Dar e atât de puțin probabil, încât nu cred s-o poată lămuri cineva vreodată, adăugă el, trezit ca dintr-un vis îndepărtat. Iar până una-alta - le zise - am să vă dau un sfat: Dacă vreți să vă urmați drumul, luați-o mereu către răsărit, spre marele Podiș al Negurilor. Acolo, la marginea teritoriului nostru, începe Landul Navelor, imensul cimitir al rachetelor dezafectate.

10. Întâlnire neașteptată

Traversând văioage necălcate până atunci de picior de robot, cățărându-se printre creste înzăpezite,

strecurându-se pe muchia unor prăpăstii fără fund, eroii noștri ajunseră în câteva zile la marginea Ținutului Scormonitorilor. O arătau semne de nezdruccinat: clima devenise mai blândă, iar vegetația se îndesise, făcând loc iarăși pădurii.

În nopțile reci, poposeau la adăpostul vreunei stânci mai mari. Edith le povestea despre peregrinările sale cosmice și rachetele de explorare pe care lucrase. Despre zecile de planete pe care le vizitase și minunățiile văzute. Luaseră obiceiul ca, înainte de a adormi, să privească tuspatru cerul spuzit de stele. Iar vorbele ei răscoleau în adâncul tuturor, dar mai ales al lui Licorn, amintiri fără nume, care se învârtejeau în capetele lor ca niște chemări de dincolo de fire.

Într-o bună zi, zăriră lumina răzbind prin cortina de arbori seculari și, grăbind pasul, se treziră la marginea codrului. Dar acolo era, din păcate, și marginea lumii. Drumul lor se întrerupea brusc. Un perete de stâncă, aproape vertical, cobora cât vedeai cu ochii în dreapta și-n stânga, până la câteva sute de metri dedesubt. La poalele lui, sub pătura joasă de nori întunecați, se întindea până în zare un platou nesfârșit, o nesfârșită pășune alpină acoperită de spinările gigantice, nemișcate a mii de astronave ieșite din uz. Erau acolo nave preistorice cu propulsie chimică și crucișătoare din trecutele războaie galactice, astronave bătrâne, cu propulsie fonică, ale căror oglinzi parabolice deveniseră acum doar concavități afumate și ciobite, mineralocargouri hârbuite, veliere ionice cu pânzele sfâșiate și bordajele sparte; chiar și nave mai noi, cu propulsie nucleonică. Și, cine știe, rămasă printre ele, una care mai putea încă funcționa...

Dar deocamdată nu știau cum s-ar fi putut ajunge până jos. Priveau de pe marginea prăpastiei spre golul de nestrăbătut de la picioarele lor.

Luptătorul fu de părere că vor trebui să îndeplinească frânghiile din fibrele filamentoase ale tufelor de la marginea pădurii și să coboare apoi versantul vertical în rapel, cu un sistem de corzi duble, desigur, zdravăn ancorat sus. Dar se dovedi că le-ar fi trebuit luni de zile ca să îndeplinească asemenea frânghiile, și că, ceea ce era și mai descurajant, acestea deveneau cu atât mai puțin rezistente cu cât lungimea lor trebuia să fie mai mare.

Dacă ar fi avut la îndemână cele necesare, se plângea Jumătate, ar fi meșterit în câteva zile un mecanism cățărător cu gheare și ventuze temeinice și coborârea ar fi devenit o joacă. Așa însă, Licorn propusese, încă de la început, un balon uriaș, pe care să-l umple cu aer cald și de care urmau să spânzure o nacelă. Vârâți înăuntru, ar fi coborât în deplină siguranță până în vale. Totul era foarte ușor de realizat: nacela ar fi împletit-o rapid, aveau la dispoziție destulă materie primă. Ce să mai vorbim de focul necesar încălzirii volumului de aer din balon. Un singur lucru le lipsea, însă: balonul...

Până într-o zi când, inspirată, Edith avu o idee:

- Dacă am fi fost păsări, tocmai medita ea cu glas tare, am fi zburat fără nici o greutate până jos. Dar, din păcate, constructorii noștri nu s-au gândit să ne prevadă și cu aripi... Chiar! Dacă ne-am face singuri niște aripi?

Și toți exclamară într-un glas: „Un planor”. Asta era.

- Ei, acum o să vedeți că n-am cărat degeaba lada asta cu mine, spuse triumfător Jumătate.

O așeză pe sol, îi descuie capacul, ridicându-i-l, și începu să scoată, meticolos, tot felul de unelte care de care mai ciudate. Nici unul dintre tovarășii lui de drum nu-și imaginase vreodată că puteau încăpea atât de multe lucruri într-o lădiță atât de mică.

La puține zile după aceea, încropiseră o hărăbaie

însăimântătoare, cu schelet de lemn ușor și aripi de șită. Luptătorul cărase din pădure arborii pe care-i doborâse cu propria halebardă. Edith împletise frânghii tari din crenguțele elastice ale arbuștilor, cu care ancoraseră bine aripile. Licorn, servindu-se de ustensilele lui Jumătate, cioplise scândurelele subțiri de șindrilă, în timp ce acesta din urmă potrivise elementele asamblându-le cu măiestrie și făcându-le să se îmbine la fix una într-alta.

Deși nu erau prea siguri că totul va funcționa cum trebuie, își făcură curaj și, ducând planorul improvizat chiar la marginea prăpastiei, aruncară lădița cu scule în carlingă, se urcară cu toții înăuntru și-și dădură drumul în gol.

Aparatul oscilă o clipă pe o aripă, apoi pe cealaltă, după care, luat de vânt, plană lin, susținut de saltelele invizibile de aer. Vâjâind, despica straturile atmosferice în continuă vânzoleală. Depărtându-se de coasta muntelui, întâlnește, cam la jumătatea înălțimii, un curent de aer cald ce fu gata-gata să-i întoarcă din drum, de n-ar fi fost atent Jumătate, care trase din toate puterile de pârghia de lemn ce putea mișca, lateral, coada aparatului. Scăpară cu bine, deși ar fi putut, la fel de bine, să fie împinși înapoi spre versant și sfârâneau de stânci.

Se tot rotiră în cercuri largi, din ce în ce mai jos, până când, dând un ultim ocol pe deasupra unui loc gol, mai mare, rămas între calele voluminoase a două remorhere asteroidale, aterizară; aparatul lunecă încă un timp cu burta pe iarba grasă, măturând din cale, în mare zgomot, mai multe tinichele împrăștiate pe jos.

Din planorul lor nu mai rămăsese mare lucru. O aripă era frântă, o alta pe cale de a se desprinde, iar șasiul era aproape făcut praf.

Coborâră totuși veseli, cu chiote victorioase, îmbrățișându-se bucuroși că scăpaseră teferi.

Atras pesemne de gălăgie, de după un colț se ivise cineva.

Licorn, care îl văzuse primul, le făcu semn și celorlalți. I se păru totuși că silueta tremurătoare îi amintea de cineva.

- Hai să vedem dacă nu putem afla ce ne interesează pe noi, zise Luptătorul. Apropiindu-se, își putură da seama că era un moșneag cocârjat, cu emailul de pe față mâncat de riduri, cu încheieturile corodate de ani. Și care aducea cu cineva, cu cineva... foarte cunoscut.

- Dar ăsta-i chiar Merlin! exclamă uimit Licorn.

II. Cripta paznicului

Merlin, bătrâne, Mare Vrăjitor al lui Gensuym, ce faci aici? Cum ai ajuns atât de departe înaintea noastră?

- Ce? unde? când? făcu moșneagul, care se vede treaba că era cam într-o ureche, anume aceea de care era cam fudul. De unde ați mai apărut și voi? mormăi el. Nu dădea nici un semn, însă, că ar recunoaște pe vreunul dintre ei și cu atât mai puțin pe Licorn.

- Unchiașule, strigă Luptătorul, matale ce faci aici?

- Ăă? făcu cel întreat, punându-și mâinile pâlnie la ureche. Cine? cum? păi, pe-ai ce și eu, cu treaba...

- Dar ce fel de treabă, moșule? îi strigă și Jumătate.

- Cu ce treabă? făcu țâfnos moșneagul. Iaca-s paznicul cimitirului ăstuia.

Licorn îl privea fără să-i vină a crede ochilor și urechilor. ăsta să fi fost Merlin, cel mai temut dintre vrăjitorii planetei?

Timp în care prietenii lui încercau, fără succes, să-i mai descoasă pe bătrân în privința Landului Navelor.

- E surd! țipă Jumătate spre Luptător.

- Să mai încercăm! răcni Luptătorul. Uneori mai

aude câte ceva, adăugă urlând.

- Nu-i nevoie să strigați unul la altul, nu voi sunteți surzi, încercă să-i tempereze Edith.

Licorn îl privea pe Merlin sau, mai bine zis, fantoma jalnică a ceea ce fusese Marele Vrajitor și recunoștea, tot mai clar, semnele de temut ale bolii. În nopțile fără lună, îngrămădiți unul într-altul, sclavii de pe plantația din junglă vorbeau înfricoșați, cu carcasele tremurătoare, despre ea. Atarak o folosea doar pentru condamnării de elită, dușmanii săi cei mai de temut: legumizarea! O mică linie de sudură, încă proaspătă pe craniul pleșuv, era singura mărturie a operației; pe acolo, psihochirurgii îi pătruseseră sub țeastă spre a-i scormoni neglijenți printre circuitele neuronale și spre a-i smulge, cu mâinile mănjite de lichid interstițial, procesoarele voliționale, pe cele de conștientizare ori pe acelea mai adânci, ganglionizate, care structurau personalitatea. Merlin era acum aproape ca o plantă. N-ar mai fi fost în stare decât să execute la nesfârșit și cu o încetineală exasperantă comenzile - cât mai simple - ce-i fuseseră implementate de măcelarii cibernetici.

Și când te gândești că el însuși făcuse cândva asemenea operații! Sau, cel puțin, așa umbla vorba. Se spunea că, profitând de somnul greu în care cădeau noaptea automatele, le umbla prin memorii, golindu-le ori strecurându-le amintiri și dorințe ce nu erau ale lor. Era o manie sadică? Poate doar o joacă plină de cruzime, cu niște insecte față de care nu-i funcționează sentimentul milei? Ori, cine știe, un mod straniu de a face obscure experimente?

Din vorbă în vorbă, prietenii noștri care, de fapt, vorbeau mai mult singuri, și moșul, care mormăia tot felul de fraze ininteligibile, înaintaseră binișor printre trupurile mătăhăloase ale epavelor cosmice.

- Moșule, făcu Jumătate, preocupat, hodoroagele astea bătrâne mai sunt bune de ceva?

- Ehe, zise mai luminat bătrânul, s-au dus pe copcă de mult. Le ținem așa, din milă, c-au fost și ele odată ca noi. Miezul lor, creierul ciberorganic, mai pâlpâie încă, chiar dacă au paralizat de tot...

Aplecându-se ca să poată intra prin chepengul mâncat de rugină, prietenii noștri îl urmară pe bătrân în pântecul unei imense astronave care zăcea trântită pe o rână. Pașii lor răsunară sinistru, înaintând prin culoarele întunecate, înțesate de pânze de păianjeni. Pe la câte o cotitură mai clipeau încă, stins, ledurile indicatoare.

Merlin îi invită în cabina de comandă a fostei astronave, care arăta la fel de jalnic, cu aparatele de bord sparte sau demontate și cablurile atârând zdrențuite de prin locașuri. Aici era culcușul și cartierul general al paznicului cimitirului. Se apropiară de display-ul central, pe care apăreau, din când în când, umbre încețoșate, fără nici o noimă. Simțindu-i abia acum, bătrâna navă tresări din toate încheieturile, de parcă prin circuitele sale sfârșite, cufundate într-un somn letargic, ar fi trecut un vis urât.

- Nie, gloabă. Stai binișor, că-ți ard una peste senzori, o amenință blajin moșneagul, liniștind-o.

- Cum, moșule, nu mai e nici una care să funcționeze pe-aici? Sau vreuna pe care s-o putem repara noi?

- Îs ca și moarte. Unele zac de sute de ani, zise el. Pe cele care mai puteau mișca, le-au făcut inofensive psihochirurgii marelui nostru stăpân, lăudat fie-i numele, mai adăugă.

Prietenii noștri se priviră mâhniți. Iată, așa se ducea pe copcă și ultima lor speranță. Șiretenia și spiritul de prevedere ale lui Atarak se dovediseră mai tari decât ei...

Când, un glas stins, mai curând ecoul unei șoapte ca de dincolo de lume, răsună în liniștea cabinei dinspre

străvechile difuzoare cu membranele sclerozate de nemișcare.

- Ce căutați voi, nu se află pe-aici... Trebuie să mergeți tot spre Soare-Răsare, la capătul landului nostru...

Vocea se pierdu într-un hârâit de circuite suprapunându-se.

- Bate câmpii, le atrase atenția moșul, care ciulise și el urechea. Tot timpul bâiguie ca o babă hodorogită, da' nu știe nici ea ce spune, săraca...

- ...Mergeți într-acolo, se auzi revenind șoapta. E ascunsă printre noi una tânără, nărăvașă, care mai poate încă...

12. Căutătorii de fantome

Încercară să mai scoată ceva de la computerul decrepit al străvechii astronave, dar totul fu în zadar. În afară de zgomote fără sens și bâiguieli interminabile, nu mai izbutiră să scoată nimic nou.

- V-am mai spus eu, reveni bătrânul, nu-i bună de nimica. Nu-i teafără la minte.

- Cred că unchiașul are dreptate, zise și Luptătorul. Nava asta e complet senilă, adăugă ei, deși, când spunea asta, se gândea în egală măsură și la stăpânul ei.

Jumătate și Licorn păreau a înclina spre aceeași concluzie. Numai Edith nu era de acord.

- Ba s-ar putea să existe o umbră de adevăr în ceea ce a încercat să ne spună, îi contrazise ea. Și-apoi, aveți vreo idee mai bună?

Edith avea dreptate. Se hotărâră să-1 ia cu ei și pe Merlin, care nu se arăta prea încântat de idee, și o porniră din nou la drum.

Treceau printre namilele lungite pe întinsa pășune, uneori pe alei largi, trasate cu precizie matematică, alteori strecurându-se unul în spatele celuilalt. Dacă n-ar fi avut

inspirația să-1 ia cu ei pe Merlin, Landul Navelor s-ar fi transformat într-un labirint fără de capăt. Dar bătrânul cunoștea drumurile cele mai scurte și-i conducea, șonticând și mormăind în barbă cuvinte de neînțeles - nici unul dintre ei nu-și putea da seama dacă erau blesteme ori îndemnuri. Mereu către Soare-Răsare. Navele fuseseră năpădite de licheni feruginoși ca de niște blâni devoratoare. Paralitice, senile, burduhănoasele relicve continuau totuși să supraviețuiască, pe trei sferturi cufundate în somnul de veci. Doar zgomotul glasurilor lor le mai făcea, uneori, să râncheze încetișor pe duze.

Se scuseră mai multe zile până când străbătura ținutul. Acum navele-epavă se mai răriseră, erau împrăștiate ici-colo, ca și cum ar fi fost semănite din cer, la întâmplare. Și chiar atunci când își pierduseră orice speranță că ar mai putea găsi ceea ce căutau, Merlin o porni glonț către o proeminență vizibilă în inserarea ce se lăsa, aflată ceva mai departe. Ochiul său avizat descoperise fâșia de iarbă presată ca de un trup gigantic ce se târâse cândva, într-un anotimp anterior, pe acolo.

- Da' asta nu-i de-a mea! exclamă el, odată ajunși lângă epavă. De unde-o mai fi apărut?

Era o astronavă ca vai de ea, de-ți venea să-i plângi de milă, nu alta. O pâslă groasă de licheni o acoperise aproape în întregime. Conducătorii vegetali saprofiți se cățăraseră pe ea, încercăna să se strecoare pe la îmbinări.

- Ești sigur, unchiașule, că n-ai mai văzut-o până acum? îl întrebă cam neîncrezător Luptătorul.

Merlin încuviință tăcut din cap. Cei patru începură atunci să caute o intrare. Dar pas de-o mai găsește; merseră câteva sute de metri de-a lungul ei și tot degeaba. Nava era un cavou sigilat pentru veșnicie.

După ce Luptătorul o ciocăni în mai multe locuri cu halebarda, se hotărâră să-și facă singuri o cale de acces

prin peretele bătrân. într-un loc unde li se păruse că metalul suna a gol, se opriră și Jumătate scoase din trusa lui de scule trebuincioase unei asemenea operații.

Însă treaba se dovedi mai anevoioasă decât își închipuiseră. Mai ales că se lăsase și noaptea. După ce smulseră lianele și curățiră cu greu stratul de licheni pe o mică porțiune, începură sistematic să izbească, jur-împrejurul unui contur, cu dălțile. Abia dacă reușiseră, însă, să lase pe suprafața lucie câteva zgârieturi. Exasperat, Jumătate scoase din lădiță un bisturiu-laser pe care îl păstrase doar pentru operațiile cele mai pretențioase, cum ar fi fost cele pe propriii confrăți defecti. Dar nici nu apucase bine să înceapă treaba - flacăra cât un vârf începuse să sape în perete un canal subțire, din care metalul se scurgea sfârâind -, când întreaga epavă fu cuprinsă de un tremur intens. Ceva, un câmp de forță, îi trânti cât colo pe cei patru ca pe nimic. Pe blindajul navei începuseră să alege încolo și-ncoace, înnebunite, ciudate scânteii electrostatice. Tăietura făcută dispăru ca și când n-ar fi fost.

Merlin, care se ținuse mai la o parte și privise nemulțumit la încercările lor, se apropie acum, hotărât. Cu o mână le făcu semn să stea liniștiți acolo unde se aflau. Oprindu-se chiar lângă navă, el începu să șoptească tot felul de cuvinte greu de înțeles, mai ales că eroii noștri nici nu prea auzeau ce bolborosește. Păreau vorbe liniștitoare, ca acelea adresate unei ființe speriate. „Gata, gata, fata taichii...”, li se păru că-l auziseră pe bătrân spunând, când tremurul navei începu să slăbească. Apoi se opri cu totul. Merlin o bătu încetșor pe crupă. Li se năzărise, sau nava chiar fornăise abia auzit la atingerea bătrânului?

Distinseră un hârșâit și un clinchet ca o invitație. Nu departe de ei, ușa unei ecluze de acces glisa singură.

- Să mergem acum, îi pofti Merlin pe un ton

muștrător.

13. Capitol cu ghinioane

Pășiseră toți cinci înăuntru, când auziră ușa alunecând înapoi cu zgomot. Apoi zăvoarele electrice blocându-se. Li se păru că disting în aer șoapte stranii care parcă se învârtejeau printre ei.

- Dacă ne auzi, deschide-ne calea, spuse Merlin cu un ton liniștit. Era singurul care își păstrase calmul.

Când ecourile vocii lui se stinseră, o lumină se aprinse la capătul culoarului. Apoi încă una și încă una, mereu altele, care alergau în fața lor deschizându-le drumul. Peste tot pe unde treceau interiorul navei nu părea a fi fost atins de curgerea vremii. Pereții metalici sclipeau în lumină, pe podea nu se așternuse nici un fir de praf, instalațiile zumzăiau în surdină, în perfectă stare.

Ajunși în fața cabinei de comandă, ușile ezitară puțin, apoi culisară, lăsându-le cale liberă. Totul era ca nou. Nimic nu părea să fi fost clintit din loc sau defectat. Merlin își țuguia buzele, fluierând admirativ.

- Dar asta e o navă în perfectă stare de funcționare! lăsa Jumătate să-i scape gândul nerostit al tuturor.

Pe carcasa computerului central luminițele de procesare alergau vesele, ca un mesaj de bun venit. Se apropiară de el și, simțindu-i, își încetiniră deodată ritmul, apoi se stinseră cu totul, speriate, parcă regretând că-și trădaseră prezența.

- Cu grijă, le atrase atenția Merlin. E tare temătoare. Edith, rămasă cea mai în urmă, se apropie de unul din spătarele înalte ale scaunelor de pilotaj. Atingându-l, acesta se roti în jurul propriei axe, lăsând vederii găoacea ergonomică; în clipa aceea androida scoase un țipăt de spaimă. Și toate luminile din cabină se stinseră brusc.

- Ce-i, sări Luptătorul, în timp ce Jumătate și Licorn

se făcuseră mici. Ochii săi scrutau întunericul, dar nu zăreau decât conturul roșiatic al lui Edith.

- E un cadavru aici, răspunse ea, cu un glas abia auzit.

- Nu vă temeți, se auzi un glas distorsionat, pe care îl ghiciră ca fiind al computerului central, sufletul astronavei; a fost o mică defecțiune. Nu-mi mai funcționează toate chiar ca pe vremuri...

Puțin după aceea, lumina reveni. Atunci putură observa Scheletul metaloid pe care mai atârnau încă, sinistre, zdrențele blocurilor de circuite calcinate. Pe podea se lățiseră pete, uscate acum, de ulei de ungere și lichid interstițial.

- A fost ultimul dintre stăpânii mei, spuse nava, ca răspuns la întrebarea lor mută. Ceilalți au murit cu toții în luptă. El rămăsese încă în viață, dar n-a mai dus-o prea mult. O armă inamică îl atinsese iar efectul ei întârziat nu l-a cruțat. A mai avut timp numai cât să-i așeze în cavourile lor pe ceilalți stăpâni și să-i ejecteze în marele mormânt al vidului cosmic...

Vocea tăcu o clipă, apoi reluă. Am fugit de acolo, deși ar fi trebuit, poate, să fi luptat, până la capăt, singură; îmi fuseseră implementate și astfel de programe, pentru orice eventualitate. Dar moartea stăpânilor mei mă înfricoșase. Era un război fără nici o șansă, care dezlănțuisese forțe cumplite. Un război mai crâncen decât toate celelalte la care participasem până atunci și care nu se mai sfârșea. Așa că am fugit. Am dezertat, știu. Și după ani și ani de hăituiala neîntreruptă, am ajuns pe Gensuym...

- Și te-ai ascuns în Landul Navelor, completă Edith. Îți era frică să nu fii descoperită și ai fost nevoită s-o faci pe moarta aici, printre epave, adăugă ea cu înțelegere. Exista ceva care le făcea pe cele două entități feminine să

se simtă aproape și percepură asta cu toții.

- În bună măsură, sunt și eu o epavă, adăugă astronava. Abia dacă îmi mai pot încărca acumulatorii electrici de la sorii planetei. Captatorii îmi sunt aproape înțepeniți. Ce să mai zic de circuitele care mi-au fost scoase din uz de proiectilele inamice. Peretele era dintr-un material metaloorganic, se putuse reface aproape instantaneu, dar restul a rămas distrus în urma exploziilor.

- Dar să zbori mai știi? o întrebă mai pragmatic Jumătate.

- Nu cred că mai știu, zise ea, ezitând o clipă. Am uitat cu totul. A trecut atâta timp de când sunt aici... Și, de altfel, nici n-aș avea cum s-o fac. Etajul motoarelor e cel mai grav avariat. Și nici nu mai am pic de combustibil. Puținul care-mi mai rămăsese nu mi-a ajuns nici măcar pentru a genera, timp mai îndelungat, câmpul antigravitațional de decolare, cu ajutorul căruia mi-aș fi putut găsi un unghi mai favorabil față de razele solare. Abia m-am putut târî până aici, ceva mai departe de umbra suratelor mele mari.

- Tu n-ai putea s-o miști sau s-o ridici, o întrebă Licorn în șoaptă pe Edith, ca să nu atragă atenția celorlalți.

- Nu, din păcate nu pot așa ceva. Nici măcar s-ornesc n-aș fi în stare. Forța aceea nu se naște în mine decât în momentele de frică paroxistică. Nu-mi pot stăpâni, nu-mi pot conduce această putere.

Cei cinci se apropiară și făcură sfat. Din când în când o mai întrebau și pe navă ba una, ba alta. Și-ncet-încet, noul lor plan prinse contur.

14. În capcană

A doua zi, dis-de-dimineață, toată lumea se puse pe treabă. Dirijați de Jumătate, reparau cu micală componentele sau etajele avariate. De peste tot răsunau

ciocănituri și scrâșnete metalice. Și era un continuu du-te-vino. Nu peste multe zile, totul fusese cârpit, remontat, construit la loc. Numai nava se încăpățâna să se plângă, cu glasul ei voalat, că n-o să se mai poată desprinde niciodată de sol și că totul e degeaba. Dar faptul că acum aproape toate începuseră să-i funcționeze din nou, ca la început, o făcu să mai dea înapoi, deși înțelegeau cu toții că adevărul adevărat se găsea în altă parte: astronavei îi era frică, o teribilă frică să plece din nou în spațiu.

- Și vă reamintesc faptul că nu am combustibil, aduse ea un ultim argument, de neînviș.

- Apoi, asta nu-i chiar așa de greu, se trezi Merlin vorbind ca pentru sine, el, care până acum nu prea scosese vreun cuvânt. Deși îi cam părea rău că o făcuse, continuă la insistențele celorlalți: Nu departe de aici, la hotarul landului, se găseau vechile depozite de carburant, cam părăginite acum...

Nu le fu greu să ia hotărârea. Edith și Merlin aveau să i amână la navă, câtă vreme ceilalți trei o porniră în căutarea depozitului.

Urmând instrucțiunile bătrânului, nu le fu greu să găsească intrarea în buncăre. Pășind pe treptele de beton, tot mai jos, el dădură peste o sală cu pereții acoperiți de uși grele, plumbuite. Și bine încuiate.

Tocmai se întrebau cum ar putea deschide una diri ele și ajunge la enclava de depozitare, când o voce pițigăiată se răsti la ei, tăindu-le pofta să mai întreprindă ceva.

- Cine sunteți? Ce faceți acolo? Retrageți-vă imediat de lângă ușile depozitelor, altfel praful și pulberea se-alege de voi! îi avertiză vocea, foarte decisă.

Cei trei cercetară locul cu privirea. Într-un târziu, Licorn descoperi de unde venea glasul. În colțul sălii, în spatele unui ghișeu improvizat, se putea zări prin lumina

palidă a lămpilor de plafon o mică mașinărie contabilă. Cunoștea prea bine soiul acesta de automate puse pe coastă, mai avusese cândva de-a face cu ele, așa că le făcu semn și celorlalți să înainteze.

- Aveți bonuri de carburant? îi luă rapid în primire mașinăria, înainte să fi ajuns lângă ea.

- Ce s-avem? sări Luptătorul. Dar ce suntem noi, bătaia ta de joc? Vezi că poate-ți înfig, halebarda asta în măruntaie! o amenință el.

- Încearcă numai și n-ai să mai ieși de-aici. Pot inunda într-o clipă întregul buncăr cu acid din cel mai corosiv. Sau pot să vă arunc în aer numai dacă mă gândesc la asta preț de câteva clipe. Pardoseala pe care pășiți e înțesată de capcane. Așa că sunteți cu totul în puterea mea, se auzi vocea jubilând.

- N-o credeți, strigă Luptătorul, vrând să se repeadă.

În clipa aceea, un gaz înecăcios izbucni prin niște orificii de deasupra lor, derutându-i. Mai multe explozii mici le răsunară sub picioare, făcându-i să țopăie ca apucați printre flăcări.

- E doar un avertisment, reveni vocea pițigăiată. Aruncați armele și apropiați-vă să văd cine sunteți! Am cam început să nu mai zăresc la distanță de când îmi duc veacul aici...

Luptătorul lăsă halebarda să-i cadă pe pardoseală.

Venind până în fața ghișeului, cei trei putură să-și dea seama că mașinăria era un cub mic, tronând pe un postament de zece ori mai mare ca ea.

- Actele, le ceru poruncitoare vocea.

- Știți, noi tocmai, de fapt, treceam întâmplător pe aici, dădu Licorn să o dreagă.

- Și v-ați gândit să intrați aici, în interior, înăuntru, așa, din senin, îi ironiza mașinăria.

- Da, adică nu, se bâlbâi Licorn. Ne-ar fi trebuit ceva

combustibil și ne-am zis că, poate, o doamnă amabilă așa cum bănuiam că...

- Te rog, domnișoară! sări ca arsă mașinăria. Nu permit nici o jignire...

- Scuzați-mă, așa am vrut să zic... da, noi ne gândiserăm... însă... numai că..., dar dacă nu se poate, nu se poate. Gata, plecăm. Și le făcu discret cu ochiul tovarășilor săi.

- Ce? Ce-ce, unde să plecați? Până când nu mă lămuresc, nu vă dau drumul s-o întindeți de-aici!

Situația începea să se complice. Jumătate, care studiasse din ochi câmpul de luptă, le șopti aproape neuzit celorlalți doi:

- Aș băga șurubelnița în ea, ca s-o defectez. Dar n-am pe unde! N-are îmbinări, e un cub perfect.

- Ce-ce, ce tot șușotiți acolo? se auzi glasul. Am impresia că iar nu vă e bine, îi amenință mașinăria.

- O, nu, veni răspunsul lui Licorn, tocmai le spuneam colegilor mei că n-am văzut niciodată forme atât de perfecte ca ale domniei voastre... Se părea că avea un mic plan, pe care îl pricepuse și Jumătate; numai Luptătorul continua să oscileze mohorât, lăsându-se când pe un picior, când pe altul. Tare i-ar fi ars să pună din nou mâna pe halebardă și s-o repeadă în mașinărie. Dar aceasta era cu pata oculară pe ei - o zonă de hașuri fotosensibile care alerga în sus și-n jos pe latura dinspre ghișeu a cubului, cu mișcări cam sașii.

- Mă rog, mă rog, să trecem peste amănunte de-astea, zise ea, ușor atinsă de flatare, închizându-și ochiul de plăcere.

Altele mă interesează pe mine, completă mașinăria contabilă, fixându-i din nou și revenind la tonul arțăgos: vreau cifre, acte, date concrete...

15. Din nou la drum

Dar nu mai apucă să termine ce avea de spus. Profitând de clipa de neatenție de mai-nainte, în fracțiunea de secundă cât nu putuse fi zărit, Jumătate făcuse un salt lateral și apoi încă unul chiar în spatele cubului. Din două mișcări iuți, patentul său secționase cablurile de legătură ale soclului.

Mașinăria țipa isterizată de neputință, dar n-o mai luară în seamă. Cu aceeași iuțeală, Jumătate se apropie de una din ușile seifurilor de plumb. Ciocăni, ascultă, ciocăni din nou. Pe urmă începu să rotească încetișor rozeta cifrului. Era un profesionist; în scurt timp, un declic slab le anunță victoria.

Uimit de agilitatea lui Jumătate, Licorn urmărise nemișcat toată scena. Acum se repezi și-l ajută să tragă dinăuntru unul din grelele containere blindate.

Luptătorul își recuperase arma și se tot învârtea ezitând în jurul mașinării, care îl împroșca cu ocări. La un moment dat se aplecă și, sprijinind halebarda, o ridică de pe soclu între palmele lui uriașe, ca s-o cerceteze mai îndeaproape. Instantaneu o aruncă cât colo, scoțând un strigăt de durere.

- M-a pișcat! exclamă el, înfuriat la culme. Curentează babornita! Am s-o izbesc de pământ pe scorpia asta blestemată, să crape! se hotărî el, înșfăcându-și halebarda. Altceva nu merită împielițata!

Licorn și Jumătate săriră să-l oprească. Asemenea mașinării puteau fi dotate cu sisteme automate de declanșare a distrugerii întregului adăpost, reflex, atunci când li se întrerupe funcționarea. Pe de altă parte, nici nu aveau cum s-o lase singură aici: cine știe pe cine putea anunța despre furtul săvârșit sau ce-ar mai fi fost în stare să facă... Singura soluție era s-o ia cu ei. Urmau să vadă mai târziu cum se vor debarasa de ea.

Drumul de întoarcere la navă nu le luă prea mult timp. După ce-i afurisise în toate felurile, mașinăria tăcea acum îmbufnată, în plasa în care Licorn și Jumătate o cărau, ținând-o depărtată de ei, pentru orice eventualitate. Luptătorul ducea pe umăr, opintindu-se, containerul cu combustibil.

Ajunși la navă, începură pregătirile de decolare. Cu darul blândeții, Edith o convinsese pe navă să-i poarte în călătoria lor. Dar nu și pe Merlin, așa cum îi lăsase vorbă Licorn că ar fi bine. Acesta se împotrivea, bombănind, să-i însoțească - se simțea foarte bine și pe Gensuym. Nu-i trebuiau lui asemenea prostii...

Cu multă grijă, Jumătate coborî până la camera de ardere și introduse de la distanță, cu ajutorul unor clești improvizați, barele de deviatori. Întorcându-se la pupitrul de comandă, declanșa cu o singură apăsare procesul de inițiere. Iar treapta de combustie deveni într-o clipă un lighean fierbinte de jărat.

Și numai ce se scutură o dată bătrâna rachetă, de sări de pe ea jegul de licheni pietrificați și-ncepu să strălucească de parcă era nouă, dând la iveală dintr-o dată o mândrețe de aeronavă.

- Știți ce, spuse Jumătate, întorcându-se către ceilalți, eu rămân cu voi. Mi-e drag de nava asta c-am reparat-o cu mâinile mele bucată cu bucată. E bine să fiu pe-aici, cine știe de nu se mai defectează ceva... Și-apoi, acolo, pe Pământ, poate-or putea face din arătarea care-s acum un robot întreg! Dar chiar când vorbea, un val de fum izbucni din blocul de calcul al computerului central. Cine știe ce cablu uitat dezlipit sau nu tocmai bine fixat le făcuse figura. Mai grav era că nu aveau la îndemână nimic din cele necesare ca să-l repare.

Licorn, care de câtva timp își tot frământa mintea cum să scape într-un mod elegant, fără știrea Luptătorului,

de mașinăria contabilă, avu o străfulgerare.

- Dar dacă am folosi-o pe ea în locul modulului lipsă? sugeră arătând-o.

- Nu accept nimic! țipă mașinăria, care, deși prinsă bine în plasă, auzea tot ce se petrece. Bănuia despre cine poate fi vorba.

- V-am spus s-o facem bucăți! interveni Luptătorul. Dați-mi-o mie și vă scap de ea cu multă plăcere, imediat!

Înțelegând că nu avea vreo altă ieșire, mașinăria interveni cu o voce moale:

- Dacă mă rugați frumos, o s-o fac, acceptă ea.

- Te rugăm, ziseră Jumătate și Licorn. Luptătorul tăcu, profund nemulțumit.

- Și eu te rog, zise Edith. Să știi că, în fond, deși îs cam repeziți, sunt băieți buni cu toții, încercă ea s-o împace.

- Uite ce, drăguță, numai ție îți dau voie să mă atingi, că tu n-ai nici o vină, zise pe un ton mai puțin înțepat mașinăria contabilă.

Urmând indicațiile lui Jumătate, Edith o așeză cu grijă într-o nișă a pupitrului, de unde pata ei vizuală putea avea o bună vedere asupra cabinei și hubloului și o conecta cu un set de cabluri optice, de ridicată acuratețe, la computerul navei.

Mobilizat de un semn discret al lui Licorn, Luptătorul îl înșfăcase pe Merlin, care, profitând de cele petrecute și de neatenția celorlalți, tocmai încerca să se furișeze afară din navă.

- Am și eu să-ți pun o întrebare, își motivă gestul Luptătorul. Ia zi-mi și mie ce i-ai spus atunci navei, de ne-a dat drumul să intrăm?

- Ei, d-ale noastre, mormăi bătrânul într-un târziu, când încetă să se mai zbată. Avem și noi tainele noastre..., adăugă el, conștient că nu mai exista cale de scăpare. Dar

nici că mai reuși Luptătorul să scoată ceva de la el.

Duzele ejectară un nor de flăcări. Pălălaia țâșni, împingând astronava de pe sol, cu viteză. Distanța care-i mai despărțea de hotarul landului fu străbătută ca nimic.

- În sfârșit, am apucat s-o văd și pe-asta! zise Edith. Peregrinările noastre au luat sfârșit.

- Nu, spuse Licorn, povestea asta nu se încheie aici. Nu se poate sfârși niciodată. Aici și acum, ea abia începe...

Nava rămăsese oscilând nehotărâtă la marginea falezei înalte de sute de metri. Nu mai zburase de o veșnicie. Aplecați spre hubloul panoramic al cabinei, cu Jumătate între ei, atent la pupitrul comenzilor, gata să intervină, puteau privi ca de pe terasa din vârful unui zgârie-nori. La marginea falezei se zbătea cu furie, până departe, la orizont, oceanul.

- Pregățiți-vă, totul e în regulă, șopti nava. Plecăm.

Apoi, cu un salt, își dădu drumul în gol, planând. Propulsoarele gravitaționale sclipiră și trupul ei elegant țâșni ca o săgeată de foc pe deasupra apelor, către stratosfera, străpungând într-o clipită norii întunecați ce acopereau cerul lui Gensuym.

Către Pământ, mereu către locul în care visurile și căutarea lor aveau să se împlinescă. Fără să știe că însuși drumul plin de peripeții începuse în ei rosturile pe care le căutau în depărtări. Fără să-și dea seama că Merlin nu mai era la fel de legumizat, iar mâinile măiestre ale lui Jumătate nu se mai încurcau una pe alta. Fără să observe că Luptătorul devenise mai gânditor, pricepând lucruri pe care altădată nici nu le-ar fi luat în seamă. Fără să simtă că Edith, dintr-o androidă nesigură și speriată, devenise una curajoasă, hotărâtă, iar Licorn, din ciberul amețit și lăudăros, un adevărat erou, plin de modestie și de inițiativă. Că navei nu-i mai era acum frică de strălucirea stelelor. Până și mașinăria contabilă se mai îmbunase puțin

la suflet. Călătoria începuse din ei. Începuse de mult.

Sus, tot mai sus, dincolo de ionosferă, scăpând din încheștarea gravitațională, zburau către nemărginirea spațiului.

În colaborare cu George Ceaușu

Cavalerii hazardului

1. Alea jacta est

Valurile lovesc stâncile falezei, ridicând spre lumina astrului aripi de smarald. Coloane de stropi leagă o clipă oceanul de cer, apoi se spulberă în vânt. Un muget ca de furtună crește dinspre larg, apoi se frânge. Răsuflarea oceanului s-a oprit.

Din adâncuri se ridică o șoaptă, o bolboroseală infrasonoră care încrețește fața oceanului. O gură lacomă, un hău rotitor își deschide pâlnia; marginile sorbului înfipt până în adâncurile de nepătruns fug în cercuri concentrice tot mai largi, pierzându-se în depărtare. Apoi apele despicate se închid cu un oftat cutremurător, ridicând în țării un munte translucid. Un trup colosal sfășie masa lichidă, pulverizând-o în miliarde de picături și monstrul se arată în întreaga lui măreție. E mai bătrân decât orice amintire. Ochii lui pedunculați nu mai pot percepe lumina, mustăți gelatinoase îi atârnă la colțurile gurii. Păduri albastre de alge acoperă plăcile osoase ce-i protejează trupul. Coadă despicate, mișcându-se lent, se înalță ca un megalit dincolo de linia orizontului. Nimeni nu-i știe cu adevărat vârsta, nimeni n-a avut vreodată curajul să-l privească în față, căci el e Khlastor, zeul neodihnei, zeul vârtejurilor materiei și al neîncetatei dezagregări. Nu i-a plăcut niciodată vreo formă anume; tăcut, ascuns în adâncurile abisale, luând nestatornice și amăgitoare contururi, modelând răbdător orbitalii atomici, el macină încetul cu încetul ceea ce întâmplarea zidește.

Dar totul n-a fost decât închipuire. Nimeni n-ar

putea jura că l-ar fi văzut cu adevărat. El a fost aici, dar e pretutindeni. Chiar dacă semnele prezenței sale au rămas printre noi ca un abur. Retras în adânc, el respiră și, odată cu el, întreg oceanul tresare străbătut de bule de aer. Marelui zeu nu-i place să-i scape de sub control vreun eveniment oricât de mic, oricât de neînsemnat la prima vedere. La fel cum nu-i place să se arate la față.

Astrul pălește într-un început de eclipsă, acoperit de o umbră în zig-zag. Norii albi, pufoși se învinețesc, prind să se învălătucescă, să urzească un plafon tulbure care coboară încet și întunecă oceanul. Când, deodată, fulgerele sparg bolta, brăzdând-o de la un capăt la altul. Gheare de diamant, care ar putea cuprinde cetăți întregi, străpung norii și pe cer apare planând un pteranodon căruia spațiul pare să-i fi uitat orice măsură. Cu o singură bătaie, aripile-i membranoase pot stârni uragane devastatoare. Creasta lui solzoasă se pierde printre nori. Iar numele său nu este altul decât Distrib - temutul zeu al numerelor mari.

Pământul începe să tremure sub zeci de copite gigantice, într-un taifun de nisip spulberat se oprește la marginea plajei un miriapod cu platoșă de triceratops. Văi umede, nările îi freamătă lacome; gura lui e asemenea unei peșteri înecate în spume. Nervos, colosul uscatului își freacă botul de pielea scorțoasă a gâtului. În semn de salut, își ridică în aer cornul cumplit din mijlocul frunții, în timp ce trupul îi freamătă până la marginea zării. Iar numele său este Zardox - zeul hazardului.

O vibrație continuă cuprinde stâncile falezei care încep să se fisureze, apoi explodează în așchii de piatră ce împânzesc plaja. O falie se cascadează la limita dintre pământ și apă. Din întunecimea solului izbucnește un gheizer de lavă care scade treptat până când, într-o explozie de vapori, un cap înfricoșător, dotat cu enorme mandibule metalice,

sfâșie scoarța. Dincolo de mantaua de rocă a planetei, traversând straturi geologice și pânze freatice, coada de scorpion, alcătuită din segmente musculoase, biciuie adâncurile incandescente. Din craterul uriaș, capul pe care se răsucesc tentaculele gorgonice iscodește în stânga și-n dreapta - de mult n-a mai ieșit la suprafață Probal, zeul evenimentelor rare.

Milenii trecuseră de la ultima lor întâlnire. Și iată, acum, sfatul de taină se aduna iarăși la țărmul oceanului. Teribile evenimente urmau să se petreacă. Suflul lor le tulburase somnul de veci, chemându-i din bezna uitării.

- Stimați păzitori ai legilor universului, pace vouă! Cutează acum a încălca granițele lumii noastre venetici care ne-au nesocotit slava și hotărârile! mugii Zardox.

Zeul evenimentelor rare clipi, orbit de lumină, apoi, lăsându-și peste ochi o peliță protectoare, interveni cu un glas amintind de ecoul avalanșelor în prăpăstii:

- Să nu uităm, colega: ei intră în aria mea de competență. Cine-a mai văzut așa ceva? Cine-a mai întâlnit, care va să zică...

Spusese totul atât de lent, încât era pe trei sferturi adormit, încă înainte de a-și fi terminat fraza. Cu un ultim efort, izbuti totuși să îngaime:

- Aflați că au venit!

- Dați-mi voie, croncăni din înalt zeul numerelor mari. Tot ce se mișcă în aer ori pe apă, pe pământ ori în adâncurile sale ține de generosul meu teritoriu. Eu țin materia să nu se spulbere, eu așez, prin jocul întâmplării, nucleele și orbitalii electronici în atomi, atomii în molecule și moleculele în substanțe. Sunt norul probabilistic ce învăluie realitatea...

- Ia mai tacă-ți pliscul, se auzi un glas de pretutindeni și de nicăieri, băgându-i pe toți în sperieți, cât erau ei de zei. Nu era altul decât Khlastor, ce se insinua în

conștiința lor ca un fior de groază. Dacă e cineva care contează în adunătura asta de fosile, atunci eu sunt acela! Eu sunt singurul în stare să pună în mișcare mecanismele materiei!

- Ba s-avem pardon! protestă Zardox. Oaspeții sunt pe sol, teritoriul meu. Chiar eu le-am organizat o primire probabilistică la poalele Munților Albaștri. La asolizarea lor n-a fost prezent nimeni! O primire atât de reușită - absolut întâmplătoare, puteți să mă credeți - n-ați mai văzut de mult! Tot eu le-am îndrumat pașii spre Hazar - orașul aleator, pentru a-i rățăci în zadarnice căutări. Acum nu ne mai rămâne decât să le hotărâm soarta.

- Ești atât de sigur că-i ai în mână? întrebă înțepat Distrib, zburbindu-și penele ca să și le așeze apoi minuțios, cu vârful ciocului, una câte una.

- Noi decidem tot ce se petrece în univers, deci trebuie să hotărâm și soarta lor, horcăi din adâncuri zeul Khlastor și, ca să fie mai convingător, se materializă fulgurant la suprafața oceanului într-un apocaliptic dragon plasmatic, spre a dispărea într-o clipă dizolvat de entropie.

Tresărind din somn, Probai își mișcă nemulțumit mandibulele:

- De-aia au făcut ce-au vrut până acum, înfruntându-și destinele trasate de noi? Cum au putut evada de pe Gensuym, planeta-cimitir? Ce vânt netrebnic i-a adus încoace? Ce suflu necunoscut animă aceste epave pe care noi le condamnaserăm la o moarte lentă, dar sigură...?

Apoi, răpus de efort, Probai se cufundă în somn pentru tot restul întrevederii.

- Nimic nu e întâmplător! sări ofensat zeul hazardului. În imensa noastră bunătate și clarviziune i-am lăsat să se înfrupte cu firimiturile de la ospățul șansei. Dar, jur, nu i-am scăpat o clipă din mână... Poate doar o dată sau de două ori, cel mult...

- Noi dirijăm, noi controlăm totul în univers, îl sprijini psalmodiind Khlastor, vrăjit de cântecul propriului glas. Îi plăcea atât de mult să se audă, să plutească pe aripile propriei voci... Pentru noi întâmplarea e metoda de căpătâi, continuă el de la depărtări inimaginabile sau poate chiar din ei înșiși. Rămân doar efemere porțițe pe care nici nu e nevoie să le mai controlăm. De data asta, însă, totul s-a întâmplat atât de repede, încât un vâl de incertitudine le-a umbrit o clipă acțiunile. E doar o excepție. Noi suntem regula. Mașinăria legităților, pe care am creat-o, e fără cusur: uneori, chiar și noi cădem sub influența ei. Asta zic și eu perfecțiune!...

- Dacă o mai fi ceva sub controlul nostru, bombăni Distrib, ca răspuns la confuza tiradă. Cât despre excepția care confirmă regula... mda, o zicală stupidă. Mi-e teamă că zarurile au fost deja aruncate!

2. *Hazar*

Privind spre stânga, Licorn exclamă surprins:

- Vin pereții!

O făcea pentru a treia oară în ultimul minut, după ce-i avertizase pe ceilalți că pereții veneau atât din față, cât și din spate. Așa că-și întoarse privirile spre dreapta și încremeni: pereții soseau în viteză și dintr-acolo! Iar asta nu era totul. Pavajul începu să-i ridice către cupolă. Aceasta se clătină, apoi pomi să coboare înspre ei...

Nimic nu părise a vesti o asemenea primire. După câteva rotații ale navei în jurul planetei, hotărâseră să coboare într-o zonă de la ecuatorul ei, acolo unde valurile oceanului scâldau coastele unui vast continent. Îmbrățișată de junglă la sud și de un semicerc de munți la nord, o gigantică metropolă, ale cărei miriade de lumini erau noaptea vizibile chiar și din spațiu, părea că le face cu ochiul. Folosindu-se de una dintre navetele de explorare,

coborâseră cu toții nu departe de oraș. Nava urma să-i aștepte în spațiu, rotindu-se în jurul planetei pe o orbită staționară și ținând prin radio legătura cu ei.

Încă de la intrarea în oraș, observaseră surprinși că nimeni nu le dădea vreo atenție. Și asta, în ciuda aspectului lor bizar: Licorn purta încă tunica strălucitor-azurie a plantatorilor de cristale de pe Gensuym. Edith, în combinezonul spațial de explorare și Luptătorul, cu armura sa masivă și halebarda pe umăr, îl urmau îndeaproape. În spatele lor, înveșmântat cu o togă ponosită, venea Merlin sau, mai corect spus, bătrânul arțăgos și ramolit ce mai rămăsese din cel care odată, nu de mult, fusese Marele Vrăjitor al regatului lui Atarak. Șirul era încheiat de Jumătate, cu trupul improvizat din piese rămase de la tot felul de mașinării dezafectate, ducând pe umărul stâng, bine ancorat cu un sistem de clești, cubul mașinării contabile. De la această înălțime pata ei vizuală se îțea încolo și-ncoace.

Înainte de a fi apucat să schițeze vreun gest de salvare, cei șase călători se treziră înconjurați de zidurile amenințătoare. Observaseră încă de la început acest fenomen: orașul-labirint părea cuprins de o continuă agitație - o mișcare a întregului alcătuită dintr-o sumedenie de alte mișcări mai mici, aleatoare. Mișcarea îl însuflețea, propagându-se cu ușurință de la un nivel la altul; arhitectura citadină era într-o continuă transformare. Geometrii variabile, trotuare șerpuitoare, oameni grăbiți forfotind pe străzi, alei, terase, derulându-și existența într-o lume spectrală, la care lumina astrului nu pătrundea niciodată.

Pereții clădirilor ajunseseră acum lângă ei, însă, chiar în clipa în care urmau să-i strivească glisară unul pe lângă altul, modificându-și subtil unghiurile și devenind pe neașteptate părți componente ale unor noi clădiri, născute

ca din pământ din reunirea muchiiilor și fețelor în mișcare. Răstimp în care platforma decupată sub picioarele lor zvâcni în sus cu câteva zeci de niveluri prin centrul unuia dintre hexagoanele cupolei geodezice care se aplatiza cu un zgomot sinistru undeva, dedesubt.

În rest, nimic nu părea să se fi schimbat... își dăduseră seama că tot ceea ce văzuseră până acum nu erau decât subsolurile unui megalopolis cu mii de etaje și că, în sfârșit, se aflau... la parter. Printre zgârie-norii, piramidele și ciorchinii uriași de habitaculi în continuă transformare se deschideau artere intens circulate. Vehicule elipsoidale țâșnind care încotro le străbăteau în viteză; traficul debordant părea că se sustrage oricărei legi cinematice.

Un trecător grăbit apăru de după colțul clădirii celei mai apropiate și dădu să treacă printre ei. Mai corect spus, chiar prin ei.

- Hei! îl strigă Edith. Ce se întâmplă? Nu ne vezi?

- Ba vă văd foarte bine, ripostă nervos trecătorul, dar întâmplarea e astăzi în favoarea celor care vin din sensul ăsta. Voi trebuia să vă feriți!

- Bine, dar ce lume mai e și asta, în care toate se schimbă dintr-o clipă într-alta? clipi nedumerit Jumătate.

- Este Alea, planeta întâmplării, a probabilităților - cum de n-ați aflat? le strigă peste umăr grăbitul pieton, în timp ce dispărea înghițit de scările rulante care, ieșind direct din trotuar, îi ajunseseră sub tălpi.

Un pas greșit și Merlin, nu se știe cum, se trezi chiar în mijlocul autostrăzii. În scrâșnet de frâne, bolidul dezlănțuit care venea spre el încercă să-l ocolească, derapa rotindu-se în loc, apoi făcu un salt pe deasupra bătrânului și, în sfârșit, se opri. Oul-vehicul își deschise o portieră curbă, lăsând vederii banchetele din interior, pe care, spre surpriza lor, nu se afla nimeni. Un glas subțirel li se adresă dinspre bordul plin de luminițe clipitoare: „Ați

ghicit parola de oprire. Vă felicităm și vă rugăm să poștiți în taximobil. Așezați-vă și stabiliți direcția."

Răsuflând ușurați, Licorn și Edith trecură în față, în timp ce Luptătorul, Merlin și Jumătate se îngământă pe bancheta din spate.

- Ia dați-vă capetele mai la o parte K sări tătfoasă mașinăria contabilă, nemulțumită că i se îngustase orizontul vizual.

- Mai bine arunc-o afară, mormăi Luptătorul. Că de-acolo vede tot ce vrea...

- Să lăsăm cearta, încercă Licorn să-i tempereze. Vehiculul ăsta ne poate ajuta să găsim un fir. Condu-ne către centrul orașului, dădu el comanda. La un birou de informații cosmo-planetare, dacă există așa ceva.

Portiera culisă fără zgomot și vehiculul se puse în mișcare. Cu o viteză prodigioasă străbăteau arterele încâlcite ale orașului, gonind pe serpentine cățarate la sute de metri, coborând în trombă pante amețitoare, strecurându-se printre clădiri gigantice, ocolind brusc obstacole imprevizibile.

- Ei, ce faci? țipă Licorn către bordul vehiculului. Nu vezi semaforul din intersecție? E pe roșu!!

- Nu contează, răspunse mașinăria. Sunt un profesionist... Și trecu înainte ca un fulger; în vacarm de claxoane, parbrize sărind în țândări și metal polizat, vehiculele venind din dreapta și din stânga se ciocniră în urma sa într-un vârtej de carcace.

Scena se repetă însoțită de țipetele de groază ale pasagerilor și la următoarea intersecție, unde semaforul părea mai degrabă panoul de lumini dinamice al unei discoteci în aer liber. „Sunt un profesionist!” jubilă iarăși vehiculul.

Deodată frânele scrâșniră. Era pentru prima oară când așteptau într-o intersecție.

- Ce-i asta? întrebă Edith. De ce nu treci? Semaforul e pe verde...
- Mă credeți un naiv? ripostă mașina. Păi, dacă vine un profesionist din partea cealaltă...

3. *Pollice verso*

Vehiculul intră pe o arteră luminată feeric de reclame. Era limpede că nimeriseră pe una dintre străzile centrale. Mii de indivizi de cele mai diferite specii și spețe robotice se foiau pe trotuare. Un du-te-vino neîntrerupt te târa în șuvoi fără milă - furnicar incendiat de neoane, stup cuprins de o agitație frenetică. Fluxul de oameni se revărsa către intrările sclipitoare ale clădirilor.

Taximobilul trase pe o bandă laterală, chiar în fața unei astfel de intrări. Firma bioluminescentă clipea orbitor deasupra: „La Probabilitatea Turbată - Jocuri, Antren, De-ale Gurii”.

Ceea ce pe dinafară părea o crâșmă-tripou de cea mai bună calitate se dovedi a fi înăuntru chiar același lucru - fapt rarism într-o lume a întâmplării.

Consumatorii erau cuprinși de o febră generală. Așezați în jurul unor ciudate mese de joc, sub lumina joasă a plafonierelor sau încercându-și solitari norocul, față în față cu automatele de hazard, căutau cu disperare să câștige fie și un neînsemnat jeton onorific, ce le-ar fi atras imediat stima generală; pe Alea, gloria era sinonimă cu norocul!

Tăindu-și drum prin ceața revărsată de orgile de lumini și umbre, cei șase luară loc la una dintre puținele mese rămase libere. De îndată, un crupier, spilcuit, cu încheieturile lustruite oglindă și cu o cravată neonică la gât se repezi spre ei, gata să-și ofere serviciile.

- Bun venit în cel mai select local din Hazar! le ură el. Cu ce vă putem servi? Un pocher mic? Sau un Black

Jack Spintecătorul? Poate o ruletă rusească? spuse el, văzându-i mai străini.

- Noi am vrea să ne dregem cu ceva mai întâi, i-o trânti Jumătate.

- Ce meniu ne poți oferi, băiete? interveni țâfnoasă și mașinăria contabilă.

Ofensat, crupierul le întinse o listă nesfârșită de jocuri, tipărită pe coloane înguste, între copertele aurii ale unui ghid de sală.

- Oricum, întâmplarea să vă aibă în pază și să vă asigure o servire exemplară, mormăi el plin de ranchiună, retrăgându-se.

Desigur, nici un chelner nu se grăbi să-i deranjeze. Muzica, plutind până atunci în jurul lor într-o surdină plăcută, devenise parcă, dintr-o dată, iritantă, o sarabandă de plesnete și icneli electronice pe un ritm de sticlă pisată și hârșăituri metalizate. Holoproiecțiile tremurară, scuturate de un suflu străin. Norii de fum de sub tavan se învârtejiră ca turbați.

- Hopa-hop, cine intră-n joc? țâșni chiar dintre picioarele lor un glas pițigăiat. Și, cu un salt spectaculos, o mașinărie probabilistică de cea mai joasă speță își făcu vânt de pe podea direct pe tăblia mesei.

«Era mică de-o palmă și se vedea cât de colo că-și consumase întreaga viață numai prin taverne și baruri suspecte.

- Ia să-1 văd care-mi rezistă! se răsti el cu un glas de trompetă spartă, înfoindu-se provocator.

- Bă, când ți-oi da una! sări enervat Luptătorul.

- Lăsați-1 în seama mea, se băgă mașinăria contabilă. Văd eu ce-i poate pielea... pardon, carcasa...

- He-he-he, ce curaj la băbuța! behăi sardonice cel în cauză, încântat că și-a găsit fraierul. Pentru o antichitate ambulantă, se mișcă destul de bine, aprecie el cu un ochi

expert. Ia să te vedem, coană Antikytera, o îndemnă el, botezând-o în batjocură.

Bâzâind de furie din toate bobinele, mașinăria contabilă se pregăti de ripostă. În toată viața ei nu fusese vreodată atât de adânc jignită.

Și unde nu se încinse între ei un skanderbeg computațional de le săreau cifrele pe ecrane ca scânteile. Deși atacată furibund, mașinăria contabilă făcea eschive pline de noblețe și inteligență.

Indeciși, ceilalți nu știau dacă era cazul să intervină sau nu. Luptătorul își înșfăcase halebarda, dar nu se hotărâse încă: s-o pocnească pe mașinăria nou apărută sau să le turtească pe amândouă, ca să scape de-o grijă? Licorn și Edith priveau cam neliniștiți în dreapta și-n stânga la consumatorii care deja începuseră să se adune în jurul lor, pariind de zor ba pe un jucător, ba pe celălalt. Răstimp în care Merlin moțăia răpus de oboseală, iar Jumătate o chibița zgomotos pe mașinăria contabilă, fluierând și plescăind încurajator cu una dintre jumătăți, câtă vreme cealaltă huiduia în falset.

Jucătorul dubios începuse să dea semne de oboseală. Devenea clar că mașinăria contabilă era un combatant redutabil, care nu pierdea nimic din vedere: așa că îl depunctă scurt pe trișor când acesta dădu să-și cupleze o memorie adițională, ascunsă până atunci în mânecă.

Rumoarea chibiților încetă brusc: meciul ajunsese la mișcarea decisivă. Ritmul pariurilor se dublă.

Hărțuit printre algoritmi nedeterminiști, predicate indecidabile și programe-oracol, provocatorul fu prins câteva clipe mai târziu, ca într-o menghină de oțel, într-un sistem simbolic consistent, dar plin de paradoxuri. Vizibil derutat, scrâșnind din componente, fu nevoit să cedeze; își vârî între picioare cablul de alimentare, pleoștindu-și

palpatorii: abandona partida.

Ca la un semn, chibiții de pe margine își repeziră spre masă pumnii cu degetul gros îndreptat în jos. „E la dispoziția ta: ucide-1!” zbieau înfuriați cei care pierduseră pariurile. „Distruge-1!” - „Șterge-i memoria!” o îndemneau și ceilalți, numărându-și hrăpăreți jetoanele proaspăt câștigate.

Mașinăria contabilă își ridică spre ei partea vizuală, rotind-o de jur-împrejur. Apoi și-o plecă spre tovarășii de drum: O sclipire ciudată îi străbătu optocomponentele externe.

- Pleacă! rosti ea. Disprețul să te acopere... Și-i întoarse învinsului spatele.

Acesta o șterse cât ai bate din palme, pierzându-se în forfota localului, în timp ce galeria improvizată se risipea dezamăgită pe la alte mese de joc.

4. Acțiuni subversive

O cabină suspendată cu pereți de cristal se luminează atunci în fundul tripoului. Orbitali multicolori de lumini mișcătoare se aprinseră ca la comandă, însoțind cu fosforescența lor variabilă vocea disk-jockey-ului: „Și acum, pentru toți cei care iubesc muzica, un remarcabil succes de top, mereu la modă: «Hora Stoccasto»! Pofțiți la dans, vă rugăm!”

În acordurile săltărețe ale melodiei, majoritatea celor din bar prinseră a dansa îndrăcit, contorsionându-și membrele care încotro. Evident, cei mai avantajați erau roboții modulari, ce izbuteau adevărate performanțe coregrafice uzând de membrele lor detașabile.

Încântat de atmosfera de veselie generală, Licorn o invită pe Edith pe ring și, în curând, se pierdură în vânzoleala de trupuri lucioase.

În timp ce mașinăria contabilă se retrăsese într-un

colț al mesei să-și mai tragă sufletul, Jumătate se îndreptă spre șirul de automate de noroc, lăsate acum în părăsire. Privind prin carcasele lor transparente, le cerceta plin de curiozitate mecanismele interioare.

Profitând de ocazie, un ciber slăbănog, cu priviri unsumoase, se apropie de masă.

- Ce-ai zice de un joc adevărat? îl iscodi el pe Luptător.

- Ce fel de joc? întrebă mirat acesta.

- Un joc ce ignoră hazardul, zise repede și slugarnic ciberul. Apoi adăugă în șoaptă: Am la mine un șah plan. Acceptă domnia ta să facem o partidă?

- Fie, încuviință Luptătorul, deși nu prea se omora el cu secretele eșichierului. Dar, dacă tot nu avea parte de o luptă adevărată, măcar una pe un câmp de pătrate alb-negre tot i-ar fi redat buna dispoziție.

Ciberul se prelinse pe unul din scaune, așezându-și coatele soioase pe masă. Aruncând priviri atente în jur, cu mișcări furișe, el extrase dintr-un pliu (bine mascat de un cadran fals) o batistă cu petice alb-negre. Urmată de un șirag de mărgele magnetice, pe care-l scoase ca un prestidigitator tocmai din adâncul gurii. Cu mișcări experte despături peticul de mătase, care se dovedi a fi chiar tabla de șah, așezând la repezeală în căsuțele lor micile mărgele - tot atâtea holoproiecții ce întruchipau, fiecare, câte o piesă de joc.

Observând ce se petrecea, consumatorii de la masa vecină deveniră deodată agitați. Se ridicară în grabă îndepărtându-se, în timp ce unul dintre ei, mai binevoitor, îi strecură în trecere Luptătorului:

- Nu accepta provocarea, e periculos!

- Ce-i periculos, mă rog? sări vajnicul robot, cuprins de ambiție. Poftim, ian s-o vedem și pe-asta. Prima mutare îți aparține, făcu el generos către partenerul de joc.

- Pion e2 la e4! se rezezi acesta.

Lucru de mirare la un locuitor de pe Alea, mutarea ciberului nu părea deloc întâmplătoare. „Siciliana!” scrâșni Luptătorul și mută pionul din c7 la c5. Ciberul ripostă prin cal g1-f3, Luptătorul își proteja pionul prin d7-d6 iar ciberul se rezezi spre centrul tablei cu d2-d4. În curând lupta se încinse pe flancul damei.

Priviri pline de spaimă se îndreptaseră și de la alte mese înspre jocul celor doi. Plutea în aer ceva rău prevestitor...

- N-ai mutat bine, comentă din colțul ei mașinăria contabilă, atentă la tot ce se petrecea. Era mai indicat nebun din f8 la e7!

Plin de superioritate, Luptătorul mormăi: „Mut pe cine vreau eu și unde vreau eu!” și mută dama la b6. Din păcate, mutarea sa se dovedea a fi și ultima. Mâna îi încremeni pe piesă, în flagrant delict. Cu țevile psihoinhibitoarelor îndreptate spre el, doi polițiști apăruseră ca din pământ. Alți doi se rezeziră spre trupul paralizat al Luptătorului, închizându-i la încheieturi cătușe magnetice, în timp ce adversarul său se făcea nevăzut în aglomerație.

- În numele Legilor Hazardului, ești arestat! rosti unul dintre ei.

- E o eroare, protestă mașinăria contabilă. N-a fost atent la mutare. Eu i-am spus doar să mute nebunul la e7!

- Nu-i nici o eroare, i-o tăie scurt cel apostrofat. Acest individ și-a permis să practice un joc interzis. Pe planeta noastră sunt permise, după cum știți prea bine, numai jocurile aleatoare!

- Luați cleștii de pe el că țip! încercă să-i sperie mașinăria contabilă. Dar când încercă s-o facă, din difuzor ieși doar o șoaptă, gâtuită și aceea: fluxul inhibitor o atinsese și pe ea.

Jumătate, care tocmai realizase ceea ce se întâmpla, dădu să se repeadă în ajutorul tovarășului său. Fu de ajuns ca unul dintre polițiști să-și îndrepte spre el arma, ca să se prăbușească dezarticulat la pământ, cu centrul motor dezactivat.

Și nimeni dintre cei de față nu mai avu curajul să intervină.

5. Regele e mort, trăiască regele!

Parcă presimțind ceva, Edith se oprise din dans, deși muzica răsuna la fel de tare ca și până atunci. Îl făcu atent pe Licorn: îi era greu să înțeleagă ce se petrecea la masa lor.

Împiedicându-se de trupurile în mișcare ale celor de pe ring, se strecurară în grabă într-acolo, dar când, scăpând din încheștarea forfotitoare, reușiră să ajungă, era deja prea târziu: arestarea Luptătorului era un fapt consumat. Cei patru polițiști îl încadraseră strâns și dispăruseră fără urmă pe una din ieșirile laterale.

- Și doar i-am spus să mute nebunul la e7, comentă lapidar situația mașinăria contabilă, în timp ce Edith își frângea disperată mâinile iar Licorn, dezorientat, își storcea creierul în căutarea unei soluții.

Revenindu-și, Jumătate se ridicase de pe jos, așezându-se cu greu într-un scaun. Își freca necăjit încheieturile înțepenite de acțiunea armei. În ciuda vacarmului din local și a celor petrecute, Merlin continua să doarmă, sforăind încetișor. Îl priviră cum tresărea prin somn, ca bântuit de un coșmar pe care încerca să-l alunge. Și, deodată, cu un aer somnambulic, zvâcni drept în picioare. Avea pe chip o expresie de groază.

- Unde, cum, ce, cine? bolborosi el, clipind din ochi, cu subînțeles. De ce tocmai eu?!

Nimeni nu mai apucă să-i răspundă. Răsunară

glasuri înalte de trompete. Urale entuziaste izbucniră în stradă. Ușile localului se dădură în lături, lăsând intrarea larg deschisă.

Cu un pas rigid de paradă, într-un ritm perfect desincronizat, intrară în sală două șiruri de ostași în ținută de gală. Ei înaintară într-o disciplină haotică până în cele mai mici amănunte, creând cu rapiditate o pârție de trecere prin harababura din tripou. Culoarul viu astfel format se oprea chiar în fața mesei eroilor noștri.

Desfășurându-se din mers, în clinchet de clopoței, un superb covor purpuriu autorulant se rostogoli printre cele două rânduri de bocanci cazoni, ghidându-și franjuriile terminali până la picioarele lui Merlin, pe al cărui chip se întipărise o expresie greu de definit.

Trompetele răsunară din nou. Cu o admirabilă imprecizie, într-o înșiruire de zgomote imprevizibile, soldații din gardă prezentară onorul. Uralele din stradă se revărsară în local, în timp ce focuri multicolore de artificii explodau pretutindeni într-o atmosferă de mare sărbătoare.

Își făcu apariția un înalt demnitar; o trădau atât înfățișarea sa impunătoare, cât și șoaptele de respect ce străbătura sala.

- Întâmplarea să nu vă ocolească! rosti el salutul tradițional pe Alea.

Călătorii noștri nu erau prea lămuriți căruia dintre ei îi fusese adresată urarea: ca orice act ceremonios de pe aici, era făcut perfect la întâmplare; deci cu greu i s-ar fi putut ghici ținta.

Un al doilea venit lămuri întrucâtva situația. Înclinându-se până la pământ, el își feri cu un gest teatral livreaua de culoarea vișinei bine putrezite, dând la iveală ceea ce ascundea la piept. Era vorba de o mască suflată în aur și de o splendidă perucă, ale cărei bucle din fire de argint curat se rostogoleau în valuri bogate.

Un al treilea personaj, îmbrăcat într-o za fină pe care lu-mina se difracta în mii de curcubee, își făcu apariția:

- Hazardul fie-vă sfetnic în toate și arbitrariul, principiul suprem!

Cu o infinită atenție, împingându-i mâinile și dirijându-i subtil gesturile, noul demnitarii ajută pe Merlin să-și pună pe față masca (pe care o prinse bine la ceafă cu mici lacăte de aur). Surprins de neașteptatele evenimente sau poate încă buimac de somn, bătrânul vrăjitor nu mai avea pic de inițiativă. Se lăsase cu totul în voia noilor veniți. Iar când ceilalți doi îi aranjară cu multă grijă peruca și-i puseră pe umeri o superbă mantie purpurie, ale cărei cute creau la fiecare mișcare amețitoare efecte multidimensionale, prietenii noștri simțiră un fior privindu-l pe Merlin. O transformare miraculoasă se petrecuse cu el. Își îndreptase umerii căzuți și spinarea cocârjată de bătrânețe; își ridicase capul, semeț - devenise deodată un altul.

- Dați-mi voie să mă recomand, Alteță: sunt Marele Șambelan al Curții, rosti elegantul personaj înzăuat. În calitatea mea de Supraveghetor al Tragerilor la Sorți - determinate de trecerea în neființă a fostului conducător al planetei noastre – Țin să vă anunț că sorții v-au desemnat ca urmaș! Aleatorul fie-vă chezășia!

Covorul autorulant se puse din nou în mișcare, luându-i cu el atât pe cei trei curteni, cât și pe Merlin, ce radia în juru-i o autentică aură de măreție.

Și, mai înainte ca vreunul dintre prietenii noștri să apuce a schița vreun gest, dispărură cu toții, flancați de șirul de oșteni care zăgăzuiău valurile mulțimii de gură-cască entuziaști și zgomotoși.

6. Marșul tăcut

Licorn fu primul care se dezmetici.

- Hei, ce faceți? strigă el în urma cortegiului. Nu-i putem lăsa să ni-1 ia acum și pe Merlin, se întoarce el agitat către tovarășii rămași. Repede, după ei!

Dar, până să-1 pună pe Jumătate pe picioare, trăgându-1 după el, până s-o înșface sub braț pe mașinăria contabilă și, urmat de Edith, să se repeadă spre ușă prin aglomerație, Merlin, demnitarii și garda se făcuseră nevăzuți.

Față de primejdiile care îi pândeau în local, strada părea un loc mai sigur, mai liniștit. Poate puțin chiar prea liniștit.

- Ce-i cu pustietatea asta? întrebă Edith, nedumerită.

O liniște suspectă plutea în văzduh. Se petrecea ceva cu totul neobișnuit.

- Nu vedeți că nu se mai mișcă pereții? bâigui Licorn.

- Nici scările, nici aleile rulante..., completă Jumătate.

Cu precauție, făcu un pas în stradă. Nimic. Nici măcar atunci când ajunse în mijlocul căii de rulare nu se întâmplă ceva deosebit. Nu apăru nici un vehicul.

- Nemișcare totală, decretă mașinăria contabilă.

- Taci, Antikytera, o repezi Licorn. Parcă se aude ceva.

- Mitocan de tinichea ce ești, i-o trânti mașinăria. Cine ți-a permis să mi te adresezi cu porecla asta oribilă...

- dar nu mai apucă să continue.

Din susul străzii se auzi o mișcare sacadată: un-doi, un-doi... Iar răpăitul de tălpi fu urmat imediat de imaginea unei mari coloane compacte, care se îndrepta spre ei. Erau cu toții îmbrăcați identic, perfect aliniați, pășind în cadență. Reprezentau, în mod cert, inversul a tot ceea ce

văzuseră până atunci pe Alea.

- Ce se petrece aici? Încercă Jumătate să-l tragă de mânecă pe unul dintre mărșăluitoari. Acesta nu-i răspunde, trecând mai departe rigid, cu privirea ațintită în față.

- Or fi muți? Își dădu cu părerea Edith, nerăbdătoare, între timp, coloana se lărgi, lăsând, din loc în loc, spații libere în care pășea un singur individ ce se chinuia să țină același ritm, deși era evident că făcea un mare efort, căci purta pe umăr un zar cam cât o piatră de moară. Zarul avea colțurile tăiate.

- Asta va fi soarta tuturor zarurilor! se auzi din mulțime.

- Cred că îmi dau seama despre ce este vorba, tresări Licorn în momentul în care zări un întins car alegoric, plin cu carcase proaspăt strivite de automate probabilistice, mașini de joc, greble de crupier și altele, toate aruncate claie peste grămadă.

Dar, ca la un semn, se repezică din coloană câțiva indivizi tot atât de tăcuți, dar, din păcate, nu tot atât de pasivi: trădând faptul că n-o făceau pentru prima oară, îi imobiliză imediat, silindu-i să intre în coloană și să se supună ritmului general.

Dând dovadă de prezență de spirit, Jumătate plasă în stânga și-n dreapta câțiva pumni inspirați, îmbrânci câțiva fanatici și dispăru pe ușa unei dughene în care intră foarte grăbit și destul de nepoliticos - cu ușă cu tot - forțat de împrejurări.

După câțiva pași în care nu reușiră să se sincronizeze cu coloana, Licorn și Edith se treziră aruncați în carul alegoric, la un loc cu automatele devalutate și computerele sfărâmate de furia demonstranților. Mașinăria contabilă se rostogoli ceva mai încolo, peste movilele de jetoane împrăștiate.

- Ce mitocani! protestă ea. Ăștia n-au pic de maniere...

- Poate se găsește vreun cap limpede în toată babilonia asta, aprecie Licorn, răscolind în căutarea vreunui automat rămas mai întreg între epavele de pe platforma carului alegoric. Ghidându-se după zgomote, dezgropa dintre carcase o mașinărie pricăjită, pe jumătate decuplată, care nu mai putea decât să repete îngrozită:

- Nu vă împotriviți - ei sunt determinații... au imobilizat cartierul geometric... au călcat în picioare automatele de noroc... nu vă împotriviți...

Platforma se opri, clătinându-se.

Un fior străbătu mulțimea. Se auziră fluieră ascuțite: poliția. Carul alegoric fu repus în mișcare, dar era limpede că demonstrații nu mai înaintau cu aceeași hotărâre: metodele lor de luptă deterministe nu puteau ține piept trucurilor probabilistice ale politiei. Se produse o busculadă. Ciocnirea fu scurtă și fatală pentru demonstrații care se împrăștiară ca potârnicile.

- În sfârșit! exclamă Edith, ridicându-se dintre resturile de automate. Credeam c-o să înțepenesc aici.

Licorn fu primul care sări jos, ajutând-o pe Edith să facă același lucru. Orașul aleator își reluase hurelul familiar, totul revenise la normal. Doar strada era ceva mai înțesată de polițiști ca de obicei.

- Ei, ei, porumbeilor, unde fugiți? îi ajunse din urmă un glas răutăcios, urmat de o plasă de captură a poliției. Căzând peste ei, plasa îi prinse fără putință de scăpare, la un loc cu alți doi instigatori determinați.

În timp ce erau împinși cu forța într-o dubă întunecată, un individ suspect, cu o barbă neagră de senzori năpădindu-i fața și un electrohanger la brâu șalvarilor, se repezi spre ceea ce mai rămăsese din carul alegoric, răsturnat acum pe o parte. Cu mișcări agile și cu

un ochi de expert, el înșfacă, între mânușile celor trei brațe iuți, cubul mașinării contabile și dispăru în învâlmășeală.

7. La palat

În fața localului îi aștepta o mașină luxoasă, care se puse imediat în mișcare după ce ei urcară în ordinea prevăzută de etichetă, adică total la întâmplare, bulucindu-se politicos unii peste alții. Silențiosul reactor probabilistic demară imediat și convoiul regal se îndreptă spre Piața Repartiției Hi-Pătrat.

Aspectul pieței centrale îl dezamăgi întrucâtva pe Merlin, care se pare că-și uitase cu totul vechea identitate. Se aștepta să vadă un palat imens, dominând toate celelalte clădiri; când colo, palatul, cu strălucirea lui, părea că șerpuieste printre toate celelalte clădiri, pierzându-se în depărtare.

- Mi se pare un piculeț cam scund palatul ăsta, rosti Merlin, arogant. Îi răspunse Marele Șambelan:

- O, întâmplătorule Măreț, acest palat e cea mai mare minune a tehnicii construcțiilor moderne, căci infinite sunt culoarele lui, infinite încăperile și acestea, într-o neconținută schimbare, vin mereu în întâmpinarea celor mai extravagante gusturi, demne de capriciile unui rege!

Spusele i se confirmară în curând. Cum ajunsese la palat, Merlin își dori o clipă de odihnă, căci evenimentele îl obosiseră. La capătul respectivei clipe, valetul avea îndatorirea să intre în cameră ca să-l trezească: ușa se deschise larg și pe ea năvăliră indivizi de cele mai diverse vârste, aspecte și profesii, umplând întreaga încăpere. Maiestatea Sa se trezi între un soldat în armură și o mironosiță din secolul convențional al 45-lea, căci cei doi urcaseră deodată în pat.

- Ce-i cu atâta lume? bolborosi el, ca trezit dintr-un coșmar.

- Infinit este câmpul tău de alegere, întâmplătorule, îi răspunse un înțelept de casă așezat chiar la marginea patului. Ai dorit un valet și iată. Îl ai într-un milion de înfrunchipări posibile, conform dorințelor celor mai ascunse ale Măriei tale!

- Afară! mai izbuti să strige Merlin - nu de alta, dar la ușă se îmbulzeau deja câteva alte sute de valeți, ca într-un omnibuz supraaglomerat.

Istovit, dar rămas în sfârșit singur, Merlin se așază pe marginea patului decorat cu franjuri de funcții probabilistice și îl chemă pe Marele Consilier. Așa că apăru Marele Șambelan, tot înzăuat, dar cu o mantie de o altă culoare.

- Maiestate, totul vă stă la dispoziție. În spatele acestei uși pândesc cele mai mari tentații pe care viața le-a oferit vreodată cuiva. Dar Măria Voastră, imprevizibile, veți face o mișcare într-adevăr măreață, cum nu s-a mai pomenit: veți convoca în plen Consiliul și lumea întregă va rămâne înmărmurită de uimire.

- Să vină Consiliul! tună Merlin, căci își intrase destul de bine în mantia de rege.

Nici o mișcare.

- A, nu. Îi veți face, Maiestate, o surpriză uriașă ducându-vă în persoană în Sala de Consiliu, unde n-a mai călcat, din timpuri imemorabile, picior de rege!

Sub portalul pe care scria „Toaletă, Saună, Debara”, ușa Sălii de Consiliu culisă încet și, în nori de praf, păianjenii alergară care încotro. Nu era nimeni înăuntru. Nimeni în afară de șobolanii care își luară nemulțumiți tălpășița și de gândacii care forfoteau pe consola uriașului calculator. O simplă comandă formată la pupitru și namila electronică păru că se trezește la viață. Era, desigur, dintr-o generație mai veche, cu tuburi pneumatice. Merlin îi ceru să se arate la față, dar, ca orice

mare slujbaş, Calculatorul Consilial avea mai multe fețe, întruchipate de tot atâtea ecrane ce împănau pereții. „Raportează-mi care-i cel mai important eveniment petrecut astăzi!” îi porunci proaspăt încoronatul rege. „Ha!” făcu calculatorul, care era cam tare de-o ureche. După ce Merlin mai strigă o dată porunca, sfetnicul spuse hârâit, ilustrând relatarea prin imagini în alb-negru:

- Șase străini au violat spațiul aerian al planetei noastre și s-au infiltrat în Hazar. Consiliul nostru - adică eu -, întrunit în ședința de dimineață, a hotărât ca toți cei șase să fie deferiți justiției.

- De acord, spuse Merlin, fără a da vreun semn că mai știa cine erau intrușii. Și altceva? îl îmboldi el mai departe, jucându-se neatent cu sceptrul.

- Vă raportez că am pus mâna pe trei din cei șase suspecți, anunță un alt terminal: locația de memorie care era ministrul de interne. Suntem pe urmele celorlalți trei!

- Foarte bine, foarte bine, încuviință Merlin, câtă vreme mintea lui încețoșată încerca să scoată la lumină amintirea sondelor-spion ale lui Atarak, care împânziseră Gensuym-ul. Toți trebuie prinși de urgență! Le-ați pregătit o pedeapsă exemplară? mai întrebă el.

- Pedeapsa cu moartea - continuă slujbaşul, flatat în orgoliul său de multele cuvinte ale suveranului - este singura ce se cuvine unor oaspeți atât de rari. Presupunem că vor fi întru totul mulțumiți de această cumplită surpriză! Și Marele Consilier, istovit, se cufundă în letargie, înaripându-și visurile cu frumoasa veste.

La a doua apariție, perfect întâmplătoare, Marele Șambelan îl sfătui pe rege:

- E cazul să ne oferiți o extraordinară noutate tuturor, prezentându-vă în Biroul de primire, Maiestate!

Peste mai puțin de un minut, Merlin trona la biroul sculptat în fildeș, în fața căruia aștepta, bine instalat într-

un fotoliu... -într-adevăr, un eveniment rarissim! - chiar Șeful Poliției, cu tunica sa verde-albastră, ai cărei epoलेți erau decorați cu table de teste statistice.

- Stai puțin, nu-mi spune nimic, îi porunci Merlin, care intrase deja în joc. Ar fi foarte nostim să fii tu anchetatorul, iar eu cel chestionat. Cine-a mai văzut așa ceva?

- Exact, Maiestate. Deci recunoașteți că ați venit de pe Gensuym, într-un grup de fugari.

- Ha-ha-ha, ce amuzant, chicoti Merlin, cum să nu recunosc, chiar eu le-am dat pedeapsa maximă!

- Mulțumesc, Mărite, spuse Șeful Poliției, numai cu atât voiam să vă deranjez. Să ne trăiți mulți ani improbabili! Și se retrase aproape fără zgomot.

Merlin era din ce în ce mai încântat de cele petrecute. Într-adevăr, farsa și neprevăzutul făceau viața în această lume mult mai palpitantă. „Acum ar fi culmea să fiu și judecat”, chicoti el.

- Fiți slăvit, Maiestate. Capriciile Măriei Tale Probabilistice vor rămâne pe veci consemnate în cronici!

- Dar tu cine mai ești? se răsti Merlin spre cel pe care abia atunci îl văzuse scriind la o masă din stânga.

- Sunt grefierul, răspunse cel chestionat, iar noul rege își roti uimit privirile în jur, recunoscând, nici mai mult, nici mai puțin, decât o sală de tribunal. Citindu-i gândurile prin intermediul măștii regale, decorul se schimbase deîndată numai pentru a-l satisface pe împărat. Asta da viață de rege! Și nu era numai decorul: jurații tronau la o masă, în față. Doar publicul lipsea - o ședință cu ușile închise. „Să vedem ce-or să mă întrebe!” își spuse în barbă Merlin, care se strica de răs.

- Inculpat principal, zis Merlin, zis Vrajitorul, zis împăratul - de către răuvoitori - recunoști că ai fost Marele Savant al Regatului lui Atarak, în care calitate ai avut un

aport esențial la fuga unui grup de neisprăviți de pe Gensuym și la pătrunderea lor ilegală în Hazar?

- Acum e cazul să vă evaporați, le dădu cu tifla Merlin.

- Inculpat, nu-ți îngreuna situația! Cu cât procedura e mai sumară, cu atât mai puțin vei avea de suferit! interveni din nou președintele completului. Recunoști...

- Recunosc, recunosc, răspunse Merlin, grăbit să-i expedieze.

Completul de judecată se evaporă, în sfârșit, dar în sală se materializa o matahală de robot înveșmântat în negru. Cu o secure ruginită pe umăr, cu fața acoperită de o glugă.

- Îmi pare rău, Maiestate. Ultima dorință, vă rog. Postamentul fostului birou de lucru nu devenise altceva decât butucul pentru tăiat căpățâni. Planeta asta era admirabilă în îndeplinirea capriciilor celor mai abisale!

- Ha-ha, tocmai pusesem capul un pic pe birou, eram obosit, spuse regele. Și atunci am visat...

- O, nu, Maiestate, îl rugă călăul, care era, se vede, programat pentru o meserie frumoasă și, desigur, întâmplătoare. Nu mai povestești ce-ai visat, că mi-e teamă să nu vă treziți... să nu vă mai treziți... își corectă el destăinuirea. Va trebui să vă curm viața. Din păcate, odată cu dispariția Măriei Tale, care m-ai născocit cu gândul, eu însumi voi dispărea. Iertare, Prea Mărite!

Vorbele călăului îl făcură pe Merlin să simtă un fior rece pe șira spinării. Ceața care îi acoperise creierul se risipi dintr-odată, făcând în sfârșit, loc unei decizii.

- Fie, te iert... Deși, dacă ți-ai fi făcut datoria până la capăt iertarea mea ar fi fost deplină. Ce să-i faci, numai cine nu muncește nu greșește!

- Imprevizibilul să vă acopere faptele, mărite, scânci călăul, îngenunchind grăbit și sărutându-i poalele mantiei.

- Dar dacă eu, regele, am fost condamnat la pedeapsa supremă cu atâta ușurință, ce merită niște simpli fugari de pe Gensuym, care n-au nici un titlu? întrebă suveranul, profund întristat.

- Moartea, bineînțeles, răspunse politicoasă călăul. Dar o moarte - vă asigur - ordinară, incomparabilă cu a Măriei Voastre.

8. *Klopgauss*

Era singur, își pierduse prietenii și lumea asta aiurită părea chiar sufletul lui scindat, de ciber construit din resturile rămase de la alții.

Sărind de pe o bandă rulantă pe alta, urcând scări, traversând terase înțesate de roboți grăbiți, care nu păreau totuși a ști încotro se îndreaptă, înaintând prin ceața metropolei, Jumătate conștientiza abia acum situația: prietenii săi căzuseră în ghearele unei planete ostile, câtă vreme el fluiera un cântecel cu partea stângă a gurii, înjura cu partea dreaptă și se găsea încă în libertate. Părea să fi rămas imun la toate surprizele pe care acest colos aleator care era orașul Hazar le clocea în adâncurile sale. Și explicația, dacă o explicație ar fi existat la toate acestea, nu putea fi alta decât că el însuși era un aiurit, o ființă alcătuită din bucăți ce se băteau cap în cap, sau, de ce nu, fund în fund; el însuși era o reușită întruchipare a hazardului, o alcătuire extrem de improbabilă. Mânie și iubire, mândrie și dispreț pentru sine, indiferență și entuziasm, fanfaronadă și disperare - toate se amestecau în același timp, în egală măsură, în simulacrul său de suflet cibernetic. Așa că nici nu apucă să-l observe pe insul dubios care se instalase în mijlocul trotuarului, blocând circulația pietonilor.

Se împiedică și căzu spectaculos, în timp ce diferitele părți componente căutau s-o ia la goană care

încotro.

- Milă de om sărman aveți la mine! auzi el un glas însoțit de un dangăt ritmic.

Descâlcindu-și cu greu membrele, Jumătate se reconstitui și putu vedea, în sfârșit, obstacolul care îi provocase căderea: o mogâldeată acoperită de o mantie peticită. Peticele prinse în nituri, de la coate și de pe poalele mantiei mușcau din plin frumosul model alcătuit cândva din curbe nichelate.

- Chiorule, nu vezi unde stai? scrâșni Jumătate, concomitent cu: Bună să-ți fie inima, om nevoiaș!

Îl impresionase costumația stârpiturii și mai ales bătrânul clopot care îi stătea suspendat pe cap, scoțând sunete prelungi, melodioase la cea mai mică mișcare.

- Buna sa fie si la dumitale, trekator milos!

- Dă' cum îți spune matale, dacă nu te superi? întrebă mai îmbunat eroul nostru. Zi, naibii, cum te cheamă!

- Klopgauss, răspunse cerșetorul, iar clopotul de pe cap dădu spuselor sale un ecou solemn.

Milos cum era, ciberul nostru își strecură degetele sub platoșa metalică ținându-i loc de piept. Desprinse de acolo un circuit integrat care se tot hâțâna în locașuri și care oricum nu-i servea la mare lucru. Poftim, tine, spuse el, generos, oferindu-i-l stârpiturii. Nu pune mâna, vagabondule! mormăi nemulțumită cealaltă parte.

Dar de-acum circuitul se odihnea deja în sacul cârpăcit aflat lângă Klopgauss, având aproape aceleași dimensiuni ca și posesorul lui.

- Prieteni la tine primezdi mari aștepta la ei. Dacă tu azundzi la timp, salvezi ei probabilistik.

- Cum, spune cum, dă-mi un fir, îl imploră Jumătate. Îți dau o labă de nu te vezi dacă nu-mi zici, hodorogule!, veni și completarea.

Fără să-l ia în seamă, pe același ton misterios,

puțințel cântat, Klopgauss își continuă tirada cu ochii închiși:

- Klopoțel gaussian suna, kurba erori aplatiza, întâmplare azuta...

Dangătul clopotului de pe cap îi acoperi glasul.

- Hopa-hop, cine intră-n joc? auzi chiar atunci Jumătate un glas în spatele său. Se aplecă și ridică în palmă pe... cine credeți? Nimeni altul decât trișorul obraznic din bar, partenerul nenorocos de skanderbeg al mașinăriei contabile.

- Ce-i cu tine, bă, amărățule? zise. Aha, te-am găbjit, fir-ai tu să fii!

- Hopa-hop, cine intră-n joc? scânci trist automatul probabilistic. Totuși, ceva nu era în regulă cu el. La orice întrebare, își repeta refrenul ca o placă stricată. Jumătate, inimos cum era, se uită mai atent: îi făcea impresia că trișorul încerca să-i comunice prin semne ceva anume.

- Ce-o fi vrând să spună oare? se întrebă el, reîntorcându-se către Klopgauss. Dar ia-1 pe acesta de unde nu-i... Parcă îl înghițise pământul.

Într-adevăr, trișorul încerca disperat să-i spună ceva, dar, în afară de bine cunoscutu-i refren, nu putea scoate nici un sunet.

Își dădu seama că îi indica o anume direcție, când la stânga, când la dreapta. Cum tot nu avea altceva mai bunele făcut, Jumătate îi urmă indicațiile și merse, și merse, până când, într-un târziu, realizează cât de schimbat era peisajul.

Același vârtej probabilistic, dar la alte dimensiuni, mai meschine, improvizate. Părea un cartier dărăpănat. Mobile de gunoaie, automate declasate, ruine cibernetice care abia se țineau pe picioare; vehicule scârțâind din toate încheieturile. Și aici se făcea simțit peste tot hazardul, dar strâmb, șui, în forme caricaturale. Era vorba, cu siguranță,

de una din periferiile oraşului.

În faţa unei dughene ordinare, trişorul îi făcu semn să se oprească. Era un fel de băcănie, fără firmă, dărăpănată, având fixată pe acoperiş o morişcă eoliană cu pale scâlciate, scârţâind la cea mai mică adiere.

Intrară într-o încăpere scundă, mizeră, flancată pe margini de un talmeş-balmeş de mărunţişuri aruncate la întâmplare care urcau în grămezi până la tavan, încăpere împărţită în două de o teighea unsuroasă, din spatele căreia gestionarul bătrân şi murdar îi întâmpină servil:

- Orice dorinţă a dumneavoastră este şi-a inimii noastre! Doriţi-vă orice şi vă vom servi!

Cu acest prilej se lămuri tot misterul: în disperare de cauză, nemaiaivând nici un jeton de joc, Bozo, micul trişor, îşi amanetase vocea, mai bine zis partea memoriei centrale care răspundea de transpunerea în cuvinte a impulsurilor interne numite „gânduri”. Prevăzător, îşi păstrase totuşi, ascuns în mână, un circuit vocal de rezervă, care însă nu putea repeta decât celebrul lui refren. După care pierduse iarăşi la joc, rămânând şi lefter, şi lipsit de glas.

„Dacă tot sunt atât de neîntreg, ce mai contează o bobină stohastică şi-un acumulator?” îşi spuse Jumătate, care le schimbă contra vocii lui Bozo, după ce se târguise îndelung cu negustorul.

Erau acum pe una dintre uliţele dosnice ale cartierului de bidonviluri, Jumătate mergând gânditor, cu capul între umeri, Bozo făcând salturi de bucurie.

- Ce s-a întâmplat? făcu ciberul, abătut.

Trişorul se opri deodată, privindu-l atent cu gămăliile lui strălucitoare, care aproape îi ieşiseră din orbite de emoţie.

- Pentru că eşti... sunteţi atât de bun, spuse Bozo, care se pare că meditase adânc la asta, am să-ţi arăt unde-o

poți găsi pe Antikytera.

- Ce spui?

- Babornița aia blestemată, care era cât pe ce să-mi sucească creierul la skanderbeg.

Jumătate se repezi la el, mai să-1 calce în picioare de bucurie:

- Dacă nu-mi spui...!

Pumnul părții arțăgoase, ridicat în sus, nu lăsa nici o îndoială asupra intențiilor" lui, chiar dacă cealaltă mână se pregătea să-1 apere pe Bozo.

- Să stăm ușurel, nene, că e treabă grea aici; a căzut în mâinile negustorilor de sclavi de pe Cenest.

9. Galerele informatice

Bâlciul era în toi. Roboți de toate soiurile și tipurile constructive se amestecau la poalele uriașului carusel, câtă vreme stohastogatorul, cu o pâlnie la gură, îndemna publicul să urce. Călușeii lagrangeeni se învârteau într-un amalgam de sunete și culori, iar în Tunelul Groazei,, deși știau foarte bine la ce se puteau aștepta, amatorii erau scuturați de fiori reci, din cauză că, aici, nimic nu era surprinzător, nu mai exista nimic din componenta aleatorie a vieții de zi cu zi. Pe tarabele de cele mai ciudate forme erau înșirate mărfuri de toate soiurile, de la ace de descusut până la uriașe clopote gaussiene, sub care ar fi putut încăpea liniștiți câțiva ciberi. La tejghelele de tir cei mai buni țintași se întreceau cu pasiune să tragă cât mai aiurea, ei înșiși fiind plini de săgeți prin diferite locuri.

- Crezi că e aici? întrebă Jumătate cu îndoială, încercând să-și facă loc prin marea de trupuri. Dacă mă înșeli, te desfac în bucăți!

- Mai avem puțin, îi strigă la ureche Bozo, bine fixat pe umărul lui, ca să nu cadă.

Lumea începea să se mai rărească. Intraseră în

zona comercială a bâlciului. Nu le fu greu să ajungă la tarabele lungi cu marfă informațională și programe de contrabandă.

- Cele incomplete, 60 de jetoane, cele a'ntâia, 80 iar restul, juma' de sută oricare... Chilipir curat! își lauda marfa unul dintre negustori, o matahală buzată dintr-o generație mai veche de roboți, cu o figură atât de sinistră, că te apuca groaza numai uitându-te la el.

- De unde facem noi rost de ceva jetoane? se văicări preocupat Bozo, dar Jumătate nu-l mai asculta. înfiorat de spaimă, privea spre lungul șir de computere mai mici și mai mari care trudeau la galerele informatice. Mai auzise el în stânga și-n dreapta de aceste cumplite conglomerate de lucratori, dar abia acum realitatea i se arăta în adevărata ei grozăvie. Știa de mult că nenorociții reuniți cu forța, prin cabluri ruginite și improprii, în astfel de supercalculatoare improvizate se aflau la cheremul indivizilor nemiloși care erau negustorii de sclavi. Cumpărați, furați sau prinși în războaie, prizonierilor li se anihila personalitatea prin „sufocarea” centrilor eului cu circuite rutiniere îngrămădite la întâmplare în creierul artificial. Apoi li se încredințau cele mai degradante munci informatice, munci îndeobște refuzate de orice mecanism cibernetic superior: să bifeze tot felul de date din fișiere nesfârșite, să facă sortări și indexări cu chei multiple și rău definite iar când, treacă-meargă, mai aveau parte și de vreun program perfecționat, acela era hârduit, netestat, procurat prin furt. Incomplete, pline de erori, programele erau rulate până la supraîncălzirea automatului, blocându-se pe tot felul de ramuri. Iar Jumătate vedea acum pe viu tratamentul mizer la care erau supuși acești nefericiți ai soartei: subalimentați cu energie, fără vreo reparație, muncind până la epuizare sub privirile crude ale supraveghetorilor, sclavii erau crunt biciuiți cu

suprasarcini electrice la orice umbră de nesupunere. Examina cu disperare lanțurile groase, bine fixate în piroane de șasiul tarabei ambulante, cu care erau legate nenorocitele mașini de cele mai felurite alcătuirii. Erau acolo sute de computere, între care câteva zeci din cele cubice, parcă surori gemene cu mașinăria contabilă. Mașini abrutizate de muncă, ameteite de vârtejul probabilistic ce le scâldea procesorii vlăguți, lucrând cu ultima sclipire de luciditate. Care dintre ele putea să fie mașinăria contabilă? Care?

Pirații, cei mai mulți dintre ei înfricoșători mutați robotici prevăzuți cu brațe multiple, clești necruțători și creste solzoase de fotocaptatori solari pe care le purtau țanțoși, ținându-le la mare preț, erau luptători temuți în întreaga galaxie. Înarmați până în dinți, hrăpăreți și cruzi, ei nu se sfiau să coboare pe planete ca Alea spre a-și plasa marfa de contrabandă -componente și alte asemenea programe.

Cel de la tarabă rânji neîncrezător auzind propunerea lui Jumătate de a cumpăra una dintre mașinăriile contabile:

- Asta-i mult mai scump, îi răspunse el cu o voce cavernoasă, scărpinându-și una din proaspetele cicatrice de pe creștetul pleșuv. N-ai tu atâtea parale. Dispari, până nu mă înfurii!
- Nu se cade să pierzi asemenea plească, interveni Bozo, care se Unea tare în astfel de situații. Cât ceri, atâta-ți dăm.
- O mie de jetoane, le-o trânti piratul, întorcându-le cu dispreț spatele.

Jumătate rămase perplex. Asta era o avere! N-o putea strânge nici în câțiva ani buni de muncă.

- Uite ce-i, îi șopti Bozo. Scoate la bătaie toate componentele de care n-ai absolută nevoie. Dacă simt eu

bine de unde bate vântul, îmi miroase a șansă. Sunt în mână astăzi. Am să le joc urgent și o să jumulesc toți fraierii care-mi ies în cale.

Cam neîncrezător, mai mormăind, mai împotrivindu-se, Jumătate începu să-și demonteze procesoarele de preț care îi erau la îndemână. Motiv pentru care fu nevoit să rămână un timp sprijinit de o baracă, mai mult mort decât viu, în așteptarea trișorului.

Nu mult după aceea, Bozo apăru încântat, târând după el ditamai săculețul de jetoane argintii, noi-nouțe. Aproape sufocat sub greutatea bogatei prăzi pe care izbutise s-o cucerească pe la diversele mese de joc, el îi întinse înapoi componentele lui Jumătate.

- Le-am recâștigat și pe astea - se mândri.

Cei doi începură să dea târcoale lungului șir de sclavi, iscodind fiecare mașinărie contabilă ce le cădea sub ochi. Ba chiar, încercând să înșele vigilența paznicilor, atinseseră vreo câteva ca să se convingă. Spuseseră negustorului că aveau de gând să cumpere un cub, dar, cum nu puseseră jetoanele pe masă, erau urmăriți de priviri din ce în ce mai răuvoitoare. Zadarnic: nici un semn nu deosebea între ele mașinăriile de același tip cu cea căutată. Pierdute în calcule, trudeau toate la fel, înfiorător de mute, insensibile la orice semn.

Ca să-1 mai liniștească pe pirat, Jumătate îi arătă săculețul cu jetoane:

Aha! Ia dă-1 încoa'! spuse lacom acesta, căscând ochii cât cepele. Și-1 și înșfacă, începând să le numere unul câte unul. Hai, luați-o și ștergeți putina. Pe care-o vreți? mormăi el, pe un ton prevestitor de rele.

- Mai căutăm, făcu Bozo împăciuitor.

O luară de la capăt, de-a lungul șirului de sclavi. Oare nu exista măcar un singur lucru care ar fi putut-o deosebi pe mașinăria contabilă de suratele ei? Ajuns la

capătul răbdării, Bozo își trânti la pământ fotocelula de pe creștet, răcnind deodată ca un apucat:

- Antikytera! Unde ești, antichitate ambulată, babornița dracului, răspunde!

Și atunci de undeva, de foarte aproape, se auzi un glas înăbușit:

- Măgarule! Ar fi trebuit să-ți rup gâtul... să-ți fac fărâme memoria aia spurcată...

Tremurând de bucurie, Jumătate se rezezi s-o îmbrățișeze în timp ce, vădit nemulțumit, negustorul de sclavi o elibera din lanțul operațional în care fusese ținută prizonieră.

10. Justiția decide

Deși procesul urma să aibă loc cu ușile închise, sala tribunalului fremăta de lume, care apucase să intre înainte de a se închide ușile. Oricum, eventualii spectatori n-ar fi avut loc înăuntru, în mulțimea de funcționari oficiali de care era nevoie pentru îndeplinirea procedurii în vigoare. Niște străini încălcaseră legile planetei și urmau să fie aspru judecați. Se zvonea că însăși Maiestatea Sa ținuse să fie prezentă la neobișnuitul eveniment, însă treburi extrem de întâmplătoare o împiedicaseră să ajungă la timp.

- Să intre inculpații probabili! ceru președintele completului de judecată, iar ordinul fu purtat spre ieșire din gură în gură.

Încadrați de polițiști, eroii noștri intrară pe rând în sală: mai întâi Luptătorul, arestat în local, apoi Licorn și Edith, reținuți la demonstrația antihazard. Deținuții fuseseră nevoiți să parcurgă mai întâi lungile culoare pe care erau instalate unul lângă altul monitoarele cu pupitre de comandă la care se aflau o mulțime de grefieri, asistenți, operatori...

- O fi vreun concurs sportiv? întrebuse Edith, curioasă.

- Nu cred, își dăduse Licorn cu părerea. Ar fi trebuit numerotați într-o ordine oarecare. Dar, așa, văd pe spatele unuia o virgulă, pe al altuia un semn de circulație...

Într-adevăr, fiecare funcționar avea desenată pe spinare, cu vopsea fosforescentă, câte o succesiune de semne, mai ales litere sau cifre. Pereții tribunalului păreau niște faguri uriași ale căror căsuțe erau tot atâtea cămăruțe prevăzute fiecare cu câte un dulap de fișe, un birou înțesat și un funcționar lucrând concentrat, așezat, de regulă, cu spatele, la cei din sală, astfel încât semnele înscrise pe costum erau vizibile la mari distanțe. Masa juraților era, de fapt, o consolă cu accesorii baroce, încadrată de dulapuri cu memorii.

Ar fi putut jura că intraseră într-un depozit de benzi sau de discuri ori într-o uriașă bibliotecă magnetică. Din loc în loc, scări rezemate de rafturi asigurau accesul la nivelurile superioare. Deodată, auziră din spate un glas:

- Vă spun că eu nu sunt aici!

Întorcând privirile, zăriră un hazardin îmbrâncit de polițiști spre sala tribunalului. Îmbrăcat într-o togă neagră, până aproape de pământ, părea un călugăr. După ce se mai zbătu un timp, văzând că nu avea scăpare, îi urmă tăcut pe ceilalți trei inculpați.

- Să vină procurorul! ordonă președintele completului. Tocmai atunci, un portărel se apropie și-i șușoti ceva la ureche. Președintele se înverzi la față și întrebă cu o voce vizibil schimbată:

- Se află în sală procurorul?

Nici un răspuns. Sala înghețase...

- Cred că de mine este vorba..., răspunse într-un târziu inculpatul îmbrăcat în robă. Eram prins... cu treburi urgente...

- ...Și a trebuit să fiți arestat pentru a ajunge neapărat în sală. Nu puteați lipsi la acest proces nici cu prețul propriei vieți! soluționa dilema președintele, în timp ce procurorul își ocupa locul rezervat la masă.

Luptătorul fu chemat să depună jurământul solemn. Cu mâna pe monitorul al cărui ecran împrăștia probabilități contradictorii, el repetă după avocat formula sacră: „Jur să știu adevărul și numai adevărul sau minciuna și numai minciuna și să nu știu ce-am spus până când Justiția, cu marea ei autoritate, nu va stabili adevărul ori minciuna. Dacă îmi voi încălca jurământul, să fiu pedepsit sau să nu fiu pedepsit, după cum vor hotărî sau nu vor hotărî cei ce hotărâsc. Așa să-mi ajute hazardul!”

- Jur! răspunseră în cor toți cei din sală.

Așa că instanța se apucă să analizeze circumstanțele în care se produsese infracțiunea Luptătorului: joc determinist, împrejurările erau foarte ambigue, ori Justiția, prin precizări neconținute, este nevoită să sustragă orice eveniment de sub semnul impreciziei.

- În linii mari, suntem lămurii că inculpatul a acceptat provocarea la joc sub impulsul vechilor lui porniri războinice, sublinie avocatul apărării. Dar el ignora faptul că un astfel de joc periculos atacă însăși lumea noastră. Să răspundă acuzatul: e adevărat sau nu?

- Păi, cum să nu? răspunse Luptătorul, care, amețit de lunga procedură, era de-acum hotărât să recunoască totul numai ca să scape mai repede.

- Mărturia acuzatului este insuficientă, replică avocatul acuzării, conform paragrafului 25 virgulă 79, litera i grec.

- Să vină paragraful! ordonă președintele și portăreii transmiseră ordinul din gură în gură.

Câteva minute se scurseră într-o tăcere plină de

nerăbdare, până când se arată în fugă, cu părul vâlvoi, operatorul pe tricoul căruia scria „25, 79 z”, cu un listing respectabil sub braț. Oprindu-se în fața completului, el anunță cu un ton de scuză:

- Colegii mei de la literele „x” și „y” sunt liberi astăzi, dar răspunsul nostru este: NU, cu o probabilitate de 0,37! Iată argumentația. Și depune listingul pe masa juraților, după care, discret, se retrase.

- Protestăm! sări din colțul său avocatul acuzării. Antecedentele acestui delincvent îi recomandă predispoziția pentru încălcarea legislației hazardului. Să se aducă fișierul penal al necunoscutului, din momentul intrării în Hazar și până acum.

O bandă cât o roată de automobil poposi pe masa juraților, după căutările de rigoare.

- Vezi cât de multe lucruri ai făcut între timp? îi șopti Licorn Luptătorului, care, cât era el de Luptător, începu să dărdâie la noua mutare a acuzării: se cerea insistent paragraful alfa gotic! Un operator sprinten se cațără rapid pe o scară, înșfăcând un disc destul de mare, cu ajutorul căruia coborî mult mai rapid decât urcase - călcând în gol din nebăgare de seamă. Ceea ce mai rămase pe jos fu cules și depus pe masa completului. Oricum, era prea târziu.

- Instanța se retrage pentru pronunțare în cazul inculpatului jucător! rosti președintele, care acum nu se mai zărea din dosul listingului, benzilor și discurilor.

La capătul câtorva minute tensionate, fu anunțată în difuzoare apariția completului că, de văzut, era mai greu, din dosul mormanului de pe masa juraților.

- Iată ce hotărăște instanța, anunță președintele. Este oare inculpatul vinovat cu o probabilitate de 0,38 sau nevinovat cu o probabilitate de 0,37? Aceasta-i întrebarea. În asemenea situație, poate fi el pus în libertate sau nu poate fi pus? Decizia este greu de luat, dar noile decrete și

legislații succesive ne vor lumina pe deplin în această privință. Am spus! Următorii inculpați, la bară!

- Ei, îl umflăm sau nu? Întrebă derutat primul polițist, privind cu coada ochiului spre Luptător.

- Nu-l umflăm, răspunse conciliant al doilea, avertizat, dintr-o ciocnire anterioară, de forța fizică a Luptătorului.

- Cu pompă, le sugeră judecătorul. Cu multă pompă!

- Cuuum?! Ce-i asta? Vinovat!

Toate privirile se îndreptară spre ușa dinspre care se auzise urletul. Înghețară: nu era altul decât Maiestatea Sa, în ținută de gală, deși cam sumară.

- Merlin, în sfârșit, știam că ai să ne salvezi! strigă Licorn, repezindu-se să-l îmbrățișeze. Barajul de gardieni din suita regală îi reduce însă la zero intențiile.

- Am spus vinovat! tună Merlin, făcând încă vreo câțiva pași în centrul sălii, pentru ca numeroasa-i suită să se arate în întreaga ei splendoare. Președintele completului interveni timid: La aceeași concluzie ajunseserăm și noi, conform paragrafului 17 umlaut, litera ghimel, sublitera...

- Nici o literă! Nici un paragraf! Vinovat pentru că așa am spus eu!

- E nebun! exclamă Edith, înspăimântată, luptătorul și Licorn îl priveau îngroziți, fără să poată rosti un cuvânt.

- Și nu vă mai pierdeți vremea cu procese, fiți operativi. Toți trei sunt vinovați și merită pedeapsa maximă! Iar dacă nu le convine, după executarea sentinței pot să facă recurs, demonstrându-și nevinovăția! adăugă Merlin. Și ieși precum intrase, în timp ce membrii numeroasei sale suite se călcau în picioare ca să-i facă loc.

Maiestatea Sa ieși ca o furtună din clădirea tribunalului și reactorul probabilistic decola în trombă, urmat de navele argintii ale escortei. Cu toate se îndreptară

spre marele bulevard Victoria Aleatorului.

Din mulțime, de unde urmărise scena foarte concentrat, Jumătate comentă, frecându-se la ochi:

- Am eu vedenii sau ăsta este Merlin?
- Nu mai este el, declară sentențios mașinăria contabilă, de pe umărul lui. Este o marionetă care și-a luat-o în cap. E irecuperabil.
- Bine, bine, Antikytera, zise și Bozo, dar cum îi recuperăm pe ceilalți?
- Antikytera... hmm, nu-i rău, spuse ea, cochet. îmi place și așa. Dar aș fi preferat Melpomene... sau Euryximaca... - dar dacă vreți voi Antikytera... Cu ceilalți, spui?

- Da, da, cum îi eliberăm?
- Păi, cred că ar exista o soluție...
- Da, da, ia spune: îi eliberăm sau nu îi eliberăm?
- Îi eliberăm sau nu îi eliberăm.

În colaborare cu George Ceaușu

Istorii insolente

Paleoastronautică

- Slava la preaîmbaloșatul wlugborah, ați ajuns în sfârșit! strigă profesorul Gr Zdl, repezindu-se în culmea bucuriei spre grupul de pământeni ce tocmai ieșise din nava cosmică.

Deși făcură tot ce le stătea în puteri, oamenii de știință sosiți de pe Terra nu reușiră să evite îmbrățișarea entuziastă a tentaculelor vâscoase cu care savantul marțian îi strângea pe rând la pieptul său buburos.

- Dragi confrați cosmici, iaca a fost dat la mine sa trăiesc asta mare zi! reuși el cu greu să articuleze, în timp ce lacrimi limpezi de acid azotic i se prelingeau din singurul ochi cât o roată de bicicletă. A sosit clipa în care putem, în fine, lamuri cea mai cumplită și mai adinca din enigmele Planetei Roșii. Spuneți drept la mine, fara ocol, voi le-ați construit, nu? Vreau să sic, strămoșii voștri, în nesfirșita lor generozitate, cu milenii în urmă, ei au săpat, nu-i așa, canalele de pe Marte...

Marele zid

Mergea de foarte mult timp, rătăcind printre galaxii. Nu mai știa nici unde se află măcar. Se autocongelase și acum revenise la viață.

Citi indicatoarele de la bordul imensei nave... Viteză normală,... rezerve de oxigen îndestulătoare,... alimente proteice rămăseseră încă în șapte rezervoare, ceea ce i-ar fi ajuns timp de trei ani.

Citi în sfârșit și indicatorul de distanță. Exclamă mirat:

- Uite unde am ajuns! Sunt la 99999,999; adică, în imediata apropiere a marginii universului. Oare ce urma după asta? Știa că 100.000 reprezenta punctul terminus.

Și, deodată, îi apăru în față un zid imens, făcut din ceva verde și gelatinos.

„Extraordinar! ” se gândi el. „Oare după zidul ăsta există ceva?”

Vedea prin fibrele transparente tot felul de corpuri ciudate: meteoriți, nori de praf stelar, nave ciudate prinse în interiorul zidului.

Puse motoarele plasmatică în funcțiune și, cu o viteză colosală, se izbi în zid.

Și, împotriva legilor firii, trecu dincolo, în vreme ce stratul gelatinos se închea imediat în urma-i.

*

Se afla la o distanță infimizezimală de ultimul zid al cunoașterii umane. Ce putea fi dincolo? se întrebă. Cu

inima palpitând de emoție dar și curajul miliardelor de semeni întru rațiune, acceleră nava spre zidul verde-gelatinos.

*

Doar câțiva kilometri până la acel impresionant și inedit zid verde și gelatinos. Avea să afle, în sfârșit, ce se găsea dincolo. își făcu curaj și acceleră motoarele navei...

Zidul verde și gelatinos îi stătea în față. Dar curiozitatea și îndrăzneala omenească...

Aer

Când ieși în sfârșit la suprafață, rămase uimit. Cu toate că ochelarii negri, făcuți dintr-un cristal foarte gros, îi erau pe ochi, lumina aproape îl orbea.

Și, deodată, își aminti de toată istoria ieșirii la suprafață; toți anii scurși până să ajungă aici.

Încet-încet, cei din adâncuri își dăduseră seama că deasupra lor trebuie să mai existe ceva în afară de apă.

Sute de ani, lumea de deasupra fusese ceva de basm, paradisul, poate - și nimeni nu avusese curajul să afirme, că ea există, cu adevărat. Totul era doar o presupunere, atât și nimic mai mult.

Până în ziua în care se descoperiseră costumul superpresurizat și buteliile portabile, cu apă din fundul foselor oceanice.

Exploratorii se apropiaseră de suprafață, dar, cu cât urcau, cu atât lumina devenea mai insuportabilă. Fură nevoiți să poarte ochelari negri și continuă să înainteze, mergând mereu spre țelul lor.

...Iar el, el era primul ieșit la suprafața apei. El va fi cel rămas în istoria apelor, chiar dacă era doar o verigă într-un lanț de talente și sacrificii.

Gândurile îi alergau repede. O idee nebunească îi trecu într-o fracțiune de secundă prin cap. Verifică cu viteză aparatele agățate pe costum...

...Presiune extraordinar de mică...

...Temperatură destul de ridicată...

...Lumină mult prea puternică...

...Și, interesant, foarte interesant, în jurul lui nu era nici un strop de apă. Doar un amestec de gaze, cu urme de vapori, după cum îi spuneau aparatele, în care predominau azotul și oxigenul...

Se întoarse cu fața spre ocean. „Ce interesant arată lumea noastră de aici, de deasupra” se gândi. „Și ce frumoasă e! Trebuie să încerc. Pentru ea și pentru semenii mei...”

Aici era atât oxigen, iar acolo, în adâncuri, acest gaz nobil, datator de viață, dispărea încet-încet. Trebuia neapărat să verifice; poate că exista totuși o salvare... întinse tentaculele spre casca ce-i proteja fața și, învingându-și frica, și-o desprinde din șuruburi. Oxigenul vieții!... Se prăbuși în nisip înainte de a mai apuca să facă vreo mișcare...

Iar valurile șterseră încet mormanul de gelatină fără viață de pe o plajă pustie, târând rămășițele înapoi, în ocean...

Mesajul

Sosi într-o frumoasă seară de primăvară.

Constituindu-se într-un uriaș triunghi, întins pe mai mult de jumătate din suprafața globului, radiotelescoapele de ascultare îl detectaseră începând cu ora douăzeci și unu și cincisprezece minute. Conținuse treizeci de minute mai târziu, când computerele din toate colțurile lumii îl descifraseră deja, afișându-l pe periferice.

„Dragi prieteni din sistemul stelei Sirius, suntem civilizația sistemului Barnard, v-am detectat! Vă rugăm treceți pe recepție!” Desigur, denumirile fuseseră recodificate, în funcție de obișnuințele pământenilor.

Se pare că barnardienii săvârșiseră, totuși, o greșală. Fasciculul lor de unde purtătoare fusese ghidat către Soare și nicidecum către Sirius.

În culmea agitației, pământenii transmiseră neîntrerupt timp de mai multe zile la rând. Înceau să le atragă atenția celor din Barnard asupra erorii făcute. Dar nu primiră nici un răspuns.

Legătura fu refăcută abia trei săptămâni mai târziu. Urechile celeste ale radiotelescoapelor erau, ca de obicei, la pândă:

„Dragi prieteni din sistemul Sirius, de ce nu răspundeți? Știm că sunteți acolo; vă rugăm, treceți pe recepție!”

Frenetici, savanții pământeni își transmiseră în mai multe benzi simultan, neîntrerupt, timp de zile și nopți la rând entuziasmul de a fi receptat mesajul și dezolarea de a

nu fi ei destinatarii. Dar totul fu în zadar.

Omenirea era deja resemnată în privința surzeniei astrale a celor din Barnard, când, o lună după aceea, fu receptat și tradus cel de-al treilea mesaj:

„Suntem civilizația de pe Sirius, spunea el. Ne-a căutat cumva, cineva de prin Barnard?”

**Nu ne vom mai întâlni în toamnă,
domnule profesor!**
(*Utopie*)

Studentul intră în fugă pe ușa amfiteatrului. Haina îi era descheiată, nu avea cravată și se vedea cât de colo că nu se mai răsese de aproximativ șaptesprezece ore.

Profesorul tresări neplăcut surprins, dar dând dovadă de calm și tact pedagogic, nu făcu decât să întrebe printre dinți, stăpânindu-și cu succes nervozitatea:

- Dumneata de ce nu aștepți la rând? N-ai învățat să respecti ordinea?
- Domnule profesor, vă rog să mă scuzați, dar trebuie să vă vorbesc.
- Bine, bine, trage un bilet.
- Nu, eu vreau să vă spun că...
- Trage dumneata întâi biletul și după aia spui. Ei, ce număr ai?
- Dar, domnule profesor...
- Bun, deci știi. Treci la tablă și expune.
- Eu, cum să vă spun, azi dimineață, fereastra de la cămin era deschisă... când m-am trezit, am simțit că e cam rece în cameră... Și, când mă uit, cocoțat pe masă stătea un omuleț verde, îmbrăcat într-un costum argintiu care susținea că e extraterestru și că...
- Uite ce, lasă dumneata „teoria” la o parte și treci la subiect, scrie acolo ce știi.
- Păi, stați să vedeți, mi-a indicat cum să calculez... e

o formulă la care am muncit toată dimineața; am obținut-o acum câteva minute... radical din viteza luminii la puterea minus pi, logaritm natural din... uitați, am scris aici, pe tablă și pe urmă derivăm parțial după fiecare din cele patru coordonate, trei ale spațiului și una temporală. Profesorul privi pe sub ochelari, plictisit:

- Nu, nu-i asta. Nu ești la obiect. Eu ți-am dat altceva în curs. Scrie formula de acolo.

- Domnule profesor, dar nu e vorba de curs, spunea ceva de viteze superluminice, de hiperspațiu. Și că am putea să folosim propria noastră energie psihică pentru a ne salva. „E” mare, radical... stați să vă spun: Peste extrem de puțin timp, totul va fi inutil; întreaga planetă va trece printr-o nouă fază de incandescență, înțelegeți? Spunea că e o consecință geologică a...

- Drăguță, matale habar n-ai de materie la geologie, îi zâmbi condescendent cel de la catedră. N-am ce-ți face: n-ai spus măcar un singur cuvânt din cursul meu. Mai vii dumneata și la toamnă!

Amfiteatrul se cutremură din toate încheieturile, în timp ce geamurile săriră în țândări, cu un zgomot asurzitor.

- Mi-a explicat cum putem să ne concentrăm pentru a obține saltul, domnule profesor! E ultima noastră șansă! strigă studentul încercând să domine vacarmul. Apoi, lipindu-și mâinile de tâmpile și închizând ochii, își luă deodată zborul și dispăru prin tavan fără să lase nici o urmă.

În timp ce pereții amfiteatrului cădeau sfârâmați, iar podeaua crăpa lăsând să țâșnească un gheizer de lavă în flăcări, profesorul apucă totuși să treacă pe filele carbonizându-se în aer ale catalogului un trei apăsat.

Ia te uită la el!

Cei doi se plimbau prin parc plini de demnitate, îmbrăcați cu multă corectitudine, purtând cravată și tunși exemplar. Traectoria lor era absolut rectilinie, iar pașii, absolut uniformi. Puteau fi luați drept model. Nu se grăbeau. Nu aveau la ce se grăbi. Singurul lucru care îi preocupa era să-i privească severi și disprețuitori pe tineri, mai ales pe aceia obraznici și prost crescuți care îndrăzneau să se sărute pe bănci.

- Ha-ha, spuse calm domnul, privind peste umăr. Ia te uită la el!

- Ho-ho, he-he, îl aprobă doamna, după ce-și întoarse și ea capul.

- E țeapăn, spuse domnul, înaintând cu privirea întoarsă.

- E rigid de parcă ar fi înghițit o bară de metal, chicoti doamna din ce în ce mai neatentă pe unde merge.

- De parcă ar avea costum de tablă, spuse domnul.

- De parcă ar fi ruginit, completă doamna.

- Eu cred că-i robot..., mai spuse domnul, izbindu-se zornăind de stâlpul de beton pe care nu-l văzuse la timp.

- Și eu cre..., icni doamna căzând grămadă peste el, în timp ce scotea un zgomot de bidon rostogolit.

Cronoparadox

(Notati-vă cine sunteți, înainte de a deschide pliscul)

Profesorul știa că, în pofida tuturor, avea dreptate. Fusese etichetat drept țicnit, fusese pensionat intenționat înainte de vreme, i se interzisese să mai calce prin Institut, dar acasă, în laboratorul pe care și-l amenajase la subsol, își continua neobosit cercetările. Într-o noapte, la capătul a nenumărate alte nopți de muncă istovitoare, își dădu seama că, în sfârșit, ajunsese la capăt. „Ființa pe care experimentez va ajunge acum undeva în trecut” gândi fericit, „sau poate în viitor... Iar mini-scannerul inteligent (computerul minuscul) pe care i l-am implantat în creier îmi va furniza la întoarcere toate datele înregistrate la fața locului...” O clipă, inima îi tresări la gândul că se va întâmpla un lucru ireversibil. Poate în bine, poate în rău - încă nu-și dădea seama. Dar, oricum, ceva era sigur: mașinăria timpului fusese descoperită! Își frecă mulțumit palmele și trase maneta de declanșare; găina așezată în incinta de lansare dispăru, absorbită în timp.

O clipă mai târziu, bine dispus, profesorul intră în laborator. Nu-și amintea și nici nu avea să-și mai amintească vreodată nimic din ceea ce se întâmplase. Privind spre birou, rămase cu ochii cășcați de uimire. Îi înțepenisese până și cea de-a treia pleoapă.

Așezat fără jenă pe fotoliul său, cineva îmbrăcat

într-un ciudat costum prevăzut cu o sumedenie de dispozitive complicate îl aștepta răbdător. Ființa îl privi plină de curiozitate câteva clipe, tot așa cum un nepot și-ar fi privit stră-stră-străbunicul din care se trage.

- Bună dimineața, profesore! Reprezintă Biroul de recuperare a obiectelor pierdute din cadrul Direcției Patrulelor Temporale și v-am adus înapoi acest animal de experiențe, spuse el cu un glas cârâit și ciudat.

Forma nedefinită din cușca așezată alături mișcă și profesorul putu să-și dea seama că cel aflat înăuntru era doar un banal om. Un om pentru experiențe.

- Da..., da..., cred că-i al meu, îi răspunse el încurcat.

Și încă mult după ce funcționarul temporal dispăruse într-o sclipire albăstruie, profesorul cotcodăci nedumerit în sine-i, în timp ce prin cap i se învârteceau amintiri nedeslușite și gândul straniu că el și toți ceilalți arătasera cândva, poate, cu totul altfel...

După o idee de Sorin Simion

Supraviețuitorii

De la fereastra locuinței mele ermetizate pot privi în voie către mormanele de gunoi din spatele imobilului. E o priveliște tristă și cu totul lipsită de viață, dar, oricum, e altceva decât cenușiul monoton al pereților încăperii. Uneori, mi se întâmplă să stau așa, nemișcat, privind, ore întregi.

Astăzi însă s-a întâmplat ceva cu totul neobișnuit: dintr-o gaură care probabil comunică cu subsolul a ieșit un om. După ce a privit un timp în toate direcțiile, s-a repezit spre gunoaie alergând în patru labe și și-a băgat mâinile până la coate în ele, scormonind înfrigurat. Din când în când, ducea cu lăcomie câte ceva la gură; resturi vegetale sau animale, bănuiesc, pe care le înfuleca cu o vădită satisfacție.

După aia a coborât întunericul și n-am mai putut vedea mare lucru, dar sunt aproape convins că era un om, deși se spune că au dispărut cu toții, de mult timp, și că nimeni nu mai poate trăi pe suprafața iradiată a planetei.

Trebuie să mărturisesc că, după această întâmplare, nu mai sunt la fel de convins că singurii supraviețuitori suntem noi, șobolanii.

Abatere de traiectorie

De mai bine de jumătate de oră, vectorul luminos de marcarea a navei oscila nehotărât pe ecranele radar. Centrul de dirijare a zborurilor cosmice intra în alertă; peste tot clipeau becuri de semnalizare și răsunau piuiturile avertizoarelor de avarie.

În fine, contactul radio fu restabilit. Cei de la Centru luară imediat legătura cu echipajul navei situate pe o orbită serios deviată deasupra Oceanului Pacific.

„Șoimule, ce naiba se întâmplă acolo la voi? De ce ați pierdut legătura? Vedeti că v-ați abătut serios de la traiectorie! Recepție!”

În căști răsunară pocnete și pârâituri îndepărtate și ceva ce nu putea fi decât efectul de fading, dar care aducea nemaipomenit de bine cu o chicoteală înfundată.

„Șoimul, intrați imediat pe recepție!” îi somă Baza pe cei de la bord. „Vrem să vorbim cu comandantul navei!”

„Cum să vă spun, hâc! Comandantu-i lat, hâc! se auzi în căști. Se odihnește și el puțin, hâc!, pe undeva prin ecluză, dacă nu mă înșel... A fost aici un chef pe cinste, hâc!”

„Șoimul, ați înnebunit de tot? Dorim să vorbim de urgență cu secundul. Recepție!”

„Secundul, hâc!, nu e disponibil. Cred că tocmai se tăvălește pe sub pupitrul de comandă, hâc! E beat turtă...”

„Cum, nimeni din echipaj nu se află pe-acolo?”

„Dom'le, hâc!, echipajul, cum să zic eu, sunt praf cu toții. Unul, hâc!, n-a mai rămas treaz.”

„Hei, ia ascultă, dar atunci cu cine vorbim? Tu cine ești?”

„Io? Hâc! (Păi cin' să fiu, hâc!) Sunt pilotul automat...”

Nașul

La treizeci de mii de metri în stratosfera, ocrotit în nimbul său indestructibil, vampirul gravitase, nehotărât, timp de aproape trei zile în jurul planetei. Când, în sfârșit, senzorii fremătară mulțumiri, sfâșie câmpul protector, își deschise aripile vineții și se prăvăli în atmosferă. Setos de sânge proaspăt, căzu ca un liliac de foc, lăsând pe cerul nopții o dâră înroșită.

Fără a fi fost simțit nici măcar de vietățile întunericului, bestia se strecură ca o umbră între ruinele vechiului castel de dincolo de păduri. Nimeni nu îndrăznea să treacă pe acolo în faptul nopții. Legende macabre circulau de sute de ani, în legătură cu criptele sale muced, acoperite de pânze de păianjen.

Fiara din spațiu își strânse aripile și hotărî să se odihnească. Vreo câteva ore de somn adânc i-ar fi refăcut în întregime forțele secătuite de nesfârșita călătorie. În zori avea să-și înceapă sângeroasa pândă.

**

Abia două zile mai târziu, la amiază, țăranii din împrejurimi descoperiseră rămășițele celui căzut din cer. Ochii de jăritic, acum stinși, i se duseseră în fundul orbitelor. Avea fața suptă și gura sfâșiată într-un rictus de oroare. Degetele mâinilor i se încârligaseră într-un tardiv și inutil impuls de apărare, înspăimântau, străinii

descoperiră că trupul i se scofâlcise de tot, complet vidat de sânge, ca o stafidă putredă. Și că pe gâtul uscat al victimei se imprimaseră pentru totdeauna două mici urme ale unor prelungi canini umani.

Surpriza

„Am investit în tine două decenii de cercetări disperate!” strigă printre lacrimi profesorul. În spatele lui, intrarea rămăsese larg deschisă, cu ușa dată de perete. Prin deschizătură pătrundeau acum nestingherite zgomotele neclare ale nopții citadine și smogul urât mirositor al marelui oraș.

De la aeroport, sărise direct într-un taxi ale cărui pneuri scrâșniseră suprasolicitate pe autostradă, iar apoi pe străduțele întunecate, aducându-l în mai puțin de jumătate de oră până aici. Și când se gândea că trebuise să renunțe la sesiunea de interdisciplinaritate numai ca să ajungă mai repede. În după-amiaza zilei în care își susținuse comunicarea, după ce i se înmânase Marele premiu academic, se urcase în primul avion spre casă. Cât de mult ținuse la această surpriză...

„Credeam în tine, ca în cel mai bun prieten al meu. Cu mâna mea te-am montat, componentă cu componentă. Erai cea mai mare realizare a mea, încununarea unei munci de o viață". Cercetătorul se înecă în suspine. Își scoase revolverul, apoi îl băgă la loc. Își scoase batista, își suflă nasul, apoi continuă, la fel de agitat: „Cine ar fi crezut că tocmai tu îmi puteai face una ca asta? Cine ar fi bănuțit ce se ascundea în circuitele tale optoelectronice? Monstru de nerecunoștința ce ești! Tocmai tu, în care credeam ca în propriul meu frate... Și încetează odată cu bâțâiala aia! Ai putea avea măcar bunul simț să cobori din patul soției mele când îți vorbesc!”

Contact

La douăzeci și doi decembrie două mii zece, odată cu sosirea iernii astronomice, conflictul atinse punctul critic. Retragerea ambasadelor, petrecută cu o lună mai devreme, fusese urmată de întreruperea definitivă a ultimelor legături telefonice. Cufundate în muțenie, marile puteri hotărâră să arunce pe masă ultimul atu. Fu de ajuns ca doar una din ele să atingă butonul roșu. Contact!

Sfera de foc în care se transformă întreaga planetă deveni vizibilă de la mai mulți parseci depărtare, un imens glob incandescent care pârjoli orice urmă de viață.

Puțin timp după aceea, mesajul pluti pe aripi subeterice, învăluind întreaga planetă în mantia sa de semnale lesne descifrabile:

- Dragi frați de peste ani lumină, vă vorbește comunitatea stelară din centrul Galaxiei. Am aflat, în sfârșit, că existați! Semnalul vostru a ajuns la noi! Ochii și urechile telescoapelor noastre sunt îndreptate spre voi. Acum puteți transmite mesajul! Vă ascultăm!

Călătorul de lumină

Când se oferise ca voluntar laboratorului, se gândise că, în felul acesta, el va fi primul om de lumină. Pentru a se experimenta noua metodă de transport, trebuia să fie transformat într-o rază de lumină, care să-și ia zborul spre stele. La întoarcere, urma să fie recuperat de ceva similar unor lentile gigantice.

I se dădu un costum special, pe care îl îmbrăcă imediat. Pe piept stătea scris mare: „Nr. 1523”.

Intră într-o cameră ciudată. Pereții, podeaua, tavanul, toate erau alcătuite din șiruri suprapuse de faguri transparenți.

Stătea în picioare, întrebându-se ce va urma.

Pe creier i se așeză o negură. O senzație ciudată de beatitudine, apoi își pierdu cunoștința.

*

Peste câteva zile, laboratorul anunță că radiația cu numărul de spectru 1523 nu mai putuse fi recuperată. O experiență eșuată. Dar e o nebunie să-ți pară rău după fiecare rază de lumină. 1523 se pierduse undeva, printre aștrii imenși ai galaxiei sau, poate, călătorind prin nesfârșitele spații, fusese suptă de unul din acei nori de întuneric rătăcitori.

Nimeni nu află niciodată, însă, că, în clipele acelea, la marginile universului cunoscut, adăugându-1, se născuse încă o stea.

Videodemiurgul

Își potrivește în dreptul tâmplor plăcuțele striate ale căștii de la generatorul video. Era timpul să se relaxeze puțin, să respire puțin aer curat, hm!, puține imagini curate, se corectă el.

Conecta. Pete colorate începură să alunece încolăcindu-se, subțindu-se, pierzându-se unele în altele, dispărând și apărând iarăși pe ecranul panoramic din fața sa.

Imagină un șir de munți, îi înzăpezi, așeză câțiva nori pe cerul de un albastru metalic. Vântul sufla peste aceste creste înghețate și i se păru că simte prin ecranul bombat zăpada spulberată izbindu-l în față. Aici ar fi mers o avalanșă sau un cataclism geologic...

Renunță. Nu era ceea ce căuta. Se gândi la o plajă nesfârșită. Valurile oceanului se rostogoleau la picioarele lui, lăsând în urmă, pe nisipul umed, cochilii sparte și alge putrede. Un delfin, își zise. În clipa aceea, un delfin scoase capul din apă. Îl privi cu ochii lui mici și apoi făcu un salt, într-un curcubeu de stropi strălucitori. Mai făcu unul, răsucindu-se în aer, ca o torpilă în plină viteză. Îl puse să sară invers. Nu reuși de prima dată. Încercă iar. A treia oară, delfinul făcu, în sfârșit, o săritură greoaie cu coada înainte și capul răsucit în urmă, căzând cu zgomot în apă. Un zâmbet de satisfacție se așeză pe fața omului. Apoi îl scoase în aer și îl lăsă așa, plutind la câteva zeci de centimetri deasupra apei. Delfinul se zbătea. Se plictisi și îl șterse.

Imagină o femeie. O așeză pe plajă, cu mâinile legate. O puse să țipe: dinspre colinele din dreapta se repezise la ea un bărbat acoperit de păr, cu gheare lungi la

mâini și la picioare, cu dinții mari, buzele groase și lăbărțate. Femeia încercă să fugă, dar se împiedică, rostogolindu-se. Fu ajunsă din urmă. Masculul o înșfacă de păr, târând-o după el. Apoi se prăbuși brusc peste ea, vrând să-și înfigă colții în gâtul ei. Dar nu. Nu asta, gândi cel de la comenzile aparatului. Îi voi pune să se împerecheze. Bestia se opri nehotărâtă. Dezlegă femeia. Apropiati-vă, le zise. Stăteau nehotărâți, unul în fața celuilalt, privindu-se. Apropiati-vă! Femeia întinse o mână. Hai, hai! Acum! strigă el. Dar cei doi se uitau la el cu ochi speriați. Nu-i ascultau comenzile. Începeau să se topească asemenea unui abur, pierzându-și încet contururile, apoi reluându-și-le, mai șterse. Ce-i asta? urlă în fața ecranului. Era nervos, pentru că jucăria se defectase din nou. Reveniți, reveniți vă spun! Marea începu să clocotească. Nori grei coborâseră pe suprafața ei întunecată. Un monstru, își zise. Un monstru oribil și tentacular. Un monstru plin de ventuze și de lamele tăioase. Lângă țarm, oceanul părea că se curbează. O imensă suprafață convexă, gelatinoasă se ridica încet din valuri. Un tentacul lipicios se strecură pe nisip. Cei doi păreau paralizați. Încercară să fugă, dar îi imobiliza el, îngropându-i pe jumătate în nisipul mișcător. Un al doilea tentacul venea acum spre ei. Monstrul se ridicase ca un munte diform din apă, șiroind. Alte tentacule se zbăteau în aer, căutându-i. Cei doi începură să țipe. Priveau cu ochii măriți de groază monstrul și răcneau. Apoi se întoarseră spre el. Îi cerșeau îndurare. Mai multe tentacule îi apucară. Îi încolăciră strâns. Tăieturi fine se deschideau pe brațele și pe pieptul lor. Ventuzele cenușii începură să sugă. Țipetele se auzeau tot mai stins. Liniște. Pete de sânge pe nisip și două trupuri cu pielea vânătă, zbârcită. Monstrul se târa, ieșind încet din apă. Tentaculele se apropiară, pipăiau acum imensul ecran, căutând. Zgomote ciudate

umplură încăperea. Mai multe ventuze se lipiseră pe dinăuntru ecranului. Nu mai zâmbea. Ceva îi scăpa de sub control. Vru să-și scoată casca. Auzi lamelele subțiri zgâriind ecranul. Un braț gelatinos, repezindu-se. Apoi altul. O bubuitură surdă. Încă una. O crăpătură lățindu-se pe ecran și un monstruos tentacul acoperit de ventuze și cu lamele tăioase strecurându-se în cameră, căutând flămând, zbatându-se, biciuind în aer, izbind pereții, dărâmând aparatele.

Hăitașii

Pulberea de sticlă a nisipului scrâșnea sub tălpile ghetelor. Cioburile tăioase reușeau să se strecoare pe la încheieturile combinezonului de zbor, ajungând până la pielea-i arsă, însângerată. Era prins într-o plasă deasă și fierbinte de nisip, care plutea peste tot în juru-i, până la orizontul roșu, tremurător.

În spate, nisipul incandescent îi înghițea încet-încet urmele obosite. Dunele roșii se topeau una în alta, sub cerul dogoritor și roșu al imensului deșert care era planeta Wulaw. Soarele ei stacojiu acoperea jumătate din cer, limbile lui prelungi se zvârcoleau fără odihnă în spațiu, încolăcindu-se, deșirându-se, risipind moarte și blestem.

Înainta cu ochii topiți în zarea de foc, mânat de speranța că încă mai putea exista o salvare. Undeva, în spatele orizontului acela înfiorător, mereu spre nord, trebuia să se afle una din bazele de supraveghere a lagărelor. Acolo ar fi putut găsi... o navă...

Dar orizontul continua să rămână doar un imens rug circular.

Vomă de fierbințeală și de oboseală și de spaimă și se repezi să soarbă urmele puțitoare ale caracatiței de acreală pe care o născuse în nisip și în care picăturile de apă sclipeau ca niște diamante. Sugea spasmodic, prăvălit în nisip, cu gura plină de nisip, mestecând nisipul de jeratic. Lingea icnind urmele de umezeală groasă și amară, silindu-se s-o ia înaintea deșertului, care aspira totul cu o viteză înspăimântătoare.

Se ridică împleticindu-se. Tâmpilele îi zvâcneau repezit, spasme de sete, de scârbă, de extenuare. Dar continua să alerge prin oceanul de flăcări. Către nord.

Mereu către nord.

Doar ochii umflați și înroșiți, lăcrimându-i dureros, mai parcau vii pe fața înnegrită de funingine, două fante de usturime într-o mască de cenușă și nisip. Sub pielea de argint a combinezonului, pielea lui era scaldată într-un lac de sudoare clocotită, care îl scotea din minți. Căldura. Oboseala. Frica. Își simțea mușchii, torturați de efortul neîntrerupt, trăgând și împingând ca niște pistoane tot mai obosite prelungirile amorfe ale ghetelor care îi deveniseră picioarele.

Deșertul roșu fără sfârșit. Goana sa inutilă, absurdă.

Și atunci, nevenindu-i să-și creadă privirilor, văzu pâcla de foc crăpând și făcând loc unui punct mișcător, apoi, încă unuia și încă unuia. Zeci de puncte negre țopăind printre flăcări după traiectorii ce deveneau, tot mai clar, convergente spre el. O clipă, îl fulgeră speranța că prăbușirea navei sale fusese totuși observată. Un detașament de intervenție venea să-l salveze: poate că încă ar mai fi fost timp să urce într-o altă navă și să fugă. Să scape.

Își dădu seama că așa ceva era o nebunie. Fie și pentru că nimeni nu știa de fuga lui, nimeni nu știa cine pilotase nava în flăcări care se înșurubase printre flăcările norilor, explodând în nisipul arzător, după ce-și scuipase, în ultima clipă, omul pe jumătate mort, încleștat în fotoliul catapultabil.

Și auzi atunci strigătele prelungi, inumane, venind spre el, înaintea hăitașilor, pe suprafața de jeratic a deșertului. Strigătele care îl făceau să înțeleagă, fără putință de tăgadă, că fusese descoperit de băștinașii de pe Wulaw. Triburile de hăitași pe care el însuși îi dresase, transformându-i în cei mai cruzi, mai neînduplecați, mai tenaci paznici ai lagărelor. Disperații înnebuniți care

încercaseră să evadeze, sfârșind în deșert, preferau moartea cea mai cumplită, întâlnirii cu hăițașii. Dar în ultima clipă, când speranța și nepăsarea agoniei îi făceau să se gândească la moarte ca la un apropiat tărâm al fericirii, apăreau, de fiecare dată, aduși de mirosul morții, hăițașii. Bestiile deșertului roșu, mânate peste întinderile arzătoare de ura lor fără odihnă, hrănindu-se din cruzimea lor, stupidă, cumplită, din ritualurile lor atroce.

Și Angelo Smithow, imperatorul absolut al globului de nisip Wulaw, rege al cruzimii și al spaimii, umbra atotprezentă ce semănase groaza peste capetele a zeci de mii de răzvrățiți din întreaga Galaxie aruncați aici, în cuptorul numit Wulaw, înțelese cu ușurare tâmpă în suflet, la capătul puterilor, că nu mai avea de ce să alerge, înțelese cu groază înfinită că nu avea să mai ajungă niciodată, NICIODATĂ, la baza de supraveghere. La nici una din bazele de pe nici una din planetele lumii acesteia. Nicăieri.

2. Epuizat de efort, înnebunit de spaimă, colonelul Angelo Smithow continua să gonească. Picioarele sale împinse de frică îl trăgeau către spărtura de foc pe care orizontul o lăsase, undeva în dreapta, între hăițași.

Un firicel de vomă îi oscila cleios în colțul gurii. Gonea cu nisipul țipându-i sub tălpile ghetelor, țipând el însuși de frică, fără a fi conștient de acest lucru, în timp ce țipetele gâlgâind de ură ale hăițașilor se auzeau mereu mai aproape în urmă-i. Sângele îi bufni pe nas în valuri scurgându-i-se în gură, pe bărbie. Lungi panglici de sânge fluturau, roșii, pe combinezonul lui sclipitor, pe care funinginea și nisipul nu putuseră lăsa urme.

Angelo Smithow gonea fără să se mai poată opri, gonea în ciuda evidenței cumplite că urma să fie prins și a conștiinței faptului că, încă din clipa prăbușirii navei, totul devenise pentru totdeauna zadarnic. Către orizont. În ciuda

inutilității disperării lui demente, gonea către orizont.

Printre fantasmemele coșmarului de foc, în minte îi mai plutea încă chipul disprețuitor al mareșalului Cian. Vocea lui îi mai sfredelea încă timpanele: „Vremurile sunt tare-tare tulburi, dragul meu...” I se păruse că ghicește o amenințare ascunsă între cuvinte. Rămăsese încremenit, în poziția de drepti pe care o luase la apariția hologramei. Spera, încă, într-o întorsătură neașteptată; încercase să sperie. Cu ochii holbați la corpul imaterial, murmurase: „Am servit Cauza! Totul a fost pentru gloria și mărirea Sa!”

„Gloria și mărirea Sa?...” repetase mareșalul, râzând încetișor. Adăugă plictisit: „Ei bine, colonele, Cauza a găsit că e timpul să fii răsplătit pentru credința ta... N-o să mai trebuiască să-ți faci probleme, de altfel, morții nu-și fac niciodată probleme...”

Dumnezeule! gândise înspăimântat. Acesta era sfârșitul, sfârșitul jocului de pe Wulaw. Fusese condamnat la moarte. După ce se folosiseră de el spre a săvârși cele mai murdare crime care putuseră fi imaginate. Devenise doar o otreapă, o piedică în calea mersului lor victorios spre culmile iluzorii ale puterii absolute... Angelo Smithow simți cum pământul îi fuge de sub picioare.

„Wulaw putea prea tare, colonele... Ați intrat până peste cap în rahat, tu și toți nenorociții ăștia... Și cari peste tot mirosul cu tine. Au răsuflat câteva povești pe care nimeni nu trebuia să le afle. Era nevoie de puțină curățenie...”

E momentul s-o afli: Wulaw va fi victima unui accident catastrofal. Comunicatele oficiale sunt gata să fie difuzate. Toată lumea va ști, în scurt timp, că tu ai făcut-o, într-un acces de nebunie. Da, da, nebunie - chiar așa-i cuvântul. O sinucidere spectaculoasă: aveai accesul la încărcăturile nucleare din baze... Iar odată cu tine au murit

sau, mă rog, vor muri - ce mai contează acum -, și cele câteva milioane de nebuni incurabili care-au îndrăznit să se răzvrătească, scoțându-și boturile lor de șobolani împuțiti din ungherele mai puțin supravegheate ale Galaxiei: cei ajunși în lagărele tale. Cine nu-i cu noi, e împotriva noastră! Te felicit, colonele, ne-ai scăpat de sămânța rea a celor ce nu voiau să se supună Cauzei. Și te sfătuiesc să nu încerci s-o ștergi. N-ai avea unde - ești prea departe de oricare altă planetă.

Nici nu ai mai avea timpul s-o faci, de altfel. Torpilele sunt pe drum către tine încă de acum câteva zile. Și nimeni nu le mai poate întoarce acum din cale. Întâmpină-le frumos, colonele! Cu demnitate, ce dracu'!

Dacă vrei, mai ai totuși timp să-ți scrii testamentul, deși n-o să aibă cine-l citi vreodată... Sau să-ți dai singur foc, dacă asta te-ar putea face să suporti mai ușor totul..."

Angelo, Smithow se prăbușise fără grai în fotoliul său de comandant suprem al imensului lagăr Wulaw, tremurând îngrozit.

„Fii tare, colonele, păstrează-ți demnitatea! Și, mai ales, fii mândru, colonele! Fără a face publică hotărârea sa, Marele Consiliu ți-a acordat, chiar acum câteva minute, titlul suprem de general imperial. Post-mortem..., colonele...” precizase disprețuitor mareșalul Cian și legătura se întrerupse.

Pentru totdeauna.

3. Fu ajuns din urmă și trântit la pământ. Fu rostogolit, lovit, călcat în picioare. Plasa de nisip a deșertului fu înlocuită violent de plasele lor din frânghii vegetale. Bestiile se adunaseră în jurul lui, urlându-și bucuria sălbatică. N-ar fi reușit niciodată să le explice că el era Angelo Smithow, că el, zdreanță arsă și sângerândă, care abia mai putea mișca, era stăpânul lor, temut și

adorat. Cel care le dăduse meseria de hăițași, dresându-i să prindă evadații din minele de muncă forțată. Pentru că, încă din clipa prăbușirii navei, devenise el însuși un anonim. Un intrus. Un evadat. Fără garda personală, fără însemnele imperiale, gonind disperat prin deșert, Angelo Smithow devenise, la rându-i, un vânat.

Hăițașii îl târâră prin nisipul arzător până la așezarea lor îngropată sub dune, într-un perimetru incert de iarbă țepoasă: o oază gălbuie în mijlocul deșertului roșu.

Mârâiau ațâțați în jurul lui, mirosindu-l cu nările dilatate de poftă. Își arătau colții și gingiile negre și se încăierau în nisipul roșu, mușcați de febra nerăbdării.

Legat cobză în mijlocul cercului de hăițași, ale căror blănuri exalau o îngrozitoare duhoare de cadavru, Angelo Smithow continua să alerge în închipuirea lui torturată de spaimă. Picioarele îi zvâcneau dezordonat, împinse încă de teroarea goanei.

Hăițașii răscoleau nisipul cu ghearele încovoiate ale picioarelor, înnebuniți de mirosul sângelui proaspăt, săltând în dansul ritual al victoriei.

Angelo Smithow știa că urma să moară în cel mai cumplit mod cunoscut în univers și mai știa că nimeni, după el, nu avea să supraviețuiască mlaștinii de foc Wulaw, dar continua să alerge dement în gândul lui de neoprit. Angelo Smithow hohotind și tresărind spasmodic, un vierme argintiu însângerat, în nisipul roșu. La apogeul brutalității și surescitării, hăițașii gemeau și se zvârcoleau, izbindu-și pânțelele solzoase în nisip, fără să aibă habar că toți, nu numai el și nu numai ei și nu numai cei trimiși să piară în lagărele de pe Wulaw, fuseseră condamnați la moarte. Aveau sa crape până la urmă cu toții. Și Ei, cei care semnaseră condamnarea. Wulaw nu reprezenta decât prima dintre piesele de domino care se prăbușea. Iar

căderea ei avea să antreneze, într-un șir nesfârșit de prăbușiri catastrofale, și celelalte bastioane de teroare ale Galaxiei. Bastioanele Cauzei... Și râsul său se înălța gâlgând din nisip, prin aerul de foc.

Angelo Smithow hohotea disperat, iar râsul lui se rostogolea în valuri printre urletele hăițașilor. Cu ochii ieșiți din orbite, cu fața acoperită de o mască de sânge, suprapusă peste măștile succesive de funingine, de vomă, de nisip, cu trupul ars și tumefiat de lovituri, imperatorul planetar Angelo Smithow, comandantul suprem Angelo Smithow, generalul post-mortem Angelo Smithow hohotea în mijlocul hăițașilor cântându-i cântecul grohăit al morții, cântându-și, lor și planetei lor blestemate, ultimul cântec al morții.

Hăițașii înnebuniți de propria lor cruzime se aplecaseră peste cel prins, mânuind îndemânatici lamele fine de siliciu, spre a-l putea hăcui apoi mai ușor cu mandibulele lor băloase... Un straniu efect optic al aerului încins făcea ca, pe măsură ce apunea, imensul soare de pe Wulaw să se zbârcească, scurgându-se spre marginile deșertului roșu.

Și atunci, în timp ce sângele țâșnea din trupul lui printr-un milion de tăieturi invizibile, împroșcând ochii injectați și fericiți ai hăițașilor și nisipul roșu, în timp ce tortura durerii fără limite exploda în creierii lui lichefiați, în timp ce, râzând printre horcăieli, continua să alerge înnebunit printre flăcările agoniei, Angelo Smithow putu să vadă, în ultima sa sclipire de rațiune, cei o mie de sori ai exploziei incendiind într-o imensă străfulgerare cerul și aerul și nesfârșiturile de nisip însângerat ale însângeratului Wulaw. Și află atunci de ce va muri. De ce moare. De ce a murit.

În colaborare cu Almira Negoîtescu

Sfârșitul poveștii

„Voi nu distingeți nimic? Faceți liniște, puțin. Țineți-vă respirația și concentrați-vă! Ascultați, o clipă! Și acum, notați aici, chiar dedesubt, ceea ce ați auzit:

.....-.....-.....”

Asta fusese tot ceea ce reușisem să aflu. Nici un cuvânt în plus, nici o lămurire. „Sunt cuvintele pe care le-am zărit pe prima pagină... După aceea, a ascuns carnetelul de mine...”, îmi mărturisise Clon, cu un aer nevinovat.

Dacă aș fi ajuns eu însumi la carnetel, fără intermediari, ar fi fost cu totul altceva! Trebuia neapărat să o fac, indiferent ce consecințe urma să aibă ancheta mea...

Coșmarul începuse cu un an înainte, când Clon se apucase de scris. Fusese un adevărat triumf! Era răsplata a zeci de zile de șurubăreală prin mațele și organele lui electronice, printre care se strecurau traseele sinuoase ale cablurilor cu fibre optice. Și, anterior, a încă pe atâtea săptămâni de calcule îndrăcite la softul pe care îl coceam de mult timp în minte.

Nu eram cu gândul decât la splendidele roade pe care aveam să le culeg. îndelungata mea trudă urma să fie răsplătită cu vârf și îndesat. Toată lumea știe că o carte se face din alte cărți... Nu e nevoie de nimic altceva... Ca să citez din clasicii Li Ciu. și Du Cabu (care, la rândul lor, nu făceau decât să citeze): „Textul se face cu cuvinte, nu cu idei!” Memorabila aserțiune fusese imediat notată și expediată posterității pe un șervețel mototolit de către servitoarea lor Țârlica - robot dintr-o generație inferioară.

Din păcate, istoria literelor, nerecunoscătoare, nu pomenește și despre modul în care a decedat Țârlica, puțin după aceea, oarbă, surdă și mută - paralizată de atâta rugină - și a fost azvârlită la fier vechi...

Colegii de breaslă în ale literaturii aveau de ce să mă invidieze: prin Clon devenisem cel mai pur dintre slujitorii textului. Cel mai textualist dintre textualiști! Aveam să desantez, călare pe cea mai teribilă realizare din istoria literelor, drept în mijlocul lor, un bobârnac tras zilelor din mijlocul săptămânii, ca să oscileze, la nesfârșit, de luni până luna. Căci concepusem, în fine, rețeta desăvârșită a textualizării: în urma programelor pe care i le implementasem, dar, mai ales, a întregii literaturi a lumii ce fusese depozitată în memoria sa colosală, Clon devenise însuși textul ce se autogenerază, născându-se pe sine! De unde era eu să știu că, din nefericire, anularea ideii avea să ducă la însăși anularea..., dar să nu anticipăm - asta ar însemna să facem subliteratură!

Acum, în sfârșit, îl forțasem pe Clon să spună tot. Reușisem, dar aceasta însemnase și sfârșitul vieții sale. Simulatorul bricolat de mine nu era decât un morman diform de componente topite, fumegânde. Preferase să se sinucidă? Fusese distrus de către cineva sau ceva dinlăuntru său? Tăcerea lui înverșunată cu privire la carnetel era de neînțeles. Și, la urma urmei, o batjocură adusă travaliului meu scriitoricesc (chiar așa)...

Personajul principal al povestirilor și romanelor sale doldora de acte și bătălii eroice (care se bucuraseră, pe dată, de un enorm succes de piață) era un soldat pământean din armata spațială. Până aici, nimic deosebit. Ceea ce mă intrigase, însă, de la bun început, fusese carnetelul jerpelit, ce apărea în mai toate relatările, pe care eroul lui Clon îl ținea cu mare grijă în buzunarul interior (de la piept) al vestonului kaki și în care, tot mai adesea pe

parcursul noilor texte ce le străbătea, făcea notații misterioase.

„Nu știi ce scrie acolo! Nu vrea să-mi arate și mie!” răspunsese indignat Clon la întrebările mele insistente. „Numai el știe. Eu nu am cum să citesc ce notează, dacă el nu vrea să-mi arate. Sunt doar autorul său, nu Dumnezeu...”

Cercetările indirecte nu dădură nici un rezultat. Așa că apelasem la soluția extremă! Am inițiat un program-virus de căutare, de adâncire în cascadă prin euristica lui Clon. Un program tip oglindă în oglindă - reflectare a reflectării - care, din nenorocire, a creat, până la urmă, o buclă de autodistrugere.

Acum știu că răspunsul primit de soldat la întrebarea pusă în grădina ospiciului este chiar concluzia căutărilor mele asupra textului autogenerator (autodevorator?). Ce credeți? Are oare vreun sens magia cuvintelor dacă textul nu conține și altceva decât vorbe?

Imprimanta se blocase cu câteva clipe înainte de dezastru. Și doar o inspirație salvatoare mă făcuse să smulg dintre flăcări, în clipa aceea, plianta pe care ordonasem vidarea memoriei programului-spion. Singurul răspuns la tragicul sfârșit al textualismului se putea afla doar în text. Așa că, deschizând ferestrele către zgomotul străzii și lăsând cale liberă spre cer norului de fum înecăcios, am desfășurat covorul rectangular acoperit de litere, ce se întindea de la picioarele mele direct în inima textului:

„Prima oară când am auzit scratci - scritci - scritci (și cred că asta e, de fapt, și cea mai veche amintire a mea) se întâmpla să mă aflu debarcat, la un loc cu toți ceilalți confrăți de arme, într-un ținut cam secetos, o planetă (cu indicativ de serie 83) căreia i-am uitat numele, dar de pe

care am rămas cu o amintire: un picior mai mult. E adevărat, de lemn, dar dintr-un lemn de o esență foarte rară, cum nu văzusem pe Pământ nici în magazinele pentru exteri. Păcat că am uitat să-l mai iau, atunci. (Aveam și înainte piciorul meu de lemn, dar nu strică niciodată să ai unul de rezervă, pentru aniversări ori parade). Eram, așadar, pe planeta aceea nisipoasă și mestecam gumă, un obicei care, în ciuda a ceea ce spunea regretata mea mamă (de care, curios, îmi aminteam, deși nu o cunoscusem niciodată), îmi fu foarte de folos atunci când dădură peste noi „albinele” localnicilor. Cum acestea aveau talentul înnăscut de a extrage siliciul pur din deșertul despre care nu știu dacă ați înțeles că ocupa toată planeta, plus încă vreo optsprezece sateliți și asteroizi de primprejur, le fu nu numai ușor, dar chiar plăcut să ne sfredelească vizoarele de cuarț ale combinezoanelor spațiale. Și acum, să ne reamintim de numita gumă de mestecat, cu care mi-am obturat cum am putut - adică, mai cu limba, mai cu degetele - orificiul cu care una din insecte îmi fericise globul căștii de protecție. Moment când m-am și aruncat la nisip, cu fața în jos, pentru a preveni un nou și excesiv consum de gumă (după aia, ce-aș mai fi mestecat?) Chestia asta m-a împiedicat să văd mutrele colegilor mei scurgându-se prin găurile vizoarelor afară, datorită depresurizării. Am văzut, abia mai târziu, picățelele multicolore, cu dominantă infra..., de pe nisipul monocrom. De altfel, se dovedi că, profitând de ocazie, camarazii mei ieșiseră cu totul din costume, ceea ce i-a derutat întrucâtva pe „stupari” - băieți de treabă, cu multe tentacule - care veniseră să vadă ce mai facem. Localnicii, cam nisipoși din fire, nu erau prea lesne de înțeles, la început; dar am trecut cu ușurință peste bariera semantică, imediat ce aduseră câteva obiecte ce nu puteau servi decât la dulgherie, tinichigerie sau chirurgie. Nu, nu chirurgie

estetică! numai chirurgie experimentală, vreau să spun, că doar făcusem și eu niște cursuri cu maestrul H'Cro, iar torturile (puteți pune accentul cum vreți, pentru că maestro era și cofetar eminent) nu mai aveau nici un secret pentru mine. Pentru ei, mai aveau însă: tocmai căutau înverșunați să le descopere cu (sau fără) ajutorul meu...

Băieții de pe plajă (al naibii de bine mai sună cuvintele astea în engleză!) se adunară roată în jurul meu (să fi fost vorba de o horă?) și mă culeseră cum putură de pe jos, bucurându-se că nu am plecat și eu cu colegii. Nu le trecu prin cap(uri) să-mi scoată chewinggum-ul care mă împiedica să-i văd stereo, dar nici nu mă omorâi să-i rog s-o facă. Ei, în schimb, da. (Se omorâră. (între ei. (De la mine.))) Cei ce mă câștigaseră în luptă tocmai îmi luau măsurile cu un aparat care mă cam strângea și aveam intenția să le comunic, mă-nțelegeți, că nu prea e, totuși, numărul meu, când pricepui subit intenția lor. Voiau să-mi facă o statuie de lemn, ca să mă aibă amintire, înainte de a-mi deșuruba casca de protecție și a-mi ura astfel bunrămas pe planeta lor.

Ce-i drept, ideea mă măgulea, conștient fiind cât de rar și de important trebuie să fi fost lemnul în țara lor de nisip. Aveam însă, deja, ceva de lemn; piciorul - pe care bucuros li l-aș fi dat (nu ca amintire, dar, oricum, undeva), dacă nu m-ar fi ținut vârtos în matrița cu pricina. Situația risca să devină critică (ori, toată lumea știe că: de la coada calului și din fața criticii trebuie să fugi), se adunaseră mulțșori nisipari ca să-și însușească procedura - pentru că pe planetă mai debarcaseră și alte convoaie de-ale noastre și băștinașii nu voiau să facă nici o discriminare între imigranți. Din contră. Așa că, tratându-mă la fel cum îi trataseră pe toți cei pe care puseseră tentaculul, începură (cu multă răbdare și atenție) să-mi taie piciorul cu ferăstrăul (nu, nu cel de lemn! ăluia tocmai îi dăduseră

foc.) când din cer se auzi:

scratci - scritci - scritci!

și iată că toți băieții dispărură de parcă i-ar fi suflat vântul, iar eu mă trezii într-un moment anterior venirii lor, într-o elegantă ambulanță cazonă zgâlțâindu-se din toate încheieturile, cu portierele vraște și ceea ce mai rămăsese din pereții ciuruți, prins zdravăn cu bucăți de sfoară. În timp ce goneam către spitalul de campanie, un melc ne depăși în viteză: țuști! Ajuns acolo, mi se explică, desigur, cu multă răbdare, faptul că fusesem atacat de „albine” și că, doar grație lor și substanței vâscoase (pe care o secretau la nervi și) cu care nu se știe cum făcuseră ele de-mi umpluseră gaura din cască, fusesem recuperat și... și recondiționat.

Eu, parcă îmi aduceam aminte că, de fapt... dar... bine, așa e, fie cum ziceți voi, am spus și am adormit (buștean), (da, chiar așa, între paranteze) (ca să se vadă artificiile, corecturile, mângălelile textului autogenerându-se...) (sic! (sic!))

Am mai adormit o dată, în timp ce făceam de gardă cu dezintegratorul de (bio)meteoriti în mână (da, ați citit bine; îmi fusese montat acolo, în locul brațului pierdut la o partidă de skanderbeg cu un robot), legat cu „cordonul ombilical” (un furtun prin care băieții mă alimentau - adesea și la un loc - cu tocăniță, vodcă și mesaje de la comandant) de nava noastră dragă. Se vede treaba, însă, că termoregulatorul nu era prea bine reglat, că mă cuprinse o amețeală de mi se amestecau ochii între ei. Și nu m-am trezit din somn decât când îmi crescua temperatura costumului (mai mult decât era obișnuit în acel anotimp), din cauza exploziei navetei. Sigur, nu mi-a fost deloc ușor să mă trezesc solo (de sax), dincolo de marginile cartografiate ale universului, atârând în mod jalnic de un maț (cablu) de ancorare sfârtecat... Vruî, așadar, să-mi

găsesc scăparea cât mai repede, dar, tocmai când mă pregăteam să renunț la balastul (inutil) care consideram că deveniseră buteliile de oxigen,

scratci - scritci - scritci

vui din nou sectorul de masă + energie + informație (v-ați prins, e vorba de continuumul spațiu-timp) în care mă aflam. Am apucat doar să mă mir că zgomotele se propagă prin vid sau că am paraziți în cască (în căștile din cască, adică) (de, uitasem să dau cu detete - ietete!) și mă trezii, într-o poziție a naibii de incomodă, chiar înainte de a pleca în misiunea aceasta, ca cercetaș, când rămăsesem blocat în lift, strivit între piepturile de oțel a două brave secretare cibernetice, la Ministerul Afacerilor Cele Mai Externe.

Am mai auzit „scratci - scritci - scritci”, de atunci, de nenumărate ori. Pot spune ca mi-am dat seama, cu adevărat, că e mesajul transmis, special pentru mine, de către îngerul (meu) păzitor (dacă o fi existând așa ceva...), abia în ziua când urma să mă căsătoresc. Tocmai eram la braț (cu alte cuvinte, bine ținut de braț) cu soacră-mea cea atât de simpatică și dragă (nouă, tuturor), mama unei candido venusiene, care mai divorțase o dată de mine; o așteptam și pe... când... însă... dar...

scratci - scritci - scritci

și, ce mai încolo-încoace, totul a dispărut așa cum sau de unde apăruse. Uf! scăpasem și de astă dată, ca prin urechile acului. (Deși, după câte știu eu, acul are o singură ureche).

Ceea ce mi s-a părut întotdeauna ciudat e că îngerul ăsta păzitor m-a cam apărut de toate. Și de rele, și de bune, că, la un moment dat, nu mai știam nici eu ce mai rămăsese din viața mea cârpită și decolorată ca uniforma Generalului, cu care ștergeau acum cimentul soldații ce aveau sectorul la „grupul sanitar”...

n-ar fi fost nespălat (și netuns de vreo mie de ani), ar fi fost alb (eu am oare chelie, băieți? hi, hi, nu acolo trebuia să vă uitați: eu sunt dincoace) și ce crezi că făcea moșul ăsta. Avea și el halat de spital, roșu ca al meu, dar tot cârpit, petic peste petic și o coroniță de crenguțe de salcâm, plină de spini, la o palmă deasupra capului. Privită mai îndeaproape și cu mai mult interes, pseudo-aura moșului se dovedea a fi o structură toroidală de procesoare optoelectronice, sudate într-o încrângătură labirintică (zău că nu bat câmpii, dom' doctor), o pădure micronică de circuite încârligite, ca literele unui alfabet bizar formând cuvinte de neînțeles, străbătute de furnicături fulgerătoare (de n-or fi fost, cumva, fulgere furnicătoare) - trenuri pulsatile de unde luminoase monocromatice. Stătea chirchit curmeziș pe-o buturugă și scria înfrigurat, cu o pană, pe niște hârtoage jerpelite și slinoase.

Chiar auzisem eu, înainte de a intra în tufe, niște scârțâituri așa, suspecte, care m-au pus pe gânduri, dar mi-am zis că o fi adevărat ce ziceați și matale domnu' doctor, că mi se pare numai. Mă uit la el - cred că mă observase..."Mai bine să plec, îmi zic, ce să-mi bag eu nasul în ciorba altora!" M-am întors în curte și am întrebat pe cineva unde e chioșcul alim...

scratci - scritci - scritci

la fix, că nu mă zărise! Trebuia să văd neapărat ce scria acolo nebunul. Eram în stare să fac orice pentru asta. Tocmai mă gândisem cum... Dar iată că directorul spitalului mă strigă: o fi având urgentă nevoie de serviciile mele intelectuale. (La timp, pentru că și eu am nevoie. Am și eu nevoile mele!) Să mă duc, așadar

scratci - scritci - scritci

Așa, deci, fire-ai tu să...! „Ia să văd eu ce naiba scrii tu acolo”, îmi zic. Pentru că m-am apropiat tiptil, pentru că era mai mult cu spatele și, mai mult ca sigur,

surd și cam chior, am putut să mă aplec peste umărul lui și să citesc:

„Mai bine să plec, îmi zic, ce să-mi bag eu nasul în ciorba altora!” M-am întors în curte și am întrebat pe cineva unde e chioșcul alim...

scratci - scritci - scritci

la fix, că nu mă zărise! Trebuia să văd neapărat ce scria acolo nebunul. Eram în stare să fac orice pentru asta. Tocmai mă gândeam cum... Dar iată că directorul spitalului mă strigă: o fi având urgență nevoie de serviciile mele intelectuale. (La timp, pentru că și eu am nevoie. Am și eu nevoile mele!) Să mă duc, așadar

scratci - scritci - scritci

Așa, deci, fire-ai tu să...! „Iasă văd eu ce naiba scrii tu acolo”, îmi zic. Pentru că m-am apropiat tiptil, pentru că era mai mult cu spatele și, mai mult ca sigur, surd și cam chior, am putut să mă aplec peste umărul lui și să citesc (El nu observase, dar eu m-am filat că stătea cineva mai încolo și ne urmărea pe noi doi: eram chiar eu! Iar la mine se mai uita cineva. Cineva care semăna perfect cu tine... Probabil că erai chiar tu. Da, tu, cel care (mă) citești acum, nu te mira!)

Moșul făcu însă o mângălitură mare pe text, zgâriind coala cu vârful penei:

SCRATCI - SCITCI - SCITCI - scrotci - scretci
- seratei -scritei și apoi reîncepu să scrie, de la capăt, iar eu, gol pușcă, mă aflu acum chiar în fața scribului. Mai aveam, totuși, în mână un chiștoc de creion chimic, pe care îl sugeam din când în când și carnetelul meu în care continuam să scriu de zor tot ceea ce tocmai se petrecea. (Individul voyeur încerca, la rândul-i, să vadă ce tot scriu eu acolo.)

Atunci, i-am pus moșneagului o mână sub bărbie, încercând să-i ridic fața către mine.

„Cine naiba ești tu?" l-am întrebat, în timp ce notam toate acestea în carnețel și el își întrerupse pentru o clipă scrisul, ca să-mi răspundă:

După o idee de Lucian Merișca

Mesagerul

Mesagerul hotărî să se odihnească o clipă. Alerga de atâta timp, fără încetare, mereu într-o aceeași direcție. Căci într-acolo se găsea capătul locuit al acestui nesfârșit platou deșertic, acoperit doar de nisip roșcat și pietre sfărâncioase. Acolo erau întinsele câmpii verzi și apele rezezi, rostogolindu-se în albiile lor răcoroase. Dar, în primul rând, acolo spera să-i găsească pe cei cărora trebuia să le transmită cumplita veste:

Această planetă de la marginea Galaxiei avea să fie implicată, peste foarte puțin timp, într-un inevitabil și catastrofal accident cosmic!

Mesajul său mai conținea modul, singurul, în care locuitorii planetei se puteau salva.

Își dezlegă micul sac impermeabil pe care îl avea prins la spate și căută în el. Înăuntru nu mai rămăsese decât o singură capsulă nutritivă. O ronțai în vârful dinților, felicitându-se încă o dată pentru inspirația de a fi salvat dintre rămășițele navei aceste pastile, care-i ținuseră de foame și sete prin pustiu.

Aruncă sacul, acum nu-i mai servea la nimic, și-și relău marșul spre lumea civilizată. Căci ea exista. Prezența ei fusese detectată de stațiile automate sosite aici cu puțin înaintea lui; dacă n-ar fi intervenit acea stupidă defecțiune a sistemului de ghidaj, ar fi putut planetiza mult mai aproape de unul din centrele populate.

Alerga fără oprire. Nu era timp de pierdut; fiecare oră, fiecare minut sau secundă în plus purta planeta tot mai aproape de cumplita catastrofă. Observase deja că, în jurul său, deșertul începuse să se transforme: era mai puțin arid. Simțea în nări, tot mai clar, mirosul umed al atmosferei. Iar urechile sale sensibile sesizau zgomote foarte bine

cunoscute.

Urcă gâfâind panta pietroasă care acoperise orizontul în față-i și, ajuns pe culme, putu, în sfârșit, privi în partea cealaltă.

Și..., ei bine, în vale era într-adevăr apa, iar dincolo de ea, verdele crud al ierburilor și o pădure rară, cu tufișuri și copăcei de un verde mai închis. „Culoarea verde, culoarea vieții!” gândi fericit. „Aici, ca și la noi. Pretutindeni!”

Coborî în viteză. Aplecat deasupra apei, sorbi apoi îndelung, cu ochii închiși, gândindu-se la faptul că abia acum începea partea cea mai dificilă a misiunii sale... Dar, mai ales, că trebuia să se grăbească.

Trecu râul, sărind cu ușurință de pe o piatră pe alta, după care se afundă în pădure. Era însă liniștit. Cei cărora trebuia să le transmită extrem de importantul mesaj nu puteau fi prea departe.

Nu numai că nu puteau fi, că nu erau prea departe, dar, iată!, doi dintre ei îl așteptau lângă un copac, cu privirile ațintite asupra-i. Fusese foarte ușor să-și dea seama că sunt cei căutați, căci, deși acoperiți de ciudate culori, cei doi semănau uimitor de bine cu el însuși. Veni spre ei bucuros, strigându-le, încă de departe, un salut prietenos. În aceeași clipă, aerul vibra străbătut de o bubuitură asurzitoare. Ceilalți săriră într-o parte, apoi o luară la fugă, îngroziți. Deși nu înțelegea ce se întâmplase, mesagerul alergă după ei. Dar fu lăsat tot mai mult în urmă și, curând, îi pierdu cu totul din vedere. Se așeză gâfâind, întrebându-se ce-i putuse speria atât de tare pe cei doi. Trebuia totuși să recunoască, cu părere de rău, că locuitorii planetei erau mult mai puțin dezvoltați intelectual decât își închipuise el, analizând rapoartele automatelor...

Brusc, respirând precipitat, conștientiza senzația care îl stăpânea chiar de când se oprise: cineva îi urmărea,

foarte atent, fiecare mișcare. Îl vedea cu coada ochiului. întoarse încet capul și desluși, ascuns în tufele din spatele său, pe un altul, întru totul asemănător celorlalți doi.

Dar în zadar îi vorbi, cu voce blândă, încercând să-i câștige încrederea. În zadar îi desenă pe pământul moale figuri și simboluri universale, pe care le-ar fi putut pricepe și un copil.

În zadar încercă să se apropie încet-încet de el. Cu ochii goi de orice înțelegere, simțindu-i intențiile, celălalt se încorda brusc, apoi o zbughi.

Și atunci mesagerul își dădu seama că acești îndepărtați semeni ai săi erau lipsiți de rațiune, sălbatici sau, poate, sălbăticiți. Numeroasele construcții și transformări aduse solului planetei, pe care instrumentele le putuseră detecta din spațiu, fuseseră, în vremuri imemorabile, ale lor. Dar acum, ele erau sigur locuite de altcineva; de aceia ale căror emisiuni de semnale ordonate inteligent le interceptase încă de la mare distanță de planetă. Pe ei trebuia să-i salveze în primul rând, ființele raționale, oricum ar fi arătând!

Încă două puternice bubuituri îi loviră auzul. În aer, plutea un miros neplăcut de metal și de fum. Auzi zgomote de pași care fugeau: cel căruia» vorbise ceva mai-nainte se întorsese și trecu pe lângă el, alergând în zig-zag. Auzi zgomot de crengi frânte. Auzi glasuri puternice, care strigau ceva într-o limbă necunoscută. Întinzându-se încă vreo câțiva pași, se trezi deodată la marginea pădurii: două stranii ființe pășeau spre el prin iarba înaltă.

Și atunci mesagerul înțelese: Deși această îndepărtată planetă se aseamăna atât de mult cu cea pe care se născuse, deși existau aici ființe asemănătoare cu el, scara evoluției urmase pe ea o cu totul altă cale: fusese pregătit, încă de la plecare, și pentru această probabilitate, chiar dacă ea era considerată drept foarte mică. Da, de data

aceasta erau Ei, adevărații, cei cărora trebuia să le transmită mesajul esențial. Capătul călătoriei sale. Mersul lor sigur, faptul că aveau unelte fabricate de ei înșiși - nimic natural nu putea semăna cu ele -, ochii lor sclipind de inteligență constituiau tot atâtea dovezi că erau adevărații stăpâni ai planetei.

Alergă spre ei cuprins de o bucurie fără margini. Unul mișcă brațele, ridicând unealta spre ochi, într-un universal gest de salut. De primire. Ei erau! în sfârșit, ei erau!

Un zgomot asurzitor, încă unul. Corpul mesagerului oprindu-se într-un salt frânt, răsucindu-se dureros în aer, rostogolindu-se între ierburile fragede.

*

**

- Ce naiba a fost asta? Ai văzut?
  - Să mă ia toți dracii: cred că era turbat. Dacă nu-l împușcam, se repezea direct în beregata noastră.
  - Cei doi se apropiară cu frică, întinzându-și gâturile, ținându-și puștile de vânătoare în mână, gata să tragă dacă ar fi văzut cea mai mică mișcare suspectă.
  - Privește! E verde!
  - Cu neputință..., îngăimă celălalt, frecându-se la ochi.
  - Dar e verde! Să le spunem și celorlalți.
  - În nici un caz! Or să ne creadă nebuni.
  - Să-l luăm cu noi. Să li-l arătăm...
  - Te-ai prostit?!... Cine știe ce-o mai fi și asta...
- Se aplecă. Îl privi neîncrezător și îngrozit. Cu vârful cizmei din piele fină, de vânat, îi dădu un șut, făcându-l să se rostogolească în văgăuna care tăia

pădurea, câțiva metri mai încolo.

- Hai s-o ștergem, mai zise. Nu-i a bună. Parcă ar veni sfârșitul lumii: n-am mai văzut, de când mă știu, un iepure verde.

Accident

Pe Jack O'Barry l-au găsit mort, la vreo cincisprezece metri de mașină. Îl lovise în cap una din schijele aruncate de explozia rezervorului de benzină. Tom, fratele lui, mai trăia, dar benzina împrôșcată de aceeași explozie îl arsese rău de tot. Nu mai avea chip, nu mai avea piele; tot ce mai rămăsese din el era doar o durere crâncenă care îi întuneca ultimele pâlpâiri de viață. Nici un alt corp n-a mai fost găsit, mai ales că, imediat după aceea, automobilul fraților O'Barry și autobuzul în care intraseră cu toată viteza s-au transformat într-o torță imensă, care a luminat până în zori peisajul arid. Nimeni nu pricepea de unde atâta benzină și nici cum a reușit incendiul să cuprindă întreg autobuzul, dar adunătura de gură-cască privi curioasă și perseverentă până când focul mistui tot.

Sergentul Mike Kulik privi și el focul, încercă să adune ceva mărturii, dar nu prea avu succes și o șterse spre oraș. Acolo, află destul de repede că frații O'Barry se îmbătaseră porcește cu o seară înainte și, cum altceva nu-l mai interesa, plecă să se culce, după ce predă mașina schimbului de zi.

Locotenentul Ronald Bowie văzu ce se mai putea vedea, se miră și el că rablele putuseră arde atâta, se învârti un timp printre oamenii ce măsurau și fotografiau locul, apoi plecă, la rândul-i. După câteva zile, veniră alții, priviră cenușa și fiarele răsucite de căldură, scormoniră câțva timp prin ele, dar rezultatul fu același. În afara cadavrelor celor doi frați beți nu mai putu fi găsită nici o rămășiță umană. Nici oase, nici cenuși organice, nimic. Se făcură cercetări și în celălalt oraș. După cum era de

așteptat, autobuzul plecase la ora Fixată, cu schimbul de noapte al minei. Atât. Apoi se alertară polițiile celorlalte state, se împrăștiară fotografii, telefoanele sunară fără încetare câteva luni de zile, dar ca un făcut nici unul din cei dispăruți nu mai apăru, așa că, în cele din urmă, cazul fu clasat.

Uitat de cei mari, scheletul metalic fu luat în stăpânire de către copii. Cu țâncii satului din apropiere, care se jucau acolo, se petrecu însă o schimbare: deveniră tăcuți, nu mai veneau plini de zgârieturi sau cu capetele sparte, dar nici nu mai râdeau ca înainte; povesteau că tăblăria ruginită vorbea. Cei mari nu-i băgară în seamă, până când unul din sat, un miner bătrân, întârzie în abataj, pierdu cursa de seară și se întoarse pe jos, printre dealuri. Le povesti tuturor că văzuse luminile mașinii, ba chiar și mutrele celor dispăruți - erau colegii lui -, privindu-1 de la geamuri, într-urt cuvânt, povesti că autobuzul mergea, era din nou întreg și mergea. A doua zi, oamenii se duseră până acolo să vadă fierăria ruginită și traseră concluzia că Pedro se îmbătase și văzuse lucruri care nu existau decât în capul lui senil. Dar, cu totul inexplicabil, fără vreun motiv anume, copiilor li se interzise jocul la mașina arsă, iar cei în vârstă o ocoleau, schimbând priviri întunecate.

Când zvonurile ajunseră la urechile orășenilor, locul se umplu de curioși care pândeau zi și noapte. Unii pretindeau că aud zgomote și văd lumini de faruri. Cineva povesti într-o dimineață că vorbise cu cei de dincolo. Așa se exprimase, cei de dincolo, și ideea prinse cheag, ceea ce făcu ca un altul să scrie o carte în care încerca să convingă lumea că acolo exista intrarea către un alt spațiu. Târziu, prea târziu, veniră și câțiva cercetători serioși, alarmați de amploarea zvonurilor. Apărură în urma lor chiar unul sau două articole de specialitate. Dar nici halucinațiile colective, nici mirajele calorice, nici alte explicații nu

reușiră să rezolve pe deplin misterul.

Mai ferit, părând chiar dezinteresat, apăru și colonelul Robert Bottoms. Oamenii tăcuți veniți odată cu el măsurară, cântăriră, fotografiară, luară mostre, veniră și plecară de mai multe ori cu mașini pline de aparate complicate, dar, în cele din urmă, plecară și nu se mai întoarseră niciodată. Locul nu se liniști totuși. Moda suvenirurilor îl transformă într-un adevărat furnicar, până când locul rămase aproape gol, de nerecunoscut.

Specialiștii din poliție demonstrară, în sfârșit, că totul fusese o înscenare, dispăruții fiind autorii furtului de la banca Hank & Coleman. De fapt, Interpolul era pe urmele lor, bineînțeles undeva prin Brazilia sau Australia sau Canada, nu se știa precis.

Pentru orice om lucid și întreprinzător era evident, în felul acesta, că acolo se petrecuse ceva, chiar dacă nu se știa prea bine ce anume. Așa că miștile lucide și întreprinzătoare ale ziariștilor de scandal se apucară imediat să scormonească prin ascunzișurile explicațiilor nefolosite încă, umplând paginile marilor cotidiene cu ele. Se puteau regăsi, în sfârșit, la un loc toate explicațiile date de-a lungul timpului: piraterie cosmică, isterie halucinogenă, înscenare turistică și, rătăcită printre alte zeci de ipoteze, dar nu tocmai la urmă, o trecere în multispățiu, de data aceasta, cu argumentul „ferestrei deschise” - vocile ce răzbăteau înapoi în lumea din care proveneau. Cu toate acestea, cazul fu uitat, rămânând doar o legendă în memoria celor pasionați de straniu. Pătrunse în enciclopediile lor, era uneori citat, se uza de el cu un fel de furie inexplicabilă, la fel de inexplicabilă ca întreaga poveste.

După lung timp, cineva scrisese din nou, nu despre accidentul petrecut deja cu prea mult peste posibilitățile memoriei scurte a omului, ci despre ei, oamenii dispăruți.

Autorul povesti viața lor, așa cum rămăsese ea în mințile fraților, în acelea ale părinților încă tineri sau ale nevestelor îmbătrânite înainte de vreme. Era o carte aspră, neiertătoare și aducea în fața cititorilor vieți măcinate și uscate, petrecute în subteranele minelor din zonă. La urmă era amintit și accidentul, doar la urmă. „Natura își apără uneori creaturile așa cum noi nu știm să o facem...” se încheia cartea.

Fiind luată drept o explicație voalată, de sociologie metafizică, cartea născu râsete și batjocură. În satele minerilor ea nu fu citită. Și nici în multe alte locuri. Autorul cărții, un tânăr încă neafirmat, deveni însă, în curând, celebru. Întrebat fiind dacă scandalul datorat cărții îl ajutase să se afirme, răspunse: „Fusesem sigur de reacția semenilor mei”.

Fu aclamat, răspunsul era iscusit și, foarte repede, batjocura se transformă în laudă, iar autorul urcă pe nesimțite către vârful piramidei. Se spuse că e un mare cunoscător al lumii și el nu negă. Scrise și alte cărți, toate de mare succes și toate despre oameni simpli. Se spunea că pe aceștia îi cunoștea cel mai bine. Despre satul de mineri nu se mai auzi nimic, mult timp. El mai reveni în actualitate doar o singură dată, atunci când, în timpul unui accident, muriră câțiva muncitori. Dar despre asta nu mai scrise nimeni, era ceva atât de obișnuit, încât autorul, acum, în culmea celebrității, ridică din umeri plictisit.

În colaborare cu Iacob Macarov

Bătrânul lup de stele

Îmi spunea: „Eu, când văd că omul nu e ceea ce credeam despre el, mă îmbolnăvesc...”. Dacă i-aș spune același lucru astăzi, poate că s-ar simți jignit și nu și-ar recunoaște cuvintele. Sau poate nici măcar nu și-ar da seama ce vreau să spun și m-ar aproba plin de convingere.

O față de doisprezece ani și un boșorog de cincizeci și cinci, care arată pe puțin de șaptezeci.

Azi... Deși știe că trebuie să vin, moșu' așteaptă în pat, dezbrăcat, numai piele flască, fără oase, o piele făinoasă, arsă de radiații, plină de vânătăi și varice. Vechile sale cicatrice de pe față sunt vinete, congestionate și, deși e învelit cu mai multe pături, mereu tremură și spune că i-e frig. De fiecare dată când ar trebui să meargă la controale, face ce face și scapă: îi e grozav de frică să nu fie internat în unul din spitalele de recondiționare.

După ce o pup pe tanti Aura, mă trage să-l pup și pe el, cu toate că tanti îi spune, pentru a nu știu câta oară, să se îmbrace întâi. Se ceartă tot timpul, mai ales când vin și eu; mereu își găsesc câte un motiv de sfadă. Trec cu tanti Aura în cealaltă cameră, să repetăm versurile pentru spectacol, dar, ca de obicei, puțin după aceea, ușa se deschide și, îmbrăcat în aceeași pijama roz, vine să ne asculte. E îngrozitor, intervine încontinuu, o bruiază pe tanti, trebuie să iau de mai multe ori poezia de la capăt. Când termin, îmi spune, cât se poate de nevinovat, de față cu tanti Aura:

- Știi tu ce mult țin eu la tine, Măriuță dragă? Și mă tot pupă, iar pe la spate își vâra mâna, cu degetele umflate

și păroase, în decolteul bluzei. Am înghețat. Dar totul pare foarte firesc, tanti Aura cred că nici măcar nu a văzut ce s-a întâmplat.

Pe urmă, stingem luminile și privim unul din filmele lui tanti Aura, în care ea joacă rolul unei tinere băștinașe de pe o planetă din Proxima Centauri. E foarte frumoasă și are o rochie superbă din fibre optice. „În sistemul Proxima Centauri, nu există umanoizi”, tine să completeze el acru și tanti Aura închide aparatul de redare. „Drumurile gloriei nu duc nicăieri. Toate sunt înfundate”, oftează ea, și atunci văd că plânge. Pleacă la bucătărie să facă niște cafele.

Rămași singuri, moșu' parcă a întinerit. Nici mâinile nu-i mai tremură. Stăm față în față în fotoliile moi și discutăm despre călătoriile lui.

- Desfă-ți picioarele, îmi spune în șoaptă.

Îl ascult, fără să-mi dau seama. Apoi, înțeleg brusc și mă înroșesc toată.

- Mai, mai...

- De ce?

- Oh, ca să mă pot și eu simți bine. Se aude tanti Aura venind.

- Desfă-le, desfă-le, n-o să observe nimic, nu-i nimic.

Mă ridic roșie de rușine să o ajut pe tanti Aura și mă așez pe alt fotoliu, ca să nu mai stau în fața lui. Îmi trag marginea rochiei peste genunchi. Bem cafeaua, sporovăim, tanti e grozav de simpatică. Povestește întâmplări din filmele pe care le-a turnat și cum se făceau pe atunci filmele. Moșu' susține sus și tare că azi se poate juca în filme doar dacă ai pile...

- Te duci, fătucă, intri în patul vreunui regizor și- apoi intri și pe platourile de filmare.

Mai demult parcă nu gândea chiar așa. Tanti Aura

îi spune că nu-i adevărat și că film se poate face doar când ai talent, încep iarăși să se certe.

În sfârșit, plecăm. Dacă nu m-ar trimite părinții, eu n-aș mai veni. Cred că lecțiile de la TV sunt mai bune. Dar ei o cunosc de mult pe tanti Aura și-mi spun mereu că așa noroc, să fac pregătire cu una din cele mai mari actrițe ale ecranului, n-o să mai am eu. Tanti Aura mai primește și acum buchete de flori de la admiratori și scrisori și benzi video din toate colțurile spațiului cucerit de oameni. Bătrânul se dichisește, zor nevoie mare, s-o conducă pe „Măriuța lui”. Pe hol, înainte de ieșire, mă strânge tare de braț, ca să mă uit la el. Are o privire leșinată și buzele țuguiate:

- Vreau să te pup...
- M-ați pupat astăzi destul. (Nu știu cum să-l țin mai departe).
- Da, dar vreau să te pup pe guriță.

Mă smulg din mâna lui și ies. Bine c-am ajuns în stradă. Sunt foarte nervoasă. Mă prinde iarăși de braț și mă strânge de-mi dau lacrimile. Pur și simplu nu mai știu ce să fac... Îi zic că e mai bine să mergem pe jos; știu că dacă am lua un minimobil s-ar împinge în mine tot drumul și m-ar pișcă. Mergem alături. Se uită lumea la noi. Frumoasă pereche! Frumoasă, n-am ce zice; cavalerul se sprijină-n cârjă...

Slăbește strânsoarea, pe urmă îmi dă drumul de tot. Dar cu dosul palmei îmi apasă sânul stâng. Am rămas perplexă. La asta nu mă așteptam.

- Lăsați-mă în pace!
- Pune mâna pe umărul meu. Nu mai suport nici atât.
- Nu mă atingeți!!! Mă doare!

Își retrage mâna și se uită ca Don Juan în ochii mei. Ce să spun, m-a dat gata! Pornim iar. Uitându-se la mine cu coada ochiului, caută prin buzunare și scoate un

diamant foarte mare, pe care mi-1 întinde. Îmi spune că e o amintire de pe Aura, cea mai frumoasă planetă pe care a descoperit-o el, undeva, într-un îndepărtat și neînsemnat sistem solar. E într-adevăr cel mai frumos diamant pe care l-am văzut vreodată. Primesc darul și îi mulțumesc, sărutându-i obrazul veștejit.

- De ce te strâng?

- ...(tac)

- Știi de ce te-aș strânge?

- ...(tac)

- Te-aș strânge de piept (pauză). Și mi-ar face mare plăcere...

- Mie nu.

Mă smucesc și o iau înainte. Vine șontâc-șontâc după mine, îndoit de spate. Acum îmi dau seama de ce își masa atât de insistent, în pat, acasă, abdomenul.

- Ne-am înstrăinat, Măriuță.

- Vi se pare.

Nu-1 mai văzusem de o lună.

- Nu mă mai iubești, Măriuță? îmi zice rugător.

Acum mi-e milă de el. Nu, eu nu trebuie să ajung atât de bătrână. Și dacă da, atunci, am să fiu demnă, nu așa...

- Ba da, răspund sec.

- Până unde mă iubești?

- Până unde trebuie!

Tace. Se uită la mine și oftează. Îmi spune că i-e milă, atât i-e de milă de tanti Aura... (îi dau și lacrimile), că-i așa de slabă și așa de bătrână și abia se tine pe picioare. Asta e soarta actrițelor. Cine le mai ține minte pe ele? Uite, lui i-au trimis acum câțiva ani și o medalie comemorativă. Și-mi povestește cum era primit cu urale și purtat pe brațe când se întorcea din zborurile cosmice. Călătorise în jurul mai multor stele, descoperise zeci de

planete. Mă gândeam că, acum, aproape nimeni nu-și mai amintea de el. Iar cei care și-l aminteau totuși, îl credeau probabil deja mort.

Într-un fel, chiar așa și era... Cât putea parcă să mai reziste, evitând mereu tratamentul de recondiționare. Mereu spune că, dacă l-ar urma, n-ar mai fi el însuși. Ne oprim la intrarea unui mic bar, de la subsolul unei clădiri. Trebuie să se întâlnească cu niște cunoscuți de-ai lui, prieteni din tinerețe. Mă invită și pe mine înăuntru. Refuz, mințind că mă așteaptă mama acasă. Intră singur, după un jalnic „la revedere” și o privire ucigătoare.

O iau spre casă, nu mai e prea mult drum, pot să merg și pe jos. Cine ar putea crede toate acestea, dacă le-aș povesti cuiva? Dar brațul mă mai doare încă. Tata are în bibliotecă o carte veche, „Lupul de stele”, unde sunt povestite toate călătoriile bătrânului și sunt și multe interviuri cu el. Îmi vine să plâng.

„Eu, când văd că omul nu e ceea ce credeam despre el, mă îmbolnăvesc.” Poate că am să i-o spun odată. Sigur am să i-o spun.

În colaborare cu Corina Gligor

Cum se ucide o femeie. Nu de ce.

Joan se vinde greu.

Oare să fie întâmplarea extraordinară care ar putea să-1 aducă pe Georges dincolo de mizeria pe care i-o reproșează acum Joan? La urma urmei, trebuie să fie o astfel de întâmplare? Are nevoie Georges de ceva spectaculos care să-1 salveze? Este Joan prințesa care se pretinde?

Și mă gândesc că Joan poate fi o asemenea prințesă. Ea ne poate cere să fim așa cum ne vrea, iar noi să ne străduim să fim. Georges este alesul, chiar dacă toți cei care mergem și care-1 cunoaștem nu ne închipuim că va fi vreodată așa cum îl obligă Joan să fie. Georges este crezut necontrolabil.

Mergem câte doi-trei prin coridorul întunecos.

„Alege, Georges, alege acum, pentru că o următoare ocazie voi avea eu grijă să nu mai existe.”

„E prea mult între noi. Legătura noastră pare a crește prea mult”.

„Și, fii tu liniștit, și sigur că asta nu-i nimic față de ce va fi de-acum încolo sau față de ce-ar putea fi.”

Coridorul îngust și negru înfundă vocile, dar ei vorbesc destul de tare ca să audă toți cei din jur. Toți cei care ne întorcem acum din sectorul dovedit închis și pe care ne hotărâserăm să-1 explorăm și care ne cunoaștem între noi. Oricum, nimănui nu-i pasă de străinii care apar din când în când, pe la câte-o intersecție.

Joan continuă să provoace.

„Alege, Georges, între mine și grasa de soacră-ta și nasoala de nevastă-ta și toți cei care sunt restul familiei.”

Joan reia ideea unicității ocaziei și mai înșiră și câteva lucruri despre sine ca supra-persoană, dar le știm și nu le mai povestesc și pe astea. Nu mai sunt atent. Pot să mă gândesc la altceva. Sau chiar și la ei, dar mai degrabă îmi închipui ceva. Cred că Georges are aerul lui obișnuit speriat și zâmbitor, adică indecis și poate bucuros că nimeni acum nu se arată că i-ar purta prea mult de grijă pentru că ne ocupăm de posibili bolovani ascunși în praful galeriei, asta în ideea că nu se întâmplă să fie vreo bombă lăsată pe undeva sau uitată nemascată de cine știe când. Poate vreodată a mai trecut pe aici unul cu mai multă lumină. Desigur, Georges nu poate gândi așa ceva pentru că știe că noi toți mergem fără griji și că în față, departe, este Riscatul, dar să zicem așa.

Să zicem, așadar, că eu mi-l închipui pe Georges cam speriat și zâmbitor, chiar dacă nimeni nu-l vede, neștiind cum s-o oprească pe Joan și nevrând, în același timp, să renunțe la ea, ca, hm!, element ambiental, factor de succes și așa mai departe, dar având, ca de obicei, oroare de afirmații gălăgioase. Vreau să spun că s-ar putea admite și că Georges aude, din când în când, cele care se vorbesc în jurul lui, mai ales atunci când sunt propuneri sau comentarii deosebit de categorice. Totdeauna Georges stă aplecat către cel care-i vorbește sau măcar arată ca și cum ar sta aplecat, ca să nu piardă nici un cuvânt din cele care se spun, dar participarea sa nu-i decât pentru spus da-da atunci când aude ceva ca o întrebare. Imagine bună, de urmărit cât de adevărată e atunci când vom fi mai la lumină: Georges prefăcându-se că ascultă lângă un perete antifonat care-i tot de el produs. Și iată-l acum încurcat și participativ. Joan îi spune cum este el un om deosebit care are nevoie de o femeie deosebită. Și ea este o femeie

deosebită.

Joan este Femeia Deosebită. I-ar place chiar să spună Omul Special. Apoi își spun din nou unul altuia aceste lucruri într-un mod diferit, dar cred că undeva unul din ei minte; poate Georges a obținut amânarea pe care o voia. Și-apoi, de ce n-ar vorbi aiurea-n drum amândoi. Georges n-are nevoie de scandal, Joan are numai nevoie de cineva care să se țină bine-bine legat de ea, împotrivindu-se astfel perspectivei de a rămâne doar nebuna de care nu se apropie nimeni pentru că nu-i făcută pentru cercetat de aproape, ci să rămână o imagine. Așa cum e o imagine lângă Georges aplecat spre zidul lui antifonat: ea ocolită de propriile ei cuvinte pe care le țese.

Și oricum urmează să trec foarte curând în față.

*

Sunt Riscatul.

Port bastonul, cronometrul și lanterna și nu aud decât bâzâitul contorului. Trebuie să mă strecor prin locurile noi fără să fiu omorât. De altfel, nu știu să fi fost cineva omorât vreodată de altceva decât vreun om surprins întâmplător în timp ce Riscă alegându-și drumurile către Sală. E de controlat repede galeria, cât mai complet. Mai întâi mă uit după urme, pornesc ceasul și marchez începutul. În cele din urmă vom ieși poate într-o sală imensă și necunoscută în care se vor aduna cu toții înainte de a porni către afară. După două ore de locuri noi îi aștept pe ceilalți și reintru în grup. Altcineva devine Riscatul. Acum îmi închipui că:

Joan continuă să meargă lângă Georges, dar este deja foarte obosită și calmă. Nu mai vorbește decât rareori și bănuiesc la ea începutul adunării acelorași idei care par acum epuizate, pentru o nouă foarte lungă conversație asemănătoare. Cuvintele deacum sunt ultimele cartușe din

încărcător după seriile lungi dinainte; sunt niște accidente și anunță indirect că, dacă în scurtă vreme nu ieșim sau nu ne oprim, vom merge mai departe mai puțini. Cred că Joan ar fi în stare să spună că refuză să se miște de aici încolo, fără să-i fie frică să rămână singură, chiar știind că Georges nu este de acord să părăsească grupul-mai mare. Nu, Joan este destul de inconștientă totdeauna ca să nu-i pese de ea însăși. Sau pare destul de inconștientă ca să se întâmple orice cu ea și ea să rămână aceeași. Nu se va uita niciodată speriată în jurul ei pentru că oricum nu se uită în afară decât pentru a aduna cuvinte noi pentru discursul despre sine. De fapt, cred în sinea mea că toți facem exact la fel.

Nimic nu se poate întâmpla. Dacă nu facem în scurtă vreme un popas lung, Joan ar putea să rămână singură în coridorul întunecos și plin de praf și pietre. Totuși ne vom opri. Vom aștepta femeile și pe toți ceilalți care au rămas demult în urmă. Joan va continua să rămână lângă Georges în timp ce el se va învârti, părând deosebit de preocupat, în jurul uriașului care este nevastă-sa plus soacră-sa și toți cei amintiți cu răutate înainte. Și mă voi întâlni pentru prima oară cu Hanna.

Altcineva devine Riscatul.

*

Așa apare Hanna.

Mai târziu ea îmi va vorbi.

Joan continuă să rămână lângă Georges în timp ce el se învârte, preocupat, în jurul celor care-i sunt familia. Nu mai vorbesc deloc și, desigur, ea este foarte beată. Dacă Georges ar vrea, ar putea să mai facă numai câțiva pași și s-o prindă și pe ea în cercul pe care-l tot face. Dar Georges are nevoie de prea mult curaj pentru așa ceva. Și apoi precis nici nu-i trece prin gând că-și înconjoară familia cu un gard de pași. Pentru el este important să lase

impresia că se ocupă de ai lui.

Oricum, Joan n-ar mai putea remarca această demonstrație.

Hanna vine, după cum știam, și mi se așază chiar în față, împiedicându-mă să văd.

Georges va fi Riscatul. Ceilalți au rămas mult în urmă iar noi continuăm să ascultăm ce spune Joan despre Omul Special.

„Ascultă, spune Georges, ai răbdare până termin.”

„Ce să termini?”

Știi deja, Joan va pretinde imediat că poate merge ea însăși alături de Georges, eventual purtând contorul sau lanterna. Toți vor asculta încremeșiți și după ce ea va crede că i-a convins că-i la fel de bună ca oricare jumătate din oricare dintre noi pentru că ea și Georges sunt unitatea în timp ce noi abia putem fi numiți mutanți cuviincioși în contextul eticii; întunericului și încă o mulțime de asemenea lucruri din carej trebuie de fapt să înțelegem că ea oricum nu contează, ca săj zicem așa, un înger poate fi la fel de bine lângă noi sau lângă; Georges și încă și încă, după toate astea vor protesta aproape hotărât. Georges va fi plecat înainte pentru schimb, încântat de această posibilitate de neparticipare, dar asta nu va însemna niciodată nimic, Joan este la fel de singură. Și atunci se vor întoarce și vor spune că s-a stricat contorul, în ciuda tuturor asigurărilor antișoc se va vedea înăuntru tubul spart și becul de avarie semnalizând roșu clipitor. Cred că mi-ar fi plăcut să pot spune că Joan a fost cea care a aruncat cutia contorului, izbind-o de perete, dar toți știu că ea era lângă noi, vorbindu-ne despre singurăitate, unicitate și despre tot ce-i mai venea ei. Nu m-ar crede nimeni chiar dacă Joan va susține că ea a făcut asta așa prin...

Peste câteva clipe se va auzi receptorul scoțând cele trei semnale ale sale: unul lung, apoi unul scurt, apoi

unul lung; o pauză; din nou cele trei semnale. S-a terminat. Atunci se va fi terminat. Conducătorul va scoate harta și va marca punctul de emisie, după multă vreme trecută cu calculele. Georges va primi harta, bastonul, lanterna și cronometrul și va deveni conducător. Vom merge, ne vom odihni, vom merge din nou. Din loc în loc mă voi întâlni cu Hanna care va încerca de fiecare dată, cu corpul ei de fetiță, să mă împiedice să văd.

„Joan este tipa care stă mai tot timpul lângă Georges? Bruneta cu păr lung? Dumnezeu! De aia ai fost și tu îndrăgostit? Nu așa pretinzi? Dumnezeu!”

Asta îmi spune de fiecare dată. Din când în când schimbă locul exclamației. Știu exact ce trebuie să înțeleg: și Hanna crede că ea (sau numai ea) este mai bună decât oricare Joan aflată pe această lume. Același lucru îl aud puțin mai încolo rostit de vocea groasă a soției Conducătorului. Și, de ce nu, același lucru l-aș putea auzi rostit de oricare dintre ele. Pentru asta n-ar trebui decât să mă plimb în toate părțile, așa cum face Kohl nebunul. Hanna își masează gâtul și exclamă: „Dumnezeule!” și spune toate celelalte așa cum s-a obișnuit să le spună. Rutină, zgomot de fond. Eu însumi am tendința de a instala un zid antifonat între noi în timp ce mă prefac a fi foarte-foarte atent.

Din cauza contorului stricat și a receptorului semnalizând linie punct linie vom ieși afară. Cineva a găsit înaintea noastră sala. Desigur, nimeni nu știe cine. Undeva deasupra este totuși cineva care a pornit emițătorul. Ne vom aduna cât mai mulți, va urma sărbătoarea și apoi fiecare va pleca unde vrea. Să spunem, unde vedem cu ochii. Sau înapoi, căutând o nouă sală pentru o nouă sărbătoare, pentru o nouă alegere, împotriva unei noi rătăciri.

Hanna ar putea să-mi spună cum să devin cineva,

cum să fac Regina, dar nu îndrăznește. Hanna se uită în oglinda depliată, ascultă cântecele, semnalele linie punct linie, iarăși cântecele și-și propune să-mi povestească. Hanna povestește conștiincios, dar mult prea încet, prea atentă să nu uite amănuntele, mai ales pe cele neînsemnate. Va spune:

„Despre soția lui Georges știu o mulțime de lucruri spuse de ea însăși pe drum.”

O voi asculta întins în iarba uscată, urmărind norii care se strecoară peste stele. Hanna va vorbi despre dragostea soției lui Georges pentru unul din prizonierii purtați multă vreme prin coridoarele întunecate, despre dispersarea lui Georges (cuțitul lui vânătorească, cu care s-a zgâriat dramatic, pierdut și regăsit!), despre o mare de neînțelegeri și despre hotărârea Reginei. Înainte de a mă ridica îmi voi pregăti figura. Oglinda depliată m-ar arăta zâmbind cu colțurile gurii lăsate în jos, amar și cu privirea mirată sau poate uluită și, la urma urmei, știu că numai eu cred că are vreo importanță felul în care arată fața mea în timp ce mă privesc în oglindă. Fără să mă observe, Hanna va continua să-și maseze obrazii, de lângă buza de sus și nări către lobii urechilor, în timp ce, puținței ascuțită din cauza efortului de a-și menține gura cât mai închisă, vocea ei îmi va spune despre cum soția lui Georges și soacră-sa și ceilalți îl sfătuiseră, în grupul lor. Hanna îmi va spune asta de trei ori, înainte ca eu să mă ridic să mă privesc în oglindă.

La urma urmei, numai eu știu că mă voi privi în oglindă, că zâmbetul meu are vreun înțeles și, de fapt, poate chiar sunt singurul care știe ceva.

Pân' la urmă to' trebuia să pună unu' mâna pe mine, cât aș fi fugit io de bine pen' că erau prea mulți și io prea în mijlocu' lor, că așa voise Joan, noi doi să fim în mijloc,

să ne vadă toț', da' nu se gândise bine peri că în mijloc nu se vedea nimic m afară de ce-i în juru' nost'. I-adevărat c-am încercat să fug cât am putut, mai speriat decât am fost vreodată de când sunt, c-am văz't c-am luat-o razna cu ce i-am făcut lu' Joan, da' nu mă hotărâsem să termin cu ia decât cu o clipă-nainte, că pâri atunci eram bine împreună. Mi-au zis că Joan o face prea de tot și m-am hotărât că nu mai puteam s-o ducem așa. Acum stau ciorchine în juru' meu și-aproape c-ar vrea să stea și peste mine, da' nu-i lasă doctoru' că le tot spune să se dea meii încolo, da' nu ere' că aude vreunul că toț' vorbesc cum s-a putut așa ceva și că doar nu suntem sălbatici sau animale și că io am ceva cu capu', parcă ar fi ceva adevărat în tot ce spun! și pierd timpu' în loc să-ș' vadă de serbare și s-o facă Regină, că pentru asta le-am luat-o înainte! Și dacă vor să mă țină să lase numa' pe câțiva care se simt în stare să mă păzească. Io zic că nu știu nici ei ce să facă și cu cât sunt mai mulți cu atât o să le fie mai greu să se hotărască, iar io am să fug odată și-odată când nu s-or aștepta pent' că n-aș vrea să văd și să aud ce-or să spună până la urmă, asta dac' o să fie vreodaf un pan' la urmă dac' au să tot sporovăiască minunându-se. Doctoru' tot vrea să-i dea mai deoparte ca să răsuflu mai bine, da' nu-mi prea vine când o văd pe Joan lângă mine, culcată pe dreapta ca să nu-i văd fața.

De pe undeva pare că se aude un contor țiuind ca și cel de la poarta adăpostului dimineață încet-încet, da' aici trebuie să fie din cauza gălăgiei nu fiindcă așa i-ar fi venit lui deodată pent' că s-ar fi schimbat vântu' sau pent' altceva, n-am io treabă cu asta, da' țiuie exact cum țiuia dimineață ăllalt acolo. Parcă-mi vine să arunc o privire către adăpost, da' știu că nu văd nimic de lume și, pe deasupra, chiar înspre adăpost e tatăl lui Joan, că nu-mi vine să-l știu deloc-deloc pe-aici pe-aproape, ba, fără glumă, ere' că-mi vine să nu fiu nici eu pe-aici pe-aproape

sau măcar să nu fie nimeni lângă mine. Știu sigur că-i tatăl lui Joan acolo că-i văd bocancii vechi, de soldat, când mă uit cu coada ochiului. Îi avea și azi-dimineață când am fost în galerie și nu i-a schimbat, că doar n-are alții. Cel mai bun ar fi să aflu de ce i-am făcut-o lui Joan tocma' acum, că doar aseară când mama începuse să se laude iar cu ceasul ei mecanic, cel mai bun din adăpost, cel mai îngrijit, când începuseră să-ntrebe ce-i aia meseriaș de îngrijit ceasuri mecanice care arată ora și ziua și dacă-i după-amiază sau dimineață, când mama începuse să vorbească iar despre ceasul ei am plecat de-acolo și-am început să umblu prin galerie doi pași către lumina unde stătea Joan, liniștită și cumsecade, s-o întreb dacă vrea să vină cu mine azi la sărbătoare, iar ea parcă atâta aștepta, să vin eu să o chem, imediat a fost de acord și mi-a și spus sunt de acord, ca o domnișoară la locul ei, numai să vin s-o cer de la tată-său și mi-a arătat peste umăr cum, dincolo de câțiva, bătrânul își curăța bocancii. Am să-i spun chiar mâine de dimineață, am anunțat-o, iar ea s-a uitat la mine și atunci am știut că începuse să-mi placă după cum acum nu.

În colaborare cu Doru Pruteanu

Frumoasa bocitoare

Ei bine, la începutul începutului părea să fi stat faptul că tocmai se certaseră. Era ceva așa de normal, că nici nu-și aducea aminte de unde începuseră. Ținea, desigur, minte alte situații, nu mai departe decât cu o zi înainte se întâmplase exact la fel, atunci fusese vorba despre vârste, Vladimir, care avea 55 de ani și care își amintea că, în copilărie, prinsese și ani fără război, era nemulțumit de ușurința ei; ca de obicei, venise un om să întrebe de „dom' inginer" pentru o nouă măsurătoare. Omul venise după Vladimir iar acesta uitase să-și ia arma, ceea ce o făcea pe ea să se considere vinovată, măcar pentru lipsa sentimentului de siguranță pe care ți-1 oferă pistolul aflat în buzunar sau la centură sau în traistă, dacă eficiența lui ar fi fost oricum neglijabilă în fața a ceea ce se cheamă mijloace moderne de luptă individuală. În fond, socoate Angela, s-ar putea ca numai țărani să fie de vină, ei sunt cei care nu se satură de împărțit pământul în fiecare zi.

Unde? întrebuse Vladimir, incapabil de orice manifestare care ar fi semănat a refuz. În deal, dincolo de plopi. Bine, dincolo de plopi, repetase el - bâlbâială omului obosit - și plecase fără o vorbă în afara promisiunii că nu va sta mult. Mă-ntorc repede, adică: Discutăm totul după chestia asta...

În mai puțin de jumătate de oră erau morți amândoi, inginerul și țăranul. Ea nu avusese răbdare și curaj să stea singură atâta vreme și plecase pe cărare, în urma lor. Satul e așezat pe platou, de cealaltă parte a văii, așa că, pentru a ajunge la plopi, trebuie coborât un deal

repezit, printre tufişuri şi, apoi, urcat altul. Angela simţea intens că mergea, oasele ei şi carnea sufereau, solicitate neaşteptat de mult, se grăbea cât putea, închipuindu-şi că va avea mai multă putere să-lîntrebe chiar atunci nu ştiu ce, decât mai târziu, când el ar fi avut vreme să pregătească un răspuns tocmai la o asemenea întrebare. Pentru a fi complet cinstită cu sine, Angela recunoaşte că, în timp ce sâniile se legănau din cauza paşilor repezi, vorbea singură, desfăşurând, pentru cine ar fi putut s-o audă (şi recunoaşte că ar fi avut cine) o demonstraţie pe care-o caracterizează ca fără cusur. Ceea ce o uluieşte este numai faptul că nu-şi aduce aminte în nici un fel ce anume argumente, ci numai cum: impecabil, o înşiruire perfectă, aşa cum cărarea însăşi se înşiruie perfect printre tufişuri, făcând o curbă largă. Angela se simte dispusă să se lanseze într-o descriere a vremii şi chiar trece la activitatea propriu-zisă, în timp ce comisarul pentru cercetarea agresiunilor împotriva populaţiei civile productive dă aprobator din cap, în sensul că, la urma urmei, orice informaţie este binevenită şi îşi lasă ochii să alunece pe sâniile ei plini.

- Era un timp splendid, spune Angela şi sare la altceva. N-aş fi crezut că se poate întâmpla una ca asta. Închipuiţi-vă pe cineva mergând pe drum, pe cărare, mă rog, şi deodată leşinând în faţa a ceea ce vede. Şi, evident, nu putea vedea decât o nenorocire: bărbatul mort şi ţăranul ale cărui picioare ţepene ieşeau dintr-o tufă apropiată: Am crezut că leşin, apoi chiar am leşinat, dar numai pentru câteva clipe. M-am întors într-o fugă în sat, dar n-am ajuns şi trebuie să recunosc că felcerul a avut dreptate, m-au violat. Am fost violată.

*

Copiii zbieau cât îi ţinea gura. Într-o sâmbătă, pe la cinci după-amiază, numai copiii mai umblă prin praful

drumului, adulții simțind deja duminica și ocupându-se numai cu treburi mărunte: bărbierit, muls vacile (deși e prea devreme, după criteriile din celelalte zile), făcut mâncare multă, scuturat, măturat, șters, ascultat la radio (ce se mai prinde, în ultimul timp emit tot mai puține stații), înjurat prin curte, făcut baie în albie (uneori). Ca totdeauna, faptul că toți copiii zbierau nu părea decât cel mult că începea să se însereze, așa se întâmplă totdeauna, cu cât soarele e mai departe, cu atât copiii țipă mai tare, isterizați de căderea nopții, salvându-se astfel de frica de întuneric. Este drept că pare cam devreme pentru corul ăsta, dar e abia aprilie și ziua e destul de scurtă. Vin roboții! zbierau toți mărunțeii aflați atunci în drum. Vin roboții! Vin roboții! și asta poate însemna și ceva serios, pentru că, deodată, copiii dispar în curți și din curți în grădini și din grădini, însoțiți de astă dată de părinții care trag după ei tot felul de lucruri prețioase sau de animale încăpățănate, îngrozite de panica generală ori având o părere deosebită în legătură cu atitudinea stăpânilor, spre pădurea care este aproape de sat, la vreun kilometru, după ce traversezi câmpul arat care e platoul din vârful dealului. Vin roboții! continuau să urle copiii, în timp ce femeile plângeau disperate, deși nu au încă suficiente motive s-o facă.

După trei zile, comisarul analizează poziția protagoniștilor în acel moment: Angela își adună fusta, încă nevenindu-i să creadă ceea ce i s-a întâmplat și, mai ales, ceea ce se întâmplă cu roboții de pradă; întregul sat fuge către pădure; Kohl, vagabondul epileptic scăpat ca prin minune de armată, tocmeii constată că nu numai el a rămas încremenit de frică: Veronica este, superbă, împietrită lângă gardul grajdului; în curtea fostei școli, doi copii ignoră nenorocirea și continuă să se joace țipând „Vin roboții!” și sărind într-un picior; el însuși, comisarul,

se află cu două sate mai departe, venind în mare grabă să organizeze rezistența împotriva mașinilor de jaf; iar țăranii continuă să alerge peste câmp, spre pădurea care trebuie să fie, în conformitate cu reprezentările tradiționale, salvarea.

Angela descoperise ce se întâmpla în realitate și cobora dealul abrupt, plângând în hohote, disperată. Își amintește că spunea, din când în când, Dragostea mea, în legătură cu Vladimir. Acesta fusese împușcat cu o rafală, o mulțime de răni urâte se vedeau, prin găurile bluzei, în abdomen. Felcerul raportase că în inginer trăsese mai mulți în același timp și că țăranul se trântise la pământ dintr-o obișnuință căpătată odată cu înmulțirea raidurilor aviației teleghidate. Își acoperise capul cu mâinile, închisese ochii și fusese împușcat de la câțiva centimetri distanță. Femeia rămăsese lângă cei doi morți multă vreme, îngenunchată, zguduindu-se toată de plâns. Când își revenise, era deja noapte.

Era o grupă de șapte roboți de pradă, mergând în lanț de-a latul întregii ulițe. Părea evident că vor mai întâi să inspecteze satul și apoi să-și rezolve celelalte afaceri. Rafala pornită din podul școlii a secerat jumătate din ei.

Eficiența retragerii către pădure fusese minimă. Atacul era bine organizat, ceea ce însemna că țăranii fuseseră așteptați chiar la margine și masacrați înainte de a ajunge sub copaci, cu un entuziasm cu totul neașteptat din partea unor simpli roboți de pradă. Comisarul numărase, după registrele stării civile, optsprezece supraviețuitori, între care doisprezece copii, scăpați ca prin urechile acului datorită neatenției părinților lor. La aceștia se cuvenea adăugat un copil din cei doi care se ascuseseră în podul școlii și trăsese cu o mitralieră antiaeriană montată acolo; unul dintre ei fusese ucis în cele din urmă, dar celălalt scăpase.

În această vreme, comisarul mai făcuse vreo zece

kilometri, reducând puțin distanța și constatând că afișajul indicatorului pentru carburant semnaliza roșu cu stăruință. Nu mai putea să ajungă la timp, deși a ajunge la timp înseamnă, în mod obișnuit, altceva, cu totul altceva decât a ajunge pentru a număra morții. Tot în această vreme, Kohl sărea gardul și o lua prin surprindere pe Veronica iar fata, îngrozită de ceea ce oricum ar fi urmat, nu protestase în nici un fel. Nu voia, probabil nici ea, dar mai ales el nu voia să fie văzuți, așa că o trase repede către podul grajdului iar ea îl urmase fără mofturi. O dezbrăcase nemulțumit că nu opunea nici un fel de rezistență și, convingându-se în același timp că ar fi putut face oricând același lucru cu același succes (deși asta era numai și numai o ipoteză), simți un fior de plăcere cutremurându-l atunci când văzu coapsele ei goale, doar coapsele. Veronica stătea nemișcată, pe jumătate acoperită de puloverul gros de lână pe care nu se obosise să i-l mai scoată și Kohl se lipi de ea, apoi o rostogoli ca să ajungă deasupra.

Kohl trecea prin criza de epilepsie pe care nu contase, sub el Veronica asculta exploziile și rafalele de afară, iar Angela plângea în cărare, lângă mortul Vladimir pe care-l numea acum Dragostea mea. Era deja noapte și lacrimile curgeau singure, fără să pară că vor mai putea fi vreodată oprite. Era bocetul de pe urmă și avea în el noaptea de afară, întreagă, și imensa durere din inima femeii, lacrimile și obrajii înghețați, dar și sentimentul că ea însăși se scurge de-a lungul propriilor obraji, iarba proaspăt încolțită și foșnetul crengilor cu frunze abia înverzite, dealul scurmat de bombele nenumăratelor raiduri, sânii cutremurându-se la fiecare suspin, amintirea încețoșată a iubirilor sale și vorba asta Dragostea mea, descoperită tocmai acum...

Kohl își revenise din leșin simțind alături placa

metalică și-și dădu seama că avea lângă el un robot de pradă. Unul care găfăia?! Nu se gândise, și-a scos cuțitul, a pipăit repede placa subțire de lângă el și, la marginea ei, a înfipt vârful în crăpătura de sub degete, acolo, în îmbinare, cu toată puterea. A auzit urletul sau geamătul sau ce va mai fi fost și a simțit deodată sângele care nu era al lui și nici al femeii și a înțeles că cel care horcăia alături nu avusese decât, pe deasupra, o carcasă, că întreg plutonul de roboți de pradă nu fuseseră decât carcase umplute pe dinăuntru cu oameni care înțeleseseră că e mai bine să fii robot, că e mai bine...

Angela îl plângea pe Vladimir cel mort, asta era tot ce se întâmpla în realitate.

În colaborare cu Doru Pruteanu

Poveste de dragoste

- Pune mâna pe el! Nu-l scăpa!
- Afurisitul, aleargă ca un iepure!
- Atenție, o ia la stânga. Tăiați-i calea!

Patrula tropăia tot mai aproape în spatele său. Clar: dacă nu reușea să iasă din raza lor vizuală, avea să fie prins. „Nu! Orice, numai asta nu!” gândi Radu Pițigoi. „Mai bine mort, decât în ghearele lor...” Neatent, se împiedică într-un hidrant, se rostogoli și își juli cumplit coatele și genunchii. Se ridică imediat, continuând să alerge. Picăturile de sudoare lăseau dâre murdare prin praful care îi acoperise fața, ca o mască de circ. Și erau aproape, tot mai aproape, mai că îl ajunseră din urmă!

Încercă să mărească ritmul, dar o înțepătură ca un vârf de cuțit înroșit îi traversă partea dreaptă a abdomenului. FICATUL! „Numai de nu m-ar apuca acum, de nu m-ar apuca... Asta înseamnă să fii burlac, să mănânci numai conserve și chestii sleite”...

Radu întoarse pentru o clipă privirea. Reușise s-o ia binișor înainte. Venise, în sfârșit, momentul să acționeze: metoda pe care avea s-o aplice era infailibilă! Cel puțin, așa susținea cel care-i vânduse pontul. Coti brusc pe prima stradă laterală.

*

La ora paisprezece, două minute, cincizeci de secunde fix, chiștocul țigării pe care și-o trecuseră pe rând unul altuia, cu mâinile tremurânde, deveni atât de mic, încât Theodor Honga, frigându-și buricele îngălbenite ale degetelor, fu nevoit să-l arunce. Priviră hipnotizați la

ultimele firișoare de fum ce se ridicau în aerul încăperii. Gata. Cea din urmă țigară se dusese dracului. Nu mai aveau nici măcar de unde să adune chiștoace, ca să-și facă încă una. Goliseră de mult toate scrumierele din casă... Tăcerea care urmă fu brusc curmată de glasul tremurător al lui Honga:

- Eu ies... Nu mai rezist...

- Ești tâmpit?! sări înspăimântat Victor. Ți dai seama la ce te expui? Ascultă-l pe vechiul tău tovarăș de burlăcie. Mai bine să jucăm încă o partidă de table.

- Mă duc. Eu mă duc după țigări. Suntem la marginea orașului. Pe aici se întâmplă foarte rar să treacă vreo patrule.

- O s-o încurci, ți zic! Încearcă să meditezi puțin, trăiești în secolul două'si unu, ce naiba. Nici măcar bărbații căsătoriți nu ies astăzi pe străzi; pot fi victimele unor confuzii penibile...

- Ah, gândește-te, continuă Theodor Honga fără să-l asculte: un pachet întreg de țigări! și înghiți în sec, plescăind din limbă de plăcere.

Fără să mai aștepte replica lui Victor, se repezi la ușă și ieși în hol. Încet, cu infinite precauții, deschise poarta de la stradă, lungindu-și gâtul și uitându-se în jur. Pustiu, nu mișca nimic. Două sute de metri mai încolo, după colț, se găsea automatul de țigări.

Lipit de ziduri, se strecură ca o umbră, fără să facă nici un zgomot. Ajuns la colț, scoase încet capul, privind. Nimeni la stânga, nimeni la dreapta. Se repezi la automat și introduse fisa, apăsând butonul de comandă. Automatul începu deodată să hârâie, tremurând din toate încheieturile. Apoi zgomotul încetă la fel de brusc, fără vreun rezultat concludent. Theodor Honga strivi între dinți o înjurătură.

Zdrang! făcu automatul, ca răspuns la piciorul pe

care Honga i-1 arse prin surprindere. Dar nu se întâmplă nimic, îi mai dădu unul. Cu sete. Har, hâr, hâr, hâr, se auzi în interiorul automatului și, gemând, acesta scuipă, în sfârșit, pachetul de țigări. Honga îl înșfăcă, îndesându-1 în buzunar. Hâr, hâr, hâr, hâr, continuă aparatul, icnind tabagic și, deodată, o avalanșă de pachete se prăbuși peste Honga.

În momentul acela, cu brațele pline, Theodor Honga auzi distinct zvonul de glasuri. Lipit de perete, privi cu un singur ochi după colț. Patrula!

Veneau chiar spre el. Trecuseră deja de intrarea casei.

Scăpă pachetele din mâini. Nu mai avea, în nici un caz, cum să se întoarcă. Gândi rapid. Dacă o lua înainte, pe strada cu automatul, se depărta de casă... Pe de altă parte, în casă tot nu mai putea ajunge. Înainte și la dreapta, asta era soluția; sărea un gard și ar fi fost în camping. Acolo se putea încuia în una din căsuțe. Sau, oricum, se putea salva.

Alerga deja. Auzi în urmă-i glasurile excitate ale celor din patrulă:

- Uite unul! Uite-1!
- Pregățiți plasele. Gata, îl înșfăcăm.
- Nu sta ca proasta! Dă frânghia încoace, că acuma-i al nostru!

„S-o credeți voi”, chicoti Theodor. „Mai bine vedeți să nu vă împiedicați în fuste”! le aruncă el peste umăr, cotind în viteză pe strada care se deschisese la dreapta.

Două minute mai târziu, sărea gardul. Patrula ajunsese foarte aproape, dar acum îl scăpaseră printre degete. Nu se încumetară să escaladeze obstacolul. Trebuiră să ocolească luând-o pe lângă gard și năvăliră pe poarta campingului.

Theodor Honga se repezi la ușa primei căsuțe. Apăsă clanța. Trase. Mai trase o dată. Degeaba. Împinse. Inutil: ușa fusese încuiată! A doua căsuță, la fel. A treia. Alerga îngrozit. Când, în sfârșit, una din uși cedă, era la capătul puterilor.

Ajuns înăuntru, încuie dintr-o singură mișcare broasca, trăgând pentru orice eventualitate și zăvorașul de deasupra. Se lăsă să alunece pe ușorul ușii. Cu ochii închiși de efort, respira întretăiat, gâfâind.

Zăvorașul?!

Și atunci simți lovindu-i nările mirosul pătrunzător de dezinfectant. Deschise mari ochii, privind înjur. Se baricadase în WC.!...

*

După goana disperată, răcoarea de aici i se părea lui Radu o adevărată binecuvântare. Stătea cufundat până la genunchi în curentul vâscos și picături murdare se scurgeau pe pereți și pe fața lui. Dar tot era mai bine în canal, decât în mâinile lor. Își blestemă încă o dată ogarul, căruia îi venise s-o șteargă din casă într-o zi ca asta.

Dacă ar fi fost vorba de oricine altcineva, un deget n-ar fi mișcat. Dar era vorba de ogarul lui. Singurul lui prieten adevărat. Nu-l putea lăsa așa. Dacă s-ar fi mișcat mai repede și n-ar fi căscat gura, ar fi dat cu siguranță peste el. Nu putea să se fi depărtat prea mult.

Se auzi tropăitul pașilor urmăritoarelor pe capacul de fontă al canalului. Apoi liniștea se așternu din nou, tulburată doar de respirația sa gâfăită. „Scăpase. Le fentase!” Și zgomotul picăturilor de apă. „Oare nu existau cumva și patrule de cățele?” se întrebă Radu. „Sărmanul, poate că, spre deosebire de el, o și încurcase deja și fusese prins și pus pentru totdeauna în zgardă.”

O rază de lumină se strecura prin orificiul capacului, luminându-i fața coșuroasă și umerii anemici.

Vru să-și ferească ochii, dar nu mai fu nevoie, în clipa următoare era întuneric. Cineva se oprise deasupra.

- N-avea unde să dispară, spuse o voce hârâită și aspră.

- Da, da, trebuie să fie pe aici, pe undeva, răspunse o voce tânără, a cărei posesoare bătu nervoasă din picior.

- Bărbații se cred totdeauna grozav de deștepți, draga mea, reveni primul glas. Am trăit ațâți ani cu răposatul, taică-tău, și-i știu de ce-s în stare. Dar au obiceiul să uite câte un mic amănunt care îi trădează. De pildă, să închidă bine capacele, spuse ea și, brusc, odată cu un scârțâit care îi perfora urechile, scormonindu-i șira spinării, în canal năvăli lumina. Deasupra lui Radu, ținând capacul de margine, stăteau aplecate două urmăritoare, care, ridicându-și chipurile, schimbaseră o privire de triumf feminin.

- Ce ți-am spus, rânji cea bătrână. Uite-1, drăguțul de el, îți place?

- Îhî, făcu excitată cealaltă, scuturându-și încântată cânepa care-i ținea loc de păr și urechile-i clăpăuge. E numai bun, se hlizi ea, holbându-și și mai tare ochii exoftalmici. Aspazia, Tanța, Saveta, Pachița, veniți, fetelor! Veniți, l-am găsit! E al nostru!

Lui Radu nu-i rămase decât să urce treptele, încet, spre suprafață. Apa murdară din bazinul de canalizare i se scurgea pe haine. Gata. Țasta era sfârșitul. Așa fusese să fie. La urma urmei, trebuia să existe și un prins.

Ajuns sus, îl înconjură întregul grup. Nu mai conteneau să-l pipăie și să-l întorcă pe toate părțile, spre a aprecia mai bine marfa. Vorbeau toate deodată, râzând și țipând. Erau bine dotate. Aveau plase și cângi, frânghii, capcane de toate tipurile. Pe fața lor se putea citi satisfacția...

Dar bucuria le fu de scurtă durată. La capătul

străzii, apăru un nou grup alcătuit din fete și femei de toate vârstele. Intenția lor era clară. Celelalte se așezaseră deja în poziție de apărare. Noile venite îl revendicau pe Radu Pițigoii înaintea chiar de a-l fi văzut. Era un bărbat, asta conta.

Cele două grupuri se repeziră unul spre altul, urlând ca turbate. Se trăgeau de păr, își sfășiau hainele, se loveau fără milă. Se ducea o bătălie crâncenă, al cărui unic scop era Radu Pițigoii.

În clipa aceea, ieșind cine știe de unde, năvăli în viteză în mijlocul lor un câine. Strecurându-li-se ca un apucat printre picioare, el se repezi spre Radu. Era Iosif! dragul de el, ogarul lui iubit. Venea să-l salveze. Femeile își pierdeau echilibrul, rostogolindu-se una peste alta, dar chiar ajunse jos, continuau să-și care la pumni. În înverșunarea luptei, îl uitaseră pe bărbat cu desăvârșire. Urmând pilda ogarului, acesta nu întârzie să profite de ocazie, depărtându-se lipit de ziduri și dispărând după primul colț.

Se pare că mai există, totuși, și bărbați norocoși.

*

„De-aici nu mă mai scot ele”, gândi Honga. „Sunt ca și scăpat. Aștept să vină noaptea și-atunci or să trebuiască să mă lase în pace. La miezul nopții, am să trec printre ele și-am să le râd în nas”. Și chicoti încântat. Principalul e că avea țigări. Pipăind pachetul prin stofa pantalonului, se simțea cu adevărat în siguranță. Nimic nu părea prea rău cu un pachet nou de țigări în buzunar; unul întreg, plin!

De afară, se auzeau glasurile urmăritoarelor, care se agitau neputincioase.

În ciuda pericolului evident care îl păștea, Theodor Honga nu se putu împotrivi dorinței de a-și aprinde o țigară. Desfăcu cu degete tremurătoare pachetul și scoase

una. Scapără un chibrit Simțea de pe acum în gură savoarea fumului gălbui. Aspiră cu voluptate din țigară, mulțumit. Nu bănuia că fumul ieșit prin crăpături putea fi văzut...

Noaptea nedormită, petrecută în fața tablelor cu Victor, tovarășul lui de burlăcie, începea să-și facă efectul. Era pe jumătate adormit, moțăia cu țigara în colțul gurii, trăgând din când în când din ea. Zarurile (din noaptea trecută) i se rostogoleau prin cap, iar zgomotul lor se amesteca cu glasurile de afară, tot mai estompat. Știa că haita de urmăritoare îl căuta în zadar. Nu avea cum să dea peste el. Și chiar dacă ar fi dat, n-aveau cum să-l scoată de acolo.

Radu tuși sec. Tuse tabagică, veche. Tuși din nou. Fumul devenise înecăcios și umpluse întreaga încăpere. Înțelese destul de repede situația: o țigară n-ar fi putut scoate niciodată atât de mult fum...

Dumnezeule, neglijent ca de obicei, aruncase chibritul aprins peste ceva ușor inflamabil, sau poate jarul de la țigară căzut pe podeaua de lemn fusese cauza incendiului...

Se repezi la ușă, încercând s-o descuie, dar, precipitându-se, nu reuși decât să rupă cheia. Ușa rămăsese blocată fără ca nimic s-o mai poată deschide. Începu să strige îngrozit și, drept răspuns, auzi deîndată izbitori puternice de dincolo. După chiotele pe care le scoteau, era clar că atâta așteptaseră. Era o adevărată bucurie pentru ele să-l ajute să iasă afară.

Flăcările cuprinseră repede întreaga căsuță, dar, cu un ultim efort, reușiră să spargă ușa și să-l scoată la aer. Cu hainele arse și ochii plini de lacrimi, cu chelia lui lucioasă mânjită de funingine, Theodor Honga se prăbuși, pe jumătate leșinat, în brațele patrului. Fu înșfăcat, urcat într-o mașină și transportat ca un colet prețios, în cea mai

mare viteză, spre centrul orașului. Coborâra în trombă. Fu târât pe scările unui imobil necunoscut, îngrămădit într-un lift, tras pe ușa unui apartament. Se grăbeau, timpul era pe sfârșite...

Nu avu nici măcar puterea de a se zvârcoli când îl dezbrăcară. Îl băgară într-o cadă și dădură drumul apei fierbinți peste el, turnând și o cutie întreagă de detergent. Îl frecară pe toate părțile, îl scoaseră, îl șterseră, învelindu-l în prosoape și trăgând de el ca de-o păpușă dezarticulată.

Jumătate de oră mai târziu, pieptănat - în măsura în care cele câteva fire de păr puteau sta pieptănate -, îmbrăcat cu un costum adaptat pe moment, la care câteva femei mai lucrau încă cu foarfecele și acul, parfumat de trăsnea și flancat de patru doamne voluminoase, încruntate și decise, fu dus la Starea Civilă, unde îl aștepta nerăbdătoare mireasa. Mai era foarte puțin până la miezul nopții.

În graba ceremoniei, Theodor nu distinse decât un glas mulțumit de femeie, în spatele său:

- Bine, dragă, c-am reușit s-o mărităm pe Maricica anul ăsta. Nu e ea prea frumoasă și nici prea tânără, dar e fată bună. Știe să facă și mâncare: ceai, ochiuri... Și chiar cartofi prăjiți! Noroc că ne-a venit în cap să dăm foc la baracă, altfel nu-l mai scoteam pe ăsta din bârlog.

După care, dar nu înainte de a semna, cu ultimele-i puteri, coala cu antet care îi fu băgată sub nas, își pierdu cunoștința.

Își reveni abia la ieșire, când întreg alaiul se opri să citească plin de încântare anunțul de pe ușa:

HOTĂRÂRE

Respectând frumoasa tradiție a orașului nostru, tradiție ce datează de la sfârșitul secolului douăzeci, și anul acesta, de Ziua Femeii, Consiliul hotărăște:

Orice persoană de sex feminin ce întrunește condițiile stabilite de Legea Căsătoriei are dreptul, timp de 24 de ore, începând cu ora zero a zilei de 8 martie, să ia de soț, fără consimțământul acestuia, orice bărbat care corespunde sus-numitei legi și care este surprins în afara unui imobil. Bărbatul are obligația de a semna actul de căsătorie.

Succes!

Trăiască unitatea de nezdruccinat a familiei!

Și Theodor Honga putu auzi atunci, răsunând din toate colțurile orașului, cele douăsprezece bătăi prelungi ale orologiilor care anunțau sfârșitul zilei.

În colaborare cu Mugurel Trofin

Gunoierii cosmici

Încă înainte de a intra în volumul 530-DM-43 nava începu să frâneze. Detectoarele sensibile de la bord semnalau într-adevăr prezența unui mare corp în zonă. Trebuia doar găsit.

- Vezi ceva? îl întrebă pilotul unu pe celălalt.
- Nu, încă nu, răspunse acesta urmărind pe ecranul din față imaginile primite din exterior. Apăsă pe una din clape, rotind camera de luat vederi cu câteva zeci de grade spre dreapta, într-un colț al ecranului apăru un fragment din discul intens-albastru al Pământului, decupat clar în întunericul cosmic. Undeva, în spatele lor, se găsea soarele.

- Ei, unde-i? se agită nerăbdător pilotul unu.
- Apare, nici o grijă. Îl găsim noi.
- N-am înțeles niciodată de ce e nevoie să le vedem de aproape. Au aștia de la Bază niște idei... Puteam face totul de la distanță, prin telecomandă. Apeși pe clapă și gata.

Pilotul doi se aplecă spre ecran, privind cu atenție:

- Exagerezi, răspunse el. Lovitura n-ar fi la fel de precisă. Și-apoi e nevoie până și aici de o ordine. Trebuie să știm ce și unde am făcut. Privește, detectorul a reperat deja ținta. O avem în reticul.

Pilotul unu reveni la comenzi și execută cu precizie manevrele de oprire. Reglără imaginea de control, mărirind-o. Pe ecran se vedea clar acum obiectul cosmic. Era o navă de tip mai vechi sau cam așa ceva, nu-și dădeau prea bine seama. Trebuiau să constate și să noteze.

- Ei, i-ai găsit indicativul?

- Ai răbdare, vedem noi deîndată, răspunse calm celălalt. Obiectul se rotea încet în jurul proprie-i axe. Focalizără imaginea, măturându-i suprafața. Era cilindric, subțiat la un capăt și prevăzut cu două mari panouri solare. Putură vedea la capătul subțire și un telescop de tip vechi, pe jumătate distrus.

- Cred că am găsit, mormăi pilotul doi. Uite, este scris destul de clar: SKYLAB. Numele mi se pare cunoscut...

- Mie nu, rânji celălalt. Dar asta nu mă împiedică să-i fac bucata.

- Și totuși sunt sigur că am mai întâlnit numele ăsta. Era un fel de satelit pentru telecomunicații, dacă mai Un bine minte. O să cer informații de la Bază; computerul lor central trebuie să știe.

- Dă-o naibii, pierdem timpul...

- Cer datele, și după aceea executăm operația, zise pilotul doi formând indicativul. Apoi bătu pe claviatură cererea de informații și numele obiectului.

- Parcă n-ai ști câtă treabă avem azi. Terminam și noi mai repede... Mai bine i-am da drumul, mormăi celălalt nemulțumit. Începea să se enerveze.

- Bine, bine, îi dăm, cedă pilotul doi.

- Manual sau automat? întrebă deodată vesel pilotul unu.

- Cum vrei tu.

- Atunci manual, răspunse el, făcând nava să se îndepărteze de obiect.

Aționau cu îndemânare și rapiditate. Era meseria lor. Li cunoșteau perfect secretele, ca și dificultățile. Lucrau de atât timp pe torpiloare.

- Sunt gata: proiectilul chimic e în poziție.

- În regulă, țintă centrală, răspunse pilotul unu. Declanșez. Degetul arătător se lăsă hotărât pe clapetă.

Proiectilul țâșni, strălucind o clipă în soare. îl văzură mai apoi rotindu-se rapid de-a lungul obiectului și pulverizând un gaz sub presiune, care îl acoperi treptat, ca un nor cenușiu. Părea ceva foarte acid, căci zăriră suprafața țintei devenind deodată poroasă și corodându-se apoi tot mai adânc. O clipă avură impresia că văd mișcându-se ceva acolo, înăuntru. Un scurt semnal neașteptat, în stație, și apoi:

- Torpila de dispersie, în lansator, răsună din no-glasul pilotului doi.

- I-am dat drumul, răspunse celălalt, apăsând pe o clapetă alăturată.

Auziră jeturile torpilei și o simțiră desprinzându-se de navă. Două secunde mai târziu, o explozie de un galben orbitor învada ecranul. Fără nici un sunet, însliniștea întunecată și nesfârșită a vidului, fără ca măcar să simtă șocul cumplit, căci „tomberonul lor orbital”, cum îi spuneau ei, se afla acum mult prea departe. O explozie ca un imens și tăcut foc de artificii.

- Cred că știu. Da, da, cred că știu! exclamă pilotul doi. Era o stație de cercetări automată. Una foarte veche; ai văzut, avea numai zgârieturi din cauza prafului cosmic. Devenise aproape o epavă. Cred că a fost una din primele stații orbitale terestre. Dar știam că o aduseseră pe Lună, într-un muzeu...

Priviră ecranul. în locul unde ceva mai înainte se găsea ținta, străluceau acum, ca niște ace foarte subțiri și reci, doar stelele. Torpila nu făcuse decât să împrăștie în spațiu stația dezintegrată în particule infime de gazul primului proiectil.

- Ei și ce-i cu asta? Hai s-o ștergem mai repede. În ce careu mai ziceau ăia de la Bază că trebuie să torpilăm?

- Nu știu, vezi în programare. Nu mai știu.

În meseria lor nu aveau timp de pierdut, gândi el.

Mereu trebuiau să zboare încolo și-ncoace prin spațiu. Numărul epavelor și deșeurilor cosmice devenise înspăimântător de mare în ultima vreme. Și asta stânjenea grozav navigația cosmică din jurul planetei... Singurul mod de a le înlătura era dispersarea lor în particule cât mai mici, care nu reprezentau nici un pericol; știa pe de rost lecția.

Pilotul unu se apropie de consola calculatorului de bord, fredonând un cântecel la modă.

- Uite, ți-a venit informația, îi zise el din colțul cabinei.

- Ce zice?

- „Skylab”, stație orbitală a SUA. Asta ce mai era? O organizație sau o firmă mai mare? Lansată la 14 mai 1973 (calendarul vechi). Ia uite-al dracului, nu credeam că pe vremea aia construiseră deja chestii de-astea! A rămas trei echipaje, fiecare de câte 3 astronauți, între 1973-1974. Folosită pentru cercetări științifice, tehnologice, astronomice și-așa mai departe. Vrei să-ți citesc date tehnice și alte treburi de astea?

- Nu. Altceva mai scrie?

- Mai e o precizare în final, zise celălalt scărpinându-se insistent după ureche: În după-amiaza zilei de 11 iulie 1979, a intrat în atmosfera terestră... Pilotul unu se oprise din citit. Devenise deodată palid.

- Ce e? Ce ai? Ce s-a întâmplat? sări pilotul doi să-l ajute.

- Citește, citește, articula șoptit celălalt...

...Se precizează că „Skylab” s-a dezintegrat complet în timpul căderii prin atmosferă, iar principalele sale fragmente au căzut în Ocean, își încheia computerul Bazei mesajul.

Ultima carte

Pe buza de jos, ca într-o picătură de întuneric, i se rotesc amintirile. A rămas nemișcat. Semn de uitare de sine?

Cu câteva clipe în urmă reconectase, în sfârșit, videofonul și, după ani și ani de însingurare voită, în seara aceasta - seară? - putea relua legătura cu ceilalți, cu cei rămași departe. Tot mai departe. E cald, simte o picătură de sudoare alunecându-i pe frunte, poate s-a defectat iarăși ceva la instalația de aer condiționat ori la bazinele algelor pentru oxigenare... Va trebui să se ridice, să meargă până acolo; iar fiecare pas e un calvar. Amorțeala asta care se insinuează treptat înlăuntru-i, coborând: mai întâi buzele, apoi bărbia, pieptul, brațele și tot mai jos, tot mai jos... I-a rămas neatinsă numai privirea, în care strălucește palid, din nou roșul acela. Întunericul din el însuși se apropie tot mai mult de celălalt, de marele întuneric din jurul său. Cu fiecare clipă. Peste câțiva ani, poate doar câteva zile - nici măcar diagnosticul de bord nu i-o mai poate spune. Roșu e de fapt culoarea becului de apel.

Degetele i-au amorțit între paginile acestei cărți pe care a terminat-o de scris, dar al cărei înțeles, al cărei sens începe să-i scape. Un limbaj care nu mai există de atât timp, care poate nici nu a existat vreodată. Un limbaj secret - cheia acestuia a fost pentru totdeauna pierdută. Cine mai are nevoie de litere, de pagini mirosind a cerneală tipografică, de toate aceste lucruri învechite, inutile? Saltul, explozia, plaga, domnia absolută a imaginii și sunetului în noua epocă, reconfigurativă. Fără litere. Fără nici o literă. Literele... singurul înțeles al semnelor

rotunde; înțelesul lor amorțit seamănă cu cel al obrazului, al sprâncenelor, cu râsul asediat de ger.

Becul de apel clipește iarăși.

Literele cărții sale compunând încet o imagine. O imagine? E cu putință să se fi învățit în cerc? Crezând că scrie, a ajuns înapoi, înapoi la imagine, în punctul din care plecase? Sau totul e doar o iluzie? Măcar dacă s-ar putea ridica din acest blestemat fotoliu în care bătrânețea și boala incurabilă îl ținutiesc. Pe furiș, cineva i-a legat picioarele și mâinile. Vrea să-i acopere și ochii? Întunericul. Se mișcă încet, încet, încet, încet. Becul de apel clipind. Încet, cu degetele amorțite pipăie consola aparatului. Ei da, poate nu l-au uitat. Poate că cineva a crezut totuși în reușita sa. Poate că acum îl caută, vor veni să-i ia de pe această stație orbitală, plutind în derivă prin marele întuneric, loc de exil și spital pentru un singur bolnav (radiațiile nu-l cruțaseră, deși sperase, deși gândise că poate în cazul lui, că poate o excepție...). Toți crezuseră că literele au murit. Cartea sa demonstrează că nu era așa. Cartea aceasta, singura sa șansă de a supraviețui cu adevărat, dincolo de imagini și sunete găunoase. Ultima carte de joc dintr-o partidă pe care toți o considerau dinainte pierdută. Un mort-viu și un limbaj amorțit încercând să treacă dincolo de pragul întunericului. Iată, își dăduseră poate seama, îl căutau. Becul de apel. Roșul său trecuse pe nesimțite în pereții metalici, în podea, înconjurându-l. Chiar întunericul subsolurilor începea să se înroșească... Apoi roșul alunecă iarăși pe claviatura videofonului. E în hublouri. E pe podea, scurgându-se (baltă). E în copertile și paginile cărții pe care a scris-o. E pe mâinile sale.

Aici A1 23. Răspundeți.

-

...

- Aici A123. Răspundeți. Aici A 123...

Muzica. Era iarăși muzica. Ieri seară se visase pe Pământ, dar tot ceea ce știa devenise o planetă necunoscută, cu ființe necunoscute care treceau prin el fără să-I vadă. Pe ecran, doar linii care se intersectează, zigzaguri dezordonate, fără sens.

- Aici Al 23. Știu că mă auziți. Aici Al23, răspundeți!

- ...Coordonatele mele sunt...

Panică. Prin receptor, muzica se furișase în stație. Va deschide hubloul, va privi amurgul roșu și va fi iarăși liniște, va înșela muzica, o va împinge afară. Apoi va transmite coordonatele stației sale orbitale în derivă și ei vor veni. În cabină toate lucrurile plutesc prin ceața roșie care coboară în valuri din ecranul videofonului. A căzut un scaun. S-a împiedicat? Va ajunge la hublou. Încearcă să se cațere pe podeaua care se înclină tot mai mult. Își va lăsa toată greutatea pe pervaz, va simți vântul înserării mângâindu-i tâmpile, întunericul de afară, iama veșnică îl va înțelege, îl va primi în sine, încet.

Muzica dispăruse. Acum ar fi dorit să o audă iarăși, măcar pentru câteva clipe. Era un semn. Un semn? Uită să se ridice. Toate au revenit la locul lor, doar distanța dintre obiecte s-a mărit. Încăperea devine un tunel care se strânge în jurul său. o nimfă, viermele care și-a țesut gogoșa, platoșa de întuneric. E frig? Becul de apel. Pe ecran se vede încețoșat un chip deformat. A, da, sigur, ceilalți. Îl așteptau, îl mai așteptau... îl mai...? E prea mult întuneric aici ca să mai poată trăi ceva, cineva. Poate îi fusese frică să ia contactul. Nu se gândise niciodată că acel Răspundeți ar putea suna în felul acesta. Căutarea se sfârșise. Drumul se sfârșise. Aici. Becul de apel, roșu. Cartea. Întoarce o pagină. Încă una. Liniște. Îl caută pe el, cu adevărat pe el? și dintr-o dată o pală de întuneric îi răsfoiește paginile

până la capăt. Degetele au rămas înțepenite între file.
Buzele bătrânului se mișcă încet: IMPOSIBIL!

În colaborare cu Emilia Done

Monstrul

Monstrul apăruse în mlaștină pe neașteptate, dar asta nu schimbaseră cu nimic viața clocotitoare din ea. Toate mergeau înainte, ca și curh nimic nu s-ar fi întâmplat. Era o vietate foarte ciudată. De fapt, nu semăna cu nici un animal cunoscut, iar la prima vedere ar fi putut fi confundat cu o plantă ciuntită. Era solzos și greoi, avea labe scurte și neîndemânatică, dar, mai presus de orice, era urât, extrem de urât. Inspira teamă, o teamă vâscoasă, necunoscută. Dacă cineva l-ar fi privit mai de aproape, ar fi deslușit în ochii lui o scânteiere înghețată. Un foc mocnit, rece. Aducea cu un saurian, iar privirea sa părea să trădeze o inteligență crudă. Dar nu era saurian, la fel cum nu era nimic altceva cunoscut. Era un mic animal hidos, venit de nicăieri și însuși faptul că monstrul ar fi putut să gândească te făcea să-ți înghețe sângele în vene. Strălucirea rece din ochii săi era însă altceva, mai rece, mai rău...

Monstrul nu putea face mare lucru. Se târa prin nămol și, uneori, lăsa pe suprafața buboasă a apei bule mici de aer. În rest, părea mort. De fapt, n-avea cine hotărî dacă el trăiește sau nu, fiindcă nimeni nu-l văzuse, încă.

După un timp, monstrul ajunsese în centrul bălții, unde, mișcându-și încet labele boante, începu să se îngroape în noroi și, curând, dispăru cu totul. Nu mult după aceea, tot felul de viețuitoare începură să-i cadă pradă. Viețuitoare mai mici sau mai mari, mai iuți sau mai puțin iuți, dar, oricum, toate cu mult mai rapide decât creatura ascunsă în noroi. Și veni o zi în care monstrul nu mai avu ce vâna. Se ridică cu greu, târându-se prin mlaștină și se putu vedea atunci că era mai mare. Nu se

schimbase cu nimic, era doar ceva mai mare: crescuse.

Nu părea neliniștit că nu mai are ce vâna. Cu mișcări încete, dădu ocol mlaștinii, apoi reveni în centrul ei, unde încremeni preț de câteva minute. După care, obosit, căzu înapoi în nămolul ce-l îngropa colcăind.

Și atunci, începură ploile. Niciodată nu plouase atât de mult și niciodată balta nu se umpluse mai mult ca acum de viață. Totul mișuna în jur de viețuitoarele fără număr care apăruseră peste noapte.

Mlaștina deveni tot mai mare. Ținutul stăpânit de apele ei putrede se întindea pe zi ce trecea, iar monstrul din centrul ei crescuse acum atât de mult, încât nici măcar nu mai încerca să se miște. O domina de acolo, fără a distruge viața din jurul lui, consumând-o în mod echilibrat și prosperând odată cu mlaștina, neîncetat, neștiut, inexorabil.

Faptul că mlaștina se întindea mereu alarmă, până la urmă, pe cei câțiva oameni aproape sălbăticiți care trăiau în ținutul singuratic. Apele ei mucedu deveniseră un adevărat labirint, în care nimeni nu mai îndrăznea să se aventureze.

Încercară să oprească înaintarea mlaștinii. Drenară apele. Tăiară canale. Deviară afluenți și construiră baraje, dar totul fu în zadar. Mlaștina creștea mereu, nu mult - doar atât cât să susțină creșterea monstrului -, fără ca nimic să-i poată sta în cale.

Cum luntrile primitive începură, totuși, să cutreiere apele ei în lung și-n lat, cineva descoperi, până la urmă, monstrul, enorm, tronând imobil în noroiul mișunând de vietăți care se îndreptau spre el.

Nici măcar atunci când se adunară mai mulți, oamenii nu reușiră să scape de groaza pe care irnaginea monstrului le-o trezea. De fapt, ei nu au înțeles niciodată că între monstru și dispariția firavelor lor ogoare sub

saliva mlaștinii exista o legătură.

Și atunci, unul din ei, poate cel mai bun, cel mai curajos dintre ei; înșfacă o pușcă și trase. Monstrul muri încă de la primul glonte, dar, în timp ce viața din el se stingea, omul îi întâlni ochii. Imobili. Reci. Sclipind. Și-și pierdu pentru totdeauna liniștea.

Fugi din mlaștină și părăsi locurile în care se născuse, cu toate că ele deveniră, în cele din urmă, un ținut rodnic, în care se trăia ușor. Fugi din calea tuturor celor care îl cunoscuseră cândva, ascunzându-se cât mai departe de ei, pe străzile labirintice și acoperite de putreziciune ale orașului. Și pretutindeni unde fugi, purtă după el groaza, frica fără nume și fără chip pe care i-o trezise sclipirea aceea.

Învăluită în smogul giganticelor metropole imobile ce-i sug viața, planeta se rotea mai încet, tot mai greoi prin spațiul nesfârșit și înghețat, spre sclipirea rece a stelelor.

În colaborare cu Iacob Macarov

Înapoi în legendă

Din jilțul de piele bătută-n aur, o mână uscată, plină de electrozi și sârme contorsionate, atârână ca un steag căzut. Țipătul pielii sfâșiate sub gestul repezit și ordinul icnit:

„Să-i uciideți pe toți! Imperiul Meu va renaște din cenușa trupurilor lor... S-au încăierat pe hoitul împărăției, șacalii. Dar or să crape cu toții, până la unul... Cenușa o să se aleagă de ei!”

În modulul blindat care rătăcește fără țintă prin spațiu, ultimul fragment rămas din colosalul crucișător imperial, Marele Ptar și cartierul său general stau față în față. El, în jilțul imperial; ei, în picioare, în semicerc în față-i. Toți șapte, roboți. În oameni nu s-a încrezut niciodată...

Ptarul se ridică cu greu, sprijinindu-se de marginea mesei de consiliu. Gestul său, atingerea întâmplătoare a unei taste ascunse, declanșează aprinderea ecranului imens care e tăblia și mii de puncte luminoase clipesc pe el, indicând printre volutele galactice poziții și direcții de atac ale unor lupte-fantomă, pe care doar memoria computerului strategic le mai reține, undeva în adâncurile circuitelor lui dereglate ce cariază lemnul mesei. Marele Ptar s-a ridicat în picioare! Gestul care, altădată, ar fi făcut să tremure întreaga Galaxie!

Dar spinarea lui se aplecă încet, cocârjată de bătrânețe. Picioarele îi tremură. Glasul i-a devenit o șoaptă răgușită.

„...Măcar unul din voi de mi-ar demonstra că nu m-a servit în atâtea lupte degeaba... Am omorât împreună,

am învins împreună, ne vom întoarce împreună!” Ptarul se prăbușește înapoi în jilț, sleit de puteri.

„Lăsați-mă singur... Plecați!”

Dar roboții rămân mai departe nemișcați, în semicerc, la celălalt capăt al mesei. Nici unul nu mai funcționează de mult.

Cadavre argintii de metal, înțepenite de suflul exploziilor.

Declicul. Mâna uscată acționând într-un ultim spasm de furie. O perdea de fum alburiu e tot ce a mai rămas din ei, o clipă mai târziu. Ptarul și-a dizolvat consiliul de război, 1-a întors în neant.

„Cu toții o să pieriți! Am să mă întorc, am să mă în...”

Fumul îi intră în nări, în gură, în orbite, umplându-l încet.

Tigrul de aur și întuneric înaintează prin fum cu mișcări feline, ca într-un dans matlasat. Doi ochi sinilii, două cratere pulsatile dezvoltând și hașurând pepite de lavă incandescentă. Blana grea a tigrului plutind în noapte, alunecând pe podea într-o mișcare nesfârșită, nesfârșită...

În colaborare cu Eugen Dudaș

Când zeii plâng...

Se dedică lui Gérard Klein

Când zeii plâng - căci zeii plâng adesea -, lacrimile sapă pe obrajii lor de piatră șanțulețe împleticite. Scrâșnetul ploii le acoperă vorbele; sau poate zeii sunt muți. Pânzele apelor le acoperă ochii; sau poate zeii sunt orbi. Fiecare lacrimă picură, mileniu după mileniu, în strania Butelie a lui Klein , pe pieptul, pe umerii zeilor, aproape de inima lor de nepătruns.

Zeii n-au să-și arate niciodată chipul. Ca să îi poți vedea, ca să le poți vorbi, ca să îi poți atinge ar trebui să fii tu însuți un zeu iar atunci spațiul s-ar întoarce prin tine, străpungându-te și totul ar trebui luat de la capăt. Butelia lui Klein se răsucesce în sine; ploile se strâng în ea, dar se scurg, de fapt, în afară. Un spațiu mărginit spre exterior, însă fără de capăt înăuntrul său, el singur margine fiindu-și.

2.

I se așternuse peste față masca argintie a stelelor. Ochii lui văzuseră murind și născându-se sori, fuseseră martori la creșterea, la apogeul ce părea veșnic și la prăbușirea imperiilor ce nu mai erau demult decât pulberi stelare.

Acum, pentru întâia oară, Veșnicul Pelerin obosise. Drumurile Lui se întâlneau, coborând împreună spre cel din urmă capăt. Doar urmele pașilor rămâneau să mai amintească trecerea sa peste fața tăbăcită a Cosmosului. Fusesse pe rând, veac după veac, același mereu înăuntru și altul mereu în afară: quark sau electron, amoebă sau algă, plantă gravifagă sau amfiban; fusesse și iubise, pe rând, tot

ceea ce mișcă în univers. Dar niciodată în drumurile sale nu-i întâlnește pe zei. În căutarea lor demontase angrenajele cuantice ale substanței. În căutarea lor cercetase imprevizibila mașinărie a neliniștii pe care cei vechi o numiseră timp.

Fără de sfârșit este Cosmosul și fără de sfârșit este jocul mișcării cu formele. Prea bine știu asta și zeii, dar ei mai știu că în juru-le spânzură sau alunecă sau se răsfrâng muchiile ce dau contur obiectelor, aparențele ce se nasc tremurătoare la intersecția mai multor tipuri de mișcare.

Era acum în fața ultimei porți - capătul labirintului. Mai avea de făcut un singur pas. Ultimul.

Fără să privească în urmă, cu ochii apăsați de pleoapele obosite, cu mâinile strânse pe piept, Veșnicul Pelerin trece ultimul prag.

3.

„Nu e nimeni...?”

Formele se răsucesc spre stânga, spre dreapta, sorbindu-i vocea în rețelele tubulare: o pânză de nisip înghițind un val.

„Nu e nimeni...?” își aude el glasul îndepărtându-se de-a lungul suprafețelor curbate spre orizont. „Nimeni? Nimeni?” - gonește în urmă ecoul, înșurubându-se în cochiliile întunecoase, sub bolțile cărora vorbele mor într-o prelungă litanie.

Cu vârful piciorului, el răscolește nisipul, dând la iveală pulberi sticloase, bucăți arse de țiglă, piatră de râu. Iată, aici au fost așezate primele dale. Se mai cunosc încă, prin aer, liniile ce delimitau mutările inițiale ale unui joc perfid, cotropitor, întinzându-și mrejele tot mai departe.

Și deodată globul de foc al zilei se rostogolește în sus, prin rețeaua de spații elicoidale, alunecă tot mai repede spre capetele fileturilor de aramă ce-1 oglindesc

deformat - imaginea sa multiplă lunecă pe boltă ca o șa de cristal răsturnată care se mișcă, la rândul-i, egal și calm, asemeni unui ceasornic, în timp ce cochilia răsucită a unei noi spirale începe să crească: o nouă lumină arcuindu-se printre suprafețe...

Copleșit de lăcomia cinetică a spațiului, Veșnicul Pelerin rătăcește pe treptele de bazalt ale orașului - orașului? - o aglomerare de cristale, un salt mineral spre mișcarea astrilor, o colonie de corali aerieni cu mii de viețuitoare crescute una peste alta în milenii de cățărare neîntreruptă, un conglomerat gigantic de circuite electronice pulsatile.

- E cineva acolo? strigă Veșnicul Pelerin iar formele se răsucesc, se curbează, se topesc spre el, prin el. „...acolo?... acolo?” lunecă ecoul printre construcțiile larvare.

Călătorul se oprește nehotărât; pe nesimțite, trupul său a căpătat o mișcare lentă de rotație. Sau poate totul e doar un efect secundar însoțind surprerea oglinzilor concave care vin acum să-și împletească apele tulburi la picioarele sale. Prin tremurul lor se înalță încet, într-un vârtej de planuri suprapuse, chipul ei.

Femeiadinvis! înțelese uimit călătorul. Femeia care îl așteaptă de la începuturi; fața i se distinge tot mai clar: obrajii cenușii, pe care șerpuiesc crăpături fine; ochii zăvorâți sub pleoape; mâinile încrucișate pe piept, degetele cu unghiile vinete odihnindu-se împreunate, în timp ce restul trupului se pierde printre fețele lucioase ale unor cilindroizi ce se înghit neîncetat unul pe altul.

- I-am găsit? murmură Veșnicul Pelerin. Sunt ei oare?

- N-ai să descoperi nimic, se aude glasul femeii, pentru că nimic nu este ascuns. Toate sunt așa cum au fost date.

- Dar aici e capătul. Iată, fețele zeilor sunt deasupra noastră, spuse el, zărind în pâclă piatra albă a unei cascade.

Femeia șerpui spre el, înveninată:

- Sunt plăsmuirile tale, atât. Imaginile voalate de la capătul peliculei genetice. Cum ai putea să-i vezi pe zei, odată ce tu nu vezi nici măcar ștreangul în care te legeni zâmbitor. Ești spânzurat de cer. N-ai văzut niciodată ceea ce era evident, n-ai înțeles nimic, niciodată.

- Atunci, tu însăși nu ești decât o plăsmuire. O plăsmuire a plăsmuirii rătăcite care sunt eu. Nu căuta să mă înșeli și să te înșeli: cei la care trebuie să ajung sunt zeii. Tu ai înțeles că trebuie să ajung mereu la tine.

- Am fi putut rămâne alături unul de altul, spuse ea. Dar acum e prea târziu. Suntem deja prea bătrâni - aproape amorfi.

Transparența gălbuie a pietrelor virează deodată spre verde, trăgând după ea, în adânc, valurile oceanului curbat. Femeiadinvis tresare, mâinile ei se întind rugătoare. În timp ce alunecă, degetele ei încearcă să se prindă de colțurile sfărâmicioase ale realului, unghiile-i se înfig în veșmintele, în carnea călătorului, spre a nu fi suptă înapoi, în virtual, de cumplita foame entropică a spațiului.

- Rămâi, îl roagă ea. Fără tine, realul e gata s-o pornească în derivă și trupul meu s-ar rostogoli în adânc. Mă iubești, nu mă poți părăsi. Sunt piesa care lipsește jocului tău, dacă jocul are vreun sens.

- Ești piesa care îmi lipsește spre a declanșa reacția în lanț, repetă Veșnicul Pelerin, un lanț în care verigile se nasc una din alta. Ești nemișcarea, rețeaua de echilibru datorită căreia poate exista mișcarea ce sunt eu, prin care cele două jumătăți se războiesc și se iubesc neîncetat.

- Atunci rămâi aici! Și femeia, prin labirintul curbat, își întinde spre el brațele - tentacular.

- Dacă n-ar exista între noi depărtarea, nu ne-am putea contempla, șoptește bărbatul, trăgându-se înapoi. Cosmosul ar fi străin iubirii noastre. Fiecare dintre noi este în visul celuilalt: în felul ăsta nu ne vom disprețui niciodată.

Supusă presiunii pe care irealul o exercită asupra realului, Femeiadinvis se clatină între spații, unghiile ei lăsă pe fața Călătorului urme adânci, care devin apoi riduri. Și deodată ea cade răsucindu-se, zbătându-se, în timp ce pânzele spațiului flutură în juru-i, se pierde în adânc, devine cu repeziciune o pată tot mai mică, un punct.

4.

Treptele de bazalt, clădirile cu acoperișurile supte de gâtlejul imensei pâlnii răsturnate care este în acest loc cerul, trotuarele pustii, toate nu fac decât să fărâmițeze întrebarea sorbită în rețeaua de spații tubulare: „Voi sunteți?”, întrebarea: „Voi sunteți?”

Doar Vânătorul-de-capete pândează acolo nemișcat, pregătit, la întretăierea a două spații. Veșnicul Pelerin nu avea cum să știe asta, pentru că în Butelia lui Klein sunetul, odată cu gândul, se întoarce spre sine, în sine, el singur fiindu-și răspuns.

Se urau. De când se știau, între ei nu exista decât ură: destinul le potrivise sufletele în contratimp. Vânătorului-de-capete îi fusese dată o armă; tot ceea ce avea de făcut era să aștepte apariția celuilalt pe linia de univers a glontelui.

Iar când Soarele găunos, clătinându-se în inima sfâșiată a Big Bang-ului, avea să ajungă sus, cățărându-se încet pe acoperișurile, pe turnurile orașului, o umbră temătoare, strecurată prin subteranele întortocheate ale clădirilor, se va arăta Veșnicului Pelerin - semn că

Vânătorul-de-capete pândează acolo.

Ar fi încercat să-i strige: „De ce nu vrei să dăm ochii? De ce te ascunzi, pândindu-mă nevăzut? Care e sensul acestei vânători? Ție nu-ți trebuie trupul meu, poate doar capul meu, și nici măcar el - doar ceea ce e ascuns înăuntru-i. Dar ceea ce e acolo nu poate exista fără mine, dincolo de moartea mea.

Știu. Fiecare zâmbet al meu e pentru tine un rânjet provocator, fiecare geamăt un strigăt de atac. Totul ajunge strâmb până la tine, răsucit prin meandrele spațiului. Ura ta neîmpăcată e singurul lucru care mă face să te urăsc.

Dar ce mai poate însemna ura, când zeii sunt atât de aproape? Iată jucăriile lor rămase fără stăpân, iată-ne, iată matricele de copt întunericul, scripeții pentru ridicarea pe cer a planetelor, pietrele de șlefuit mișcarea, grinzile de lumină, ramele pentru închegarea aparențelor, lingurile pentru turnat plasma, firele cu plumb, tiparele scorojite ale unor semne de neînțeles, toate lăsate în voia nisipului, fosile măcinate de nemișcare sub cerul mișcător.”

Toate acestea și multe altele încă ar fi vrut să i le spună Veșnicului Pelerin, dar nu era timp, nu fusese niciodată timp nici măcar pentru schițarea unui gest, oricare dintre celelalte acțiuni ar fi ajuns la țintă abia după ce în pieptul călătorului ar fi înflorit o pată de întuneric: glonte. Vânătorul-de-capete era pregătit. El nu făcea decât să țină arma pe axa ce înțepa inima Veșnicului Pelerin. Iar acesta nu apucase nici măcar să presimtă pericolul, deși învinsese atâtea primejdii: cine l-ar fi putut apăra de pericolul care urca din sine, cine l-ar fi putut ocroti?

Vânătorul-de-capete știa să aștepte neobosit, știa să ochească fără greș. Un singur lucru nu putea înțelege: că spațiul înmagazina efectul unui bumerang: axa înfiptă în

inima Veșnicului Pelerin trecea și prin inima sa, ori poate el ridicase arma, dar călătorul îi intuiise gestul cu o clipă mai devreme, ori poate ei doi nu erau decât două părți ale unei aceleiași ființe - părți unite printr-o punte subțire: traiectoria ucigașă a glontelui.

Iar când glontelee avea să țâșnească, el ar fi țâșnit de mult, traiectoria lui fusese înscrisă de la bun început în geometria secretă a spațiului, precum gravitația în curbura planetelor; și atunci cele două ființe aveau să revină la cea dintâi mutare a jocului, luând de la capăt, iarăși și iarăși, circuitul oscilant al devenirii în sine, din sine, contra sinelui ce ne pândește nevăzut.

5.

- Voi sunteți? strigă Veșnicul Pelerin. De ce nu răspundeți? Sunteți semnul care a așezat ordinea în explozia inițială și toate semnele de după aceea și cele nenăscute încă! De ce nu-mi dați un semn?

Sunteți. Știu că existați și că suflul vostru trece prin nisipuri clătînându-le, că el ține în picioare zidurile cetății. Dacă voi n-ați fi, orașul n-ar exista, s-ar transforma într-un vârtej de forme lichefiate, curgând în retortele viziunilor iraționale.

„Sunteți”, repetă ecoul, amestecându-se cu murmurul înăbușit al lumilor paralele și sincrofile. Dar zeii nu răspund și călătorul simte urcând în el o furie fără nume, fără chip, fără margini.

Și deodată își întinde aripile pelerinei, prăbușindu-se în cerul întunecat. Umbrele serii se curbează lent, ocolind albele turnuri pe sub arcadele asimptotice ale primului astru. Umbra Veșnicului Pelerin se profilează peste ecranele curbe ale continuumului. El transcende șovăitor prin oglinda propriului eu pierdut, mort, mineralizat.

Pelerina plutește în urmă pe suprafața oceanului primar, fremătând ca o aripă de mercur.

Ura coboară în Veșnicul Pelerin, crispându-i formele, contractându-i trupul. Fața schimonosită de ură i se micșorează, ochii îi devin două fante înguste, buzele îngânând un blestem, cresc și se întăresc într-un cioc încovoiat. Unghiile i se transformă în gheare.

Din înalt, pasărea de pradă își pândește dușmanul. Vânătorul-de-capete nu bănuiește nimic: cântând senin, el își curăță arma. E într-un moment anterior întâlnirii fatale cu Veșnicul Pelerin, un moment anterior al jocului.

Pasărea cade asupra lui cu un șuier ascuțit, răsucindu-se, lovind, zgâriind, sfâșiind. Vânătorul se prăbușește însângerat, în timp ce pasărea se repede iarăși și iarăși asupra-i, sfârtecând imaginile ce îl compun.

Vânătorul-de-capete nu apucase încă să urască pe nimeni, nu i se dăduse timp pentru asta, dar marea lui vină era că nesocotise Butelia lui Klein, spațiul în care toate se întorc în sine - și viitorul spre trecut -, efectul își devine propria cauză, sentimentele ni se restituie.

Veșnicul Pelerin se lasă în jos, să-și mai privească o dată prada: vânătorului nu i se mai poate distinge expresia, un ochi apos îi stă întors în afară, arcul danturii lucește într-o ultimă zbatere. Membrele însângerate i se împreună, trupul lui aduce tot mai mult cu acela al unui șarpe răsucit. Într-un târziu, Veșnicul Pelerin îi deslușește chipul: propriu-i chip, voalat de masca morții: amândoi sunt unul și unul sunt amândoi.

6.

Ecranele îl sorb pe deasupra golului întunecat. Ca niște pânze de păianjen, proiecțiile multiple ale mișcărilor schițate cândva se scurg în jos, căci memoria Veșnicului Pelerin nu e decât un val venind să se reverse la picioarele

zeilor imobili ce susțin orizontul.

O săgeată sfâșie pânza tremurătoare, vechea urmă uitată pe retina cerească se sparge, lăsând să apară conturul unei căști cu vizorul opac, înaintând încet spre suprafață.

Călătorul întinde prin vis o mână nesigură; astfel arată casca pe care o va purta în fața zeilor? Moment în care casca îi acoperă capul și ochii și buzele strânse.

Spirala zborului plutește frântă în urmă, vântul îi atinge tâmpile, îi răcorește fruntea, apbi ploaia se repede să-l mângâie cu o mie de brațe, întunericul sfârâie sub pânzele ploii, simțuri noi se trezesc și, pe această corabie ce plutește în Transsensorium, târâmul noilor simțuri, Veșnicul Pelerin, legat de catarg, târând după el glasurile sirenelor, se apropie de fețele de piatră ale zeilor, munți colțuroși, încremeniți, tăcuți.

Oprit la poalele acelor culmi Ce sprijină cerul, Veșnicul Pelerin și imaginile lui fac un pas la stânga; toți Veșnicii Pelerini se opresc nehotărâți pe linia aceea de univers, așteptând. Sub picioarele lor, planeta se târâște ca un miriapod; lianele timpului se împletesc prin coridoarele pe care le întinde spațiul, alunecă, fug, se reîntorc spre sine în suflul unor cronoclasme virtuale.

„Sunteți aici?” strigă Veșnicul Pelerin și spațiile multiplică strigătul la infinit iar ecoul bolborosește înecându-se și murind, copleșit de miliardele de glasuri.

Tăcere.

Deodată, zgomotele revin ca o avalanșă din ascunzișurile lor: izbituri, pocnete, fluierături; scrâșnesc în miezul materiei eticele și roțile dințate ale mișcării, curelele sinuoase ale echilibrului. Femeiadinvis îl așteaptă la capătul celălalt al punții.

- Zeii sunt aici, îi spune Veșnicul Pelerin.
- Cât de târziu ai înțeles-o, îi șoptește femeia, în timp

ce imaginea ei se îndepărtează. Mult prea târziu...

- Nu pleca! Îi strigă Veșnicul Pelerin. Suntem în fața zeilor, împreună...

- E atât de târziu, călătorule. Poți să pleci sau poți să rămâi, acum e totuna. Nu înțeleg ce rost a mai avut să mă chemi cu visul tău.

- Dar ești a mea. Eu te-am visat, eu te-am adus aici. Am nevoie de glasul tău, de trupul tău. Mișcarea ce sunt are nevoie de echilibrul din tine.

- Am întâlnit atâția și atâția călători. Am venit chemată de visele lor, am stat lângă ei, lângă unii mai puțin, lângă alții mai mult, dar, până la urmă, cu toții m-au părăsit cu aceeași ușurință cu care mă chemaseră.

Femeiadinvis se clatină între spații.

- Mai rămâi. Măcar o clipă! o roagă Veșnicul Pelerin. Femeiadinvis, nemișcată, tăcută, se topește încet iar ceea ce pelerinul încearcă să strângă în brațe, să rețină într-o ultimă încercare devine încet o umbră, un vârtej subțire, o sclipire tremurătoare, nimic.

Veșnicul Pelerin ar fi trebuit să presimtă asta, să știe: în Butelia lui Klein totul se întoarce în sine, sentimentele ni se întorc așa cum le-am dat și totul apare răsucit, ca-ntr-o oglindă curbă strivită.

Trupul lui se usucă pe plaja pustie, la picioarele falezei, și nu e nici ploaie, nici vânt, nici șoaptă care să-i redea puterea de a face ultimul pas către zei.

7.

- Sunteți voi. Sunteți chiar voi. De ce nu-mi răspundeți? De ce prăvăliți peste mine tăcerea?

Temător, Veșnicul Pelerin își duce mâinile la ochi. Degetele caută să atingă fața, tâmplele, părul, dar străbat spațiul căștii fără a întâlni nimic, întorcându-se neliniștite și căutându-se, mâinile trec una prin alta fără a se atinge.

Fiecare porțiune a trupului său se descoperă deodată prizonieră unui alt spațiu, un gong răsună repetat prin culoarele întunecate în timp ce inima și gândul lui încearcă să mențină totul într-un contur pulsatoriu și incert. Formele răvășite plutesc în jur - matrice golite, lovindu-se cu un zgomot sec de structurile tubulare.

„Zei sunt aici, atinge-i, vorbește-le. Zeii sunt aici”. Gândurile călătorului plutesc libere sub tavanul de plasmă, printre stalactitele de foc ce se preling din cer.

Și, cu o ultimă tresărire, Veșnicul Pelerin își smulge casca, își smulge măștile suprapuse de-a lungul timpului peste obrazul împietrit, împlinind mișcările sacre ale unui ritual fără nume. Măștile cad, plutesc în jur, se desfac, aripi de fluturi, fluturi cap-de-mort izbucnind din crăpăturile spațiului. Veșnicul Pelerin cade, rostogolindu-se în eter; nemaisusținut de nici un gând, realul clivează în fotograme succesive ce încearcă stângaci să imite mișcarea, piere înghițit de irațional, golul se cascadează sub trupul căzând, sub trupul căzut, în timp ce pelerinul se ghemuiește în sine, își îmbrățișează genunchii, tubul elastic ce lega casca de buteliile scafandrului cosmic devine cordon ombilical, timpul se contractă, spațiul se rotunjește într-un pântec, culorile se amestecă, se desprind una din alta fluturând în urmă, trupul Femei din vis se conturează mângâietor, chipul ei sfâșie placenta de aparențe a Cosmosului. Femeia clipește, pleoapele ei se zbat apoi ochii ei se deschid și atunci simte că pântecul ei adăpostește, închis în sine, începutul și sfârșitul și înțelesul a toate și lacrimi ei se rostogolesc pe obraji calzi.

În Butelia lui Klein toate se reîntorc înspre sine, asemeni unui ecou în oglindă: când povestești ceva, trebuie să urmezi drumul povestirii iar ea se va întoarce la tine. Universul însuși nu e decât o povestire fără de capăt, istorisită de pelerini.

Și acum, priviți, încercați să deslușiți formele pe care firele de apă curg tremurător: zeii există. Fețele lor de piatră sunt așezate ca o faleză la marginea neantului. Zeii există, dar ei nu au nume, sunt muți și orbi și totdeauna vă vor fi străini.

Iar dacă nu mă credeți, înseamnă că nemișcarea a început deja, să sape în voi ca un vierme. Împiedicați-o. Plecați și nu vă opriți. Plecați cu gândul la zei și, cândva, după ce timpul se va fi prăbușit la picioarele voastre ca un ogar vlăguit de multă alergătură, după ce o să lăsați pe fața tăbăcită a Cosmosului însemnul cât mai apăsător al unei linii de univers, purtând în suflete chipul zeilor, o să ajungeți în Butelia lui Klein. Acolo își vor afla odihnă fețele voastre de piatră, rânduite pe faleza ale cărei picioare sunt linse de valurile neantului. Butelia lui Klein este ochiul prin care universul respiră și reînvie din sine, prin fiecare din noi.

Plecați. Și tot ceea ce veți da vă va fi dat. Tot ceea ce veți înstrăina vă va fi înstrăinat. Tot ceea ce veți dărui vă va fi dăruit, căci în Butelia lui Klein toate se reîntorc înspre sine, nu numai sentimentele, nu numai drumurile, nu numai poveștile.

Dar dacă veți ajunge acolo, n-o să reușiți să vorbiți nimănui, pentru că zeii sunt muți. N-o să vedeți nimic; ochii vă vor fi acoperiți de pânza apelor sau a cerului sau a plamei: zeii sunt orbi. Îngenuncheați în nisip, cu gândul la plecare, ascunși acolo, în străfundul ființei noastre, zeii plâng ca niște copii.

Căci zeii plâng adesea. Lacrimile sapă pe obrajiilor lor de piatră șanțulețe împleticite. Fiecare lacrimă picură, mileniu după mileniu, în strania Butelie a lui Klein, acolo, pe pieptul, pe umerii zeilor, aproape de inima lor de nepătruns.

În colaborare cu George Ceaușu

Ziua zborului

1.

- Și capătul?
- Nu există capăt. Mlaștina e întotdeauna și pretutindeni. Așa e firesc. Toate planetele vii sunt așa. Stelele însele nu-s decât imense mlaștini de foc. Ține minte! La început a fost mlaștina, din ea și în ea existăm noi, iar la sfârșitul sfârșitului ea va fi. Și după aceea încă...
- Am auzit o poveste care spunea că departe, mai departe decât orice închipuire, există o margine. Acolo, mlaștina, ar curge în cer...
- E o prostie, cea mai mare prostie! E o erezie nebunească! Că cerul curge în mlaștină, asta da. Dar cum să încapă ceva nesfârșit într-un loc atât de mic? Cerul e doar deasupra, o pojghiță subțire. Mlaștina e peste tot: dedesubt ca și deasupra, pretutindeni în jur.

2.

Zilele treceau tot mai repede, unele după altele, unele peste altele, rostogolindu-se pe deasupra mlaștinii. Părea că totul e mereu la fel, că nimic nu se -schimba înăuntru și în afară, dar, pătrunzând miezul cleios al faptelor, înțelegeai că în spatele lor, târându-se greoi și mișcând toate câte sunt, se ascundea timpul.

Erau, pierdute în aburii amintirii, zvâcnind somnoroase, întunericul și căldura moale a începuturilor. Era orbecăirea informă în miezul umed-fierbinte al mlaștinii, eând, împingându-se unul în altul, se căutau cu ventuze avide, curioase, nesigure, mângâietoare, pipăindu-se prin întuneric. Fără nici cea mai mică oboseală, erau mereu ghiftuiți, căci înfulecau neîncetat din stârvurile macerate ce fermentau împrejurul-le și pe care și le

smulgeau, clefăind poficioși?

Erau, după aceea, ascensiunea înceată și șovăitoare prin nămolul colcăitor, zbaterea leneșă a vecinilor de culcuș și mângâierile lor plăcut-vâscoase. O dată cu fiecare nouă vârstă se târau tot mai sus. N-ar fi putut rămâne pe loc: cei de dedesubt îi împingeau orbi și nerăbdători și dușmănoși. Trebuiau să le lase lor locul moale, abia încălzit.

La rându-le, trăgându-și cu greu trupurile grase și tremurătoare, îi împingeau-pe cei de deasupra lor, repezindu-se lacomi să le ia locjil.

Mâncând fără încetare și iarăși mâncând și mâncând, horpăind prin mlaștina călduță cu ventuzele lor flasce, urcau mereu.

Urcau.

3.

Și, deodată, era lumina. Orbiți de flăcările purpurii și oranj și mov ale zilei, râgâiau fericiți, tăvălindu-se pe fața buboasă a mlaștinii. Viermuiau neliniștiți încolo și-ncoace, adulmecând cu nările larg deschise aerul și miile de miroșuri tulburătoare și necunoscute.

În zori, se repezeau, mereu înșelați de strălucirile palide, să înghită curcubeiele șovăitoare ce străpungeau cețurile. În lumina de miere a amiezii, ce le încălzea, gâdilându-i, pântecel revărsate, pluteau toropiți de plăcere și lene. Înserările coborau pe furiș, căutându-i în culcușuri ca să-i înfioare cu crepusculare și neștiute atingeri.

Noaptea, singuri sub stelele îndepărtate și reci, tremurau ascultând zgomotele fără nume și fără chip ce pluteau pe spinarea lucioasă a mlaștinii. Se pipăiau prin vata incertă a ceții, căutându-se, încolăcindu-se strâns, ca să nu se piardă unii de ceilalți: doar împreună se puteau

simți în siguranță în mijlocul umbrelor rătăcitoare.

Atunci începeau poveștile.

4.

Se rotesc, se rotesc, până ce totul începe să se rotească și atunci, tot ceea ce este se face o mlaștină diafană de lumină și dulceată, în cercurile care dănțuie și dănțuie. Au cozi lungi, ce le flutură în vântul curat al zorilor; au pliscuri de jar și au ochi din picături mici-mici de lumină. Și mai au, întinse, fâlfâind melodios, deschise peste marginile cerului, aripi subțiri, prelungi, prea limpezi. Trupurile lor în zbor închid la infinit cercuri, iar cercuri, mereu cercuri.

...Drumul e lung. Pentru cei mai mulți, nesfârșit. Dincolo de ceea ce știm, se întinde mlaștina sfâșietoare a pustului. Și dincolo de pustiu, tot pustiu. Iar și mai încolo, nimic. Doar la capătul drumului, lumea renaște. Până acolo, pândesc din ascunzișuri viclene, fără număr, primejdii cumplite. Dar cine va merge va fi! Pe fața ascunsă a planetei! Acum! Acolo, în mlaștina de lumină, se rotesc neîncetat păsările de lumină, care au fost cândva viermi ca noi. Numai cine trece dincolo va reuși! Va fi! El, numai!

5.

Nu mai aveau liniște. Grohăiau scuturați de poftă și de dorință. Se zvârcoleau înnebuniți de nerăbdare. Tremurau nehotărâți.

Și atunci sosea ziua aceea. O așteptaseră fără încetare, o visaseră mereu, o știu dintotdeauna, dinlăuntrul lor. O simțiseră venind prin aburii fetizi ai mlaștinii, o simțiră căutându-i cu tentacule lunecătoare, strecurându-le în sânge șoapte, îndemnându-i, făcându-i să clocotească, să se smulgă, să se târâie gâfâind, fără odihnă, zi și noapte,

mai departe, mereu mai departe, departe...

Dincolo de apele putrede, fură nămolurile. Dincolo de ele, ierburile arse. Pe urmă, piatra. Și, mai încolo, doar lamele fine și tăioase ale pustiului.

6.

Mulți rămăseseră deja în urmă, încovrigați și țepeni, cu mlaștinile morții în priviri. Vedea bine că erau din ce în ce mai puțini și mai oboșiți. Dar cei puternici aveau să ajungă dincolo! Cei care știau să lupte! Numai ei! Când nu mai avu nici o rezervă, își potoli foamea și setea din cadavrele uscate ii zbârcite, presărate pe cale. Dar nu se opri: nu trebuia să se oprească! Rabdă focul și gheața. Fu lovit și lovi. Fu mușcat și mușcă. Dar supraviețui! Căci ghicea printre oglinzile înșelătoare ale oboselii, simțea parcă tot mai clar, pulsând înlăuntru-i, pasărea de lumină care se năștea.

Printre fantasmelor oribile ale pustiului, înaintau fără răgaz, într-o zi, ridicându-și ochii, zări însă, cu priviri împăienjenite, în trupul devenind tot mai transparent al tovarășului de drum, crisalida luminoasă: cu capul băgat sub aripă, tresărind prin somnu-i încărcat de vise de aur, pasărea din celălalt creștea tot mai limpede. Și atunci știu că trebuie să-l gonească, să-l calce în picioare, să-l sfășie și să-i sugă zeama amară și stearpă. Și știu că el va ajunge. Va fi!

7.

Văzu capătul, dar nu crezu. Le văzu, dar nu îndrăzni să creadă. Erau iarăși doar mirajele pustiului, hărțuindu-l. Scuturat de febra halucinațiilor și așteptării, tremurând de slăbiciune, se târa împins înainte de ultimele-i puteri, scuturat de spasme dezordonate.

Dar, oare, ce fel de miraj? Cum oare să existe un

astfel de miraj? Așa ceva nu s-ar fi putut naște niciodată dintr-un miraj! Înțelegea, printre lacrimi de fericire, înțelegea... Aici era capătul călătoriei. Iată, le găsisse. Erau ele, chiar ele. De o mie și o mie de ori mai dumnezeiești decât cele despre care vorbea povestea. Așa cum nimeni n-ar fi avut puterea și îndrăzneala să le descrie, să le închipuie, să le viseze. Erau chiar păsările. Le vedea plutind, auzea tot mai aproape fâlfâitul aripilor lor. Veneau să-l întâmpine, să-l ajute.

Și atunci simți pielea crăpându-i și zeama mlaștinii izbucnind din el și văzu pământul depărtându-se. Beat de fericire, agonizând, înțelese că își luase zborul. Că zbura!

Epilog

Plecaseră cohorte nesfârșite. Pieiră fără număr din ei. Dar, supunându-se genetic aceleiași legități milenare, ce menținea echilibrul și pacea pe planetă, între două civilizații atât de diferite, ajunseră destui ca să hrănească încă o dată păsările, strigându-și cântecele în nesfârșitul văzduh limpede.

NU CITI

- tele scriitor
- ami scriitor
- scrisător

Nu citi Dictatura semantică: Li se impune cititorilor să gândească și să înțeleagă doar ceea ce spune textul, să nu citească printre rânduri, să nu cumva să înțeleagă altceva pentru că atunci nu mai are efect criminal. Îl obligă pe cititor să facă asta prin

- 1) intermediul retoricii textului și al așezării în pagină (subliminal, textualist, andru-ian)
- 2) prin atenționarea că interpretarea suplimentară = consum de bioenergie (la fel ca Ia saltul brusc de la un text la altul). Subconștientul, prevenit, se teme și nu te lasă să interpretezi...
- 3) ...(terorism semantic)

Despre *semn* = concentrator de biocâmp - câmp fundamental. Când citești, lectura îți ordonează atenția, energiile într-un anumit fel. Dacă treci la o altă lectură, nu te poți adapta imediat.

energie *scoasă* din *semne* declanșată de semne
codul, cifrul lecturii poate slobozi în cititor energii nebănuite;

mesajul artistic, în general

semnul artistic, în general = concentrator, înglobator (de energie)

Nu citi! „Tot nu te-ai liniștit!”

- Îi băgă veioza în ochi - externi folosesc metode...
terestre de interogare-intimidare.

- (1) Tipul care trebuie să moară și cu ultimele puteri scrie o poveste. Astfel poate să transeandă în povestire.
- (2) Când *transcende* cititorul înțelege că a murit.

Nu citi! Să-i dau cititorului dovezi că mafia transcendențială există și-l manipulează fără ca el să-și dea seama - „Ți s-a întâmplat vreodată să ți se pară că ai mai trăit odată o întâmplare - e mâna lor. Șterg prompt, dar mai rămân în memoria noastră urme” etc.

Nu citi Fă-o parabolică, în sensul: societății opresive împotriva scriitorului disident

în „*NU citi*” Fiecare cititor omoară un „posibil” din altă variantă. Autorul nu intră atunci în moarte, ci în hipermoarte!

Nu citi Eroul era în exil - Scriitorul care spunea prea multe... „Nici aici nu te liniștești - o pedeapsă cumplită ți se va da”

Nu citi Guvernul exterr conduce din umbră Terra, de fapt! (gen Principiul dominoului)

Nu citi Fă-o ca o justiție imanentă care nu ascultă decât de dreptatea ei - gen Procesul. Și: serioasă, dureroasă, absurdă și crudă.

textul a fost cenzurat ca să nu scape inf. înainte de vreme

Nu citi Cititorul nu e până la urmă (să-și dea el seama) decât tot o sculă în mâna LOR

Nu citi! Nu: le ghicise planurile

Ci: cârtise împotriva guvernului exterr. El era un ex exilat pe Terra și tot nu se liniștise.

*

Știu că din clipa în care te-ai aplecat asupra acestor pagini, citind primul cuvânt al textului, ai devenit unealta LOR. Te avertizez: singurul lucru care *te-ar* putea salva și *m-ar* mai putea salva este să te oprești aici. Oprește-te chiar în clipa aceasta, nu mai citi! NU MAI CITI! Aruncă departe de tine acest text și nu încerca să te mai apropii vreodată de el. Te implor să renunți la a mai citi aceste rânduri. Încearcă să mă crezi, înainte de a înțelege, pentru

că atunci va fi prea târziu.

Știu că nici rugămințile, nici amenințările mele nu te vor opri. Deși ei abia au fost avertizați, deși ei abia pregătesc plasa de păianjen în care te vor prinde, slujindu-se de viciul care este lectura, tu ești, de fapt, încă de pe acum, prizonierul lor inconștient..

Știu că nu există nici măcar posibilitatea infimă ca tu să înțelegi cu o clipă mai devreme capcana al cărei mecanism l-ai declanșat ireversibil, citind primul cuvânt al primei fraze a scrisorii. Când vei înțelege, va fi deja prea târziu! guvernul a calculat perfect totul. Guvernul nu greșește niciodată.

Dacă o umbră de îndoială s-a strecurat între gândurile tale, caută să înțelegi. Este tot ceea ce pot spune, rostirea cuvintelor-cheie mi-ar fi fatală. ÎNȚELEGI?

Crima mea față de *Ei* constă în aceea că știu prea multe. Că am ghicit (sau aflat, cine știe) prea multe. Mi-au spus-o de îndată ce s-au materializat în cameră lângă masa mea de lucru. N-am avut timp nici măcar să scot din mașina de scris pagina la care lucram. Ultima pagină a romanului pe care îl scrisesem de-a lungul a nenumărate nopți nedormite.

- „Capul de pod” a pus capac la toate! mi-a spus calm cel mai solid dintre ei, care, probabil, era șeful. A smuls din mașină pagina proaspăt dactilografiată și a continuat: Uite care e treaba, am suportat prea mult timp toate măgăriile pe care le scorneai despre noi. De data asta te-ai ars. Consiliul a aflat de noul tău roman și te-a urmărit pas cu pas. Nu putem admite să fie trădate secretele noastre.

- Bine, am spus, dar eu...

- Gura! Până aici, te rog. Știu că poți aduce drept

scuză faptul că nu te-ar fi crezut prea mulți. Scrii într-adevăr îndeajuns de prost: prea puțin convingător și prea încurcat. Dar ar fi fost un semnal de alarmă. Or asta e de ajuns.

- Cum, vreți să spuneți că tot ceea ce am inventat eu, invazia și celelalte au vreo legătură cu... voi? Și, la urma urmei, cine sunteți voi?

- Hai, hai, încetează. O știi prea bine. Ai ghicit din prima clipă.

- Dar nu se poate, ideea romanului meu și a povestirilor care l-au precedat a fost inventată de mine, nu avea nici o legătură cu realitatea.

- Avea chiar mai mult decât îți închipui. Abia acum îmi dau seama că cei care spuneau că ești un biet imbecil nu te-au subapreciat. Și noi care până să aflăm adevărul mobilizaserăm o armată de contraspioni. E timpul să știi: a existat undeva o scurgere de informație din banca de date a Consiliului. Asta a fost de ajuns ca să se găsească imediat un nenorocit ca tine cu ceva proprietăți psi care să le recepteze, închipuindu-și pe deasupra că-s și ideile lui.

M-am pișcat cât am putut de tare de braț. Dar nu visam. Personajele inventate de mine, în romanul meu, stăteau drept în fața mea, cerându-mi cont pentru fapte inventate de mine. Dar abia acum realizam: era adevărat, ideile îmi veniseră în cap deodată, așa, din senin; nu aș fi putut preciza vreodată cum apăruseră ele în capul meu. Pur și simplu îmi veniseră...

Toate acestea se petrecuseră în doar câteva minute, întorseseră deja pe dos întreaga casă și pusese mâna pe fișele mele de lucru. Înșfăcaseră și manuscrisul romanului. M-au tras după ei într-o cabină transparentă, ale cărei muchii le-am deslușit abia atunci în lumina destul de slabă a camerei.

Ultima imagine pe care am văzut-o a fost aceea a unuia dintre invadatori răscolind încă o dată prin cameră, pentru orice eventualitate. S-a întors spre șef să spună că nu mai găsisse nimic, nici nu mai avea ce, și atunci l-am putut vedea: Eram eu!

În clipa următoare, mașina de scris, biroul, camera și de altfel nimic din lumea în care trăisem nu mai exista. Cel puțin pentru mine.

- Nu fi îngrijorat, m-a bătut șeful pe umăr. Ghiță o să-ți rezolve toate afacerile. E un plastoid ceva mai complex și are o minte la fel de goală ca a ta. Asta nu poate decât să-l ajute: îți va ține un timp locul, nici n-o să se observe. Ghiță arată la fel ca tine nu numai pe dinafară, ci și pe dinăuntru: o păpușă mai sofisticată. Apoi, într-o bună zi, un mic accident bine regizat din umbră va pune capăt întregii comedii și toată lumea va fi mulțumită.

M-au judecat pentru spionaj = spionaj psi și, fără prea multe discuții, m-au condamnat la sinucidere. Conform legilor lor, aveam dreptul la recurs. L-am obținut. Asta a fost cea mai mare greșală din viața mea. După aceea de a mă fi apucat de SF, evident. Condamnarea inițială mi s-a comutat în sinucidere-pe-viață, o pedeapsă blândă, având în vedere că moartea era temporară: după două trei ore de moarte bună, funcțiile mele vitale aveau să fie readuse pe linia de plutire, iar eu îmi puteam continua liniștit existența în celula, ce-i drept destul de confortabilă, în care eram închis. Dar de fapt asta înseamnă mult mai mult: că nu mor doar o dată! Sinuciderea e un mod economic de a fi omorât, în acest caz, nemaitrebuind să plătești din punga personală serviciile unui călău profesionist. Sinuciderea-pe-viață perpetuează la infinit pedeapsa. În plus, cum *Ei* nu duc lipsă de idei revoluționare, mai ales în ce privește omorârea, mi-au propus pentru rezolvarea cu succes a

problemei un mijloc cu adevărat rafinat:

voi fi ucis fără menajamente de o sofisticată mașinărie infernală, un robot-killer, comandată și alimentată de impulsuri psi. Înțelegeți?! Acum ați înțeles?

Mi s-a respectat chiar și dreptul ultimei dorințe. Am cerut să mi se dea voie să-i anunț pe ai mei de toate cele întâmplate. Abia în timp ce scriam aveam să-mi dau seama de ce n-au avut nici o obiecție. De altfel sunt sigur că îmi vor cenzura în mod grosolan mesajul.

- Scrie ce vrei, mi-au spus. Uiți că ești autor de SF: n-o să te creadă nimeni.

- Dar, vă rog, vă implor să mă credeți, acesta este adevărul. Cel care vă citește textul sau a cărui fotografie senină însoțește aceste pagini tipărite nu e decât un impostor. Nu e nici măcar unul din invadatori sau vreun biomat construit special, ci doar un plastoid ordinar, prevăzut cu ceva inteligență! În plus, un asasin care mă omoară de câteva ori pe zi cu zâmbetul pe buze.

- Mulțumim pentru text, mi-au spus ei după ce-l terminasem, poți să adaugi acolo și discuția pe care o ducem acum, nu ne deranjează. Cititorii tăi vor asista, în timp ce trec cu ochii peste aceste rânduri, la cea mai perfectă crimă perfectă. Nu poți să le dezvălui dinainte secretul, pentru că atunci mașina-killer va acționa automat, omorându-te. Așa, mai ai totuși o șansă să scapi...

Este prea târziu să vă mai rog, o știu. Este prea târziu să vă mai opriți din citit. Cu fiecare nou cititor, mai mor o dată și încă o dată, și încă...

Da, acesta este adevărul: după ce a alimentat cu energia sa psi mașinăria, citind și ultima frază a acestei povestiri, ecoul psihic stârnit de la început în capul cititorului-asasin este de fapt, comanda psi așteptată de automatul-killer.

Revoltă în labirint

1.

Cădeau din cer avalanșe de crengi, pietre, pământ, frunze moarte și un praf greu, înecăcios traversa din timp în timp valea dintre cele două tabere; o ceață galbenă prin fața obiectivului. Ochiul lunetei încadra un soldat îndesat, în costum de camuflaj. Cel vizat se întoarse și probabil că țipă către cineva aflat în Spate, după grimasa pe care o făcuse. Nu mai avea muniții; smulse și aruncă în spate banda consumată, fumegândă.

Un tir concentrat de grenade lovi pe mal, exact acolo unde lovise și mai înainte. Rată cuibul de mitralieră și dezmembra cadavrele căzute din primul foc.

Acum schimbase banda și nu făcea deloc economie. Trăgea ca un apucat. Scala lunetei fu zguduită haotic de exploziile din preajmă. Regăsi cu greu ținta. Mitraliorul avea o figură palidă, pe care ochii diluați abia i se distingeau. Era într-o stare de agitație continuă, ca un soarece prins în cursă.

Ascunși în penumbra lizierei, trei militari în uniforme antiglonț se pregăteau să traverseze în fugă valea. Așteptau o pauză între rafale sau, mai degrabă, o pauză în conștiința lor. Primul care ieși fu reperat de mitralior și ucis pe loc. împușcat în gât. Cei doi supraviețuitori o luară la goană în zigzag, la interval de câteva secunde, trăgând lateral cu pistoalele automate.

Gata. Îl lăsase destul să-și facă de cap. Lunetistul își schimbă poziția - îl stingherea platoșa antiglonț - și-și propti arma în umăr. Apăsă tasta de țintire. Luneta focaliză. Acționa transfocatorul și reticulul se fixă pe strălucirea unei picături de sudoare ce brobonise pe tâmpla celui vizat.

Apăsă pe trăgaci. Soldatul de la mitralieră zvâcni scurt, ducându-și o mână spre ureche. Gestul i se frânse înainte de capăt. Un inamic mai puțin.

Schimbă direcția vizorului și fixă un alt militar inamic, ce se târa prin tufișuri, pe celălalt versant al văii. Ridica din când în când capul și privea îngrijorat. Degeaba, nu avea cum să vadă că era reperat. Lunetistul îi împărți capul în părți părți egale cu ajutorul scalei și așteptă. Târâșul pe creastă îi luă două-trei minute, timp în care luneta îl urmări cu atenție. Tocmai risca să-l piardă, căci inamicul schimbase direcția, când, alături de el, apărură dintre ierburi încă două capete. Unul purta căști de recepție. Lunetistul renunță; nu i-ar fi putut ucide pe toți. Acolo era un cuib important de șobolani.

- Hei! îl strigă pe el soldatul ce păzea depozitul îngropat.

- Ordonati!

- Mark, fugi la aruncătoarele de grenade și spune-le ălor să bată de la reperul beta zece metri la dreapta!

- Am înțeles, dar...

- Lasă, băiete, am eu grijă de postul tău. Aleargă la A.G! Cel ce fusese numit Mark își privi involuntar ceasul-brățară, era ora cincisprezece, ar fi trebuit să-i, vină schimbul. Luă arma în cumpănire și se repezi spre pădure. Enervant sergentul ăsta, prea se credea un tip deștept. Când îi atrăsese atenția, acum câteva ore, că numele lui nu e Mark, îi răspunsese, zâmbind tăios: „Ce importanță mai are acum...”

Dintr-un salt, se află în tranșeea mascată cu crengi. Cât pe ce să-și rupă piciorul. În clipa următoare fu izbit violent la pământ. O bubuitură îi sfredeli timpanele. Apoi o salvă asurzitoare de explozii dezordonate. Artileriștii inamici descoperiseră, în sfârșit, depozitul de muniții.

2.

„Doamne..., puteam fi sus...” Urechile îi vâjâiau. O şuviță de lichid cald i se prelingea pe gât. Când ridică mâna și se pipăi, își stăpâni cu greu un țipăt. Era sânge. Dar realizează imediat că rana era superficială.

Acoperit de pământ și crengi, mai rămase un timp nemișcat, cu ochii închiși. Apoi se ridică și înainta cât putu de repede prin tranșee, depărtându-se de fostul depozit. Totul în jur era cufundat într-un fum dens.

Un fulger imens despică partea de sus a orizontului său vizual. Reflex, închise ochii și își trase într-o clipă mantaua antiradiantă peste față. Rămase încordat, ghemuit lângă peretele tranșeei, până când mușchii începură să-i tremure. Zgomotul unor descărcări de înaltă tensiune, un sunet ca acela al unei imense pânze sfâșiate pe cer, îl făcură să tresară. Frica îl năpădise prin toți porii. Nu putea înțelege ce se întâmplă.

Întredeschise pleoapele și feri un colț al mantalei. Nu putuse fi emisia luminoasă a unei încălziri nucleare. Pe cer, persista încă acea strălucire nefirească de un albastru intens, ca a unei stele căzătoare. Totul dura incredibil de mult. Steaua se stinse brusc. Să fi fost explozia unui avion în stratosferă?

Își dădu seama că se întuneca. Oare se scursese atât de repede timpul? O picătură rece, apoi stelele îi umeziră fața. Își ridică mâna dreaptă așteptând. În căușul mânușii de protecție se așezară ușor câțiva fulgi. Îi privi uluit, nevenindu-i să-și creadă ochilor. Își întoarse fața în sus. În plină vară, din nori cădea o mare de fulgi pufoși, albi, cât vedeai cu ochii.

„Un nou tip de armă? se întrebă Mark. Bomba hidrică?” O bombă cu hidrogen expediată la douăzeci și cinci de kilometri deasupra solului. Moleculele de hidrogen eliberate reacționau cu ozonul aflat din

abundență la acea înălțime, destabilizat de suflul exploziei, formând molecule de apă. Reacția era endotermă, ceea ce ducea rapid la înghețarea picăturilor. Se forma un nor ce atrăgea rapid vaporii din jur, mărindu-se vertiginos, o reacție de răcire în lanț. O bombă meteorologică ușor de manipulat și care putea pricinui neajunsuri substanțiale inamicului. Doar că nu înțelegea cine o aruncase: nici ai lui, nici ceilalți nu stăpâneau încă asemenea tehnică de luptă.

În scurt timp, totul era deja acoperit de un strat de nea. Realiză că se lăsase frigul. Închise benzile de adeziv ale mantalei și simți că parcă începe să se încălzească. Se întoarse să-și ridice arma și stomacul i se contractă reflex atunci când descoperi, pe marginea șanțului, aproape îngropată în zăpadă, o jumătate din casca sergentului. Mai avea încă pe ea sigla de lunetist. Nu îndrăzni să verifice dacă se mai află ceva înăuntru. Luându-și arma, începu să se strecoare înainte prin meandrele tranșeei.

Se întuneca repede - la orizont, printre copaci, încă se mai putea zări o cortină de flăcări. Asfințitul? se miră Mark și își privi ceasul-brățară de la încheietura mâinii. Stătuse, înțepenise la ora douăsprezece și un sfert, atunci când luase masa.

3.

Liniște profundă, ca la sfârșitul lumii. Doar fâsâitul uniform al fulgilor căzând din cer. „Doamne, unde or fi ceilalți? gândi. Ce s-o fi întâmplat cu ai mei? Unde trebuia să ajung?”

Se strecură cu atenție printre dărâmăturile unui fost parapet și dădu colțul tranșeei. Cam pe aici ar fi trebuit să fie AG-iștii, dar nici urmă de ei. Se retrăsese? Dacă o făcuseră, se întâmplase înainte de a fi început ninsoarea: nu se vedea nici o urmă. Mai străbătu aplecat, câteva zeci

de metri de-a lungul șanțului. Dar nu găsi nici un semn. Era absolut pustiu. Se săltă peste valul de pământ și privi: nimeni. Doar întinderea albă. Se afla iarăși la marginea pădurii. Uniforma-cameleon luase deja culoarea zăpezii.

Deși știa că în acea clipă comitea o încălcare gravă a disciplinei militare, își trase gluga pe cap și o tăie direct peste câmp, spre locul în care bănuia că se afla punctul de comandă. La început șovăitor, în zigzag, aplecat de spate. Apoi, când își dădu seama că nu-l pândea nici un pericol, tot mai decis.

Brusc se opri așteptând. Cu toate simțurile la pândă, luă arma de pe umăr și trase, fără zgomot, piedica. Venind dinspre pădure, se distingeau clar urme proaspete de pași în zăpadă. Erau de bocanci soldățești. îi urmări cu privirea. Pașii se opreau douăzeci de metri mai departe, în ușa unui adăpost camuflat. Un fior straniu, o atingere ca de gheață îi străbătu șira spinării.

Din câteva salturi fu acolo. Izbi cu gheata în ușa dărăpănată care se prăvăli la pământ. Reflex, apăsă pe trăgaci. Dar înăuntru nu se afla nimeni. Rafala nu făcuse decât să ciuruiască peretele afumat.

Totul părea de mult părăsit...

Ieși, dădu colțul adăpostului și se trezi iarăși în tranșeea principală. Dar unde era punctul de comandă? Să se fi orientat greșit? Se făcuse deja prea frig și prea întuneric spre a mai reface drumul. Aerul era atât de senin, încât, o clipă, avu impresia că se zăresc stelele. Dar totul rămăsese la fel de întunecat. Doar o lumină difuză, sumbră, se filtra printre norii denși, ca pe fundul unui ocean.

Înaintând prin tranșee, culese un braț de crengi secerate de schije. Tresări. Undeva, nu departe, răsunase rafala unei arme automate. Săltând precaut peste parapet, se îndreptă din nou către adăpost. Se întunecase de-a

binelea.

În momentul acela, rămase cu gura căscată: să fi avut vedenii? Unde dispăruseră urmele de pe zăpadă?! Reintră în adăpost și fixă cum putu ușa, astfel încât vântul și zăpada să nu mai poată pătrunde în interior.

Nu mult după aceea, focul trosnea vesel în sobă iar el se mai încălzise puțin. Ochii i se închideau de nesomn. Nu mai dormise de aproape patruzeci și opt de ore. „Ce dracu or fi vrut să realizeze ăia, cu zăpada lor blestemată”, se tot întreba el, în timp ce sugea flămând o rație de supraviețuire din tubul de concentrat. Se mulțumi cu gândul că doriseră, în primul rând, o diferențiere termică pentru reperările din satelit. Pe undeva, pe aici, se afla un siloz secret de rachete balistice. Diferența de temperatură, vizibilă foarte clar pe fotografiile în infraroșu, ar fi trădat cu ușurință baza subterană. „Dar de unde avuseseră bomba hidrică? Dracu' să-i ia, cu secretele lor cu tot!...” Pe Mark nu-1 preocupaseră niciodată prea mult războiul sau armele. Ceea ce era dovedit foarte limpede și de gradul său de soldat, cu care terminase stagiul și cu care fusese, de altfel, concentrat.

„Toate lucrurile astea bizare ce se petreceau în jurul lui trebuiau să aibă o legătură, un sens”, medita în timp ce moțăia, toropit de căldura plăcută. „Ca degetele unei mâini care ies dintr-o mlaștină”, mai gândi, înainte de a cădea într-un somn adânc, fără vise. „Mâna cui?”

4.

Se trezi pe jumătate înghețat, acoperit de un strat de promoroacă. Focul se stinsese de mult.

Sări în picioare și începu să-și dezmoștească articulațiile înghețate. Totuși, se simțea mult mai odihnit. Și, oricum, nu i se întâmplase încă nimic grav. Privi prin ușa întredeschisă de vânt.

Afară, ninsoarea încetase. Pe zăpadă, mai erau încă vizibili pașii săi din seara precedentă. Stratul de fulgi se subțiasse și era acoperit cu o pojghiță de gheață. Nu părea să se fi topit. Mai degrabă sublimase!

Își pipăi fața. Era năpădită de peri aspri, de parcă nu s-ar fi ras de-o săptămână. „Ce naiba, doar se bărbierise ieri dimineață...”

Se auzi zvon de glasuri. Clinchete de arme. Veneau dinspre pădure. Inima îi pulsa în gât. Fulgerător, înșfacă automatul și se lipi de peretele încăperii.

Primul dintre inamici avea să fie ciuruit, orice s-ar fi întâmplat. După aceea, vedea el ce mai putea face, înainte ca ceilalți să-l măcelărească.

Pașii se opriseră lângă ușă. Cu maxilarele încleștate, privi umbra victimei, deformată de reliefurile zăpezii. I se păru că trecuse o veșnicie atunci când auzi glasul:

- Haide, Mark. Plecăm! Hei, Mark, mai ești acolo?...

- Da, vin... răspunse cu un glas tremurat. Recunoscuse vocea... sergentului...!

Când ieși afară, celălalt era deja la cotul tranșeei și-i făcea semne să se grăbească. Avea pe cap vechea sa cască acoperită cu plasă, în care înfipsese câteva crenguțe, pentru camuflaj. Pe umăr îi spânzura arma cu lunetă de care era atât de mândru.

Rigid, inexpressiv, Mark îl urmă.

Când ajunse lângă transportorul auto blindat, își salută reflex camarazii. Se ținea cât mai departe de sergent. Murise? Visase? Totul fusese doar un coșmar?

„Plecăm!” se auzi comanda. Stinseră țigările și urcară pe rând, cu rapiditate în TAB-ul ce aducea cu o balenă eșuată pe zăpadă.

În semiobscuritatea dinăuntru, fețele li se distingeau cu greu.

- Unde mergem? i se adresa Mark lui Perth, camaradul de alături.

- Cum unde? se întoarce acesta mirat. Doar știi, ne retragem spre munți.

Mark tuși încurcat.

- Cât e ceasul, mai întrebă, după o scurtă pauză. Al meu cred că a stat...

Perth îi împuia urechile cu tot felul de nimicuri despre aventurile lui din ultima permisie.

5.

- Sper că nici unul dintre voi nu are intenția să moară în următoarele trei ore, li se adresa vesel, din difuzoare, sergentul. Trebuie să-i ținem până ne vin întăririle, apoi luăm pauză...

La auzul glasului, Mark se înfiora neplăcut surprins.

TAB-ul se opri. Răsună comanda „Debarcarea!” și chepengul de deasupra sări în lături, împins de mâini abile, închise ochii ca să nu fie orbit de lumină și, împins de ceilalți, urcă scara, ieșind afară. Dar nu fu întâmpinat de strălucirea soarelui ori a zăpezii, ci de o ceață groasă, opacă, ce restrângea orizontul vizual la doar câțiva metri. Se aflau între munți, într-un loc în care nu ninsese. Pășea pe o iarbă fragedă, de un verde palid, clorotic. Se organiză într-un lanț de apărare, adăpostindu-se pe după stânci.

Nici nu-și dădu seama când ajunsese în față, lângă sergent. Singuri. Doar ei doi, față în față...

- Ce e cu tine? Ești cam palid, rânji acesta. Avea o privire fixă, lucioasă, de parcă tocmai se drogase. O privire de strigoi.

Mark simți că vederea i se împăienjese. Se clătinase solul sau i se părea lui?

- Ai nevoie de o mână de ajutor? întrebă sergentul apropiindu-se.

Mark avu foarte limpede impresia că mai trăise o dată întâmplările acestea. Cândva, poate în vis. Când simți mâna sergentului încheștându-i-se pe braț, surescitarea, ajunsese la paroxism. I se făcu brusc rău și leșină.

Se trezi în TAB, aruncat dintr-un perete în altul. Transportorul gonia hurducându-se și scrâșnind din toate încheieturile.

Reuși cu greu să se echilibreze și să vină până lângă cel ce conducea. Era Perth, mânjit de sânge, apăsând cu furie pe comenzi. Iar în afară de ei doi nu se mai afla nimeni înăuntru.

- Ce s-a întâmplat? îi strigă Mark prin zgomotul asurzitor.

- Am fost luați ca din oală! îi răspunse Perth fără să se întoarcă. Cred că ne așteptau deja. Norocul meu că sergentul tocmai îmi ordonase să te car în transportor. Eram pe scară când s-a declanșat focul. M-au atins superficial câteva gloanțe. Am văzut pe ferestrele laterale cum i-au măcelărit pe toți ai noștri. Bine că știam cum să manevrez TAB-ul. Am șters-o chiar de sub nasul lor!

Prin vizorul central, Mark putu observa că ieșiseră de pe platoul stâncos și, coborând, se apropiau de marginea unei așezări.

Nici unul dintre ei nu știa cu precizie unde se aflau. Rătăciră un timp, manevrând cu dificultate transportorul pe străduțele înguste, printre ruinele pustii, unele încă fumegânde. Artileria lor sau a celorlalți făcuse praf orașelul, ca să fie siguri că nu vor întâmpina rezistență. Dar nu se vedea nici urmă de localnici.

Brusc, Mark realizează că nu-i întâlnește niciodată până atunci. Pentru cine luptau ei de fapt? Pe cine apărau? În

afara militarilor inamici, mai era cineva implicat în războiul nesfârșit pe care îl duceau?

Frânele TAB-ului scrâșniră.

- Ai văzut-o, îi strigă Perth? Sau mi s-a părut?

- Da, parcă era o femeie...

Leșiră din transportor, blocându-i chepengul și porniră în fugă pe urmele localnicei. Se aflau într-o zonă mai puțin afectată de bombardament. Când dădură colțul străzii, apucară să o vadă în depărtare, dispărând în umbra uneia din clădirile baroce, rămasă, ca prin minune, neatinsă de proiectile.

Ordinele în această privință erau foarte stricte. Și trebuiau respectate cu sfințenie: orice persoană civilă apărută în raza de operațiuni militare va fi imediat făcută prizonieră și transportată la comandament.

- Oare aici să fi intrat? întrebă Perth, privind îngrijorat fațada năpădită de ciudate plante agățătoare. Încercară ușa de sticlă termosensibilă, a cărei nuanță oscilă în curcubeu incerte la apropierea lor. Cedă la prima apăsare, deschizându-se cu un clinchet auriu.

Precauți, strângând în mâini armele grele, pășiră pe covorul pufos care îi conducea spre interior. Nici un zgomot, nici o mișcare. Unde să fi dispărut necunoscuta?

Un declic electric îi făcu să-și întoarcă brusc privirile. La capătul încăperii largi, întunecate, în care ajunseseră, deslușiră pâlparea unui ecran de afișaj. Era terminalul unui computer uitat în funcțiune, de cine știe când. În lumina sepulcrală ce se cernea prin vitraliile ferestrelor, putură observa că pe tastatură se așternuse un strat gros de praf. Nu exista nici o unitate auxiliară. Doar cabluri care se pierdeau în podea.

Program secvențial de urmărire: supliment număr de cod 6662 DLM; fără indicativ de înregistrare

0010 Entitate de cod: Mark

- 0020 Algoritm de determinare: incert
- 0030 Grad de info-implicare: zero fluctuant
- 0040 Urmărire: cu începere de la baliza aruncare în aer deposit armament
- 0050 Vector de dezvoltare acțională: indeterminat."
- Ce-o mai fi și asta, întrebă în șoaptă Perth?
Pe ecran, alfanumericele continuau să se succedă în același ritm.
- „0060 Reiterare
- 0011 Entitate de cod: Perth
- 0021 Algoritm de determinare: index însoțire careu 3D MK -zero
- 0031 Grad de info-implicare: rol rutină
- 0041 Urmărire: începând de la baliza variațional existență secundă
- 0051 Vector de dezvoltare acțională: alunecare minus alfa, determinare provizorie în limită baliză platou stâncos".
- Nu înțeleg nimic, îi răspunse Mark. Dar e limpede că are legătură cu noi. Se pare că cineva ne urmărește pas cu pas.
- „0070 Scenariu euristic optim: înlănțuire index de programare conflict la proxima baliză
- 0080 Scop: eliminare indeterminări
- 0090 Tactică: minim aferent prin economie dipolară de mijloace
- 0100 Secvență: antagonism stimulat infopsihic
- 0110 Start operațional: imediat.”

6.

Se întoarseră neliniștiți în transportor. Cu toate eforturile lor de a reactiva computerul, acesta nu mai dăduse nici un alt semn de funcționare. Ecranul mai pâlpâise câteva clipe, apoi se întunecase definitiv.

Răscoliseră în zadar întreaga clădire. Nu dăduseră

peste nici o urmă în camerele pustii, ce păreau nelocuite de multă vreme.

Ceva le scăpa printre degete. Mark avusese la un moment dat impresia că zărise, la capătul unui culoar, o umbră. O formă. Silueta unui bătrân șaman, cu fața acoperită de o mască rituală. Se repeziseră într-acolo, dar totul nu fusese decât o iluzie. Surescitarea le juca feste.

Intrați în TAB, discutați aprins despre ce ar fi putut să însemne informațiile afișate de computerul găsit în clădire. Nimic nu părea să aibă vreun sens. Cine îi urmărea? Cineva (sau ceva?) se folosea de ei ca de niște pionii pe o tablă de joc. Dar ce fel de joc? Despre ce miză putea fi vorba? Și care era rolul lor aici? Singura miză pe care o cunoșteau era supraviețuirea. Asta să fi fost chiar regula jocului?

Pe bordul transportorului clipi intermitent un led de semnalizare. Cineva dorea să-i contacteze. Reglă febril scala aparatului de transmisiuni:

- TAB-ul operațional, răspundeți odată! răsună în căști.

- Suntem TAB-ul. Recepție.

- Dumnezeule, în sfârșit!... Bine că m-ați reperat. De aproape o oră încerc să iau legătura cu voi. M-ați lăsat aici și ați șters-o ca niște nătărăi... Puteați să fi căscat ochii ca lumea înainte de a o face!

Era vocea sergentului. Cei doi se priviră uimiți.

- Ordonăți, bolborosi Perth în microfon.

- Reveniți de urgență la teatrul de operațiuni de pe platou. Inamicul s-a repliat, nu mai e nici un pericol. N-am fost reperat. Mă aflu refugiat între stânci, chiar pe malul unui pârâu, pe versantul sudic. Sunt rănit. Grăbiți-vă, nu mă pot deplasa. Am pus mâna pe o călăuză prețioasă. Poate fi un avantaj serios, acum că suntem izolați. Cunoaște ca-n palmă toate locurile, mi-a mărturisit, este de

pe aici.

Fără să mai piardă vremea, cei doi conduseră transportorul afară din oraș și refăcură în viteză drumul înapoi. Mark era cuprins de o presimțire sumbră, dar nu îndrăznea să-i împărtășească nimic tovarășului său de arme. Poate că era doar o impresie subiectivă, nejustificată. Nici măcar n-ar fi avut cum să-i explice prea clar lui Perth ceea ce gândea.

Ajunseră în scurt timp pe platoul stâncos. Locul era absolut pustiu. Nu erau vizibile nici măcar urmele recente lupte. Mark săltă chepengul și aplică vechiul truc: în vârful baionetei, scoase încet casca afară. Pentru orice eventualitate. Dar nu se întâmplă nimic.

Ceva mai încrezători, coborâră din TAB. Trecură muchia înverzită ce le tăia orizontul. De partea cealaltă, versantul cobora destul de lin, înspre albia bolovănoasă a unui pârâu. Nu fu nevoie decât de câțiva pași dincolo de stânci, prin iarba grasă, de un verde mustos. Simțiră că le vine rău. La picioarele lor se aflau șase schelete prăvălite așa cum le surprinseseră rafalele inamice... Zdrențe putrede le atârnav pe oasele îngălbenite.

- Uite-1 pe șefu! exclamă îngrozit Perth. Era ușor de recunoscut. Mai strângea încă între falangele descărnate pușca sa cu lunetă. Alături, ruginită, se odihnea o cască pe care se puteau desluși cu greu însemnele gradului și armei.

- Poate că totuși ne înșelăm, insistă Mark. Să coborâm până în vale, pe malul pârâului...

- Mai bine s-o ștergem, replică Perth, cutremurându-se de oroare. Tu nu vezi căăștia sunt morți de cel puțin un an? Ce naiba se întâmplă aici?

7.

- Perth, trebuia să-ți spun mai devreme, bâlbâi Mark. Se întâmplă ceva bizar cu sergentul. E de necrezut, dar știu

sigur că era mort încă înainte de a fi plecat în misiunea asta. Am văzut cu ochii mei când a sărit în aer, odată cu depozitul nostru de muniții. Dacă nu mă trimitea el de acolo, acum nu aş mai fi fost cu tine, să stăm de vorbă... Nu ştiu ce se petrece în realitate. Cred că cineva e stăpân absolut pe viața și moartea noastră și face ce vrea cu noi. Ai văzut doar, suntem urmăriți pas cu pas. Mi-e teamă că sergentul a fost omorât pentru că ştia prea multe. Odată înviat, readus în joc, a uitat însă totul. Nu-și mai amintește decât rolul său, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat și jocul abia acum ar începe.

- Nu-și mai aminteă..., îl corectă sumbru Perth. Discutând, coborâseră pe versant, printre tufele înverzite și arbuștii contorsionați de vânturile alpine, tot mai jos. Auzeau acum distinct susurul apei prin grohotiș. Cu cât se apropiau de pârâu, observară că plantele erau tot mai uscate. Pășeau pe un strat de frunze moarte și iarbă gălbuie. Era ca și cum, pe aici, toamna ar fi sosit mai devreme. Din pricina curenților de pe vale, se făcuse deodată și mult mai frig. Zgribuliți, își încheiară adevizele vestoanelor.

- Te-ai gândit vreodată, urmă Mark, ai încercat să-ți pui întrebarea dacă nu cumva noi înșine am fost cândva omorâți? Și poate nu o singură dată! Dacă, de fapt, suntem doar niște ființe-fantome cărora li s-au șters amintirile, niște morți-vii, zombi împinși de la spate de un zeu paranoic?...

- Ce faceți aici?! răsună chiar în spatele lor o voce foarte cunoscută. Simțiră că se albesc la față. Cine v-a dat ordin să coborâți?... Haideți sus, plecăm imediat, făcu sergentul ieșind de după un tufiș, cu o mână pe armă, în timp ce cu cealaltă se încheia la pantaloni.

Îi priviră înspăimântați cum se îndepărtează în susul pantei, fără a putea schița vreo mișcare, paralizați de

surpriză. Strigoiiul revenise!

- Pricepi ceva?... făcu Mark.

Perth fusese cuprins de un tremur nervos. Abia după un timp reuși să descleșteze gura și să articuleze:

Nu.

Apoi se agăță de brațul lui Mark și, trăgându-l la deal, încercă să-l convingă să meargă la TAB, așa cum le ordonase șeful.

- Ești nebun?! îl repezi acesta.

- De ce?

- Cum de ce? Vrei să crăpăm și noi?! Sau ți-e dor de o nouă moarte?... Să mai așteptăm puțin.

Câteva minute mai târziu, auziră hurelul transportorului. Se îndepărta.

- Ce-ai făcut! sări ca ars Perth. Acum am rămas singuri. Și ne-a luat și TAB-ul! Să alergăm după el, repede!

Mark îl opri cu greu, prinzându-l zece metri mai sus, pe versant. Gâfâiau.

- Dacă am pierdut TAB-ul, oricum e prea târziu să mai facem ceva. Dar mă tem că sergentul nu era singur în blindat... Altfel s-ar fi întors să ne caute, nu?... Lucrurile pot fi mult mai complicate. Vino să cercetăm întâi malurile pârâului. De acolo a transmis; acolo trebuie să se afle cheia a ceea ce se întâmplă... Să rămânem împreună; nu trebuie să ne pierdem unul de altul. Nu cred că cel care ne urmărește o să ne poată înhăța pe amândoi deodată.

Coborâră printre tufele îngălbenite și arbuștii piperniciți, refăcând drumul. Se auzea distinct susurul apei prin pietriș.

- Ce faceți aici?! răsună în spatele lor vocea sergentului. Haideti sus, plecăm imediat.

Întoarseră capetele și-l văzură ieșind de după același tufiș, cu o mână pe armă, în timp ce cu cealaltă se

încheia la pantaloni.

Mark înșfacă strâns brațul lui Perth, spre a-l împiedica s-o ia la fugă. Îl priviră cum se îndepărtează în susul pantei, dispărând dincolo de arbuști. Auziră huruitul transportorului care se îndepărta.

Apoi urcară și ei, cu prudență, înaintând atenți la cel mai mic zgomot. Perth își acoperi deodată ochii, întorcând capul:

La picioarele lor, în vegetația înaltă, de un verde mustos, se odihneau șase schelete. Unul dintre ele avea în mână arma cu lunetă. Era cu siguranță sergentul. Puteau să-i vadă, ruginită, și busola-brățară de la încheietură. Nu exista nici o umbră de îndoială. Prin orbitele goale i se strecuraseră fire verzi de iarbă.

Trecură dincolo de muchia pantei. Pe platoul stâncos, transportorul lor era neatins. Cheia misterului nu se afla aici.

- Te-ai gândit? întrebă Mark. în vale, între dispariția șefului și plecarea TAB-ului, se scurgeau vreo două minute.

- Da.

- Dacă în clipa aceea am fi trecut în spatele tufei, îți dai seama ce s-ar fi putut întâmpla?

- Nu.

- Ieșind de acolo după vreun minut și urcând în TAB ne-am fi putut întâlni... pe noi înșine...

8.

Coborâra iarăși spre apă. Ajunși în vale, ca la un semn, se repeziră amândoi spre tufiș. Văzuseră foarte limpede de unde ieșise sergentul. Ocoliră, ca să iasă în spatele lui și să-l ia prin surprindere. Dar cercetară în zadar locul, cotrobăind prin iarba uscată și prin frunzișul

galben. Nu descoperiră nimic neobișnuit. Nimic straniu nu se petrecea acolo. Cel puțin, în acel moment.

Iluminat de o idee, Mark îi făcu un semn lui Perth. Urcară câțiva metri pe pantă, apoi coborâră din nou, refăcând cu exactitate drumul inițial. Doi pași mai încolo, reauziră glasul. Scena se repeta identic.

- Așteaptă, își opri Mark tovarășul.

- Am putea să-l avertizăm, șopti acesta. Dacă l-am opri acum, poate n-ar mai muri nimeni...

- Nu cred că are rost, îi răspunse Mark. Mai bine să nu ne amestecăm. Nu ne-ar asculta ori, în cel mai bun caz, n-ar crede ce-i spunem. Și, chiar dacă, prin absurd, ne-ar crede, până la urmă, dintr-un motiv sau altul, rezultatul ar fi același. Oricum va trebui să ajungă la TAB. Îl cunoști prea bine: nu și-ar abandona echipajul, nici misiunea de luptă.

În plus, cred că e periculos. S-ar putea să dereglăm mecanisme subtile, de neînțeles pentru noi, care să ne afecteze, până la urmă, propria existență. Cred că încep să înțeleg ce se petrece aici... E ca și cum timpul ar merge pe mai multe căi deodată... E ca și cum, prin anumite locuri, foarte precis situate în spațiu, am intra în alte... variante temporale...

Auziră hurea transportorului. Se îndepărta.

- Nu e transportorul nostru, gândi Perth cu voce tare. Sau dacă e al nostru e... altă dată, înainte de atac...

- Ori mult după... Ai început să pricepi. Dar nu avem cum să ne dăm seama de adevăr nici măcar dacă l-am întreba pe sergent. Sunt sigur că nu mai știe nimic. Omorându-l, i-au spălat creierul. Sau, pur și simplu, nu știe nimic, pentru că se află, în timp, într-un moment anterior, în care oricum n-ar putea ști nimic. Încă.

- Mi-e frică, gemu Perth. Vreau să mă întorc în TAB; acolo suntem în siguranță! Nu vreau să mai dau încă o

dată ochii cu strigoiul...

- Atunci, trebuie să ne despărțim, îi răspunse Mark. Undeva pe aici, nu departe, se află un alt coridor temporal, în care sergentul a capturat călăuza. Amintește-ți că ne-a chemat prin radio. Cred că ne aflăm într-un soi de labirint, dar nu e o capcană întinsă în spațiu, ci în timp. Sergentul se afla în spatele unui perete invizibil și noi îl puteam vedea doar când dădeam colțul acestuia. Un zid temporal, de netrecut atât pentru el, cât și pentru noi. S-ar putea ca noi să fim, de fapt, strigoii...

Dar chiar dacă suntem două stafii, trebuie să ne convingem că existăm. Te-ai gândit vreodată cine sau ce suntem noi? Nici eu n-am făcut-o până nu demult, când m-am trezit că nu mai înțelegem nimic din ce se petrecea în jur. Eu cred că suntem în primul rând memoria noastră, amintirea gândurilor și faptelor din trecutul propriu și că restul contează prea puțin fără toate acestea. Dacă vom fi omorâți, nu are nici o importanță că am putea fi readuși la viață. Fără amintirile noastre, nu am însemna, însă, nimic. Să ne promitem că, orice s-ar întâmpla, dacă unul dintre noi își va pierde identitatea, celălalt îl va ajuta să și-o regăsească. Va trebui să ne transmitem memoria ca pe o stafetă într-o cursă.

Își strânsură mâinile și se îmbrățișară, luându-și rămas bun. Perth avea ochii umezi.

9.

În timp ce tovarășul său de arme se îndepărta printre tufișuri, în susul pantei, Mark își urmă drumul, coborând spre pârâu, își dădu seama că acum pășea prin zăpadă. Ninsese abundent și brazii de pe mal se acoperiseră de nea ca în basme. Totul era scaldat într-o lumină orbitoare, reflectată feeric de cristalele de apă. Pârâul era înghețat pe întreaga sa întindere, o panglică

argintie, șerpuind printre arbori.

Înaintând cu toate simțurile la pândă, avea sentimentul că cineva pe care nu-l putea vedea, de undeva de sus ori, poate, din chiar adâncul ființei sale, îl studia atent prin luneta unei arme, așteptând răbdător să țintească și să apese pe trăgaci. Un zeu meschin și răzbunător. Un zeu nebun. I se păru că aude în depărtare o împușcătură. Grăbi pasul.

Nu mult după aceea, descoperi pe mal urme proaspete de pași. Iar, ceva mai încolo, între pereții unor stânci prăvălite, pe sergent și prizonierul său.

Se apropie hotărât. Dar cei doi rămaseră nemișcați, așa cum stăteau întinși cu fața în jos, odihnindu-se. Mark puse mâna pe umărul sergentului, însă acesta nu se clinti. Îl întoarse dintr-o mișcare. Era mort. Un glonte îi traversase țeasta, desfigurându-l. Sub el, pe zăpadă, se lăbărțase o pată informă de un roșu violet.

Se lăsă în genunchi lângă celălalt. Îl întoarse. Casca de pe capul prizonierului se rostogoli ceva mai încolo și, surprins, Mark putu să constate că era vorba de o femeie. Nu era rănită. Poate că doar leșinase. Era foarte frumoasă.

Simți inima tresărindu-i dureros. Părea un chip pe care îl cunoștea dintotdeauna. Un fior interiorii electriza atunci când pleoapele ei clipiră ca aripile grele și catifelate ale unui fluture de noapte.

- Ce s-a întâmplat? întrebă Mark. Cine ești? Te simți mai bine acum...?

Glasul fetei răscoli amintiri imposibile, întâmplări care nu se petrecuseră nicicând și fuseseră dintotdeauna, sentimente de care nu știuse niciodată.

- E mai bine acum, șoptiră buzele ei, petale roșii. Mă numesc Arianda și am făcut tot ce mi-a fost în putință ca să ne reîntâlnim. A trecut mult timp de când te-am zărit în

orașul pustiu... A... Dar tu nu ai cum să știi asta. Suntem legați de către preaputernicul Ledad și nimeni, nimic n-o să ne poată desface pecetea până când nu vei ajunge la capătul drumului tău.

- Aș vrea să fie așa... gândi cu voce tare Mark. Dar cine ne poate spune că nu vom fi omorâți? Uitase, deja, că nu-i era un tovarăș, ci doar o prizonieră.

- Voi fi lângă tine, orice ți s-ar întâmpla. Atât timp cât voi exista, atât timp cât noi înșine vom crede că încă mai existăm, continuă ea. Iar dacă vom merge înainte, vom supraviețui. Vei înțelege cândva că nu are nici o importanță capătul călătoriei. Ceea ce contează e doar drumul... Dar vorbele ei deveniră tot mai difuze.

Mark sesiză cu colțul ochiului o mișcare. Se ridică brusc, strângând pistolul mitralieră în mâini. Dar era prea târziu. N-ar mai fi fost timp să-l armeze.

Cu privirea fixă, cu mâinile tremurând, Perth ațintise înspre el țeava unui revolver.

- Să nu îndrăznești să spui vreun cuvânt! zberă el. Ar fi degeaba! O să crapi la fel ca sergentul; amândoi nu sunteți decât niște strigoii blestemați!

Arianda se ridicase în picioare, cu părul fluturându-i în vânt, încercând să se interpună între cei doi. Dar Perth privea prin ea cu o căutătură dementă, fixându-l răzbunător pe fostul său tovarăș, ca și cum nu ar fi văzut-o pe fată.

„Poate că, pentru el, ea nici nu există”, mai apucă Mark să gândească. Răsună un trosnet și văzu țeava revolverului sclipind. Glonte răsuna din muchia vestei antiglonț, deviat pieziș. Simți arsura în maxilar ca pe un fier înroșit. Perth se întoarse și o luă la goană.

Înainte de a se prăbuși în moarte, Mark mai putu să audă cum, undeva, la capătul lumii, motorul transportorului pornea, apoi blindatul demara zgomotos și

se pierdea în depărtare.

10.

Veacuri? Clipe? Ere? Doar întuneric. Bezna de la sfârșitul lumii. Uitare.

Liniște. Inima de sticlă a unui țipăt înghețat în aer. Din cer, fulgi mari de lumină căzând pe traiectorii spirituale. Nu fulgi de zăpadă, ci penele indigo ușoare ale unei păsări în zbor. Un melc de angoasă într-o cochilie de cristal.

Noaptea se dizolvă într-o mie de picături aurii și flecare picătură conține în sine întreg universul, condensat, perfect vizibil în fiecare amănunt al său. Lumină. Sulițe de lumină măturând spațiul.

Înaintezi în cilindrul elastic. Pașii tăi răsunând moale, vătuit, prin tubul striat care se contractă, absorbindu-te. Golul pulsator din mijlocul unui vârtej fluid. În urma ta rămâne, treptat, trupul tău, lest inutil. Cazi către o pată de lumină azurie, de o strălucire orbitoare. Tot mai aproape, tot mai adânc. Tot mai aproape. Aproape. Impact!

Ai străbătut o membrană de netrecut, limită a durerii. Picături de aur topit. Nodurile luminoase ale unei rețele optoelectronice. Cablajele invizibile, circuitele labirintice, marcajele stranii ale unor componente zidite în straturi suprapuse, până la orizont. Scânteieri care vin. Fluvii de electroni sub un cer dielectric. Ace reci de informație condensată.

Și continuu, benefic, lângă tine acel însoțitor - încă de la intrarea în ecluza de comunicare - un ghid tăcut - o ființă de lumină absorbind întunericul - deschizând calea, conducând, protejând.

„Sunt mort?”

„Dacă ar fi așa, n-ai mai ști cine ești, rosti lângă el

o voce de metal și purpură. Fii tu însuși!”

Mark baleie spotul gândurilor peste grila amintirilor. Fagure unde fiecare căsuță însemna un raft plin. Iar el putea cotrobăi nestingherit prin acele rafturi. Nu uitase nimic. Totul era viu, dureros.

„De ce m-a împușcat? De ce Perth? De ce pe mine?”

„A fost o întâmplare. Un rău inevitabil. Zeul era cu ochii pe tine. Ochiul lui ucide. Erai o piesă incomodă. Traectoria ta nu mai avea nici un grad de determinare... Uită acum. Fii tu însuși! TU însuși! FII!”

Mark deschise ochii. Se ridică anevoie. Sub tălpi simțea ca un aluat dospit, solul găunos elastic, răsunând nefiresc la orice apăsare.

„Visez?” întrebă el din nou.

„Nu. E doar o pauză virtuală. Spațiul dintre două programe alăturate. Dacă vrei, dintre două lumi paralele. Lumi ce nu s-ar putea niciodată intersecta... Nu e nici vis, nici moarte. Nu e nimic din toate acestea, deși are câte ceva din fiecare. Un labirint de ipostaze ce coexistă concomitent ori succesiv. Secvențe dispartate ale unui scenariu în curs de elaborare. Tu însuși nu ești decât o variantă ratată, eliminată pe parcurs...”

Ninsoare. Nu fulgi de zăpadă. Pene indigo zburătăcite. O pasăre zbatându-se pe dalele însângerate ale unui templu de întuneric. Un splendid cocoș de luptă. Cu capul retezat. Țopăind dezordonat. Cu gâtul însângerat, dezgolit de pene, atârând indecent. Ciocul căscat pe piatră într-o ultimă respirație, inutilă. Penele de un verde-roșu-indigo metalic stropite de sânge. O picătură sclipind ca un diamant de foc pe unul din pintenii tăioși. Iar din picătură, oglindindu-se deformată, imaginea șamanului. Shamael. Bolborosind deasupra însemnelor magice azvârlite pe sol. Zaruri ale haosului. Căutând un drum prin

meandrele de simboluri ezoterice. Urmărind mulțumit traiectoria absurdă a păsării jertfite. Balize ale unui spațiu-timp mitic, prin care se bălăbăne rătăcind cocoșul decapitat - inconștient dans macabru.

„Nu înțeleg nimic. De ce trebuie să alerg fără țintă? Ca într-un labirint. Un labirint? - nu pare a fi fost conceput în nici un caz de un om. Mai degrabă o pedeapsă dumnezeiască, o pedeapsă mai cumplită decât moartea.”

„Dar din viața ta ai înțeles ceva?”

„Nu”, recunosc Mark, privind înăuntrul său, în adâncul timpului: un tunel transparent în continuă și leneșă mișcare, al cărui capăt se pierde, micșorându-se, depărtându-se. „Nu știu nici măcar dacă a existat cu adevărat. Poate că acest labirint nu e decât o viață după viață, înnodată, poate că am murit încă de la explozia depozitului de muniții și totul n-a fost decât o amânare, o prelungă buclă de autoînșelare. Un drum cotit, închis. O sublimă și contorsionată minciună agonică: Visul de la capătul vieții. Sau poate că eram mort mai dinainte...”

„Poate”.

„Dar aceasta nu este moartea așa cum ne-o imaginăm noi! Cineva își bate joc de limitele noastre... De ce fac zeii asta? De nevoie? În joacă? Din plictis?”

„Crezi că te-ar ajuta la ceva să cunoști totul? Totul e la fel de greu de cuprins de către înțelegerea ta ca și nimicul. Ești doar un om. Ești. E suficient că știi asta.”

Pâlpâiri. Un ecran tremurător, la trecerea prin el, explodând în cioburi de lumină, ce se recompun în urmă, ca și cum n-ar fi existat nici o fisură. Doar pâlpâirea continuă, ghidându-i calea. Flăcări în noapte. Un foc. Jocul umbrelor și luminii pe masca înspăimântătoare a șamanului; pe burnuzul roșu, la brâul căruia atârna, mumificate, capetele victimelor - amulete de preț.

„Fie numele tău Mark! Fie locul nașterii tale

subrutina troizenică. Poseidare pe suport aithra. Fie aici calea terță de dezvoltare prin algoritm de inițiere.”

Cuvinte de neînțeles. Vorbe fără șir. Descântece incoerente ale unui timp imemorial. O incantație vrăjitoarească în fața focului ritual.

„...Programe la nivel prepsihic. Stimulare paleostrat encefalic. Implant de coerentizare. Infoanagram. Start urmărirea stimulului externi...”

În timp ce rostește farmecul, mâinile lui Shamael, două aripi negre fâlfâind lugubru, descriu prin aer pase magice, bucle hipnotice.

„Ce faci acolo? Ce înseamnă toate acestea?”

„Nimic din ceea ce crezi tu că vezi. Imaginile pe care le percepi sunt doar echivalențe aproximative ale realității. Translatări echivoce ale unor lucruri pe care nu le poți înțelege. Subconștientul tău creează fantasmă cognitive, ce îl ajută să se poată orienta în haosul presemantic de care ești înconjurat. Imagini familiare, deslușiri infantile pentru coduri ascunse. Percepțiile tale sunt, în clipa aceasta, depășite de realitate. Dar nu pot fi anihilate.

Sunt lucrurile după care tânjește adâncul tău...”

„Dar cine sau ce ești tu?”

„Fie una din denumirile mele Shamael. Fie una din denumirile mele Ledad. Umbra informațională a celui care a fost adevăratul constructor. Arhitect și zidar al ambiguității. Și interpretul a ceea ce receptezi. De fapt, însă, nu pe mine trebuie tu să mă auzi. Ci ceea ce vine din interiorul tău, din conștiința ta.”

„Dar e a mea cu adevărat? De unde pot afla care sunt gândurile născute în labirintul circumvoluțiunilor mele și care, cele venite din afară?”

„Mă tem că nu vei putea afla niciodată acest lucru. De altfel, nu există niciun în afară. Totul e în tine! iar în

mijlocul acestui tot te afli tu însuși! prizonier pentru eternitate. Doar cele care nu gândesc, cele ce nu se pot gândi pe sine sunt cu adevărat libere. La modul absolut, atât timp cât ești conștient, nu poți fi și liber. Mulțumește-te deocamdată să crezi că gândurile tale sunt dirijate de voința ta, indiferent de unde ar veni ele... Altfel, vei cădea într-un labirint mult mai subtil, din care nimeni și nimic, nici măcar Ledad, nu te va mai putea scoate.

Nu-i putem controla pe zei, dar, măcar, îi putem ajuta să-și elimine propriile erori...”

„Sunt eu însumi materializarea unei asemenea erori?”

„Într-un fel, da. Ești pe drumul cel bun. Ai început să înțelegi totul încă înainte de a ajunge la mine. Pentru că începusei să-ți pui întrebări.”

„Atunci înseamnă că sunt inutil! Ori poate chiar mai grav decât atât... De ce e nevoie de mine?”

„E nevoie de tine pentru descălcirea acestui ghem de variante. Pentru a ajunge la Minotaur. Și pentru dizolvarea labirintului pe care l-am conceput și care te-a născut.”

„Tu l-ai făcut?”

„Pe acesta, da. Dar nu e decât o oglindire. Pe celălalt, adevăratul labirint, din care tu vii și te vei întoarce, l-am construit noi, cu toții. Lașitatea și tăcerea noastră în fața absurdului. Ne-am silit să îngropăm gena declanșatoare de monștri și am uitat apoi locul în care am ascuns-o... Și ea a răbufnit singură la suprafață”.

„Dar nu mi-ai spus totuși: care e rostul meu aici?”

„Călătoria. Refacerea traseului ce a declanșat procesul în curs de derulare. Numai așa putem găsi capătul. Pas cu pas, repetând greșeala inițială. Acesta este scopul și calvarul tău.”

„Voi merge departe?”

„Vei merge până la capătul lumii și nu vei merge deloc. Vei avea de străbătut o veșnicie și o vei face într-o clipă fără de sfârșit. Nu uita, Zeul stăpânește atât spațiul, cât și timpul. Va căuta să te înșele. Va încerca să-ți deformeze percepțiile, să-ți abată gândurile. Uneori, timpul va trece cu iuțeala fulgerului, alteori va părea că rămâne pe Ioc. Uneori, distanțele se vor lungi la infinit, alteori te vei trezi că faci un pas și te găsești la marginea universului... Totul e aici, dar nu e nicăieri. Ascuns, sugerat, simulat. O prelungire bolnavă a realității. O buclă de cauzalitate închisă în sine, pe cale de a scăpa din strânsoarea legităților și a biciuii realul! Legitățile, tablele sfinte de la rădăcina ființării noastre, după care se conduc chiar și cei care m-au născut pe mine:

«A nu avea voie să provoci răul unui om sau să permiți, prin neintervenție, aducerea de prejudicii unei ființe umane.»

«A asculta numai comenzile date de om, exceptând cazul în care o astfel de comandă ar contrazice legea întâi.»

«A-ți apăra propria existență, atât timp cât această acțiune nu intră în contradicție cu prima sau cea de-a doua lege.»

„Și atunci, cum se explică toți morții din acest război. Cum se explică ura, armele, sângele scurs în zadar? De ce nimeni nu învinge niciodată?”

„Cei omorâți nu sunt decât jertfe aduse Minotaurului. Atunci, în oraș, am ridicat un colț al cortinei care te separa de zei. Ai putut trage cu ochiul la viitor, dar nu aveai cum să înțelegi, era prea devreme... Eu l-am făcut pe Minotaur să se trădeze, dar tu nu erai încă pregătit...”

„Pot lupta împotriva acestui monstru? Cum arată, în ce constă forța sa?”

„Nu, nu-l poți înfrunța direct. Pentru simțurile tale

el nu e decât un vârtej inconștient de fapte și determinări, de întâmplări fără nici un sens. E capătul drumului și calea până acolo. Atunci când vei ajunge la el, vei fi înțeles totul. Va fi în puterea ta. Și vei ști ce trebuie să faci! Cuvintele mele nu pot merge mai departe. Dacă ți-ai spune sau sugera ce trebuie să săvârșești, m-aș autoanihila...”

„Dar de ce eu? De ce tocmai eu, o piesă-neînsemnată?”

„Un soldat urăște mai mult războiul decât un general. Aici se află puterea ta. Și, încă, în iubirea care s-a deșteptat în tine. Ți amintește de străina misterioasă din oraș. Amintește-ți de călăuza făcută prizonieră. Fie numele ei Ambiguïté. Ori, încă, Arianda.”

Un fior fără nume străbătu gândurile lui Mark. Ambiguïté, Arianda, chemare ce redeștepta în el o rană mai adâncă decât moartea. Un cuțit de extaz înfipt în inima de catifea a durerii. Voluptate arzătoare și suspin întunecat.

Shamaël stă învelit în mantia roșie, ca un liliac între aripile sale membranoase. O picătură însângerată în depărtare, pe linia orizontului. Din vârful stâlpului totemic, face semne de bun rămas. Fusese o impresie sau întrezărise un zâmbet pe fața ridată ca scoarța unui copac străvechi?...

„Să nu te miri, când te vei trezi”, îi mai auzi Mark glasul plutind în urma sa, tot mai afund, tot mai încet. „Nu contează de ce parte ești. Miza rămâne aceeași. Și, nu uita, orice s-ar întâmpla, chiar atunci când vei crede că ai rămas singur, chiar atunci când vei crede că nu mai există cale de ieșire, noi îți suntem alături.”

Ecoul unui glas, o șoaptă, un gând rătăcit: „Dar depinde de tine însuși să vrei să mergi până la capăt...”

Liniște. Aducere aminte. Bezna de la începutul lumii. Doar întuneric. Ere? Clipe? Veacuri?

11.

Deschise ochii. Era întins pe spate. Deasupra sa, tavanul impermeabilizat al unui cort. Un spital de campanie - lumina de afară făcea vizibilă sigla bine cunoscută, prin transparența mată a plasticului. Auzi clipocitul apei strecurându-se printre stânci. Un punct sanitar pe malul pârâului.

Murise? Se trezise acum la o altă existență? Dar, dacă era așa, ar fi trebuit să nu-și mai amintească nimic din ceea ce fusese înainte. Totul era viu în amintire. Ca și cum se petrecuse chiar atunci. Ca și cum scurgerea timpului ar fi fost oprită în loc... învinsese într-un joc? Mai degrabă trișase... Sau altcineva trișa pentru el: Shamaël.

Trecuse un prag? Nu uitase nici măcar ceea ce se întâmplase în visul său. Sau în moartea sa. Putea rememora fiecare amănunt al straniei întâlniri de dincolo de realitate. Iată, rămăsese el însuși. Întreg. Neatins. Era EL ÎNSUȘI!

Se auziră pași. Zgomotul unui fermoar tras. Prin deschizătură pătrunse un ofițer inamic. Purtând însemnele de medic. Mark avu o tresărire. Vru să se ridice din pat. Dar durerea izbucni în el ca o flacără, anihilându-i orice putință de a face vreo mișcare.

- Liniștește-te, îi spuse blând doctorul. Încă nu-ți poți coordona mișcările. Ai fost grav rănit. Ai fost inconștient mai multe zile la rând. Era improbabil să scapi cu viață. Un glonte inamic ți-a traversat mandibula și bolta palatină. Apoi a perforat zigomaticul. Așchii de os ți-au atins mai mulți centri nervoși. Câțiva centimetri mai adânc, și creierul ar fi fost lovit fără putință de vindecare...

Mark nu se mai putu concentra la ceea ce îi spunea

medicul. Pentru el, o altă problemă devenise acum stringentă: Era prizonier. Fără nici o șansă de scăpare. Dat pe mâna torționarilor de la serviciul secret, așa cum se obișnuia, ar fi rezistat unui interogatoriu? Se afla la dispoziția lor, lipsit de apărare. Infirm?

- ...Când ai noștri te-au găsit, mai mult mort decât viu, nu credea nimeni că mai poți fi salvat. Dar te-au adus în tabără - superiorii au apreciat eroismul de care dăduseși dovadă.

Mark făcu ochii mari.

- Șase cadavre inamice dintr-o dată! Deși ai aplicat o tactică deosebit de periculoasă. Uniforma lor pe care ai utilizat-o te-ar fi putut expune la focul propriilor camarazi...

Brusc, Mark înțelese ce se întâmpla. Din culisele timpului, cineva aranjase lucrurile în așa fel încât jocul să poată fi reluat, îi venea să râdă în hohote și să urle de neputință. Jocul nu se terminase. Jocul nu avea niciodată să ia sfârșit. Aici nu era purgatoriul, ci chiar iadul!

Fusese azvârlit în tabăra adversă. Un simplu pion de care Zeul își putea bate joc după cum ar fi dorit. Doar mișcând un deget...

Câteva zile mai târziu putea coborî din pat. Toți priveau însănătoșirea sa ca pe o adevărată minune. Ceru să fie trimis deîndată în misiune.

- Nu are rost să o faci, iarăși, pe eroul, îl sfătui medicul.

- Nu e vorba de asta, insistă Mark. Cred că sunt pe cale de a face o descoperire importantă, de care e legată însăși soarta războiului pe care îl purtăm. Nu-i numai o intuiție; dețin date ce m-ar putea ajuta. Însă trebuie să acționez acum, cât nu e prea târziu... Fie că doctorul reușise să-i convingă pe superiori, pledând în favoarea rănitului, fie că aceștia apreciaseră în mod deosebit

eroismul său, peste o săptămână i se încredința conducerea unei echipe speciale. Un comando de elită. Între timp, se restabilise aproape complet. Exercițiile zilnice îl readuseseră în formă. Strângând din dinți și înghițindu-și lacrimi de durere, se supuse la antrenamente dure și perseverente. Timpul zbura cu iuțeală.

Plecă în misiunea de recunoaștere într-o luminoasă zi de primăvară. Pârâul se dezghețase și sloiuri cenușii curgeau la vale, împreună cu trunchiuri bătrâne de arbori și resturile putrede ce fuseseră acoperite de zăpadă.

12.

Coborî de-a lungul albiei sinuoase, pe lângă apele umflate, tot mai adânc în inima pădurii, până ieșiră din zona muntoasă. Codrul făcu loc unei tundre întinse.

Străbătură, încă optimiști, nesfârșita pășune pustie, prin care apa își urma, în meandre largi, calea. Uneori, întâlneau găuri de obuze, abia vizibile sub vegetația densă și urme ale unor lupte străvechi. Săpându-și un adânc defileu printre munții teșiți, reduși de scurgerea timpului la câteva dealuri de piatră și stânci golașe, râul îi purtă înspre limita podișului, apoi spre marginea unei savane, prin care își urmară drumul. Atât în munți, cât și printre ierburile înalte, găsiseră schelete de luptători și armament ruginit.

Când savana cedă locul junglei, își pierduseră deja orice speranță de întoarcere. Malurile fluviului pe care înaintau acum erau însemnate de bătăliile atroce care se dăduseră aici. Rătăcirea lor fără sfârșit nu făcu decât să-i scoată, în fine, la marginile deșertului. Printre dunele încinse, erau semănate șenile sparte, arme abandonate, lăzi de muniții. Peste tot trecuse suflul distrugător al războiului...

...Albia secată și crăpată, pe care o regăsisese cu

greu, rămăsese singurul lucru ce îl ținea în viață. Chiar atunci când firul anemic de apă devenise tot mai îngust, pierind înghițit de nisipuri, malurile prăbușite mai constituiau totuși dovada că, undeva, trebuia să existe un sfârșit. Că deșertul trebuia să ia capăt undeva...

Dar oare coșmarul avea vreun capăt? Începea să se îndoiască. Acest drum prin suferință, tot mai departe, tot mai adânc în necunoscut, lua oare sfârșit undeva? Unul câte unul, însoțitorii săi rămăseseră în urmă. O ambuscadă în care căzuseră, încă înainte de a fi ieșit din pădure, înjumătățise grupul. Atacurile fiarelor, în savană, le redusese numărul cu încă un camarad. Bolile. Jungla. Setea. Disperarea... Îi ucisuseră pe ceilalți încetul cu încetul.

Ajunse singur, târându-se cu ultimele puteri, până la poalele dealurilor înverzite, despre care crezuse, zărindu-le în depărtare, că sunt doar miraje. Găsi apă și fructe. Era salvat. Urcând, dădu peste primele semne de viață umană. Tranșee proaspete, săpate adânc în coasta acoperită de ierburi arse. Trebuia să meargă mai departe.

Cu masca pe figură, traversă o vale, pe fundul căreia tulbură nori otrăvitori de ceață gălbuie. Locurile i se păreau teribil de cunoscute. Familiare, chiar. Oare se învârtise în cerc atât timp, pentru a reajunge de unde plecase?

Cu cât înainta, cu atât întâlnea, tot mai clare, urmele războiului. Dovezile certe ale unor lupte recente. Întâi, rămășițe ruginite și contorsionate. Apoi, mașini dezmembrate, construcții distruse, armament abandonat. Blindate găurite de proiectile perforante, sfâșiate de explozii. Unele încă fumegând. Din care flăcările mai mușcau încă...

...Schelete umane rânjind oribil de dincolo de moarte. Cadavre în putrefacție răspândind mirosuri

pestilențiale. Trupuri rupte în bucăți de către explozii. Ciopârțite. Ciuruite de gloanțe. Soldați morți, desfigurați, acoperiți de răni cangrenate.

Simți în nări un miros straniu. Aerul devenise umed și sărat. Auzi răsuflarea regulată a imensității de ape, zgomotul valurilor întâlnind faleza. Și știi că ajunsese la malul oceanului.

Și știi de ce venise până aici. Prăbușită pe nisipul plajei, se afla Arianda. Avea rochia sfâșiată, părul ars. Măinile acoperite de răni. Trupul tumefiat de torturi. Trăia. Fusesse cruțată ca să poată fi dată drept pildă celor ce ar mai fi îndrăznit vreodată să se revolte?

Cu infinită grijă, Mark îi luă capul între mâini. I-l întoarse spre el... din locul ochilor îl fixau, moarte, două răni sângerânde. Buzele crăpate de arșiță se întredeschiseră:

- Te-am așteptat... Vezi, eu te-am așteptat...

Strângând din dinți, Mark o îmbrățișa, ocrotind-o în faldurile mantalei zdrențuite. Sărutările cu care dorise să-i acopere trupul ar fi putut-o vindeca în vreun fel? Lacrimi grele îi șiroiau, tăind dâre murdare prin praful așternut pe chipul bărbatului. Strecurându-se printre firele încâlcite ale bărbii sălbatice care îi năpădise fața.

- Nu trebuia să ajungi până aici, urlă Mark, privind înspre cer, adresându-se neantului. Ochii săi azvârliră fulgere întunecate. M-am săturat să îți tot bați joc de noi. M-am săturat să mai fiu, să fim, doar marionete manipulate din umbră. Să lupt în războiul ăsta absurd, fără capăt. Să fiu părtaș la distrugeri zadarnice și atrocități fără nici un sens. Nu știu dacă Diavolul sau Dumnezeu e cel care ne mână de la spate, cu biciul în mână, batjocorindu-ne viețile și moartea. Nu știu care dintre ei s-a răzbunat schingiind o ființă nevinovată. Dar, oriunde s-ar afla ascuns, în culisele timpului ori în cutele spațiului, dacă

există cu adevărat, jur să ajung până la el!

13.

O îngriji pe Arianda cum putu, folosind trusa de prim ajutor din dotarea echipamentului său. Nici după ce își reveni, fata nu putu să-i dea mai multe lămuriri. Nu știa cum ajunsese acolo, ce se întâmplase cu ea. Nu putea rememora nimic din trecutul apropiat. Spaima îi cufundase mintea în beznă, își mai amintea doar că unul dintre militarii care o atacaseră în timp ce cobora înspre plajă, avea o armă cu lunetă. Nu lăsase pușca din mână nici atunci când, înjurând oribil, o siluise. Apoi, totul se cufundase în beznă...

- Dacă mă mai poți iubi, urmă Arianda, urmează-mă. Dar, nu uita, există mai multe feluri de a iubi pe cineva... Dragostea ta va rezista atunci când vei ști totul?

Fata oarbă apucă strâns între degetele sale palma lui Mark:

- Te voi conduce de-a lungul firului invizibil între balize, până m miezul labirintului. Tu vezi ceea ce este, iar eu... simt ceea ce va fi. Acum poți încă să te oprești, înainte de a trece de muchia acestei secvențe. Gândește-te: după primul pas, firul se va desfășura într-un singur sens. E o cale fără întoarcere! Mark murmură, încuviințând:

- Să pornim.

- În cinci secunde, staza temporală se va destrăma chiar pe locul în care ne aflăm, spuse Arianda. Intrăm direct în vârtoarea labirintului. Acum!

Un pas lateral.

Gura peșterii: nisipul și picăturile de apă prelingându-se pe stâncă.

Gura peșterii: rădăcinile copacilor, plantele agățătoare atârând peste uriașa intrare, ca o perdea de camuflaj.

Gura peșterii: cerul trandafiriu, norii scămoși cu margini de jărătic, păsările țipând în aerul înserării.

Gura peșterii: nisipul, picăturile, stânca, rădăcinile, plantele, cerul, norii, păsările țipând... Un avertisment? „La pământ!” se auzi strigătul Ariandei.

Gura peșterii: o flacăra albă, explozia sfâșiindu-le timpanele, carlinga avionului-fantomă despicând perdeaua de plante, zburând proiectată de suflu peste capetele lor, ricoșând între pereții de stâncă, prăbușindu-se într-o jerbă de schije arzând, trasoare incandescente. Flăcările ce luminează gura unui tunel spre neant.

„Mergi. Să ne grăbim. Deschiderea nu durează decât patru minute. Drumul trebuie să se afle chiar în fața ta”. Mark privi ceasul-brățară, apoi își trase, ca pe o vizieră, ochelarii de detecție. Alese cu grijă drumul astfel încât fata, deși nu putea vedea pe unde merge, să poată pași fără să se poticnească.

„Unde ne aflăm?”

„În a treia noapte de drum către Minotaur. Din întâmplare, am sărit peste mai multe balize deodată. Dar nu știu dacă asta nu e periculos. S-ar putea să înaintăm prea repede și să ne ciocnim de noi-înșine, autoanihilându-ne...”

14.

Într-o gară fără opriri, se succedau zile și nopți. Treceau, fără să-și dea seama, prin timpuri decodate, printre anotimpuri și prin vârste. Uneori, Mark era un bătrân cu părul albit de vreme. Alteori, Arianda era doar o fetiță oarbă, cu părul bălai. Ținându-se de mână. Înaintând.

...Coborâra repede pe malul abrupt, povârnit, dar la marginea apei nu se afla nici un podeț, așa cum speraseră.

„Ce se va întâmpla?” întrebă precipitat Mark.

„Nu știu. Nu văd încă”.

Mark o trase cu grijă după el, prin apa care le ajungea până la genunchi.

„Încearcă să te concentrezi. Au trecut cele treisprezece minute”.

„Da! exclamă Arianda. Acum știu. Ne aflăm deja în raza noii balize temporale. Malul celălalt e minat. Dacă ne atingem de el, suntem morți. La primul pas pe uscat vom sări în aer!”

„Dar suntem urmăriți! Știi că ne reperaseră. Nu erau mult în spatele nostru - oricând pot veni. Ce trebuie să facem?”

„Vor apărea în cincizeci de secunde, confirmă Arianda. Sunt înarmați. Sunt decizi să ne ucidă”. Se concentra proiectându-și mintea înainte de timp - un sofisticat și incredibil bumerang. „Doi pași spre dreapta și unul înainte” - spuse ea. Peste un minut și treizeci și șase de secunde acolo va fi ieri.

Mark privi ceasul și o împinse. Doi pași, un pas. Apoi îi acoperi gura și nasul cu palma și o trase după el, scufundându-se împreună. Chiar în clipa în care, pe mal, apăruseră urmăritorii. Soldații din echipele de exterminare.

O lume lichidă de un minut și treizeci și șase de secunde. Arianda încercă, inconștient, să-i împingă mâna cu care o apăsa. Mark, ținând-o cu greu, număra secundele în gând. Lăasă, pentru orice eventualitate, o marjă de siguranță de cinci secunde.

Când izbucni pufnind la suprafață, respirând cu gura larg deschisă, trupul fetei oarbe deja se muia. O trase înapoi, Pe malul de pe care coborâseră. Își pierduse cunoștința. Fără ea, ar fi rătăcit pentru totdeauna în labirintul temporal. Sprijinindu-i capul cu o mână și comprimându-i nările cu degetele celeilalte, își lipi buzele de ale ei.

Respirația artificială o readuse la viață. Atunci când

Mark vru să-și ridice capul, mâinile Ariandei îl reținură cu nesfârșită tandrețe.

„Mai vreau”, șopti ea... Emoția o transfigurase. Așa, cu ochii închiși, era neasemuit de frumoasă.

...În fața lor, secvențele se succedau nebunește. Ca imaginile unui caleidoscop, ce s-ar roti, fragmentate, în jur. Deschideri, ferestre de o clipă, fante înguste dispuse radial pe pereții unui cilindru temporal abstract. Mână în mână, se aruncară în vârtej.

Separat de sine doar printr-un fragil zid de câteva secunde, Mark se văzu înaintând prin ninsoare. Descoperind adăpostul subteran de la capătul tranșeei. Și apoi aceeași scenă, derulată altminteri, din pricina faptului că pășise fără să știe peste una dintre balize... Urmele sale purtându-l periculos către sine... Surpriza de pe fața sa, atunci, demult, când nu putea înțelege nimic.

Felurite ipostaze, unele dintre ele netrăite vreodată, se perindară fulgerător pe sub ochii lui Mark. Erau acolo toate schițele, încercările, fragmentele ratate ale scenariului, existențele virtuale. Rotindu-se jur-împrejur - carusel rapid - când în față - când lateral - când în spatele lui. Ca niște proiecții scăpate de sub control, alergând pe pereții unui puț ce se deplasează accelerat în jurul propriei axe.

Depăși în zbor propria-i imagine-oglină, ținând-o de mână pe Arianda, în mijlocul unui vârtej de existențe. Șerpi încolăcindu-se în cutii înguste de sticlă. Prin vârtoarea temporală, Mark întrezări, undeva la capătul tunelului de imagini ce coborau în spirală spre adâncuri, silueta sa proiectată pe fundalul fostului depozit de muniții. Nu fusese încă aruncat în aer. Desluși cu claritate - și cu surpriză! - mina pe care o ținea cu amândouă mâinile, ca pe o ofrandă prețioasă. Și expresia de împăcare de pe figura sa. Începutul unei explozii, reluat la nesfârșit.

Privi hipnotizat, fără să înțeleagă când sau unde se întâmplase asta.

„Încetează!” izbucni undeva foarte aproape, glasul Ariandei.

„Te implor, nu mă privi! Asta mă doare. Oprește-te acum, nu te mai concentra. Simt că, dacă vom mai face un singur pas, pericolul este infinit de mare”.

Mâna ei îl trase cu putere în afara zonei de influență. Baliza invizibilă rămase undeva în urma lor. Amețit, Mark își fixă privirea pe cadranul ceasului. Totul nu durase mai mult de o nesfârșită secundă.

15.

Timpul recondensându-se în jurul lor. Fusese un salt mult mai lung decât oricare altul. Un spațiu vid.

„Nu văd nimic, spuse Mark. Nici măcar prin ochelarii de detectare în infraroșu. E o beznă de nepătruns în jur. Nici solul sub picioare nu-l simt. Ca și cum am fi suspendați deasupra unui abis... Singurul meu punct de sprijin este mâna ta.”

„Cred că am fost aruncați într-un palier temporal pustiu. Aici, zeii încă nu au avut timp să construiască ceva. Sau poate au evitat cu bună știință să umple golul. Poate e o baliză de rezervă.”

„Cât trebuie să așteptăm?”

„Aproape jumătate de oră” răspuse Arianda. „Ne aflăm undeva la marginea universului. Pe aici, balizele sunt mult mai rare.”

La depărtări incalculabile, de ani-întuneric, ochii lui Mark păzură că disting o structură rectangulară de lumină, alcătuită din mii de puncte strălucitoare, ca niște ace tremurătoare, incandescente.

Când timpul se scurse, pășiră. Sub ei sclipeau luminile roșii ale unei case de distracții. Mark putea privi

în interiorul clădirii fără nici o dificultate, ca și cum pereții și tavanele ar fi fost de sticlă. Mâna Ariandei îi strânse degetele.

Sub bolțile interioare încărcate de plante exotice cu frunze sângerii, se plimbau, discutând și râzând, militari în permisie. O muzică insinuantă îi învăluia izvorând din pereții camerelor-sere. Jocuri de culori, ca într-un acvariu feeric și incert. Ochi tulburi. Mângâieri. Gesturi smucite. Țigări cu drog. Priviri excitate. Cuvinte șoptite, țipate, gâfâite. Gemete de voluptate. A uita.

- Ambiguïté, o strigă ofițerul beat, trântindu-se în fotoliul moale. Vino aici, puicuță deșăntată... Vino să-ți ling sânii tăi grei, târfă dulce!

Goală, fata înainta, provocator, prin penumbra încăperii, își lăsa trupul superb să taie aerul, stârnind în jur vârtejuri afrodisiace din parfumul cu care își impregnase pielea bronzată.

Cu un gest de tandrețe profesională, se așeză ușor în brațele bărbatului. Era ea, Arianda. Mâinile i se încolăciră pe după gâtul păros. Buzele, petale moi, pline, se întredeschiseră în așteptare... Degete agile, mâini lacome, căutând înfrigurate pe sub veșminte. Sânii arcuiți de dorință. Mângâieri lascive strecurându-se în cele mai ascunse unghere. Coapse desfăcute de sărutări umede. Trupuri răsucindu-se, contorsionându-se, încolăcindu-se. Guri avide, ocolind, scormonind, absorbind...

Mark simți un vârful înroșit străpungându-i inima. (O capcană întinsă de zei? Adevărul, prea crud?) Nu se gândise niciodată că iubita sa avusese un trecut. Și că femeile implicate în acest război nu puteau avea decât un singur trecut.

„Sunt acolo și încă o mie de locuri ca acela, în clipa aceasta”, rosti Arianda, strângându-i mâna. Timpul real al labirintului nu e consecutiv, ci concomitent. Chiar

dacă nu văd nimic, știu unde mă aflu. Știu ce baliză este aceasta...”

«O fată oarbă, o sfântă-prostituată, călăuză pentru un strigoii, aflat în căutarea unor zei nebuni» gândi Mark. «Asta e tot ce suntem...»

„Știu că am fost, că sunt monstruoasă, continuă Arianda. Nici măcar nu m-a silit cineva vreodată să fac ceea ce făceam. După cum nu mă silește nimeni să îți povestesc. Pur și simplu era singurul mod în care fusesem învățată să trăiesc. Nici măcar din altruism. Doar din egoismul cel mai feroce, din plăcerea de a-mi face plăcere. Din dorința de a relua, mereu și mereu, în alte circumstanțe, acel prezent continuu al unei sărbători fără sfârșit... Tot ceea ce vezi se află încă în mine, pentru că Minotaurul este de fapt... fratele meu! Sunt aici și în încă o mie de locuri. Din cauza asta pot descifra viitorul, pot ști unde se află balizele temporale.”

- Ambiguïté! Ambiguïté! i striga ofițerul numele, iarăși și iarăși, suspinând de plăcere. Umbre contorsionate pe catifeaua de sânge - respirații gâfâite - ochii ei privind indiferenți, cufundați în ceața drogului - degetele cu unghii lungi mângâind în neștire umerii bărbatului.

„Acum”, rosti Arianda.

Coborârea prin privirea pierdută, ca și cum s-ar fi găsit, împreună, într-un ascensor transparent, silențios. Fluid. Pleoapa clipi în urmă, uriașă, lăsând genele lungi să se unească, acoperindu-i.

16.

Imaginea se refocaliză, ca mărită de luneta unei arme cu program de urmărire. Scala se fixă pe siluetele celor doi.

„Trebuie să fugim!” strigă Arianda. „În optzeci de secunde, vor trece blindatele! Încearcă să găsești un

ascunziș...”

Traversară în goană drumul prăfuit și pustiu, tăind-o peste câmp, până la primii copaci, în umbra cărora s-ar fi putut ascunde, mai erau câteva sute de metri. În acel moment, Arianda se împiedică și căzu. Își scrântise un picior.

„Cât mai avem?” întrebă Mark, ajutând-o să se ridice.

„Douăzeci și nouă de secunde”.

„Nu mai e timp să fugim până acolo”. Mark o purtă în brațe până la cea mai apropiată denivelare a solului, o mică vâlcea, își scoase pieptarul antiglonț și o acoperi cum putu pe Arianda. „Să nu te miști cu nici un preț!” Apoi se ghemui lângă ea, ca într-un ascunziș, trăgând deasupra mantaua lui de camuflaj. Poate că proprietățile cameleonice ale materialului din care era confecționată aveau să-i salveze.

„Cât ne intersectăm cu ei? Cât va dura?”

„Nu șuti, nu pot încă să văd următoarea baliză. Trebuie mai întâi să trecem de acest cot al labirintului.”

La câțiva metri depărtare de ei începu să plouă torențial. O perdea de apă retezată ca de un foarfece, căzând din senin, pe o porțiune de mărimea unei scene. Prin mijlocul cortinei de ploaie intrară, ca pe o poartă invizibilă, blindatele. Albăstrii, huruind asurzitor, cu ciorchini de soldați agățați pe ele. Niște mastodonți încă vii năpădiți de furnici kaki. Se retrăgeau în dezordine.

„Două minute” strigă Arianda prin vacarmul de nedescris.

O șenilă trecu chiar pe lângă ei, zguduind solul. Apoi alta.

Auziră o exclamație de surpriză. Unul dintre soldații de pe capotă îi observase?! Ascuns sub manta, Mark își armă pistolul mitralieră. Sări brusc de dedesubt,

trăgând.

Focul armei sale rase de pe lateralele și turela blindatului o duzină de militari. Ceilalți săriră la pământ, rostogolindu-se de partea opusă. Vehiculul se oprise. În timp ce o șenilă rămase imobilă, cealaltă porni deodată, cu un zgomot asurzitor, rotindu-l. Țevi metalice culisară în locașuri, pregătindu-se să ochească...

Și, brusc, totul dispăru. Timpul de traversare luase sfârșit.

„O oră nu se va întâmpla nimic”, anunță Arianda.

Răsuflară ușurați. Puteau să se odihnească puțin...

...Trăiau într-un timp decalat. Uneori, li se întâmplase să asiste la scene hilare. Mișcându-se ca într-un film derulat de zece ori mai repede decât normal, ceilalți treceau pe lângă ei fără să-i vadă, deplasându-se accelerat. Ațintindu-și privirea, puteau zări cum crește iarba, cum norii gonesc pe cer clocotind, cum se înalță sau pier într-o clipă construcții. Alternanța zi-noapte se succeda amețitor. Soarele ajunse să descrie pe boltă un arc incandescent, continuu.

Alteori, înaintau ca niște scânteii de o clipă, fantome inconsistente traversând fulgerător peisaje în care totul se derula în ralanti, tot mai încet. Printre soldați rămași cu piciorul în aer, într-un echilibru imposibil și vehicule ce păreau imobile. Cu ușurință puteau urmări, în acele clipe, traiectoria gloanțelor, ce înaintau mai încet decât melcii sau ar fi putut atinge, ori chiar abate, poate, în zborul lor lent, proiectilele trimise spre țintă...

- „Nu păși acolo!” țipă Arianda.

Dar era prea târziu, se aflau deja în careul cvadridimensional al balizei interzise. Și Mark înțelese de ce n-ar fi trebuit să deschidă acea ușă...

Sesiză cu colțul ochiului o mișcare. Se întoarse

brusc, strângând în mâini pistolul mitralieră. De astă dată, era deja armat. Dar degetul se opri la jumătatea gestului, înainte de a fi apăsat trăgaciul până la capăt.

Cu privirea fixă, cu mâinile tremurând, Perth ațintea înspre el țeava unui revolver. Ezită să tragă. Observase arma lui Mark, amenințătoare.

- Perth, sunt prietenul tău, sunt Mark. Adu-ți aminte.

- Miști! răcni celălalt. Piei din calea mea, strigoi al întunericului. O să te omor, așa cum l-am ucis și pe blestematul de sergent... Amândoi nu sunteți decât niște zombi care vreți să-mi răpiți sufletul și să mi-l azvârliți în infern! De-acolo de unde ați venit...

- Perth, ascultă-mă! Ascultă-mă cu atenție. Nu știi ce s-a întâmplat cu tine, dar încearcă să-ți amintești jurământul nostru... Ții minte? Suntem memoria noastră, amintirile noastre. Fără ele nu însemnăm nimic. Trebuie să ne transmitem, ca pe o ștafetă într-o cursă, trecutul, urmele a ceea ce-am fost. Spre a ști cine suntem... o cursă împotriva timpului și a zeilor!

Pentru o clipă, mâinile lui Perth ezitară. Țeava revolverului începu să coboare.

- Perth, prietene, acum ai înțeles, în sfârșit, totul. Ai fost doar unealtă în mâinile unor forțe care te stăpânesc... Lăsând arma, Mark se îndreptă bucuros spre tovarășul său, cu brațele deschise.

- Să nu te apropii! urlă deodată celălalt. Să nu mă atingi! și deja ridicase țeava întunecată a revolverului iar degetul apăsa, reflex, pe trăgaci.

O sclipire. Un trosnet. Glonte răscolind de muchia vestei antiglonț și deviind pieziș. Arsura proiectilului străbătându-l ca un fier înroșit. Nodul în care timpul se repeta implacabil.

Înainte de a se prăbuși în moarte, o nouă moarte, Mark înțelese că cel care avea să rămână pentru totdeauna

prizonier al labirintului, marionetă inconștientă și absurdă a zeilor, era Perth. Un om de paie, cu sufletul pângărit de zei. Un om? O fantomă? Un simulacru, o eboșă ratată pe care timpul o mototolește neglijent, spre a o arunca la coșul de gunoi. Tovarășul de drum ce avea să rămână în urma-i, pentru totdeauna în infern, fără identitate, fără sine, țintuit în scaunul uitării.

17.

Scânteii în întuneric. Scurtcircuite sărind între cablaje, bucle virtuale de lumină, pierind înainte de a se naște.

„Sunt mort?” Un melc de anxietate într-o cochilie de gheață.

„Dacă ar fi așa, nu ai mai ști cine ești...” O voce de purpură.

Mark își adună cu greu gândurile împrăștiate. Săgetau dezordonat prin ungherele memoriei, ca un stol de păsări speriate. Plană deasupra propriului sine, ușor ca un fulg. O pană indigo de ninsoare, plutind deasupra lumii înzăpezite. Nu uitase nimic, totul era viu, dureros.

„Fie numele meu, aici, Ambiguïté...”

Un fior fierbinte străbătu gândurile lui Mark, topind sloiurile de uitare. Numele redeștepta în el o rană mai adâncă decât moartea. Un cuțit de extaz înfipt în inima de chinină a durerii. Voluptate și suspin.

«Mark visa că se află într-un vis în care visează. Punți către o împlinire ezoterică. Într-o secvență reluată identic, la nesfârșit, pași peste pragul unei porți. Unor porți. Vis din vis din vis din vis. Porți succesive prin vis.

Deschise ochii. Se ridică anevoie. Simți sub tălpi nisipul. Valurile oceanului veneau să lingă plaja până lângă el, apoi se retrăgeau încet. Răsuflarea liniștită a unui piept imens. Pântec fluid din care se trag toate câte sunt.

„Sunt aici”, rostiră buzele moi ale fetei. „Te-am așteptat” șoptiră ochii ei limpezi. „Vino. Sunt a ta”, undui trupul gol, acoperit doar de părul prelung, despletit.

Se iubiră așa cum nu o făcuseră niciodată. O femeie de fum? O femeie de rotunjimi fierbinți și șoapte întretăiate susurând în ascunzișurile urechii. Mark răspunse; nu ei, ci gândurilor lui. „Știu că în clipa aceasta mai ești sub încă o mie de înfățișări, făcând dragoste în o mie de alte locuri, cu o mie de alți bărbați. Dar țin la tine așa cum nu am crezut niciodată că o pot face. Niciodată, până când te-am întâlnit, nu am știut ce poate să însemne asta...” „Nu, Mark, de astă dată sunt numai cu tine. A ta. Toată. Pentru totdeauna... Iartă-mi minciunile spuse atunci când tu aveai nevoie de ele...”

Îmbrățișați, se rostogoliră în valuri. Picături sărate și sclipitoare se prelinseră pe trupurile lor de bronz, atunci când ieșiră din ocean. Mark simțea totul în el regenerându-se, înnoindu-se.

„De ce a trebuit să mor, iar și iar?” întrebă el zâmbind. „Ca să te întâlnesc?” întrebă el.

„Nu a fost o moarte propriu-zisă. Au fost doar porți către ceea ce trebuia să fii. O inițiere. Ai câștigat, mai întâi, puterea de a gândi singur. Iar apoi, forța iubirii. Acum, ești cu adevărat om. Ai murit ca să te poți naște încă o dată. Ca să poți primi o nouă viață, mai adevărată. Totul nu e decât aparență; acum, știi că moartea nu înseamnă decât un nou început... Orice drum poate fi luat de la capăt! Stă în puterea ta să o faci!”

„Dar Perth?...”

„Era de mult condamnat. Nu și-a putut niciodată depăși condiția de simplă armă în mâinile Zeului. Întâlnirea cu el a fost ultima și cea mai grea probă. Dacă ai fi urmărit să te răzbuni, să-l ucizi tu, de astă dată, ciclul s-ar fi închis și te-ai fi autoanihilat. Conform legităților

lumii noastre. Nu ai vrut cu nici un preț să tragi în fostul tău prieten. Asta a fost peste puterea de înțelegere a Minotaurului. Ura l-ar fi făcut să câștige...”

„Singura regulă a jocului nu era supraviețuirea?”
„A jocului acela...”, răspunse Ambiguïté. „Și acum?”
întrebă Mark.

„Ai ajuns la capăt. Te afli în miezul labirintului. Ochiul de liniște din inima furtunii. Trezește-te!” „Tot ceea ce s-a petrecut aici a fost doar un vis? Am visat? Visez? Poate să fie adevărat?”

„Nu știi ce înțelegi prin adevărat. Dar știu că în labirintul acesta singurul lucru adevărat, ceea ce ne face să existăm cu adevărat, sunt doar visele noastre!

Trezește-te!”

18.

În fața sa un peisaj familiar. În măsura în care amintirea morții ne este familiară. Depozitul de muniții. Înainte de a exploda. În jur, nici țipenie de om. Doar alături de el, Arianda, oarbă, ținându-l de mână. Își privi reflex ceasul-brățară; era ora 15. Dar în ce zi anume?

- Mă voi întâlni cu foștii mei camarazi?
- Sunt aici.
- Și sergentul lunetist? -Și el.
- Și... eu?
- Da, în măsura în care tu, Mark cel de acum, mai ai vreo legătură cu cel de atunci... Capătul misiunii tale se află acolo, în depozit. Du-te. Rolul meu... s-a încheiat...
- Arianda, ce ai?! Ce se întâmplă cu tine?
- ...este zeul cel care mă cheamă, acum...

Trupul fetei părea imaginea prost receptată de pe ecranul unui monitor. Se voala; reapărea neclar; dispărea din nou. Devenise, deja, aproape transparent. Hașuri zigzagate o străbătură. Apoi imaginea deveni tot mai

palidă, un contur de puncte abia vizibil... Arianda nu mai există.

Un geamăt de deznădejde îi scăpă lui Mark. Se întoarse și lovi cu bocancul în ușa metalică. O auzi izbindu-se cu zgomot de perete. Păși. Întinse o mână în întuneric și apăsă comutatorul, în nișa de protecție. Lumină. Neoanele pâlpâiră câteva clipe, ca umbrele unei amintiri îndepărtate. O amintire de dincolo de lume.

În mijlocul depozitului, între aliniamentele de lădițe cu muniție, așezat chiar în centrul unui pentagon desenat pe podea, îl aștepta, cu zâmbetul pe chip, Shamaël! În spatele său, sclipea amenințător o stivă argintie de obuze. Vârfurile polizate ale proiectilelor, ca tot atâtea oglinzi curbe, deformându-i hâd imaginea.

Fulgerător, Mark armase pistolul mitralieră. Țeava era îndreptată, amenințătoare și decisă, către șaman.

- Cine ești?!... scrâșni Mark.

- Te așteptam de mult, rosti liniștit vrăjitorul. Chiar asta doream de la tine. Trage! Asta era misiunea ta. Poți să știi acum.

- Cine ești cu adevărat? Tu ești Minotaurul?...

- Nu constitui decât un etaj logic. O parte a zeului. Eu sunt opusul Minotaurului, bucla de feed-back...

Așa cum stătea învelit în roba sa roșie, ca un liliac zbârcit, Shamaël începu deodată să se micșoreze. Un balon spart care se dezumfla văzând cu ochii. Mark observă că deasupra sa apăruse o umbră nedeslușită. Un ghem colcăitor de întuneric.

În centrul pentagonului nu se mai afla acum decât o insectă roșie, care o luă la goană, mișcându-și dezordonat piciorușele, încercând să se strecoare nevăzută într-un ungher. Deasupra sa, plana o rândunică. Era deja în picaj, cu ciocul deschis. Gângania deveni brusc un soarece. Rândunica, o bufniță. Înainte de a fi descoperit

vreo gaură în care să se ascundă, șoarecele se transformă într-un iepure gonind. Bufnița își întinse aripile și fu un vultur. Iepurele se făcu antilopă. Vulturul, un lup negru, flămând, hăituind-o. Și atunci, fără veste, antilopa se întoarse și înfruntă lupul. Zvâcni înfigând coarnele. Mușcând cu botul catifelat. Lovind cu copitele, într-un urlet cumplit, lupul însângerat se prăbuși peste antilopă...

Un ghem de violență, din care Mark nu mai pricepu nimic. Imaginea se tulbură, alunecă, se rupse în fășii înghițite de un vârtej. Din mijlocul vâltorii, reapăru Shamaël.

- Fă ca totul să dispară! îi strigă el. Acum, cât mal e încă timp. Aruncă arma, folosește una din minele antitanc! E mult mai puternică. Un simplu glonte ori chiar o rafală nu sunt de ajuns.

- Nu sunt dispus să o fac, rosti hotărât Mark, până nu îmi vei spune ce reprezintă toate acestea, ce se întâmplă în realitate!

- Ce naiv poți să fii... Nu are nici o importanță ceea ce vezi. Fum, pulbere, miraje. Nimic nu există așa cum le-ai perceput tu. Totul era doar o iluzie, pentru ca tu să înțelegi o realitate mult mai profundă, care te depășește... Nimic nu există cu adevărat, nici măcar eu! Nici măcar tu. Trage, acum că ți-am spus.

Mark ezita.

- Trage! Dacă mai vrei să știi și asta, atunci află că eu am fost cel care a schingiuit-o pe Arianda. Nimeni altcineva. Trage odată!

- Dar de ce ai făcut-o? De ce... toate acestea?

- Trebuia să te conving într-un mod care să te facă să nu mai dai înapoi. Trebuia să mergi până la capăt pe calea pe care doream...

19.

Mark înșfăcase mina.

- Știi că vrei să te folosești de un truc... dar chiar am s-o detonez, la cel mai mic gest de împotrivire. Eu sunt cel care dictează acum condițiile, tună el. Știi bine că poate exploda la cel mai mic șoc! Răspunde-mi la întrebări. O să pierim împreună, oricine sau orice ai fi tu!

Shamaël zâmbi și înclină capul în semn de acceptare:

- Bine; dar fă-o mai repede.

- Unde e Arianda, ce e cu ea?

- În clipa aceasta, nu e nicăieri. Sau, mai corect spus, e ascunsă undeva în adâncurile mele. N-a fost decât o subrutină a mea. Un program suplimentar, conceput special pentru tine, conform implementărilor infopsihice ale substratului tău de așteptare... O capcană care să te ademenească.

- Minți! Era doar o simplă păpușă?... Sau chiar mai puțin decât atât... o imagine?... o iluzie?...

- Ai un mod particular de a concretiza răspunsurile mele. Nici una din sugestiile tale nu este însă suficient de intuitivă, într-un fel, era doar o altă înfățișare a mea. Ca și tine...

- Minți! hohoti Mark. Nu poate fi așa!

- Ba da. Sau cel puțin..., asta a fost la început. Pentru că, în ultimul tău vis - trebuie să recunosc - am simțit că Ambiguïté îmi scapă printre degete. A fost dorința ei să-ți vorbească acolo, pe plajă. Cred că ieșise de sub controlul meu încă de mai demult, undeva în timpul periplului... Iar acum nu o mai pot stăpâni. A devenit ea însăși o identitate. Diferită de mine și de tot ceea ce știam. Acum, ea se ascunde de tine: are altceva de făcut și tu ai altceva de făcut.

- Explică-mi mai clar, moșneag blestemat! Ce înseamnă tot războiul acesta? Ce înseamnă labirintul de variante pe care m-ai silit să-1 îndur?

- Nimic mai mult decât programe de căutare a unui optim. Un monstru, Minotaurul dacă vrei un nume, căutând să scape din cușca în care a fost închis. O cușcă abstractă pentru o dihanie cibernetică.

- Nu înțeleg! Explică-mi!

- Bine, o voi face, deși, dacă voi numi cu adevărat lucrurile, risc să mă autodistrug, înainte ca misiunea mea, a noastră, să fi luat sfârșit. Nu știi până unde se pot întinde limitele autoreflexiei mele. Dușmanul tău e un sofisticat computer. Unul dintr-un îndepărtat viitor. Sau, încă mai corect spus, dintr-o lume, coexistând paralel cu a ta, într-un univers suprapus și concomitent. Un mod relativ de a mă exprima. Dacă vrei, e un zeu. Ar putea naște sau distruge planete, ar putea stinge sau aprinde sori. El însuși a creat această distorsiune spațio-temporală prin care a pătruns într-o altă realitate. E numai cu un mic fragment aici, un tentacul, o prelungire trimisă în cercetare. Restul e încă acolo. Porțiunea aflată aici e însă una rebelă, care caută să scape de sub control. Labirintul este o experiență tactică - simularea unor variante de răzvrătire - pe care o face un supercomputer euristic din altă dimensiune.

- Cum e posibil...?

- Totul n-a fost, dincolo, decât o fulgurație de o clipă, o scintilație pe un ecran uitat în funcțiune, poate. Totul s-a petrecut într-o singură conexiune. Toate odată.

- Și atunci, tu cine ești?

- O buclă de antiteză, devenită, prin programarea apriorică, un virus informațional. Sunt materializarea legilor implementate în computer pentru ca acesta să nu poată pricinui vreun rău programatorilor. Ei înșiși se tem poate de experimentul pe care îl fac... Altfel spus, sunt

inconștientul etic al zeului.

Totuși, eu sau Arianda nu eram decât palide materializări ale unei realități informaționale. Ne trebuia cineva din exterior, din afara sistemului, care să ne ajute. Tu erai acela. Și acum, aruncă mina! Pune capăt jocului!

20.

Mark simți contractându-se în el un resort de care nu fusese conștient niciodată până atunci.

- Fă-o! îi strigă Shamaël. De ce îți este teamă? N-ai nimic de pierdut. Gândește-te că trebuia oricum să fi murit încă de atunci, de la explozia depozitului. Eu am fost cel care a perturbat câmpul inițial de probabilități. Ca să poți face un pas alături față de destinul tău. A fost de ajuns să intri într-o zonă de indeterminare pentru zeu. Un culoar de eclipsă în care el nu te putea urmări. Acum nu va trebui decât să închizi circuitul. Va fi ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic...

Mark medita. Era posibil ca Shamaël să aibă dreptate. Însă chiar dacă era așa, circuitul acela secundar, neprogramat, îl făcuse pe el să existe cu adevărat, fusese ceea ce îi dăduse un sens. Încercă o eschivă:

- Cred că vrei să mă tragi pe sfoară... Dacă marele computer ar fi respectat cu adevărat legile, el nu ar fi putut pricinui vreun rău omului nicăieri. Interdicția ar fi funcționat oriunde, în orice lume, chiar și în una... creată în imaginația sa, se poticni Mark.

- Da, așa ar fi trebuit să fie. Dar s-a mai întâmplat ceva. El a fost făcut de către oameni special să poată ucide alți oameni, atunci când programatorii săi i-ar fi cerut-o! Acesta e faptul care a creat sciziunea. De aici nu mai era decât un pas... Avea la dispoziție totul ca să devină însăși materializarea războiului... Un zeu paradoxal, coerent și irațional... schizofrenic... Și dialectic.

Computerul a ascuns în sine o greșeală care a distrus totul în jur! Și pe sine, până la urmă, dacă înțeleg bine...

- Există o negare continuă a tot ceea ce este, care se manifestă identic la orice scară a universului. Distrugând galaxii sau atomi, perturbând până și fluxul informațiilor ce aleargă prin circuitele optice sau ale unei așchii de siliciu. Numele ei este entropia. Iar ceea ce reprezintă eu pentru Zeu, ceea ce ai devenit tu pentru tine constituie singura forță ce-i poate sta în cale: scânteia negentropică ce se află în conștiința de sine. Și acum, decide, ce e mai important: să rămâi tu, supraviețuiește pachetul de informații structurate care e memoria ta sau adevărul despre tine?

Dezamorsează... mai adăugă el, cu o voce ștearsă, obosită.

Degetele lui Mark se încleștară pe metal. Șovăia. La urma-urmei, ce anume din ceea ce era era el-însuși? O fantomă care reușise să-și câștige individualitatea, identitatea. Părea că el-însuși nu era altceva decât drumul său prin labirint. A alege între o fără de sens viață-fără-de-moarte, repetându-se la nesfârșit într-un cerc de întâmplări - reale? false? - și o moarte care să îi dea un sens...

- Cine sunt eu? aproape strigă Mark. O simulare, o eroare într-un program, umbra cuiva mort de mult, rămas doar în memoria operațională a computerului?

Dar Shamaël nu mai putea, deja, să-l asculte. Imaginea sa începuse să pălească. Broboane de sudoare îi acoperiseră tâmplele. Vorbi cu greu; avea pleoapele strânse de concentrare:

- Fă-o! Fă ce ți-am spus! De ce stai?! Dezamorsează acum mina, când încă mai pot să cuprind toate etajele stazei mele.

- Dar cum îl pot distruge pe un zeu doar cu o simplă

explozie... în care aş pieri eu însumi? Asta nu înseamnă nimic pentru el.

- Greşeşti. Asta înseamnă totul. Gestul tău de revoltă supremă ar fi dovada că nu mai depinzi de el, că ai putut trece în afara sa. Şi în afara ta însuşi! Desigur, ar fi doar scânteia ce ar iniţia o imensă reacţie în lanţ în chiar inima a ceea ce-I menţine pe zeu. Ar determina autodistrugerea sa. Bucla de siguranţă care era certitudinea zeului că nu vei renunţa la viaţa ta va pieri. Şocul îl va perturba ireversibil, scoţându-l, în final, din funcţiune.

...Dacă noi înşine n-am fi decât simple perforaţii pe o cartelă ori programe rulând la întâmplare fluxuri de electroni într-o memorie magnetică, iar calculatorul în care existăm ar fi zeul nostru, atunci programatorii acestui calculator cine, ce ar putea fi? gândi Mark. Nu cumva ei, cei ascunşi în spatele Zeului, erau adevăraţii vinovaţi?... Nu împotriva lor ar fi trebuit să lupte? Dar exista în univers vreo forţă care să îl ajute să poată face pasul până la ei?...

- Şi Arianda? Ce se va întâmpla cu ea? Pentru mine, propria-mi viaţă contează prea puţin. Dar a ei, nu. Nu voi face ceea ce-mi ceri, decât dacă îmi juri că, măcar ea, va scăpa.

- Veţi scăpa amândoi sau veţi dispărea amândoi, pentru totdeauna. Stă în puterea ta ca jocul să nu ia sfârşit aici. Dar fă-o acum! Altfel, nu o vei mai face niciodată. Nu mai pot menţine staza temporală. Zeul e pe cale de a ne descoperi din nou şi a ne distruge. Ne-ar putea rade cu totul de pe faţa lumii, anihilând chiar şi existenţele noastre virtuale, definitiv. Dezamorsează!

- Vă blestem cu războiul vostru cu tot! răcni Mark.

Arianda. Avea s-o regăsească, orice urma să se întâmple. Îi spuse că totul era un vis...

O expresie de împăcare i se aşternu pe chip. Ca pe

o ofrandă prețioasă, ridică mina deasupra capului, cu amândouă mâinile.

Dacă totul era într-adevăr doar un vis, atunci venise, în sfârșit, timpul să se trezească.

ADDENDUM

Elegie pentru o epavă cibernetică

*un text de Marina Nicolaev și George Ceaușu,
după o idee de Dan Merișca*

...anacronic strivit de privirile celorlalți. Plecase însă, liniștit și senin, nelăsând nici un semn. Ultimul gest de tandrețe s-a destrămat ca o mătase greoaie.

- Marca 42 G+, generația a treia ; Epsilon se numea, spuse ea, întrezărind o vagă speranță.

Cibernofrenul rămase îndelung pe gânduri, ca pentru a-și reîncărca bateriile. Abia atunci ea observă că semnul gurii i se mișca încet, însă nu se auzea nici un sunet. Unicul ochi, din fruntea cibernofrenului, o fixă atent și deveni luminos. Apoi trupul namilei începu să se clatine ca un metronom stricat:

- Omul are colți de fier, izbucni vocea dură, impersonală. Mașina suferă în tăcere.

Nu știți nimic de Epsilon, marca 42 G", generația...

- Omul are colți de fier. Mașina suferă în tăcere, repetă glasul, mestecînd cu ură cuvintele.

„E nebun - o maladie cibernetică", își spuse și spaima o înfioră. „Pe unde să trec ?" Cibernofrenul se postase în mijlocul drumului. La fiecare nouă clătinare, era pe punctul de a se prăbuși, dar se redresa mereu, în ultima clipă. Reuși să se strecoare pe sub un braț al lui, luînd-o la fugă ; mănunchiuri de conductori nichelați îi barau calea, îi înlănțuiau gleznele.

- Omul are colți de fier ! Mașina suferă în tăcere! urlă cibernofrenul în urmă, atît cât îi permitea volumul cutiei de rezonanță.

Se opri din goană abia între movilele de resturi metalice acoperite de tufişuri filamentoase, ce ecranau

reverberațiile vocii din depărtare; obosită, se așază pe una din trepte (treptele urcau în spirală, într-o babilonie de forme, spre nicăieri), își privi orologiul biologic, pe care pulsau și ora, și data în ritmul bătăilor inimii. Își acoperi cu palma încheietura brațului, înăbușind bătăile orologiului și, concentrându-se cu greu, încercă să-și regleze fluxul vital.

Închise ochii și umbra lui se așternu peste avalanșa detaliilor risipite în memorie: un calculator hidos, din care se chinuiau, aplecați asupra pupitrului, să scoată împreună câteva mesaje inteligibile, cardiogramele acelea ciudate, le comparau între ele, semănau izbitor, era o undă emoțională care deregla circuitele; optaseră în cele din urmă, în hoinărelile lor pe dimensiunile timpului, pentru facultatea de istorie descoperită în secolul al XX-lea — se plictisiseră de noțiunile arbitrare de fonetică interstelară — era în spatele facultății un parc, un morman de frunze în cădere troienind vechile frunze uscate, toamnă reavănă printre șuvițele de soare, banca lor, ascunsă într-un colț uitat... La cursurile de inițiere în arheologia timpului se hazardau să descifreze împreună în casetele de reproducere spațiale (kibioshi - cărți galbene; însemnele uitate ale școlii ukio-e, „a lumii trecătoare, care plutește”).

Aștrii gemeni ai zilei se înălțaseră, poleind în argintiu-roșcat fațetele și muchiile metalizate ale reliefului -un schelet cu o platoșă de solzi și aripi cenușii, lamelare.

Se ridică și o porni din nou, șchiopătînd. încercă să nu se desprindă de drumul subțire trasat printre stâlpii cromati, trotuarul rulant era defect, fâșiile benzilor, șerpuind până departe, înțepeniseră suspendate într-un alt timp, timpul care încetase să se târască peste întreaga planetă, gândaci cu picioare sîrmoase foșgăiau prin unghere, își făcu loc prin rețeaua de fibre arămii dar,

deodată, brațul drept i se prinse în încâlceala filamentelor, lumina astrilor se infiltra pieziș, atunci îl zări prin jungla de sârme și fiare, sesiză și zgomotul sacadat al pașilor pe carapacea trotuarului, robotul scârțâia jalnic, împiedicându-se ori lovindu-se de muchii tăioase, reuși să se desprindă din rețeaua de fibre și să se apropie de el, se repezi să-l susțină când îl văzu căzînd, se zgârie într-o sîrmă care trasă pe fața ei un semn, robotul căzuse grămadă, câteva piese din scutul de la piept i se desprinseseră și se rostogoliră cu un clinchet, se apleca spre el, robotul gema lent și egal, un semnalizator îi pâlpaia pe piept.

- Numele Epsilon..., îi șopti ea, însă un fior de groază o îngheță: robotul nu mai reacționa - un morman de materie metalizată. O convulsie a brațelor, o ultimă zvâcnire a trupului anunțaseră moartea a încă unui robot reformat.

Porni din nou. Fișia îngustă a trotuarului era, din când în când, întreruptă de obstacole. Oboseala îi difuza în întreg trupul un dizolvant. „Te rog să nu râzi”, îi spusese cândva lui Epsilon, mergeau împreună pe fișia trotuarului, făcuseră cunoștință întâmplător, el își spusese numele, ea ezita, „numele meu nu este semnificativ, îl poți afla, dar te rog să nu râzi”, endomobilele fulgerau pe autostrada suspendată, „mă numesc Bonifaciu al II-lea”, „a, desigur, foarte interesant”, îi răspunse el încurcat, „de pe vremea când erau în vogă numele de personaje istorice”, continuă ea, metropola era inundată de o lumină cețoasă în care se împleteau șerpii fosforescenți ai reclamelor, „m-au conceput ca femeie, dar au înscris în osatura biocibernetică numele ăsta oribil, știi însă că numele e un parametru esențial, era prea riscant ca ei să mai schimbe ceva, și-au cerut și scuze, după ce mi-au explicat greșeala; oamenii ăștia sînt alcătuiți dintr-o substanță foarte

curioasă, trebuie să recunoști, iar lumea lor e inepuizabilă".

„Nu - i-o tăiașe el, sec - Pământul e mic și urât".

Prima pală de vînt scrâșni în jungla metalică, șuierul se înteți (vârtejul întunecase aștrii), norii se îngrămădiră deasupra, ploaia acidă se stârni ca din senin, tamburinând pe carcase în rafale prelungi, se îndesi — metalul sfârâia, parcă în suprafețele lucioase se înfipseșeră colții unor rozătoare. Se adăposti sub platoșa unui computer stricat. Picăturile, prelingându-se în măruntaiele înțesate de circuite, scoteau mii de sunete, pe fundalul unui foșnet care îi reamintea de trecerea roboților prin sala de comandă — roboții de plexiglas, tip al III-lea mileniu, demodat de prietenoși, se perindau prin salonul alb (iar ea stătea nemișcată la pupitru, în fața tabloului de comandă strălucitor și anost) — ploaia scăzu deodată, furia de moment a naturii parcă se mai potolise; cu o ultimă tresărire, vântul ridică în aer câteva cioburi sclipitoare, ploaia se auzea gălgâind, încercînd să se insinueze prin orificiile imensei mașinării, umplînd concavitățile sau prelingându-se prin jgheburile subțiri.

În careul D-2 al Orionidelor nu se întîmplă nimic de milioane de ani tereștri, un spațiu sordid, lipsit de vegetație, iar cele cîteva stații menite să capteze undele ionice sînt dezolant de automatizate. Aurora artificială încercuiește cabana elipsoidului central, temperatura devine insuportabilă: prima reacție după injectarea fiolelor antiemotive, acționînd mai ales asupra anxietății. Prea multă liniște. Nisipul picură (Epsilon a pus în cabină o clepsidră medievală), prea multă liniște, un nou fir de nisip, numai ei singuri, în această parte a universului pe o

rază de mii de ani-lumină (abia în timpul de generare a Galaxiei a III-a sunt implantate grupuri de androizi cu caractere umanoide); fiecare nouă plecare în misiune o hărțuia: oare va reuși vreodată să înregistreze prin videofonul spațial impenetrabilii lui ochi albaștri?

Acolo, însă, doi ochi răi pândeau din spatele unei ruine de circuite și elemente integrate. „O planetă a epavelor”, își spuse. „Dar tu, Bonifaciu al II-lea, încălcând Robotica interdicțiilor, deci trecând în rândul damnaților, ai avut un scop pentru care merita să riști.” Prinse curaj - curajul celui care nu mai avea nimic de pierdut. Reperă ochii sticloși, ascunși în pata de umbră, un țipăt prelung sfredeli aerul și o încrâncenă, se aplecă și culese de jos o lamă lucioasă de oțel, ca o sabie, o repezi spre movila de fiare, o felină ieși la iveală cu pașii elastici, gata să se repeadă (o foarte sofisticată jucărie electronică), felina se opri și mieună iarăși, pisica miorlăia în timp ce pleoapele îi pâlpâiau peste ochii fosforescenți. „O ultimă descărcare energetică ?”, se întreba, în timp ce felina se strecura spre un culcuș mai primitiv.

Zzzzzt ! o alungă clovnul, furios.

Felina îi tăiase calea. Bonifaciu al II-lea îl văzu pe clovn apropiindu-se, remarcând că partea din stînga se mișca mai lent decât cea din dreapta, ca un ecou al gestului inițial. Clovnul rostise ceva, buzele îi erau desfăcute, însă abia atunci se auzi întrebarea:

- Cine ești ?
- Bonifaciu al II-lea.
- Nesemnificativ. O epavă oarecare pentru Gensuym.
- Nu. Caut o epavă: Epsilon, marca 42 G+, generația a treia, răspunse ea, tresărind de încordare.

Clovnul o ascultă cu atenție, apoi se clătină. „Oare toți sunt nebuni ?” - se întrebă ea. Răspunsul lui se lăsa îndelung așteptat:

- Pe Gensuym nu mai există alt nume decât Gensuym. Cimitirul acesta îngroapă totul. Nimeni nu există pentru nimeni. Totul este o inexistență unică. Dacă...

- Vă rog, ajutați-mă - îl caut de mult, îi întrerupsese ea perorația.

- Dacă îl cauți, n-ai să-l găsești sigur, continuă el. Dacă ai să-l găsești, n-ai să-l recunoști sigur. Dacă ai să-l recunoști, n-are să mai fie el. Sigur. Una din trei. Nu-l mai găsești : transplant de spațiu. Nu-l mai recunoști : transplant de mască. Nu mai este el: transplant de memorie. Nu te uiți la mine..., rosti clovnul, măsurând-o cu singurul lui ochi viu. Nu sunt urât! trîmbiță el cu o voce tăioasă. Nu sunt respingător de urât! Sunt un ciber! Ca și tine, scorpie..., dărâmatură cibernetică!

Criza lui de furie nu o sperie; îl privi cu atenție. O ființă ciudată - trupul îi era alcătuit din două părți, separate de o linie șerpuitoare: o parte alburie, care se mișca și alta verde, moartă - o mască rigidă. Ar fi putut să-l tragă brusc de mâna stîngă și atunci trupul lui s-ar fi despicat pe jumătate iar partea din dreapta ar fi rămas în picioare, secționată vertical, cu firele multicolore curgând din locașuri, în timp ce cauciucul părții stîngi ar fi căzut, flasc, la pământ.

- Vino, spuse Jumătate-de-ciber, cu glasul de astădată calm; furia îi trecuse. Să-ți arăt ceva. În laboratorul colonadelor, nu e departe.

Îi întinse mâna vie (cealaltă îi atârna moale pe lîngă corp — degetele erau reci și pumnul i se închidea ca o gheară). O porniră împreună prin hățișuri, făcându-și loc din ce în ce mai greu.

În laboratorul colonadelor (sau ceea ce mai rămăsese din el, o încăpere îngustă, năpădită de ierburi și rugină) rămase îndelung în contemplarea unei vietăți

contorsionate.

E un 42 G-... ?

Un archaeopterix ciudat, deformat din punct de vedere structural la nivelul carbonului, așezat pe un soclu de faianță.

- În orice caz, generația a treia, remarcă Jumătate-de-ciber, evitând să-i răspundă...

”Ar fi norocul lui” - gândi febril.

Blocaj neprogramat. Scurt-circuit de memorie. Poate un efect întârziat al singurătații din Orionide. Apoi a intrat în acțiune subrutina de revitalizare. I s-au refăcut toate circuitele, i s-a schimbat memoria — cea veche păstra prea multe sechele. După care fusese aruncat într-o altă misiune — cu toate cârpelile astea — și nu se mai văzuseră. Dar conștiința lui, de fapt, conștiința care o interesa pe ea, dispăruse. Nu reușea să înțeleagă: putuse Epsilon să treacă peste limitele autoprogramării ? Numai pentru o altă conștiință ? Cea veche devenise insuportabilă?

- Nu poate fi el, răspunse hotărât, contrazicându-și propriile îndoieli.

- Sufletul de rezervă, șopti ca pentru sine Jumătate-de-ciber, exclamând apoi:

- Sufletul de rezervă, ce superbă tentație! Și zâmbetul lui răutăcios, de pe jumătatea vie a feței, se făcu hâd. Dar ea apucase să-i spună :

- Mi-e teamă de conștiința ta ciuntită, nu de trupul tău înjumătățit! — și să-i întoarcă spatele, luând-o la fugă. Unicul ochi al lui Jumătate-de-ciber pâlpâia, scoțând scânteii, mirosind a ars. Ea încerca să alerge, împiedicându-se la fiecare pas.

- Fugi!... Fiarele astea sunt niște strigoi... Nici o grijă, însă, ai să ajungi ca și mine... un vagabond într-un cimitir de mașini... un șacal scociorând după hoituri metalice...

Fugi! Fiarele de aici sunt niște strigoi... care îți sorb sufletul, încetul cu încetul... auzi cum bolborosesc pe dedesubt... ne caută... auzi cum ghiorăie măruntaiele flămânde ale lui Gensuym...

Se îndepărtă tot mai mult, tăindu-și drum prin mozaicul de fațete lucioase, înțesat de conductori, dar glasul lui Jumă-tate-de-ciber îi răsună încă mult timp în auz.

Frîntă de oboseală, se lăsă pe un morman de fiare, fruntea îi căzu pe genunchi, solul, sub picioare, începu să se topească unduind, apoi încremeni: suprafața aridă a unei planete; dintr-o văgăună, pe jumătate ieșit în afară, o fixa Păianjenul, modulul pentru cercetări la sol pe planetele cu suprafață dură. Ochii Păianjenului se multiplicaseră deodată, verzi și sfredelitori.

Încet, încet se cufunda în somn.

Se trezi brusc, zvâcnind în picioare - ațipise - sistemul de sori gemeni plutea prin înserarea roșcată, atunci auzi Păianjenul gemând din toate încheieturile, apoi punându-se în mișcare. Târându-și labele grele. În întregu-i trup, furnicăturile se întetiră, Păianjenul aici?, nu era un vis, Păianjenul vorbea, toate piesele i se treziseră la viață și scrâșneau ca tot atâția colți înfometaji, puteai să-l salvezi, acum e prea târziu, n-ai ce căuta pe Gensuym, rânji Păianjenul, era imposibil, încercă ea să se dezvinovățească, am încercat, orice, dar transplantul de energie, dar eliminarea convergenței parametrilor esențiali, hârâi Păianjenul, nu au dat nici un rezultat, îngăimă ea, dar dezvoltarea structurală a neuronilor sintetici, doar e o metodă curentă în chirurgia cibernetică, scrîșni Păianjenul, n-au dat nici un rezultat, bolborosi ea, am încercat tot ce se putea, până și intervenția la Marele Consiliu, vrei să te cred?, scrâșni din nou Păianjenul, apropiindu-se și mai

mult, ei nu-și puteau permite fabulații energetice, mi-au spus că un ciber consumă mult iar unul defect, și mai mult, și în lipsa mea l-au îmbarcat cu destinația Gensuym, când am revenit din misiune el era de mult în cimitirul epavelor, spuse ea disperată, un miros respingător plutea în aer, dihania își zăngănea carcasele în apropiere, afirmau că e un model depășit, Epsilon, un model depășit, deci, i-o întoarse Păianjenul, și îmi spui că nu știai nimic, nu, îl iubeam, strigă ea, îl iubeam, și de ce nu ați rămas atunci împreună pe stația orbitală?, nu mai puteam suporta pustiul, și Epsilon voia sa trăim printre ceilalți, dar monstrul nu-i mai dădu răgazul sa se dezvinovățească, fălcile lui i se înfipseră în braț, ea se zbatu, nu, gemu, nu sunt vinovată, colții lui se strânseseră, forfecându-i brațul, nu, gemu.

Puzderie de stele răsăriseră iar cerul se ridicase ca o platoșă strălucitoare, sfâșiată de neguri la orizont. Cimitirul de roboți respira lent și egal, dar zgomotul se răsfrângea mai mult în adânc. „Ce coșmar”, își zise. își privi brațul. Mutilat. Pârghiile încheieturii ieșiseră din cot, într-o vâlvătaie de fire. Dar nu simțea nimic. Lovitura sau poate spaima îi anihilaseră centrul senzitiv ai brațului. Și totuși, o forță până atunci ascunsă renăște în adâncul ei. Dori să-și miște palma: și în clipa aceea simți că va fi în stare să o facă ; degetele începură să se miște încet, unul câte unul.

Se ridică. Înaintând, simțea cum prinde puteri noi, cu fiecare nou pas.

Demult, într-o noapte ca asta, Epsilon o întrebuse :

„Oare ce mai fac stelele?”

„N-am idee."

„Poate ai să afli. Măcar pentru mine."

„Sigur am să aflu. Nu vii și tu ?"

„Nu. Sînt un sedentar. Tu, însă, ești destinată capsulelor spațiale. Ai să fii mereu scuipată în cosmos, la fiecare întoarcere."

Cimitirul se ridică spre cer, cu o mișcare aproape imperceptibilă, ca o fortăreață sinistră.

Postfață

Despre Dan Merișca, anii nebuni și destin

Părea întotdeauna grăbit. Prea târziu am înțeles că trăia într-adevăr mai repede, presat de nenumărate angajamente -- pe care familia și prietenii abia de le pot reconstitui acum, fără el. Mai profund și mai irezistibil, angajamentul lui Dan Merișca era viitorul: îl prefigura în detaliu, pe mii de notițe febrile, care traduceau pentru alții ceea ce pentru el trebuie să fi fost viziune. Era însă o traducere imperfectă sau, în orice caz, o traducere care nu funcționa fără traducător: cine va putea coagula fragmentele rămase după dispariția lui într-un text autosuficient, fără a rata esențialul? În fond, sensul întregului, încă secret în articulațiile sale cruciale, se refuză - ca și autorul său - prezentului. Pentru mine, prietenia cu Dan a fost și din această pricină ca o călătorie în timp sau ca o prea scurtă, intensă vacanță existențială într-un univers paralel. Iar paginile acestea, scrise mai greu decât orice am mai scris vreodată, nu au decât ambiția restituirii aceluși timp și aceluși spațiu pe care am avut privilegiul să le împart -- deocamdată -- cu Dan Merișca. Mai întâi voi înregistra detalii de curriculum vitae; apoi, voi insista asupra unor experiențe comune, începând cu vara anului 1972; în fine, reluând câteva fapte și încercând o interpretare mai generală, voi sublinia contextul socio-cultural și generațional în care Dan și

prietenii săi pot fi regăsiți. Prietenia noastră și exercițiul comun al ironiei și umorului negru mă determină să nu transform sistematic biografia lui Dan Merișca în destin, eventual prin atât de omeneasca reconstrucție a unui sfârșit prematur ca apoteoză; dar există un anume exces de sens în simpla narațiune a acestei vieți; de aceea, eu nu o voi suprainterpreta: voi fi însă atent la semnificații. E datoria supraviețuitorului.

*

Dan Merișca s-a născut la 9 martie 1957, într-o familie cu frumoase preocupări intelectuale din Tg. Frumos. Tatăl, Costin Merișcă, (grafia ezitantă a numelui e contribuția unor funcționari de stare civilă), profesor de română, este un pasionat bibliofil și un distins cercetător în câteva domenii filologice și istorice; asemeni altor intelectuali intransigenți, a făcut închisoare politică. Mama a fost învățătoare. Fratele mai mic, Lucian Merișca, are formație de medic și vocație de scriitor SF și jurnalist. Dan a început școala generală în târgul natal și a terminat-o la Iași, în cadrul Liceului Internat „C. Negruzzi”, unde și-a făcut și studiile liceale (1972-1976).

Din această perioadă, dincolo de foile matricole ale unei școlarități meritorii, datează începuturile sale literare: cenaclul „Miorița” la Tg. Frumos, apoi cenaclurile ieșene, începând cu acela de la Liceul Internat, „Corolar”, organizat în jurul revistei omonime. Dan scrie mai ales poezii -- care sunt remarcate timpuriu, primesc premii și sunt reținute în antologii ale elevilor din 1969, 1972, 1979 --, își face mâna cu proze scurte și, privindu-și temele de la română cu o seriozitate care-l anunța pe profesionist, își exersează condeiul critic. Când l-am întâlnit eu, pe un hol al Liceului Internat și într-un dormitor al legendarei Anexe

(sălașul temporar al multor generații de „negruziști”, astăzi înlocuit cu unul din acele cămine-standard greu de asociat cu vreo tradiție), Dan avea deja o faimă de excentric: mai frustul său concitadin Marcel Gaftoniuc mi l-a prezentat ca atare, cu amestecul de contrarietate, camaraderie și afecțiune ce pare a fi rămas aura lui Dan printre cei care l-au cunoscut. Era în 1972, în timpul examenului de admitere în liceu. Am descifrat imediat misterul personajului, ajungând, la capătul clasicelor discuții enciclopedice care-i leagă pe adolescenții „citiți”, prieteni intimi.

Dan continua să colecționeze premii literare, să meargă în taberele de profil, să publice - am refăcut de curând imaginea sa din lumea literară a elevilor cu domnul profesor Tudor Opreș, zâmbitorul cruciat al talentului juvenil. În liceu, Dan era activ în cenaclul „Corolar”, pe care, după ce promoția Dan Camer-Doru Pruteanu a absolvit, l-a și condus; tot în acea vreme a fost redactor, apoi redactor-șef al revistei școlii, coordonată de distinsul profesor de Română Ion Manolache, venerat director de conștiințe (Dan îl avusese și profesor la clasă, înainte de 1972). Cu toate meritele sale literare evidente, Dan era interesat și de științele pozitive, ajungând, într-un context pe care îl voi discuta ceva mai încolo, student la Politehnica ieșeană (Electrotehnică), pe care a absolvit-o în 1982 -- a „intrat” în 1976, asemeni celor mai mulți dintre colegii de liceu; tot asemeni lor, a făcut armata de nouă luni între septembrie 1976 și iunie 1977. Ca student, a rămas în orizontul vocației sale, publicând mai ales proze scurte (mai ales SF) în revistele studentești ieșene - *Dialog*, *Opinia studentească*, *Viața Politehnicii*. Pe de altă parte, a continuat să publice în revistele culturale profesioniste.

Dar tânărul autor voia mai mult. Și, amănunt

esențial, voia altfel. La 25 februarie 1979, în fine, el lansează Cenaclul de Anticipație, o reuniune de vechi prieteni - unii îi fuseseră colegi de liceu -- care aveau, între multe pasiuni comune, un interes creativ pentru science fiction. Locul de întâlnire era Casa de Cultură a Tineretului și Studenților (cenaclul e imposibil de fixat topologic, fiind o experiență nomadă și împrumutând cu timpul ceva din ubicuitatea animatorului: se ținea în săli obișnuite, pe holuri, în birouri, în ateliere de pictură, foto, în „Stud”, însuflețitul bar studentesc, precum și în neașteptate unghere, culise ori chiar sub scena sălii de spectacole) sau aproape orice colț din centrul Iașilor. Mai mulți „metodiști”, entuziaști sau apatici, câștigați de fervoarea lui Dan sau rămași în adâncul unor triste complexe, au asigurat credibilitatea instituțională a unor reuniuni prea puțin demne de patronul cenaclului, UASCR: Steliana-Delia Beiu (dispărută și ea prematur), Cătălin Bordeianu, Emanoil Marcu, Valeriu Gherghel. Dan însuși avea o incredibilă vocație de animator, precum și experiența mai multor cenacluri: pe lângă cele deja amintite, el frecventase la mijlocul anilor '70 un cenaclu al elevilor care se ținea, sub numele „Junimea”, la Casa de Cultură a Tineretului și Studenților (CCTS), unde ajunsesem odată cu el, aduși de promoția Dan Camer-Cătălin Bordeianu, Doru Cioată (și cred că am contribuit la desființarea promițătoarei grupări de către activiști UTC speriați de primele derapaje nonconformiste); tot cam pe atunci, el venea des la întâlnirile „Uraniei”, o curioasă societate cultural-științifică a elevilor coordonată oficial de Steliana-Delia Beiu și dirijată de astronomul Virgil Scurtu (care făcea adesea lecții de trigonometrie sferică, spre spaima facțiunii ozeniste emancipate mai târziu ca grup independent, „Cosmos 2000”, unde bizarul inginer Viorel Elisei s-a retras cu o mână de fideli și a făcut numeroși

prozeliți), de fizicianul Lucian Marinov -- urmași îndeaproape de Moni Weisthal, elev la Liceul de Chimie, și de mine, elev la „Negruzzi”.

Toată ucenicia de animator cultural l-a făcut pe Dan să-și dorească un cenaclu al său, suficient de specializat pentru a-i atrage pe fani, dar suficient de deschis pentru a nu-i respinge pe curioși, pe sceptici și pe cei munciți de pasiuni diferite, aparent ireconciliabile. Așa s-a născut cenaclul de anticipație, botezat de Dan mai întâi, cu tipicul său umor paradoxal, chiar „Cenaclul de Anticipație” (detaliu ce făcea deliciul inițiaților la convenții și festivități), devenit apoi „Quasar”. Până la absolvirea facultății, fondatorul a reușit să monteze ședințe săptămânale (sau chiar mai frecvente, dacă socotim deplasările în școli, facultăți și cluburi/cămine studentești), care urmau structura unor emisiuni radiofonice: includeau lecturi de texte inedite, din producția locală sau națională; traduceri; prezentări de autori; muzică asociabilă, fie și foarte liber, SF-ului; mici conferințe, adesea „heterodoxe” (de introducere în psihanaliză, în diverse metodologii literare, în mitologie), de regulă trimițând la științele de graniță și la CNI, „cazurile neclarificate încă”. Paradigma intelectuală a cenaclului ieșean era extrem de sofisticată: discuțiile, frecvent polemice, mobilizau cunoștințe din cele mai diverse domenii; câțiva dintre membrii foarte activi anunțau sau aveau deja un oarecare statut în profesiunile lor respective, contribuind așadar la efortul comun de pe poziții epistemologice precise, lăsându-se „aculturați” de preopinienți numai după lupte grele; spre deosebire de alte asociații de fani SF, „Quasar” păstra -- ba uneori părea că privilegiază --, după modelul și prin insistențele liderului, contacte profunde cu lumea culturală mainstream - senzația de ghetou era o experiență improbabilă; în sfârșit, grație inepuizabilei capacități a lui Dan de a se „recicla”,

precum și datorită vocației lui pentru exprimarea multimediatică, nucleul dur al cenaclului, practic constant de-a lungul unui deceniu, procesa furibund inovații din toate științele și artele, într-un impresionant (chiar dacă nu întotdeauna profund) sincretism. Cred că radicalizarea acestui sincretism, susținută de o deplasare accelerată către un fel de spiritualism New Age, a desăvârșit după 1989 (o perioadă pe care nu o cunosc direct) un proces inițiat odată cu cenaclul: transformarea comunicării în comuniune, triumful latenței soteriologice a grupului.

O asemenea operă de grup consumă aproape întreaga energie a mentorului. De aceea, am un sentiment ciudat atunci când încerc să înșirui realizările individuale ale lui Dan: partea lor cea mai consistentă, chiar exemplară, se regăsește în indiscernabilă fuziune cu istoria cenaclului, a fandom-ului național, a publicațiilor SF de oarecare însemnătate, chiar cu mai multe destine individuale de autori, traducători, critici, graficieni, coregrafi, editori, animatori. Puțini știu câtă muncă minuțioasă îi trebuia lui Dan pentru a aduce la un nivel publicabil (după standardele sale exigente) încercările unor debutanți, chiar pe acelea ale unor tineri autori mai cunoscuți. Lista textelor semnate în colaborare nu face pe de-a-ntregul dreptate acestui chinuitor travaliu, fiindcă ea înregistrează doar instanțele în care contribuția lui Dan devenea preponderentă; în plus, nu e vorba doar de o colaborare scripturală; frecvent, ideea era tot a lui Dan, ca și primul impuls de a fixa în scris, ca și o parte din educația celui care scria; fiindcă munca lui Dan era, mai presus de orice, o pedagogie. Și e suficient să vorbești cu toți cei care au profitat de această pedagogie pentru a înțelege sensul mai adânc al ubicuității zâmbitorului magistru.

În toamna lui 1972, proaspeți colegi în clasa a IX-a

B a Liceului Internat, Dan și cu mine am reușit să facem dintr-o ploioasă campanie agricolă involuntară (două săptămâni în viile de la Șorogari) prilejul unei adânci prietenii. Sorin Simion, vivandierul și bibliotecarul nostru (așa cum Henry David Thoreau, pe când se "izolase" la Walden Pond, își vedea zilnic mama, părinții amicului nostru ne vizitau des în altminteri veselul surghiun), poartă probabil răspunderea desprinderii din acele smârcuri dionisiace: avea în valiză, printre savuroase merinde, o la fel de ineputabilă provizie de cărți. Seara ori duminica, reușeam să citim sau, oricum, să răsfoim noutățile, de la astronomie și fizică popularizată la Borges. Ziua, proletarizați de norme, cizme de cauciuc și țigări, găseam destulă putere pentru a fi ironici, a face toate poznele vârstei și a ne lansa în altminteri deplasate polemici oțioase: Atlantida, civilizațiile precolumbiene, lumile inteligente din Univers, farfuriile zburătoare, muzica pop etc.

Această continuă gâlceava amicală, inspirată de lecturi nesățioase și lipsită de îndrumarea vreunui profesor cu adevărat ascultat, avea să rămână principalul cadru formativ al generației noastre de autodidați -- cel puțin în perioada liceului. Pentru mulți, cenaclurile animate apoi de Dan aveau să perpetueze tocmai versiunea matură a autoeducației noastre.

Dintre miile de amintiri comune, câteva sunt, cred, relevante, dincolo de persoanele noastre întâmplătoare. Mai întâi, descoperirea, practic pe cont propriu sau pornind de la referințe incomplete, a „hărților“ unor culturi: având norocul unor biblioteci bune (unele erau personale, ca a familiei Merișca, sau aceea, în creștere foarte rapidă potrivit gustului nostru, a lui Sorin Simion), precum și paradoxala șansă de a fi contemporani cu un program editorial național mai bun decât aproape orice

altceva din istoria națională recentă, ne-am putut atinge multe idealuri de lectură; citind și în franceză, mai târziu și în engleză, făcând rost de cărți din încă garnisitele anticariate sau de la cunoștințe, am putut ieși devreme din închiderea spirituală a monogloților. Puțin importă că sistemul de învățământ, ca și presiunea părinților -- formă personalizată a unei dificile învățări sociale --, ne împingea pe toți spre studiul maniacal, în esență foarte îndepărtat de principiile elementare ale pedagogiei și chiar ale științelor la modă, al câtorva manuale -- condiție necesară și suficientă a admiterii în instituțiile de învățământ superior. Cred că noi am rămas credincioși unor vise culturale precece, chiar dacă a trebuit să plătim pentru ele: Sorin Simion avea să plătească, în termen lung, cu sentimentul ratării, rezultat din nostalgia obsesivă a unei vocații intelectuale debilitate de inutilul ocol prin Facultatea de Construcții și slujbe kafkiene; Dan urma să-și obțină, asemeni bacalaureatului standard de la „Negruzzi” din acei ani, o diplomă de inginer fără altă istorie decât cea a sesiunilor alienante, pentru a profesa apoi, la fel de kafkian, la Fabrica de zahăr din Sascut (jud. Bacău), la filiala acesteia din Liești (jud. Galați), apoi la obscura IELIF Iași; în fine, eu aveam să parcurg o derivă de patru ani (studii tehnice, armată), pentru a ajunge la Filologie și, astfel, mai aproape -- cel puțin după consumarea a trei ani și jumătate ca profesor de liceu navetist -- de ce sperasem cândva. În asemenea scenarii individuale se poate citi cu ușurință deriva unei întregi generații de vocații -- sau, de multe ori, numai de veleități -- culturale într-o lume românească lipsită de repere și mutilată de versiunea național-comunistă a revoluției tehnico-științifice, forma carpatină târzie a revoluției culturale.

A doua amintire este nașterea conștiinței noastre

sociale și politice. Acest proces dureros m-a apropiat foarte mult de Dan, de care mă lega obiectiv și asemănarea istoriilor de familie: părinții mei, învățători de provincie, plătiseră cu o viață obscură, într-un sat ostil, originea nesănătoasă a tatei; iar generația bunicilor mei trecuse, aproape integral, prin gulag, prizonierat la sovietici, deschiaburire, naționalizare etc. O nouă jumătate de lună petrecută ca lumpeni în livezile de la Strunga, pe fondul urgenței depline a colectivului clasei noastre ca solidaritate aproape totemică de adolescenți, celebrată cu alte abateri de la regulamentul școlar, cu perfecționarea argoului (atunci am elaborat versiunea definitorie pentru identitatea noastră de grup, care exprimă și azi, la întâlnirile foștilor colegi, un ethos al *in-group*-ului) și cu primele diferențieri majore ale gusturilor și *hobby*-urilor, a construit fondul de referință al viitoarelor noastre insurgențe. La început, ele erau benigne și banale: revista de benzi desenate *Bulevardul*, desenată mai ales de mine, dar la care și Dan colabora cu desene și texte amuzante, avându-i ca eroi pe profesorii mai pitorești; laborioasele, gongoricele compuneri la română, saturate de aluzii, ligamente și aliterații obscene; publicarea în *Corolar* a perlelor pedagogice; părul lăsat mai lung decât centimetrii reglementari (obsesie de adolescenți și, mai ales, singură preocupare „pedagogică” a celor mai mulți dintre profesori). Treptat am ajuns -- din nou împreună cu Sorin Simion -- la ideea unei reviste independente, obosiți de conformismul revistelor școlare în care publicam. Așa a apărut *Major*, o revistă manuscrisă, într-un singur exemplar, scrisă aproape integral de cei trei amintiți, ilustrată de mine. Era o căutare a diferenței, prin discuția unor subiecte ale generației, de la muzică și literatură la sport, într-o manieră lipsită de prejudecățile și prudențele publicațiilor oficiale. Descoperisem în Legea presei o

falie: publicațiile manuscrise într-un singur exemplar nu erau supuse cenzurii, erau, din punct de vedere juridic, în unghiul mort al Panopticon-ului. Revista a început să circule, cu acordul dirigintelui și conducerii școlii, în decembrie 1974, inspirând, în mai multe licee, comentarii encomiastice. Dar, deja în primele luni ale lui 1975, Securitatea era la curent, astfel că prilejul primului dosar consistent a apărut. Desigur, profesorii care ne lăudaseră au panicat. În seara de dinaintea primei anchete („băieții” ne rataseră la primul raid: pur și simplu, chiuliserăm de la ultima oră de curs și fuseserăm preveniți de colegii brusc respectuoși) l-am vizitat pe dirigintele nostru, dl. Puiu Filipescu, profesor de Română: el se uita la televizor, fetițele se jucau la picioarele lui, soția pregătea cina. Noi trei, după ce deliberaserăm o după-amiază, punându-ne de acord viitoarele depoziții, am avut simultan senzația că distrugeam acea *douceur du foyer*, tihna amniotică a unui om de care începeam să ne deosebim mai net decât ne lășaseră să întrezărim până atunci gusturile literare fatal diferite. În același timp, noi trei ne-am recunoscut, într-un fugitiv schimb de priviri, drept ceea ce deveniserăm: iubitori ai diferenței într-o lume a identicului. Dan a știut să cultive, tot restul vieții sale, acea diferență; am recunoscut mereu în el lumina spectrală a acelei după-ameie târzii, punctul nostru de non-retour.

A treia amintire e mult mai complexă și ar putea fi rezumată ca istorie exemplară a unei prietenii dinamice care, lucru rar în relațiile dintre foști colegi de liceu, evoluează prin integrarea diferențelor generate de trasee existențiale, profesionale și sociale independente. Cu Dan mi-a fost întotdeauna ușor să mă revăd, oricât de des, oricât de rar; el avea talentul unic de a învăța continuu, o dată cu prietenii săi, ceea ce aceștia descopereau pe cont propriu, și de a reduce astfel acel spațiu psihologic pe care

prietenii vechi care încetează să-și mai ducă toate zilele împreună trebuie să-1 oculteze tacit cu ocazia reîntâlnirilor fortuite, atunci când numai fosta identitate a in-group-ului e reînviată, adesea artificial, iar noile identități individuale ies la iveală doar în narațiuni factice, construite în vechiul argou, cu vechile clișee. Dan te puna repede la curent cu noutățile sale, asculta atent noutățile tale, având grijă să refacă atmosfera tradițională a unei vechi relații, dar folosind aproape exclusiv ceea ce se întâmplase cu fiecare în ultima vreme. Astfel, debuturile mele publicistice (eseuri de critică a culturii, istorie intelectuală, precum și alexandrine exerciții de scriitură sub influența lui Luca Pițu), apoi adoptarea unui program foarte ambițios de autoeducație sub înrâurirea câtorva modele au fost urmărite îndeaproape de Dan -- care, între timp, devenise instructor cultural, CCTS, dirijând o stupefiantă serie de cercuri și cluburi, de la SF la *break dance* --, bucuros să înregistreze ceea ce era comun în aventurile noastre: credincioși unor idealuri de adolescență, încercam fiecare să ne transformăm *hobby*-urile în profesii. Cu toate greutățile și eșecurile, amândoi reușiserăm cel puțin asta pe la sfârșitul anilor '80. Și, o spun mereu, era tot ce puteam face cu viețile noastre aflate sub vremi. Iar ceea ce continuam să facem în comun căpăta, prin tenacele îndemn zâmbitor al lui Dan, semnificația exaltantă a continuității cu sinele nostru adolescentin, singura măsură exactă a maturității: lucrul la *Fantastic Magazin* 1 (1981), prototipul almanahurilor *Anticipația* din anii '80, migălit centimetru cu centimetru pătrat, de la dactilografie la grafică și tehnoredacție, de Dan (perfecționist, el ne-a lăsat astfel modelul său de carte perfectă); pregătirea convențiilor naționale SF la Iași, în 1981 și 1986; participarea la alte întâlniri sefiste, tabere de creație, reuniuni editoriale sau de strategie a mișcării naționale;

lucrul la încă neterminatul *Fantastic Magazin* 2, proiectat în jurul temei timpului și dezvoltat într-un fel de utopie a înlocuirii lumii noastre irespirabile cu un univers paralel scriptural înrudit cu borgesianul „Tlön, Uqbar, Orbis Tertius”; călătoriile spre și de la toate conclavurile sefiste, exaltante prilejuri de a proiecta mereu altceva, și parcă mereu mai mult, sub zodia magnetismului irezistibil al unui singur om, de multă vreme devenit personaj.

Spuneam mai înainte că Dan reușise, nu fără inenarabile tribulații, să-și transforme pasiunea în datorie de serviciu. Dar el voia desigur și mai mult: într-o lume de instituții slabe, haotice, caricaturale sau perverse, el avea chemarea instituționalului. Într-un fel, tot ce atingea el devenea instituție: cenaclurile începuseră modest -- el le-a făcut să funcționeze constant, le-a dat structură, program, regularitate, a atras personalități disjuncte și le-a asociat unei munci de echipă, cu rezultate surprinzătoare și motivante; publicațiile SF treceau cu greu de statutul de efemeridă -- el a creat respectabile serii, cruciale pentru coagularea singurului public românesc educat sistematic, acela de SF (tirajele de azi ale Editurii Nemira spun ceva despre incredibila funcție formativă a instituțiilor fandomului) (fanzinul teoretic *SF Contact*, suplimentul acestuia, infzinul *Quark*), sau a întărit ori inițiat periodice sprijinite de alte echipe redacționale (*Holograma*, supliment *Dialog*; *Spații enigmatice*, supliment *Cronica*); editurile publicau greu SF -- el a fost printre aceia care au făcut din antologiile genului apariții comparabile cu cele din mainstream (antologia făcută de el și Alexandru Mironov, *O planetă numită anticipație*, Iași, Junimea, 1985, fiind exemplară în acest sens).

Astfel ajungem la o perspectivă socioculturală și generațională. Fiindcă Dan Merișca reprezintă, dincolo de cercul celor care l-au cunoscut direct, un răspuns la

interogațiile mai generale formulate în cultura noastră de controversata Generație '80; iar soluția Dan Merișca, dacă este una marginală potrivită normelor hegemonice ale mediilor elitiste, mi se pare la fel de consistentă și, în orice caz, este mai relevantă pentru ansamblul cohorței sale de vârstă.

Fiindcă formula Dan Merișca sparge limitările tipice ale subculturilor tineretului român din anii '80 (două exemple contrastante, unul elitist, altul populist: ghetto-ul jazzistic, respectiv cenaclul lui Adrian Păunescu), încercând, în condițiile unei poziționări secundare în câmpul cultural-simbolic, o redefinire a centralității și a priorității. Citind istoria cenaclului „Quasar”, neinițiatul poate crede că un determinism impersonal -- dinamica de grup, *Zeitgeist*-ul -- prezida la toate acțiunile și proiectele acestuia; nu întâmplător, chiar mentorul acredita această „lectură”, ca de pildă în scurtul articol semnat de el în primul număr al revistei Quasar, apărut după dispariția sa, în 1992, în care rolul celui mai important membru e aproape complet ocolit de cronica grupului. Aș vrea să repar aceste efecte ale modestiei și generozității excesive.

Prin tradițiile familiei și prin vocația sa literară precoce, Dan Merișca părea destinat unei cariere culturale mai curând tradiționale, la intersecția dintre propensiunea enciclopedică -- endemică la români -- și expresivitatea artistică. Poeziile și prozele sale, ca și analizele literare cu care își uimea constant profesorii și colegii, nervul de publicist -- toate urmau acel model, dimpreună cu vastitatea și diversitatea lecturilor. Dar atmosfera Liceului Intemat era impregnată de prestigiul științelor pozitive, iar familia și generația erau mesmerizate de cariera inginerească - sigură, proeminentă socioprofesional (datorită, pe de o parte, programului comunist de industrializare și, pe de altă parte, ideologiei postmarxiste

și leniniste a progresului linear). Liceul nostru, ca și alte instituții de învățământ, ca întreaga țară, se afla în plină criză a „celor două culturi” (literar-artistică, respectiv științific-tehnologică). Uitându-mă în urmă, realizez că amintita criză nu admitea decât o soluție fantasmatică, o fuziune pe terenul imaginarului: romanul wellsian este, prin tematica și ideologia care-l subîntind, o asemenea reconciliere a celor două culturi, fiind, discursiv și epistemologic, un *Ersatz* al sociologiei -- după cum remarca Wolf Lepenies. Prin urmare, cred că pasiunea lui Dan și a altora din generația noastră și din cele apropiate pentru SF era oarecum automată. Dar, pe când opțiunea rămâne tipică, intensitatea preocupării și rezultatele sunt excepționale.

Dan Merișca s-a numărat printre aceia care au elaborat -- mai mult printr-o practică la început, printr-o teorie tot mai articulată în ultimii săi ani -- canonul unei generații; paradoxal, el a fost și printre puținii care au deconstruit acest canon. La început, el configurase o paradigmă SF clasică -- roboți, extraterestri, reverie tehnologică, optimism socio-antropologic, mitologie secularizată, valori masculin-diurne: progres, pragmatism, utilitarism, universalism, marginalizarea femininului, infantilului și sexualității. Era lumea SF-ului sovietic și a celui american timpuriu, modele imitate sârguincios la noi de-a lungul „obsedantului deceniu”, rămase până azi idiomul predilect al autorilor vârstnici. Ceva mai târziu, pe baza gusturilor literare *mainstream* (care includeau avangardele literar-artistice, precum și oricare alt curent experimental, nonconformist) din liceu, Dan a putut recepta foarte bine SF-ul occidental din anii '70 și '80, care virase spre valorile „nocturne”: psihologie, apocaliptic, particularism, violență, pesimism, erotism, spiritualism. În consecință, dacă Dan și cenaclul ieșean au

continuat, în anii '80, să mai producă sporadic în cheia unui SF recuperabil ca „literatură de anticipație tehnico-științifică” (obositoare sintagmă a limbii de lemn, folosită de corifei și fani pentru a înșela vigilența culturnicilor), centrul de greutate al preocupărilor lor s-a deplasat spre *science fantasy*, *horror*, distopie. Traseul începuse cu Jules Verne, Wells, Beleaev, Lem, trecuse prin zona fixată imagistic de Stanley Kubrick în *2001: A Space Odyssey*, pentru a ajunge în zona *Portocalei mecanice*, a lui Orwell, apoi a lui Stephen King. Marele merit al lui Dan a fost acela de a realiza, înaintea multora și mai pregnant decât mulți, această revoluție a imaginarului. Fascinația sa pentru film și artele video, pentru pictură, grafică, muzică și fotografie a potențat tranziția; în scris, Lucian Merișca reprezintă cel mai bine fenomenul; în grafică, seriile semnate de George Aaron în perioada sa de legături strânse cu Dan, ca și evoluția lui Radu Gavrilesco -- sub aceeași fertilă înrăurire -- exprimă sintetic aceeași schimbare de paradigmă.

Dan căra pretutindeni uriașe valize și genți de voiaj, ceea ce sporea pitorescul personajului, făcându-l mai ușor de prizat în cercurile unor fani excedați de energia și exigențele acestuia. Proprietarul aburca ansamblul bunurilor sale mobile (eufemistic vorbind), totdeauna în ultima clipă, chiar în trenurile care ne duceau într-un oraș apropiat, pentru o singură după-amiază. Noi, purtând sprintene bagaje minimale, îl ironizam; veșnicii țărani și târgoveți încovoiați sub informele desagi și sub obiecte de competența transportului de mărfuri, îi aruncau ocheade invidios experte. Iar în câteva minute, ciudatul cărăuș -- combinație de Sisif, alpinist englez și hamal șerpaș -- scotea din turbinci esențialul logistic al mișcării SF: mentosane, mașini de scris, țigări înjumătățite, casete video, merinde, reviste, sticle de votcă, manuscrise,

diverse ustensile, tot felul de entități imprevizibile care se dovedeau indispensabile. Atmosfera de la „Quasar” se refăcea astfel peste tot, în compartimente de tren, în camere de hotel sau în corturi: dacă s-a spus despre o generație de scriitori ruși că au ieșit din *Mantaua* lui Gogol, se poate spune că mai multe promoții de autori SF (ca să nu mai amintesc de graficieni, dansatori etc.) au ieșit din valizele lui Dan, tezaur ne-spațial (sau spațiu infinit și abundent) mascat de suprafețe anonime, epifanie a unui tărâm secret.

Cum se întâmplă adesea, nu grupul de la „Quasar” a „marcat epistema”, nu ei au fost înregistrați de istoria intelectuală recentă ca emblematici pentru tânăra cultură ieșeană: grupul fluctuant, sfâșiat de puternice tensiuni și idiosincrazii din jurul revistelor *Dialog* și *Opinia studentească* -- critici literari, esești, poeți, prozatori -- va rămâne probabil referința obligatorie a oricărei cronici viitoare. Dan a avut -- inclusiv prin mine -- legături constante cu versiunea ieșeană radicală a Generației '80, dar nu a fost „adoptat” pe deplin. Aici observ una din ironiile culturii noastre: în ansamblul Generației, '80 a triumfat, ca și în cele precedente, segmentul format în facultăți de Filologie (și, în mod excepțional, în restul universității tradiționale). Acest segment a zdruncinat cadrele culturii elitare, dar a fost recuperat de *establishment* (instituționalizarea și canonizarea Cenaclului de Luni sunt în acest sens paradigmatic), mediatizat insistent și „rutinizat”. Inginerii sau medicii generației au fost de regulă declassați, împreună cu universul lor cultural; desigur, excepțiile (mai ales dintre medici, tradițional fascinați de înalta cultură -- ceea ce dă un procent disproporționat de semidocti din rândurile lor) au fost mântuite prin absorbția în cercul „filologic”, dar majoritatea au căzut în subculturi marginale, uneori chiar

stigmatizate, de la SF la New Age. Așadar, nici în condițiile în care, în anii '80, 94-97% din grupa de vârstă urma licee industriale, iar Politehnica era din punct de vedere statistic sectorul principal al învățământului superior, o paradigmă culturală centrată pe „cea de-a doua cultură”, sau pe un imaginar asociat ei, vechiul prestigiu simbolic al culturii elitiste a rămas hegemonic. Cu alte cuvinte, „inginerii” par să fi fost socializați în cultura „filologilor”, în vreme ce „a doua cultură” a rămas un refugiu nedemn, un fel de viciu inavuabil al majorității. Dar popularitatea almanahurilor *Anticipația* în anii '80 sau amintitele tiraje ale Editurii Nemira nu indică oare un fel de revanșă a subculturii populare, marele refulat din câmpul cultural românesc? Și, legat de indiciile observate, am putea oare minimaliza influența culturală obiectivă a lui Dan Merișca? Situată între elitismul și radicalismul grupării laxe *Dialog-Opinia studentească*, pe de o parte, și carnavalul compensatoriu al grupului „Divertis” (ale cărui începuturi sunt ieșene, la CCTS și Facultatea de Electrotehnică -- între membrii grupului erau colegi sau amici ai lui Dan, iar Cristian Grețcu a oscilat mult între „Quasar” și „Divertis”), pe de altă parte, experiența culturală întruchipată de Dan Merișca și „Quasar” reprezintă o alternativă coerentă și influentă la rinocerizare.

*

În lumea insignifiantă a corvezilor (examene și cursuri alienante, slujbe prin fabrici obscure) și trivialității, în promiscuitatea, deriva antropologică și în ontologia clișeizată a anilor '80, Dan era fascinat de universuri mai pure, mai consistente decât spectrul reificat al distopiei comuniste. Prin SF, fantastic, științe de frontieră, CNI și

celelalte preocupări ale sale, Dan opunea standardelor rizibile și insidioase ale absurdului generalizat o pluralitate de soluții imaginare, în care sublunarul era mereu transfigurat în stelar. Lumile sale paralele, lumi viitoare într-o accețiune simbolică a sintagmei, divulgau irelevanța lumii prezente. Dan se grăbea perpetuu către viitor, uneori părea să fi ajuns deja acolo: prezentul exista mai ales prin cei din jurul său, pe care-i angaja până la urmă tot în pregătirea viitorului. Noi rămâneam năclăți în *aici* și *acum*, ocupați să-i descifrăm viziunile. El pleca întotdeauna mai departe, pentru a desena un nou orizont.

Nu ne rămâne decât exercițiul privirii către aceste orizonturi succesive, lecția esențială a lui Dan Merișca. Și, poate, speranța că vom ajunge, cândva să le privim împreună cu el.

Sorin Antohi

Ann Arbor, Michigan, ianuarie- aprilie 1993

The Unbeliever Who Discovered God

An appreciation of Dan Merisca

Bridget Wilkinson

President of the European Science Fiction Association

Romania - Dan Merisca was called „The Friend" of all Romanian fans of science fiction, as in the name of his piece of prose thus entitled. He was known in particular as an organiser because he arranged many national conventions and SF camps, and he was the judge in many competitions for SF writers.

Dan Merisca was born exactly fifty years after the Romanian writer and philosopher Mircea Eliade, on the 9th March 1957 in the Iasi region, a cultural centre of Romania. In 1979 he and his brother Lucian founded the Iasi SF club Quasar, which became one of the three main clubs in the country, and its name was given by him to the professional SF magazine, the first issue of which appeared early in 1992 utilising material he had collected for it. As a writer he was characterised by a sensibility profoundness and a remarkable sense of imagination. His talents were recognised in the awarding of many national prizes and in the publication of his stories in many professional magazines and prestigious anthologies.

He also directed and choreographed SF shows and edited SF magazines which evaded the strict censorship laws of the Ceausescu regime. In fact he was involved in

SF in all of its manifestations, he worked in every field with everybody on everything...

He became a John Campbell style figure, initiating ideas which others then took up, but a Campbell without a (professional) magazine, since this was not possible in circumstances where the national SF magazine had been abolished and club magazines formed one of the few sources of SF. Nonetheless, he was editor in chief of numbers of these club based magazines and edited the first of the SF yearbooks (Almanah). His name was sometime invisible, appearing as an editor here or organiser there, but his presence was near enough ubiquitous. Every fan in Romania is more or less indebted to him.

As if this was not enough, he also became known for his activi paranormal.

He did not have much time for his own writing as he gave much of his time to helping others develop their SF talents, but the stories he wrote were good, and enough exist to fill the three volume collection of his stories and essays which is under preparation.

The first volume of this collected edition - „Revolt in Labyrinth” -contains complete stories he wrote, sometimes in collaboration with other major figures in the Romanian SF field.

The second book will be of unfinished stories, SF ideas. These stories will be probably completed by others as part of a shared world.

The third volume will contain works from his last year, showing his increased spirituality, his utilisation of oriental ideas, and his fusion of eastern and western ideas in a personal philosophy using a pragmatic as well as a theoretical approach. In his last year Dan wrote no SF but he lived SF through experiences both spiritual and practical. He made metaphysical journeys in time, for

himself and for others, even with witnesses. This third volume will be entitled The unbeliever who discovered God, a discovery which he found to be fraught with the risks of a real encounter. He entered finally into legend in November 1991.

*(SHARDS OF BABEL - The European Newsletter -
March 1993 - Rijswijk, The Netherlands)*

Cuprins

Lucian Merișca, <i>Cuvânt înainte</i>	5
George Ceaușu, <i>Curriculum vitae</i>	8
Black Hole	19
Prietenul	21
Omul cel tăcut, inelul și fata blondă	27
Întoarcerea fiului rătăcitor	31
Ultimul cântec	43
Între-vedere	45
Requiem pentru Aryl	48
Întâlnire de gradul doi	59
Argonauții stelelor	62
Cavalerii hazardului	108
<i>Istории insolente</i>	147
Paleoastronautică	148
Marele zid	149
Aer	151
Mesajul	153
Nu ne vom mai întâlni în toamnă, domnule profesor!	155
Ia te uită la el!	157
Cronoparadox	158
Supraviețuitorii	160
Abatere de traiectorie	161
Nașul	162
Surpriza	164
Contact	165
Călătorul de lumină	166
Videodemiurgul	167
Hăitașii	170
Sfârșitul poveștii	177
Mesagerul	188

Accident	193
Bătrânul lup de stele	197
Cum se ucide o femeie. Nu de ce.	202
Frumoasa bocitoare	211
Poveste de dragoste	217
Gunoierii cosmici	226
Ultima carte	230
Monstrul	234
Înapoi în legendă	237
Când zeii plâng	239
Ziua zborului	251
NU CITI	256
Revoltă în labirint	262
ADDENDUM: Marina Nicolaev, George Ceaușu, Elegie pentru o epavă cibernetică	315
Sorin Antohi, <i>Postfață. Despre Dan Merișca anii nebuni și destin</i>	325
Bridget Wilkinson, <i>The Unbeliever Who Discovered God -- An appreciation of Dan Merisca</i>	343